

ΘΕΣΕΙΣ
ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΓΙΑ ΤΟ

17-18-19 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2021

νεολαία
ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ
ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ

**Το 5ο συνέδριο της ν.Κ.Α. αφιερώνεται
στη μνήμη του αδικοχαμένου συντρόφου
Τάσου Κοζανιτά, που έφυγε πρόωρα
από τη ζωή πριν από δέκα χρόνια,
τον Ιούνιο του 2011 σε ηλικία 31 ετών,
νικημένος από την επάρατη νόσο.**

Ο σύντροφος Τάσος οργανώθηκε στη ν.Κ.Α.
το Γενάρη του 2000 και τα επόμενα χρόνια
έπαιξε ρόλο στην ανάπτυξη και
συγκρότηση της ΕΑΑΚ στο Πάντειο,
ενώ ασχολήθηκε ιδιαίτερα με το
περιοδικό Αναιρέσεις του οποίου ήταν
και υπεύθυνος της συντακτικής επιτροπής.
Ήταν μέλος του Κ.Σ. της ν.Κ.Α.
από το Μάρτη του 2004 και μετά το
3ο Συνέδριο της ν.Κ.Α., το 2010, έγινε μέλος
και του γραφείου του Κ.Σ.

Γνωστός για τη συντροφικότητα και τη
σεμνότητά του, τον κοφτό του λόγο, την
εύθυμη παρέα του, αγαπήθηκε από
εκατοντάδες συναγωνιστές,
συντρόφους και φίλους.

ΘΕΣΕΙΣ

του Κεντρικού Συμβουλίου
για το

Εμπόδιο στη ζωή ο καπιταλισμός.
Επιστροφή στο μέλλον ο κομμουνισμός.
Κάνουμε το βήμα!

με:

Κομμουνιστικό ρεύμα

Αριστερή αντικαπιταλιστική ενοποίηση

Ενωτικό ανατρεπτικό κίνημα

Κόντρα στο σύστημα της εκμετάλλευσης,
της οικολογικής καταστροφής, των πολέμων

Έκδοση του Κεντρικού Συμβουλίου
της νεολαίας Κομμουνιστική Απελευθέρωση

Οκτώβριος 2021

Κλεισόβης 9, Πλ. Κάνιγγος
106 77 Αθήνα
τηλ.: 210 3826 922
www.nka.gr

Μεγάλη αναταραχή, θαυμάσια κατάσταση!

Το 5ο συνέδριο της ν.Κ.Α. διεξάγεται σε μια παραγμένη εποχή. Σε μια εποχή όπου **η πολύπλευρη κρίση του σύγχρονου ολοκληρωτικού καπιταλισμού απειλεί την προοπτική της ανθρωπότητας με παραπάνω από ένα τρόπους**. Το κοινωνικό ζήτημα παροξύνεται, με την εργατική τάξη να βρίσκεται στο στόχαστρο των νέων προγραμμάτων λιτότητας, της ακρίβειας και της αντιδραστικής αναδιάρθρωσης των εργασιακών σχέσεων, και τη νεολαία να είναι βέβαιη πως θα ζήσει χειρότερα από τις προηγούμενες γενιές. Η περιβαλλοντική κρίση αποτυπώνει την αντιμετώπιση της φύσης από τον καπιταλισμό με την ίδια βαρβαρότητα που επιδεικνύει ένας κατακτητής σε έναν ξένο λαό. Η διαπάλη για την παγκόσμια ηγεμονία εγκυμονεί πολεμικούς κινδύνους, νέες παράλογες κούρσες εξοπλισμών, φτώχεια και προσφυγιά, αλλά και περιστολή των δημοκρατικών δικαιωμάτων και ελευθεριών. Η έννοια της δημοκρατίας χάνει κάθε περιεχόμενο, καθώς το δικαίωμα στην διαδήλωση, στην απεργία, και στην ελεύθερη έκφραση μπαίνουν στο περιθώριο. Παλιές διακρίσεις επανέρχονται και νέες δημιουργούνται απέναντι στις νέες γυναίκες και στα ΛΟΑΤΚΙ+, με ένταση της εκμετάλλευσης και της καταπίεσης όπως αποτυπώνουν και οι απανωτές βάρβαρες γυναικοκτονίες.

Και όλα αυτά σε μια εποχή που ο «θαυμαστός νέος κόσμος» των τεχνολογικών δυνατοτήτων και των νέων επιστημονικών ανακαλύψεων μας οδηγεί στην έκρηξη των επικοινωνιών, της πληροφορικής, της ρομποτικής, των 3D εκτυπώσεων, των νέων υλικών και μεθόδων παραγωγής. **Η δυνατότητα των ανθρώπων να ζήσουν αλλιώς είναι εδώ**. Να ζήσουν με δουλειά για όλους, με λίγες ώρες δουλειά την ημέρα. Χωρίς καθόλου βαριές, ανθυγιεινές, αποξενωτικές εργασίες. Με καθαρές και ανθρώπινες πόλεις και περιβάλλον. Με ισότιμες ανθρώπινες σχέσεις, αλληλοσεβασμό και χωρίς διακρίσεις. Με άπλετο χρόνο για τέχνη, ανθρώπινη επικοινωνία, συμμετοχή στα κοινά.

Όμως όχι! **Ο θεμελιώδης νόμος του καπιταλισμού, η παραγωγή του κέρδους και της υπεραξίας μετατρέπει όλες αυτές τις λαμπρές δυνατότητες σε μια εφιαλτική προοπτική**. Αντί για ενιαία καθολική μείωση των ωρών εργασίας, που θα έριχνε το ποσοστό κέρδους, επιφυλάσσει ανεργία και ελαστική εργασία για τους μισούς, εξοντωτική δουλειά νύχτα με νύχτα για τους

υπόλοιπους. Αντί για **οικολογική προστασία**, η «πράσινη βιομηχανία» γεμίζει πράσινα πορτοφόλια και καταστρέφει τα βουνά με θηριώδεις ανεμογεννήτριες. Αντί για **συνεργασία και φιλία των λαών**, φορτωνόμαστε τους εξοπλισμούς και τους πολέμους τους. Αντί για **μόρφωση και εκπαίδευση για όλους**, χιλιάδες παιδιά στερούνται το δικαίωμα στην μόρφωση και η παιδεία υποτάσσεται στο κοντοπρόθεσμο συμφέρον των επιχειρηματιών. **Όχι.. αυτός ο κόσμος δεν μας αξίζει!**

Το καινούργιο στοιχείο όμως είναι αλλού! **Η ταξική πάλη σε όλο τον κόσμο, όχι μόνο δεν έχει τελειώσει, αλλά επανέρχεται με ορμή και κατά κύματα**, μαζί και παρά τις διαδοχικές ήττες. Είμαστε εντός ενός νέου κύκλου εξεγέρσεων, μετά το παγκόσμιο 2010-12, όπου από τις Η.Π.Α και την Γαλλία μέχρι την Χιλή, οι "από κάτω" επιμένουν, αντέχουν παρά την πρωτοφανή καταστολή, και βάζουν δύσκολα στα αστικά επιτελεία. Αντίστοιχα και στην Ελλάδα, έχουμε μια σταθερή άνοδο του κινήματος. Από τις πλατείες της Νέας Σμύρνης και την μαχητική επανεμφάνιση του φοιτητικού κινήματος, και από τον νικηφόρο εργατικό αγώνα της efood, μέχρι την συγκλονιστική απεργία των εκπαιδευτικών φαίνεται ότι κάτι αλλάζει... Η κατάσταση είναι τέτοια, που μέχρι και ο πολύς Φουκουγιάμα που είχε βιαστεί να προβλέψει το τέλος της Ιστορίας αναγκάστηκε πρόσφατα να βάλει νερό στο κρασί του και να δώσει μερίδιο δίκιου στον Μαρξ, λέγοντας ότι σε πολλά είχε δίκιο...

«Η κατάσταση είναι εξαιρετική! Πού θα πετάξουμε τις στάχτες του παλιού κόσμου;» φώναζαν οι Γάλλοι διαδηλωτές αποτυπώνοντας την ανάγκη να αφήσουμε πίσω αυτό το παράλογο σύστημα της εκμετάλλευσης και της καταπίεσης. Για να κάνουμε όμως ένα θαρρετό βήμα μπροστά, δεν φτάνουν μόνο τα καύσιμα του όχι, αλλά **χρειαζόμαστε ένα τολμηρό ναι σε μια νέα κομμουνιστική στρατηγική!** Πρέπει και μπορούμε να φανταστούμε τον κόσμο αλλιώς, για να τον χτίσουμε και αλλιώς! **Εδώ χτυπάει η καρδιά του 5ου συνεδρίου της ν.Κ.Α.** και της προσπάθειας του να συμβάλλει στις απαντήσεις που έχει ανάγκη η εποχή μας και το κίνημα της νεολαίας που ασφυκτιά στα στενά όρια αυτού του κόσμου.

- Με μια **νέα κομμουνιστική πρόταση για τα μεγάλα ζητήματα της εποχής μας**. Μια νέα κομμουνιστική ελπίδα, που για να γίνει υλική δύναμη ανατροπής,

χρειάζεται και την ανάλογη οργανωτική συγκρότηση στο επίπεδο του αναγκαίου κόμματος της εποχής μας. Μιας προσπάθειας που στην εμπροσθοφυλακή της μπορεί και πρέπει να είναι η νεολαία, η ορμή και η ενέργεια της οποίας έπαιξε καθοριστικό ρόλο σε όλες τις μεγάλες και μικρές περιπέτειες της ανθρωπότητας. Για αυτό βάζουμε τον στόχο η ν.Κ.Α. να πρωτοστατήσει στην συγκρότηση **ενός κομμουνιστικού ρεύματος στη νέα γενιά**, καθώς ο τρόπος με τον οποίο οι επαναστατικές πρωτοπορίες κατάφερναν (ή όχι) να συνδεθούν με τις πολυπλοκές και πολυεπίπεδες ριζοσπαστικές διαθέσεις της νεολαίας καθόριζε ιστορικά και την έκβαση της ταξικής πάλης.

- **Με αντικαπιταλιστικό πολιτικό πρόγραμμα. Με μια επανάσταση εντός της αριστεράς.** Στο πρόγραμμα της, στην σχέση της με την εργατική τάξη, στην εκτίμηση της ιστορίας της, στην αυτοκριτική της. Σε μια εποχή που η Δεξιά γίνεται πιο Δεξιά (και αυτό δείχνουν οι τάσεις τύπου Τράμπ, Μπολσονάρου ή και Μητσοτάκη) η αριστερά πρέπει κυριολεκτικά να ξαναγίνει αριστερά. Για μια **νέα σελίδα στην αντικαπιταλιστική αριστερά**, στον δρόμο για την δημιουργία ενός βαθύτερου προγραμματικά, πιο γειωμένου ταξικά και ευρύτερου αντικαπιταλιστικού μετώπου στο οποίο θέλουμε να συνεισφέρει και η ΑΝΤΑΡΣΥΑ. Με συστηματική προσπάθεια για την **αριστερή αντικαπιταλιστική ενοποίηση** των ριζοσπαστικών τάσεων που αναδεικνύονται στο κίνημα της νεολαίας, την συνολική συγκρότηση τους σε πολιτικό επίπεδο και όχι την υπόκλιση στον κινηματισμό ή την ενότητα στον κατώτερο μέσο όρο και την λογική του λιγότερο κακού που ιστορικά φέρνει το χειρότερο...
- **Με πολιτική πρόταση ανατροπής στο νεολαιίστικο κίνημα για το δικαίωμα στη δουλειά, τη μόρφωση, τη δημοκρατία και την ειρήνη** και για όλα τα μεγάλα ζητήματα που απασχολούν τη νεολαία. Με σταθερή επιδίωξη της ν.Κ.Α. την συμβολή σε ένα **ενωτικό ανατρεπτικό νεολαιίστικο κίνημα εργατικής κατεύθυνσης**. Με δημοκρατικές διαδικασίες που θα εμπλέκουν το σύνολο του αγωνιζόμενου δυναμικού, με σταθερή σύνδεση με το εργατικό κίνημα και τους μαζικούς φορείς του, με πολιτικοποίηση του κινήματος της νεολαίας ώστε να αποκτήσει τα καύσιμα να πηγαίνει τους αγώνες μέχρι τέλους, με έναν άλλο πολιτισμό ανάμεσα στις δυνάμεις του μαζικού κινήματος που δεν θα προάγει μια καταστροφική μικροπολιτική αντιπαράθεση αλλά τον συντροφικό διάλογο και την πολιτικό-ιδεολογική διαπάλη.

Σε μια περίοδο που η κυβέρνηση της ΝΔ επιτίθεται στη νεολαία και τον λαό, που η πολύπλευρη **κρίση του καπιταλισμού** δημιουργεί κύματα αντιστάσεων και ερωτημάτων για την δυνατότητα **μιας άλλης πολιτικής και μιας άλλης κοινωνίας**, που οι θυελλώδεις εξελίξεις της **επιστήμης** δείχνουν ότι αυτή η κοινωνία μπορεί να υπάρξει, που το προηγούμενο «πείραμα» των αριστερών κυβερνήσεων που δεν αμφισβητούν τον καπιταλισμό σε Ευρώπη και Λ Αμερική έδειξε τα όριά του και οδήγησε μεγάλα κινήματα σε υποχώρηση και ήττα **ήρθε η ώρα για μια πραγματική «εναλλακτική λύση», για μια αντικαπιταλιστική απάντηση με όραμα και κατεύθυνση τον κομμουνισμό της εποχής μας.**

Με αυτά τα ερωτήματα φιλοδοξεί να αναμετρηθεί το πολιτικό κείμενο των θέσεων του απερχόμενου Κ.Σ. της ν.Κ.Α. εν όψει του 5ου συνεδρίου της οργάνωσης μας, με επιδίωξη την αναβαθμισμένη συμβολή των δυνάμεων της κομμουνιστικής επαναθεμελίωσης σε μια υπόθεση όπου ο πρωταγωνιστικός ρόλος δεν μπορεί παρά να είναι υπόθεση των ίδιων των αγωνιστών και των εργαζόμενων, καταστάλαγμα των εμπειριών και της ωριμότητάς τους, όπως τόνιζε με επιμονή και ο σύντροφος Κώστας Τζιαντζής που έφυγε πρόωρα 10 χρόνια πριν, το φθινόπωρο του 2011. Η δημοσίευση των θέσεων του Κ.Σ. επιδιώκουμε να αποτελέσει το εναρκτήριο λάκτισμα ενός **πραγματικά πλούσιου και γόνιμου διαλόγου**, μιας ζωντανής και «εφ' όλης της ύλης» συζήτησης, όχι μόνο εντός της ν.Κ.Α. αλλά ευρύτερα εντός της νεολαίας της ριζοσπαστικής δράσης και της νέας κομμουνιστικής αναζήτησης, με αποκορύφωση τις τριήμερες εργασίες του συνεδρίου μας στις 17,18 και 19 Δεκεμβρίου 2021.

**το Κεντρικό Συμβούλιο
της νεολαίας Κομμουνιστική Απελευθέρωση**

Οκτώβριος 2021

περιεχόμενα

Εισαγωγή	2
A Η εποχή των τεράτων να γίνει η εποχή των επαναστάσεων	6
A.1 Ο βασιλιάς είναι γυμνός	7
A.2 Η δυνατότητα του κομμουνισμού του 21ου αιώνα. Η ανάγκη της επανάστασης	9
A.3 Ένας κόσμος σε αναταραχή	10
A.4 Η εποχή των εξεγέρσεων. Τα κινήματα ανά τον κόσμο	12
B Η κανονικότητα άργησε μια μέρα...	14
B.1 Οι βασικές κατευθύνσεις της αστικής πολιτικής στην Ελλάδα	15
B.2 2010-2021. Έντεκα χρόνια συνεχιζόμενης κοινωνικής καταστροφής	16
B.3 Η κοινωνία που σιγοβράζει και η διαπάλη για τον προσανατολισμό της δυσαρέσκειας	18
B.4 Το πολιτικό σκηνικό που διαμορφώνεται	20
Γ Η νεολαία: ένα καζάνι που βράζει	24
Γ.1 Κοινωνική σύνθεση – στοιχεία – τάσεις	25
Γ.2 Βασικές κατευθύνσεις της αστικής πολιτικής για τη νεολαία	26
Γ.3 Κοινωνικές τάσεις στη νεολαία και η πολιτική-ιδεολογική διαπάλη γύρω τους	31
Δ Μπορεί να πάει αλλιώς! Για μια σύγχρονη επαναστατική απάντηση	34
Δ.1 Ο κεντρικός πολιτικός στόχος της περιόδου	35
Δ.2 Αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα πάλης για το νεολαιίστικο κίνημα	35
Δ.3 Κριτήρια για τα αριστερά αντικαπιταλιστικά προγράμματα πάλης	40
Ε Η ανασυγκρότηση της πρωτοπορίας	42
E.1 Βασικά στοιχεία της δικής μας αντίληψης	43
E.2 Είμαστε στην εποχή των εξεγέρσεων. Αρκεί όμως αυτό;	44
E.3 Η συμβολή της νΚΑ στην οικοδόμηση του κομμουνιστικού ρεύματος στη νεολαία και σε ένα σύγχρονο κομμουνιστικό πρόγραμμα και κόμμα	46
E.4 Για μια νέα σελίδα στην αντικαπιταλιστική αριστερά. Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ και ο αντικαπιταλιστικός πόλος	52
E.4.1 Για μια αριστερή αντικαπιταλιστική πολιτική ενοποίηση στην νεολαία	54
E.5 Ενιαία κριτήρια για την ανασυγκρότηση της αριστερής αντικαπιταλιστικής πτέρυγας στο νεολαιίστικο κίνημα	55

ΣΤ	Ο αστάθμητος παράγοντας της εποχής μας. Το κίνημα της νεολαίας	60
ΣΤ.1	Ανατρεπτικό κίνημα της νεολαίας με επιδίωξη την ηγεμονία των αντικαπιταλιστικών ιδεών	62
ΣΤ.2	Η εργατική παρέμβαση της νΚΑ	63
ΣΤ.3	Οικοδόμηση πανεκπαιδευτικού κινήματος: αναγκαιότητα και όροι συγκρότησης	69
ΣΤ.3.1	Φοιτητικό Κίνημα: πλευρές αποτίμησης και βασικοί στόχοι ανασυγκρότησης	70
ΣΤ.3.2	Μαθητικό Κίνημα: πλευρές αποτίμησης και βασικοί στόχοι ανασυγκρότησης	72
ΣΤ.4	Αντιπολεμικό κίνημα και προσφυγικό ζήτημα	75
ΣΤ.5	Δημοκρατικά δικαιώματα και ελευθερίες	78
ΣΤ.6	Για μια σύγχρονη κομμουνιστική παρέμβαση στον πολιτισμό	80
ΣΤ.7	Το έμφυλο ζήτημα ως οργανικό τμήμα της πάλης του κινήματος	83
Ζ	Η νΚΑ μετά το 5^ο Συνέδριο	86
Z.1	Αποτίμηση της νΚΑ από το 4 ^ο Συνέδριο ως σήμερα	87
Z.2	Αποτίμηση του Κεντρικού Συμβουλίου	88
Z.3	Βασικοί στόχοι της νΚΑ μετά το 5 ^ο Συνέδριο	89
Z.4	Για την αυτοτελή δουλειά της νΚΑ	90
Z.5	Οι σχέσεις NAP-νΚΑ	91
Z.6	Για την οργάνωση των δυνάμεών μας στο εξωτερικό	95
Z.7	Η ανάγκη για μια μεθοδική, ποιοτική, εύληπτη και ελκυστική προπαγάνδα της νΚΑ	95
Z.8	Για την οικονομική λειτουργία της νΚΑ	97

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

Η ΕΠΟΧΗ ΤΩΝ ΤΕΡΑΤΩΝ ΝΑ ΓΙΝΕΙ Η ΕΠΟΧΗ ΤΩΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΝ

A.1

Ο βασιλιάς είναι γυμνός

Από την αυγή του κιάλας, ο 21ος αιώνας είναι μια κυμαινόμενη ένταση κρίση για το παγκόσμιο καπιταλιστικό σύστημα. Η παγκόσμια δομική κρίση του 2007-2008 δεν ξεπεράστηκε ποτέ ουσιαστικά, ενώ η πανδημία του κορονοϊού, στα τέλη της δεύτερης δεκαετίας του, έδρασε ως καταλύτης που την επιτάχυνε και την βάθυνε εκ νέου. Οι οικονομικές κρίσεις όμως **δεν είναι τυχαία ή απρόβλεπτα γεγονότα**, αλλά γεννιούνται από τον ανορθολογισμό και τις αντιφάσεις του ίδιου του καπιταλιστικού συστήματος. Είναι **εγγενή - δομικά του χαρακτηριστικά**, για αυτό το NAP και η v.K.A. ήδη από την δεκαετία του '90 (σε μια περίοδο όπου όλα φαίνονταν να «κυλούν» ευνοϊκά για τον αστικό κόσμο) υπογράμμιζε ότι το νέο καπιταλιστικό στάδιο δεν θα είναι απαλλαγμένο από κρίσεις. Αντιθέτως, θα μαστίζεται από πιο συχνές κρίσεις, με μεγαλύτερη διάρκεια και πιο μικρές περιόδους ανάκαμψης. Γι' αυτό χαρακτηρίζαμε τον ολοκληρωτικό καπιταλισμό **«νέο στάδιο αντιδραστικής ανάπτυξης και κρίσης του καπιταλισμού»** και αποκρούσαμε τις απόψεις που τον ήθελαν «ανίκητο» ή «παντοδύναμο». Σε αυτό το εύφλεκτο έδαφος, ο ρόλος του πυροδότη μπορεί τότε να είναι το σκάσιμο της φούσκας στεγαστικών δανείων όπως το 2008, τότε η ύπαρξη μιας πανδημίας ή μέχρι και η απότομη έλλειψη μιας πρώτης ύλης. Αλλά ο πυροδότης δεν είναι η αιτία της κρίσης. **Ο πυρήνας πάντα βρίσκεται στον καπιταλιστικό τρόπο παραγωγής και η ουσία στην αδυναμία του κεφαλαίου να κερδοφορεί διαρκώς με αυξητικές τάσεις.**

Ήδη πριν την πανδημία, πλήθαιναν τα **σημάδια ενός επερχόμενου κρισιακού σπασμού**. Οι αναμικτοί ρυθμοί ανάπτυξης (1-3%), εναλλασσόταν με ύφεση στις αναπτυγμένες οικονομίες, αλλά και στα «ανερχόμενα» BRICS, ενώ οι εκτιμήσεις του ΟΟΣΑ το 2019 έκαναν λόγο για γενικότερη στασιμότητα για απροσδιόριστο χρονικό διάστημα. Σε αυτό το τοπίο, εμβληματικοί κολοσσοί, όπως η Thomas Cook, κατέρρεαν, ενώ η Deutsche Bank δυσκολεύεται ακόμα να επανέλθει. Είχε γίνει φανερό ότι τίποτα δεν μπορούσε να αλλάξει την πτωτική τάση της κερδοφορίας του κεφαλαίου, παρά το ολοένα και μεγαλύτερο ξεζούμισμα της εργαζόμενης πλειοψηφίας. Οι διάφορες παραλλαγές της αστικής διαχείρισης (από τα «παιχνίδια» με τα επιτόκια των τραπεζών, μέχρι την περιβόητη ποσοτική χαλάρωση) δεν απέδωσαν τα αναμενόμενα. Η παγκόσμια οικονομία, λοιπόν, στα τέλη του 2019 έμοιαζε με έναν εύθραυστο πύργο Jenga όπου το ξέσπασμα της πανδημίας τον τάρaxe συθέμελα. Αστικά επιτελεία κάνουν λόγο για **σοκ ακόμα μεγαλύτε-**

ρο από την οικονομική κατάρρευση του 2008, καθώς από τη μία, το «πάγωμά» της παραγωγής (όπου δημιουργείται η υπεραξία) και από την άλλη, το παρατεταμένο σοκ στην κατανάλωση (όπου πραγματώνεται η υπεραξία) προκάλεσαν έναν σεισμό σε όλο το οικοδόμημα. Η διεθνής σκηνή χαρακτηρίζεται ήδη από εκατομμύρια θύματα του κορονοϊού και δεκάδες εκατομμύρια ανέργους, θύματα της κρίσης ενός συστήματος που παθαίνει το ένα έμφραγμα μετά το άλλο.

Οι αντιφάσεις του ολοκληρωτικού καπιταλισμού

Οι αντιφάσεις του ολοκληρωτικού καπιταλισμού παροξύνονται κάτω από την επίδραση της πανδημίας, αποκαλύπτοντας με τον πιο καθαρό τρόπο την πραγματική φύση αυτού του συστήματος. Κλονίζουν σοβαρά το «τέλος της ιστορίας» που προμήνυαν οι αστοί και την δήθεν ικανότητα του «αόρατου χεριού της αγοράς» να επιλύει τα κοινωνικά προβλήματα. Αντίθετα το κοινωνικό ζήτημα βγαίνει με εκρηκτικό τρόπο στο προσκήνιο και οι ίδιες **οι σταθερές του συστήματος αποσταθεροποιούνται**. Το κράτος -που μεταμορφώθηκε από τους ίδιους τους αρχιερείς του νεοφιλελευθερισμού από Σατανά σε Αρχάγγελο- αποδεικνύεται ότι δεν μπορεί να κάνει θαύματα. Η αμερικανική «αυτοκρατορία» οδηγείται από την ανατολή στη δύση, ενώ η Ε.Ε. και το ευρώ, από «ασπίδα» μετατράπηκαν σε επιταχυντή της κρίσης. Οι αντιφάσεις αυτές εδράζονται στους «δίδυμους πύργους» του καπιταλισμού: την **κερδοφορία του κεφαλαίου** (οικονομικά) και την **αστική κυριαρχία** (πολιτικά). Οι πιο τρανταχτές από αυτές είναι οι εξής:

- **Με τις μέλισσες ή με τους λύκους;** Η ψαλίδα μεταξύ πλούσιων και φτωχών 12 χρόνια μετά το ξέσπασμα της κρίσης άνοιξε ακόμα περισσότερο. Σύμφωνα με την έκθεση Global Wealth 2019, **λιγότερο από το 1% του πλανήτη κρατάει στα χέρια του το 44% του παγκόσμιου πλούτου. Την ίδια στιγμή πάνω από το 50% της ανθρωπότητας ζει κάτω από συνθήκες ακραίας φτώχειας με λιγότερα από 5,5 δολάρια την ημέρα**. Στις Η.Π.Α. της πανδημίας, 42,6 εκατομμύρια άνθρωποι έγιναν άνεργοι, ενώ οι πέντε πιο πλούσιοι Αμερικανοί αύξησαν τα κέρδη τους κατά 101,7 δις δολάρια. Από την άλλη όμως, η πανδημία απέδειξε πως η εργατική τάξη, οι «μέλισσες» που κινούν τα νήματα της παραγωγής, είναι πιο πολύτιμοι για την κοινωνία από τους λύκους των τραπεζών, των βιομηχανιών και των χρηματιστηρίων.
- **Ικανοποίηση των κοινωνικών αναγκών ή αχαλίνωτη κερδοφορία του κεφαλαίου;** Το κεφάλαιο έχει δείξει από τη γέννηση του ότι, μπροστά στην κερδοφορία του η ανθρώπινη ζωή δεν έχει καμία

αξία. Αυτό αποτυπώνεται στους εκατομμύρια ανθρώπους που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας, στην αυξημένη παιδική εργασία, στις δεκάδες ασθένειες που θερίζουν στις «τρίτες χώρες», στους πολέμους ανά την υφήλιο. **Οι κυβερνήσεις μέσα στην πανδημία προσπάθησαν να διασφαλίσουν τη λειτουργία και την ενίσχυση της οικονομίας αδιαφορώντας για την υγεία του λαού.** Είναι χαρακτηριστικό ότι σε όλες τις χώρες του πλανήτη περίπου το 70% των ενισχύσεων αφορούσε το κεφάλαιο και μόνο το 30% τους εργαζόμενους. Επιπλέον, τα νέα κορονοϊο-δάνεια της ΕΕ θα επιφέρουν νέα χρέη και μνημόνια που θα πληρώσουν -για μια ακόμη φορά- οι λαοί. Τα μέτρα ενίσχυσης των συστημάτων υγείας ήταν ελάχιστα, ενώ την ίδια στιγμή οι δυνατότητες που δόθηκαν στο κεφάλαιο για περαιτέρω εκμετάλλευση των εργαζομένων ήταν πρωτοφανείς και μάλιστα χωρίς ίχνος ασφάλειας για την υγεία των τελευταίων. Οι πλούσιοι απομονώνονταν στις τεράστιες βίλες τους και είχαν πλήρη πρόσβαση στις καλύτερες δομές υγείας, την ίδια στιγμή που η εργατική τάξη έπρεπε να στριμώχνεται στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς για να πάει στη δουλειά της. Φάνηκε ξεκάθαρα ότι **η ιδιωτικοποίηση όλων των κοινωνικών αγαθών δεν βελτιώνει την ζωή των πολλών όπως είχε πολυδιαφημιστεί, αλλά έχει ως μοναδικό της σκοπό τα κέρδη των κεφαλαιοκρατών.** Τα αποτελέσματα είναι τραγικά για τον κόσμο της εργασίας όταν βασικά αγαθά για τη ζωή και την αναπαραγωγή του ανθρώπου, όπως η υγεία, η παιδεία, η στέγη και η διατροφή αντιμετωπίζονται ως εμπορεύματα.

- **Αρμονία και συμβίωση με την φύση ή καταστροφή και εκμετάλλευση της;** οι θερμοκρασίες ρεκόρ παγκοσμίως, οι γιγαντιαίες πυρκαγιές σε Σιβηρία, Αμαζόνιο κ.α., το λιώσιμο των πάγων και οι ολοένα και περισσότερες καταστροφές από πλημμύρες, τυφώνες κ.α., είναι μερικά μόνο από τα στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η **κλιματική αλλαγή** και η **οικολογική καταστροφή είναι εδώ και σταδιακά απειλούν τους όρους ύπαρξης μας στην Γη!** Όμως, **το πρόβλημα δεν είναι γενικά και αόριστα η δραστηριότητα του ανθρώπου, αλλά ο καπιταλισμός ο οποίος καταναλώνει τον ίδιο τον πλανήτη με τρελό ρυθμό.** Το κεφάλαιο εκμεταλλεύεται κάθε φυσικό πόρο και κάθε σπιθαμή της φύσης αδιαφορώντας για τις επιπτώσεις που μπορεί να προκαλέσει. Η πανδημία φώτισε ένα νέο ακόμα στοιχείο στη συγκεκριμένη αντίφαση. Ότι η καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος και ο σύγχρονος τρόπος παραγωγής -ειδικά στη βιομηχανοποιημένη κτηνοτροφία- μπορεί να δημιουργήσει πλήθος νέων θανατηφόρων ιών, αλλά και να φέρει τους ανθρώπους σε επαφή με ιούς που υπό κανονικές συν-

θήκες θα ήταν αδύνατο. Η **αρμονική συμβίωση ανθρώπου-φύσης** δεν αναδεικνύεται σήμερα ως μια ακόμα πλευρά πάλης, αλλά ως μια αναγκαιότητα για την επιβίωση της ανθρωπότητας και του πλανήτη.

- **Διεθνισμός και Ειρήνη ή Ανταγωνισμός και Πόλεμος;** Ο ανταγωνισμός των κεφαλαίων πολλές φορές εκφράζεται μέσα από τους ανταγωνισμούς κρατών, που μπορεί να καταλήξουν σε πολεμικές συγκρούσεις για τον έλεγχο κάποιας περιοχής ή πλουτοπαραγωγικής πηγής, ή και σε «εμπορικούς πολέμους». Ο κίνδυνος μάλιστα γενικευμένης πολεμικής αντιπαράθεσης μεγεθύνεται όσο δεν βρίσκει διέξοδο η κερδοφορία του κεφαλαίου. Στην περίοδο της πανδημίας, ο ανορθολογισμός του ανταγωνισμού έγινε ακόμα πιο ορατός όταν ακόμα και οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν προσέφεραν καμία υγειονομική βοήθεια η μία στην άλλη, τουναντίον, ανταγωνίζονταν για το ποια θα εφοδιαστεί πρώτη με ιατρικά αναλώσιμα. Αναδεικνύεται ότι **οι ανταγωνισμοί δεν έχουν να προσφέρουν κάτι στους λαούς, αλλά οι λαοί θα πληρώσουν με το αίμα τους, τα συμφέροντα των πολυεθνικών.** Ο διεθνισμός, η φιλία και η συναδέλφωση του κόσμου της εργασίας διεθνώς, μπορούν όχι απλά να αποτρέψουν τους πολέμους, αλλά να οικοδομήσουν μια άλλη κοινωνία.
- **Ελευθερία ή Ολοκληρωτισμός;** Την στιγμή που η σύγχρονη εποχή δίνει τη δυνατότητα στην ανθρωπότητα να ζήσει με τις μεγαλύτερες ελευθερίες που είχε ποτέ, απαλλαγμένη ακόμα και από τη μισθωτή σκλαβιά και να καθορίσει η ίδια το μέλλον της, **η αστική δημοκρατία δείχνει το πραγματικό της πρόσωπο, ως δικτατορία της αστικής τάξης.** Πορείες και απεργίες κηρύσσονται παράνομες, διαδηλωτές χάνουν την ζωή τους (π.χ. Χιλή) και ο στρατός και η αστυνομία καθιερώνουν τη μόνιμη παρουσία τους στις μεγάλες μητροπόλεις. Από την Ελλάδα μέχρι την Καταλονία, η «δημοκρατική» Ευρωπαϊκή Ένωση έχει τσαλαπατήσει κάθε αποτέλεσμα δημοψηφίσματος και ταυτόχρονα τα κοινοβούλια παρακάμπτονται εύκολα από Διατάγματα και Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου, ενώ σε χώρες όπως η Ουγγαρία, με αφορμή την πανδημία, το κοινοβούλιο μπήκε σε αναστολή! Ειδικά την περίοδο της πανδημίας ένα σκοτάδι αυταρχισμού απλώθηκε σε όλο τον πλανήτη με απαγορεύσεις κυκλοφορίας, παρακολούθηση των πολιτών και σκληρή καταστολή. Ο κίνδυνος οι αντιδημοκρατικές τομές της πανδημίας να ενταχθούν σε μια νέα «κανονικότητα», είναι μεγάλος.

- **Νέες τεχνολογίες: Ευχή ή Κατάρρα;** Η επιστήμη και οι τεχνολογίες έχουν κάνει άλματα τον τελευταίο αιώνα. Όμως παρά την εξέλιξή τους, στις περισσότερες περιπτώσεις μοιάζει να καταδυναστεύουν τους εργαζόμενους παρά να τους απελευθερώνουν. Τελικά **ποιανού τις υπηρεσίες θέλουν να καλύψουν οι υπάρχουσες τεχνολογίες, αλλά και η έρευνα για νέες;** Στον ολοκληρωτικό καπιταλισμό οι νέες τεχνολογίες αξιοποιούνται για το βάθεμα της εκμετάλλευσης, την αύξηση της επιτήρησης και τη δημιουργία νέων δρόμων απόσπασης κερδών. Έτσι το κινητό ή το laptop γίνονται το «σύγχρονο μαστίγιο» του εργαζόμενου, που είναι υποχρεωμένος να είναι stand by 24/7. Οι τεχνολογίες επηρεάζουν ευρύτερα την κοινωνική ζωή των ανθρώπων, με τα social media να αποτελούν ένα παράλληλο σύμπαν που μπορεί να ξεπερνάει τα σύνορα, τα φύλα και τις φυλές, αλλά και να ελέγχει και να διαμορφώνει κοινωνικές συμπεριφορές. Ταυτόχρονα η προσπάθεια του κεφαλαίου να βρει τρόπο να καρπώνεται και να εμπορεύεται τα επιτεύγματα των επιστημών έχει ενταθεί, με τα copyrights να αφορούν πια τα πάντα. Στην πανδημία όλες οι πλευρές αυτής της αντίφασης εμφανίστηκαν ξανά, καθώς η έρευνα για φάρμακα και εμβόλια θύμιζε περισσότερο ένα ανταγωνιστικό ράλι μεταξύ των μεγάλων φαρμακοβιομηχανιών για κέρδη, παρά την προσπάθεια της επιστήμης να βελτιώσει τις συνθήκες διαβίωσης. Ακόμα και το πολυδιαφησμένο εμβόλιο αν κάτι αποδεικνύει είναι ότι η έρευνα μπορεί να αποδώσει μόνο αν υπάρχουν οι διαθέσιμοι πόροι και στόχος είναι η εξυπηρέτηση των κοινωνικών αναγκών. Τελικά, οι νέες τεχνολογίες δείχνουν να περιορίζονται στα πλαίσια λειτουργίας του κεφαλαιοκρατικού συστήματος παραγωγής ενώ ο κόσμος της εργασίας ασφυκτιά από τον τρόπο που εφαρμόζονται στις πλάτες του. Οι απελευθερωτικές τους δυνατότητες για την ανθρωπότητα θα μπορέσουν να ανθίσουν, όταν μπουν κάτω από τις υπηρεσίες της κοινωνικής πλειοψηφίας.

Η δυνατότητα του κομμουνισμού του 21ου αιώνα Η ανάγκη της επανάστασης

A.2

Για να γυρίσει ανάποδα ένας κόσμος τόσο θεμελιακά παράλογος και άδικος - που μόνο μερικές του αδρές γραμμές παρουσιάσαμε πιο πάνω- για να υλοποιηθούν οι σύγχρονες απελευθερωτικές δυνατότητες για την κοινωνική πλειοψηφία, απαιτούνται ριζικές λύσεις. **Απαιτείται η αντικαπιταλιστική επανάσταση και η κομμουνιστική απελευθέρωση.** Σήμερα όμως με την αντικομμουνιστική προπαγάνδα να γνωρίζει νέες δόξες, η έννοια του κομμουνισμού ηχεί στα αυτιά ειδικά των νέων, ως κάτι ξεπερασμένο, γραφικό, ταυτισμένο με την ΕΣΣΔ και τις αδυναμίες της (πραγματικές και επίπλαστες). Για άλλους η κομμουνιστική κοινωνία μπορεί να μοιάζει ιδανική, αλλά ταυτόχρονα αντιμετωπίζεται ως ουτοπική, ανεφάρμοστη και άρα πολύ μακριά από τη σημερινή πραγματικότητα. **Για να ξαναγίνει επομένως σήμερα ο κομμουνισμός αίτημα και κίνημα εκατομμυρίων,** να συνδεθεί δηλαδή με τις πλημμυρίδες κόσμου που από την Ταϊλάνδη μέχρι της ΗΠΑ και από την Γαλλία μέχρι την Ινδία βγαίνουν στον δρόμο, **απαιτείται η στρατηγική επαναθεμελίωση του.** Χωρίς μια γόνιμη σχέση με τα στοιχεία της ιστορίας που κάνουν περήφανους τους κομμουνιστές και ένα «ξεκαθάρισμα λογαριασμών» με τα στοιχεία που δυσφημούν τον κομμουνισμό, δεν μπορεί να υπάρξει ουσιαστική κομμουνιστική προσπάθεια σήμερα. Γι' αυτό μιλάμε για **κομμουνιστική επαναθεμελίωση** και μέσω της Προγραμματικής Διακήρυξης του NAP, προσπαθούμε να θεμελιώσουμε την κομμουνιστική απελευθέρωση με σύγχρονους όρους.

Η κομμουνιστική απελευθέρωση εμφανίζεται στον 21ο αιώνα ως αναγκαιότητα για την ανθρωπότητα με βάση τα όρια του σύγχρονου ολοκληρωτικού καπιταλισμού. Ιδιαίτερη σημασία αποκτά η αναγκαιότητα αυτή στη νεολαία, που μέσα σε μόλις λίγα χρόνια έχει έρθει αντιμέτωπη με τις καταστροφικές συνέπειες δύο μεγάλων εξάρσεων της κρίσης - αρχικά της οικονομικής, τα τελευταία δύο χρόνια της υγειονομικής. Η επιθετικότητα του καπιταλισμού που «δολοφονεί» καθημερινά την κοινωνική πλειοψηφία με τα πρωτοφανή επίπεδα φτώχειας, ανεργίας και εξαθλίωσης -ακόμα και στον αναπτυγμένο κόσμο- που δε διστάζει να χρησιμοποιεί πραγματικά πυρά τροφοδοτώντας ανταγωνισμούς και πολέμους, που ευθύνεται για το μέγεθος της περιβαλλοντικής καταστροφής του πλανήτη, σε συνδυασμό με την απουσία θετικού οράματος από τις κυρίαρχες πολιτικές και την καλλιέργεια χαμηλών προσδοκιών, κάνει πιο αναγκαίο από ποτέ ένα νέο υπόδειγμα κοινωνικής χειραφέτησης.

Η αναγκαιότητα όμως δεν αρκεί, χρειάζεται να υπάρχει και η αντίστοιχη δυνατότητα στο σήμερα για να οικοδομηθεί μια κομμουνιστική κοινωνία. Και οι υλικό-αντικειμενικοί όροι ανοίγουν τους δρόμους για μια τέτοια κατεύθυνση. Τόσο η εξέλιξη των μέσων παραγωγής, όσο και η πιο μορφωμένη και πολυάριθμη εργατική τάξη, αναδεικνύουν αυτή τη δυνατότητα. Η παραγωγικότητα που έχει εκτοξευτεί και οι επιστήμες που διαρκώς αναπτύσσονται, κάνουν ρεαλιστική τη δυνατότητα ο κόσμος της εργασίας να δουλεύει πολύ λιγότερες ώρες και ταυτόχρονα, να απολαμβάνει πολύ περισσότερα. Η παραγωγή είναι πλέον πιο κοινωνικοποιημένη και διεθνοποιημένη από ποτέ. Για να παραχθούν τα πιο σύγχρονα προϊόντα αυτό που απαιτείται είναι η συνεργασία των εργαζομένων του πνεύματος και του χεριού. **Πουθενά δεν χρειάζεται ο κεφαλαιοκράτης που απλά εισπράττει τα κέρδη.** Παραδείγματα όπως αυτό του ελεύθερου λογισμικού, φωτίζουν έναν δρόμο κοινωνικών αγαθών ελευθέρων προς χρησιμοποίηση και όχι οιονεί εμπορευμάτων.

Και αν οι αντικειμενικοί παράγοντες της παραγωγής είναι αρκετά ώριμοι για την οικοδόμηση μιας χειραφετημένης και απελευθερωμένης κομμουνιστικής κοινωνίας, τι συμβαίνει με τους υποκειμενικούς; **Η ίδια η ταξική πάλη επιβεβαιώνει ότι ενδιάμεσες λύσεις εξορθολογισμού του καπιταλιστικού συστήματος δεν αποδίδουν καρπούς.** Οι «αριστερές» κυβερνήσεις γρήγορα υποτάχθηκαν στις πολιτικές λιτότητας και στα μνημόνια, όπως απέδειξε και το παράδειγμα του ΣΥΡΙΖΑ. Ενώ αλλού, όπως στην Βρετανία, η αριστερά φοβήθηκε να σηκώσει το γάντι της σύγκρουσης με την Ευρωπαϊκή Ένωση και το κενό καλύφθηκε από ακροδεξιά μορφώματα και την κυβέρνηση Τζόνσον. Ακόμα και το παράδειγμα της Λατινικής Αμερικής, παρά την βελτίωση σε επιμέρους σημεία της θέσης των εργαζόμενων, ανέδειξε τα όρια μιας παρέμβασης που μένει στο επίπεδο της διανομής και διατηρεί σχεδόν άθικτη την καπιταλιστική παραγωγική βάση και το κράτος. Ουτοπία, επομένως, δεν είναι η προσπάθεια για την επαναστατική ανατροπή του καπιταλισμού, αλλά η πίστη πως αυτός ο κόσμος δεν θα αλλάξει ποτέ, ή πως θα αλλάξει σε διαπραγμάτευση με τους εκμεταλλευτές.

Ένας κόσμος σε αναταραχή

A.3

Το έδαφος της κρίσης, καθώς και οι αντιθέσεις που γεννά, διαμορφώνουν μια γενικευμένη **διεθνή αντιδραστική στροφή**. Από την πλευρά του κεφαλαίου ορθώνονται **δύο διαφορετικές γραμμές** για το μέλλον του παγκόσμιου καπιταλισμού: Από την μια η περαιτέρω παγκοσμιοποίηση του κεφαλαίου, των εμπορικών και χρηματοοικονομικών του ροών μέσω των διεθνών θεσμών του, και από την άλλη η προσωρινή επιστροφή στο εθνικό κρατικό έδαφος για συμμετοχή στην διεθνή αρένα αποκλειστικά με βάση την «εθνική δύναμη» (π.χ. America First του Τραμπ, το Brexit κλη).

Στη πραγματικότητα, οι δύο αυτές γραμμές δεν βρίσκονται σε απόλυτη αντίθεση, αλλά εκφράζουν μια αντιπαράθεση για το ποιο «μείγμα» προσαρμογής του έθνους-κράτους στις διεθνείς ολοκληρώσεις του κεφαλαίου θα επικρατήσει. Πάνω σε αυτή την αντίθεση διαμορφώνονται δύο **κυρίαρχα πολιτικά και κοινωνικά ρεύματα** από την σκοπιά της αστικής πολιτικής και της ενσωμάτωσης της λαϊκής δυσάρεσκειας. Από τη μία, έχουμε ένα υπό διαμόρφωση **αστικό «κοσμοπολίτικο» μπλοκ** που προσπαθεί να συγκεράσει χώρους από την κλασσική σοσιαλδημοκρατία, τον φιλελευθερισμό μέχρι και την «αριστερά» τύπου ΣΥΡΙΖΑ. Χαρακτηριστική περίπτωση αυτού του μπλοκ είναι ο Μακρόν, ως μια φιγούρα πολιτικού: «χωρίς κόμμα», παιδιού των επιχειρήσεων, με όραμα για την Ε.Ε. και δήθεν απάντηση στην ακροδεξιά Λεπέν. Από την άλλη, μια **«ριζοσπαστική» δεξιά** με ποικίλες μορφές –από τον νεοφασισμό τύπου Μπολσονάρου έως τον ευρωσκεπτικισμό στην Ευρώπη– με κοινή συνισταμένη, όμως, την επιθετική αστική πολιτική, την διαπραγμάτευση μιας καλύτερης θέσης για την δική τους αστική τάξη μέσα στο πλαίσιο καπιταλιστικής διεθνοποίησης και τον εθνικιστικό παροξυσμό. Χαρακτηριστικό παράδειγμα, η τοποθέτηση του Τράμπ από το βήμα του ΟΗΕ το 2018, όταν κατήγγειλε την «παγκοσμιοποίηση» και το «ελεύθερο εμπόριο» (δηλαδή τον σημερινό συσχετισμό μεταξύ των ηγεμονικών ισχυρών καπιταλιστικών κρατών και των αναδυόμενων νέων παικτών).

Η κοινή, στον πυρήνα της, πολιτική που προωθείται από οποιοδήποτε «χρωματισμού» κυβερνήσεις και κόμματα, η αδυναμία τους να διαχειριστούν την κρίση και της επιπτώσεις, αλλά και η προκλητική διαπλοκή τους με μερίδες του κεφαλαίου, επιφέρει μεγάλη **φθορά στα μεγάλα αστικά ρεύματα και συνολικά στο πολιτικό σύστημα**, με το γνωστό «όλοι ίδιοι είναι». Η φθορά, όμως,

δεν έχει πάντα ριζοσπαστική έκφραση, αλλά τα κενά αυτά προσπαθεί να καλύψει με τη ρητορεία του όλο το φάσμα της ακροδεξιάς, που αυξάνεται σε Ευρώπη και Αμερική αξιοποιώντας τον ανορθολογισμό, τις τάσεις ενίσχυσης του ατομισμού, του άκρατου ανταγωνισμού στα όρια του κανιβαλισμού ιδιαίτερα στα πιο πληθυσμιακά στρώματα. Με τις πολεμικές κραυγές να αυξάνονται, διαμορφώνεται μια ατζέντα κομμένη και ραμμένη στα μέτρα ακροδεξιών, φασιστικών και ρατσιστικών ρευμάτων, με έντονη πολιτική αποτύπωση σε πολλές χώρες της Ευρώπης.

Η **αριστερά** από την πλευρά της, διεθνώς, αδυνατεί να ξεχωρίσει και να προβάλει ένα αντίπαλο δέος. Αντί να εκμεταλλευτεί την κρίση του πολιτικού συστήματος και την αμφισβήτηση που δέχονται από μεγάλα τμήματα του λαού οι διεθνείς ολοκληρώσεις, στέκεται με φοβικότητα απέναντι σε επαναστατικές εναλλακτικές, και διαρκώς περιορίζει τις προτάσεις της στα στενά όρια του υπάρχοντος συστήματος. Τα επαναστατικά ρεύματα δεν είναι σε τέτοιο βαθμό μαζικά και συγκροτημένα διεθνώς, ώστε να μπορούν να επηρεάσουν τις πολιτικές εξελίξεις καθοριστικά, αν και υπάρχουν επιμέρους εξαιρέσεις. Το γενικό πλαίσιο που κινείται η κυρίαρχη αριστερά δεν βοηθάει τους αγώνες που ξεσπάνε να πάρουν μια αντικαπιταλιστική τροχιά, και να συγκροτήσουν ένα πραγματικό αντίπαλο δέος, για αυτό και παρατηρείται συχνά το φαινόμενο νέα ρεύματα ριζοσπαστικοποίησης να συγκροτούνται σε απόσταση από την υπάρχουσα αριστερά.

Η διαπάλη για την παγκόσμια ηγεμονία

Σε αυτό το περιβάλλον οξύνονται και οι διεθνείς **ανταγωνισμοί**. Οι **Η.Π.Α.** «δείχνουν τα δόντια τους» προκειμένου να μην χάσουν και άλλους πόντους, καθώς το *raX Americana* κλονίζεται, και προσπαθούν να αποσταθεροποιήσουν κάθε αντιηγεμονικό καπιταλιστικό συνασπισμό. Η **Κίνα** έχει σαφώς το προβάδισμα για να πάρει την πρωτοκαθεδρία της παγκόσμιας οικονομικής κυριαρχίας. Η **Ρωσία**, όπως και η **Ινδία** προσπαθούν από την πλευρά τους να πάρουν τον ρόλο ενός περιφερειακού, αλλά καθοριστικού «παίχτη». Στην **Ε.Ε.** η κρίση παραμένει και επιτάσσει την αναζήτηση της επόμενης φάσης της, προφανώς σε κατεύθυνση αντιδραστικής αναμόρφωσης της. Ενισχύονται, έτσι, οι τάσεις συγκρούσεων (Ιταλία κ.α.), τάσεις για ανεξαρτητοποιήσεις τμημάτων της (Καταλονία), έως και την αποχώρηση δυνάμεων (Ηνωμένο Βασίλειο). Οι φυγόκεντρες δυνάμεις από την Ε.Ε., αν και δεν εντάσσονται σε μια αριστερή αντικαπιταλιστική λογική, αναδεικνύουν όμως το **ιστορικό μεταίχμιο** της, που αντί να προσελκύει, χάνει δυνάμεις. Αυτό αντικατοπτρίζουν οι διεργασίες και οι αντιπαραθέσεις στο εσωτερικό της: από την μια το ακροδεξιό «ευρωσκεπτικιστικό» ρεύμα, των Σαλβίνι, Όρμπαν, Λεπέν,

ΑΦΔ και από την άλλη, η προσπάθεια συγκρότησης του νεοφιλελεύθερου, επιθετικού φιλο-ΕΕ μετώπου της βαθύτερης ολοκλήρωσης της ΕΕ των Μακρόν, Μέρκελ, Γιουνγκερ κλπ. Την ίδια στιγμή προχωράει η Εύρω-Νατοική ολοκλήρωση των Βαλκανίων με επιδίωξη της Ελλάδας να παίξει σημαντικό ρόλο ρυθμιστή και την συμφωνία των Πρεσπών να αποτελεί ένα σημαντικό κομμάτι αυτού του παζλ.

Όμως, εκεί που εξαντλούνται οι δυνατότητες της αστικής πολιτικής να δαμάσει πραγματικά την κρίση με ειρηνικό τρόπο, διαπραγματεύσεις και κοινωνικά συμβόλαια, επανέρχονται τα **πολεμικά σενάρια** ως αντιδραστική κλιμάκωση της αστικής πολιτικής. Οι πολεμικοί ανταγωνισμοί, δεν είναι πια απειλή, αλλά γενικευμένη πραγματικότητα. Το 2019 έγινε ρεκόρ στρατιωτικών δαπανών, μετά την περίοδο του ψυχρού πολέμου, με το ποσό να ξεπερνάει τα 1,91 τρις δολάρια. Τα καπιταλιστικά κράτη «εκσυγχρονίζουν» τα πολεμικά τους δόγματα για να προσαρμοστούν στις απαιτήσεις του σύγχρονου πολέμου. Παράλληλα, πληθαίνουν και οι πολεμικές συγκρούσεις, είτε σε τοπικό επίπεδο, είτε «δια αντιπροσώπων», είτε με πιο γενικευμένο-υπερτοπικό χαρακτήρα με χαρακτηριστική την περίπτωση της Συρίας. Με την μορφή της άμνηστας και της παλίνροιας εναλλάσσονται οι πιθανές εστίες μιας πιο γενικευμένης στρατιωτικής αντιπαράθεσης σε κάθε γωνιά του πλανήτη. Από το πολύπλοκο μωσαϊκό των ανταγωνισμών όπως διαμορφώνονται στον πλανήτη (Κορεάτικη χερσόνησος, θάλασσα νότιας Κίνας, Λατινική Αμερική κ.α.) ξεχωρίζουμε το **επικίνδυνο σκηνικό που στήνεται στην ευρύτερη περιοχή μας**, με πολλές πιθανές εστίες ανάφλεξης (ενεργειακοί πόροι, Παλαιστινιακό, αντιπαράθεση Ιράν-Σαουδικής Αραβίας κ.α.)

Αυτός ο ενδοϊμπεριαλιστικός ανταγωνισμός, ωστόσο, βρίσκει το όριό του στη κοινή, διακρατική συμφωνία πολέμου ενάντια στους εχθρούς-λαούς, με το πρόσχημα του «πολέμου κατά της τρομοκρατίας» και την ολοένα και πιο άγρια καταστολή των αντιστάσεων. Αυτό το κλίμα ενισχύει τη στρατιωτικοποίηση των μεγάλων ευρωπαϊκών πόλεων, την επιβολή μιας μόνιμης κατάστασης έκτακτης ανάγκης, αλλά και τα σενάρια περί συγκρότησης κοινού ευρωπαϊκού στρατού. Παράλληλα με πρόσχημα το φάντασμα του μουσουλμανικού «τζιχαντισμού», η ακροδεξιά ατζέντα ενσωματώνεται και από τις πλέον «προοδευτικές» κυβερνήσεις στον «πόλεμο κατά της τρομοκρατίας».

Κάποια αναγκαία συμπεράσματα

Η όξυνση των ανταγωνισμών διεθνώς **δεν συνεπάγεται μια κατάσταση «αποπαγκοσμιοποίησης» και συνολικής επιστροφής στο έθνος-κράτος** για το κεφάλαιο. Επιδίδεται όμως, από επιμέρους αστικές τάσεις μια

επιστροφή στα εθνικά σύνορα που εκφράζεται με πολιτικές κρατικού προστατευτισμού, ώστε να μπορέσουν να επανεξορμήσουν με μεγαλύτερη ορμή στο διεθνές τοπίο και να δημιουργήσουν ευνοϊκότερες συνθήκες στον ενδοϊμπεριαλιστικό ανταγωνισμό. Αντίστοιχα, οι ανταγωνισμοί που μπορεί να προκύπτουν δεν συνιστούν απαραίτητα και διάλυση των συμμαχιών, αλλά αναδιάταξη τους για ξαναμοίρασμα της πίτας. Η διαχείριση της πανδημίας, ο αναγκαίος ρόλος του κράτους και η κουβέντα για την ενίσχυση των συστημάτων υγείας, από πολλούς θεωρήθηκε ως μια κατεύθυνση επιστροφής στον κενίσανισμό και το κράτος-πρόνοιας. **Η ανάγκη όμως του κεφαλαίου για άμεση κερδοφορία δεν επιτρέπει ευρείας μορφής «παραχωρήσεις», ειδικά χωρίς την εμφανή ύπαρξη αντίπαλου δέους.** Το κράτος συνεχίζει και εντείνει το ρόλο του ως «οργανωτής» της επίθεσης του κεφαλαίου. Ο χρυσός κανόνας παραμένει η κρατικοποίηση των ζημιών και η ιδιωτικοποίηση των κερδών.

Στα πλαίσια αυτού του ρευστού τοπίου, όπου οι ανταγωνισμοί οξύνονται και οι βεβαιότητες μιας προηγούμενης περιόδου μοιάζουν μακρινό παρελθόν, δε θα μπορούσαν παρά να αναπτύσσονται **αντιφατικά κοινωνικά ρεύματα**. Βλέπουμε διεθνώς μια **ραγδαία αύξηση του ανορθολογισμού**. Ο κλονισμός της εμπιστοσύνης στο κράτος και τους θεσμούς, αφήνει χώρο στην ανάπτυξη θεωριών συνωμοσίας και ενός νέου σκοταδισμού. Αυτός ο ανορθολογισμός δεν είναι καινούριος, υπήρξε περιθωριακό ρεύμα σε μια προηγούμενη περίοδο φαινομενικής ευμάρειας, το οποίο γιγαντώθηκε με την κρίση και τον κλονισμό του παγκόσμιου success story. Το ρεύμα αυτό γίνεται ακόμα πιο επικίνδυνο όταν συγκεράζεται με το ακροδεξιό-νεοφασιστικό ρεύμα, που βρίσκει γόνιμο έδαφος στο φόβο, την ανασφάλεια και την ανορθολογική σκέψη. **Το ακροδεξί με το ανορθολογικό ρεύμα τέμνονται, αλλά δεν ταυτίζονται.** Μπορούμε να έχουμε τόσο την ανάπτυξη μιας «κοσμουμαρτισμένης» ακροδεξιάς τύπου Βελόπουλου, όσο και την διεισδυτικότητα του ανορθολογισμού σε -μικρό ευτυχώς- μέρος του κόσμου του αγώνα, ειδικά στην εποχή του κορονοϊού.

Στον αντίποδα αυτών των ρευμάτων, αναπτύσσεται ένα **τεχνοκρατικό, θετικιστικό ρεύμα τυφλής εμπιστοσύνης στο κράτος και την «επιστήμη»**. Στην περίοδο της πανδημίας το ρεύμα αυτό ταύτισε την επιστημονική αλήθεια με τις πολιτικές διαχείρισης της υγειονομικής κρίσης, θεωρώντας την επιστήμη ως κάτι αντικειμενικό και ουδέτερο. Οι «Τσιόδρες» αγιοποιούνται και οι αντιφάσεις της κυβερνητικής πολιτικής, φαίνονταν ψιλά γράμματα. Είναι το αντίστοιχο του παλιότερου φαινομένου όταν άνθρωποι των επιχειρήσεων (όπως ο Μακρόν) ή των τραπεζών (όπως ο Παπαδήμος παλιότερα), ανάγονταν σε αυθεντίες διαχείρισης μιας οι-

κονομικής κρίσης. Αυτό το ρεύμα θετικισμού, πολλές φορές, ακουμπάει και σε δυνάμεις της αριστεράς, που δεν αντιλαμβάνονται ότι ενσωματώνουν και προωθούν τα κυβερνητικά αφηγήματα.

Τα δύο αυτά ρεύματα παρότι φαινομενικά συγκρούονται στην πραγματικότητα αλληλοσυμπληρώνουν την αστική πολιτική. Ασχέτως αν κυβερνήσεις επιλέγουν να εκφράζουν κυρίως το πρώτο (βλ. Τραμπ, Μπολσονάρου, Τζόνσον), είτε το δεύτερο, όπως η πλειοψηφία των ευρωπαϊκών κυβερνήσεων συμπεριλαμβανόμενης και της κυβέρνησης Μητσοτάκη, στην ουσία προσπαθούν να αξιοποιήσουν τον συνδυασμό, τότε του ενός και τότε του άλλου, δικαιολογώντας τις πολιτικές που εφαρμόζουν και επιδιώκοντας να ηγεμονεύσουν πάνω και στα δύο.

Η εποχή των εξεγέρσεων Τα κινήματα ανά τον κόσμο

A.4

Στην αντίπερα όχθη βρίσκεται ένα **υπαρκτό και αναπτυσσόμενο ριζοσπαστικό ρεύμα**. Τα τελευταία χρόνια σηματοδεύτηκαν από την παρατεταμένη λαϊκή εξέγερση στη Χιλή, τη μεγάλη και παρατεταμένη κοινωνική αναταραχή στη Γαλλία, τόσο με νέες μορφές όπως τα «Κίτρινα Γιλέκα», όσο και με πιο «παραδοσιακά όπλα», όπως τις μεγάλες απεργίες σιδηροδρομικών και εκπαιδευτικών, αλλά και τις μεγάλες αναταραχές στον λεγόμενο τρίτο κόσμο (Ιράκ, Λίβανο, Ινδονησία Μιανμάρ κ.α.) όπου οι «από κάτω» έδειξαν ότι δεν είναι διατεθειμένοι να δεχτούν τη μισή ζωή που τους προορίζουν. Ο κορονοϊός φάνηκε να βάζει φρένο σε αυτό το παγκόσμιο φαινόμενο, αλλά μόνο προσωρινά. Όπως φρόντισε να μας υπενθυμίσει χαρακτηριστικά το πρωτοσέλιδο των Times του Λονδίνου με αφορμή τις απεργίες στην Amazon, «ο ιός ξυπνά την πάλη των τάξεων». Αλήθεια, πριν από κάποιες δεκαετίες ποιος θα πόνταρε τα λεφτά του ότι εν έτει 2020 ο πλανητάρχης θα αναγκαζόταν να φυγαδευτεί σε καταφύγιο λόγω της εκρηκτικής κατάστασης στις Η.Π.Α., όπου η αποτρόπαια ρατσιστική δολοφονία του Τζ. Φλόιντ, έβγαλε στην επιφάνεια ευρύτερη ταξική και φυλετική οργή;

Οι κινηματικές εξάρσεις δεν έπεσαν φυσικά από τον ουρανό, αλλά εκφράζουν μια **διαδοχικότητα όπου οι πρωτοπορίες που γεννιούνται φαίνεται να τροφοδοτούν τις επόμενες**. Στην Γαλλία τις «όρθιες νύχτες», ακολούθησαν τα «κίτρινα γιλέκα» που με τη σειρά τους έδωσαν την σκυτάλη σε νέους αγώνες. Το σημερινό BLM εκφράζει στοιχεία από πρόσφατα κινήματα στις

Η.Π.Α. όπως το Occupy Wall Street ή το κίνημα των 15 δολαρίων, αλλά και την ιστορική αντιπαράθεση με τον ρατσισμό ως θεμελιακό στοιχείο συγκρότησης του Αμερικάνικου κράτους. Αυτή η κινηματική ανάταση εκδηλώνεται με κάποια **κοινά ποιοτικά χαρακτηριστικά**, όπως η μεγάλη διάρκεια, η μαχητικότητα των αγώνων, η πιο συνολική πολιτική προσέγγιση που δεν περιορίζεται στη διεκδίκηση ορισμένων στόχων, οι τάσεις γρήγορης διεθνοποίησης πυροδοτώντας αντιστάσεις πέρα από τα εθνικά σύνορα κ.α. Παράλληλα, από εκεί που τα προηγούμενα χρόνια όλα συγκεντρωνόντουσαν σε ένα εκλογικό συνασπισμό ή/και ένα εκλογικό ηγέτη, αναζητήθηκε η μετατόπιση προς μια δράση «από τα κάτω» και «χωρίς ηγεσία», στοιχείο που ενισχύει μια γενική πολιτική αμνηχανία καθώς και την γενική εικόνα του εγκλωβισμού στο αστικό κοινοβουλευτικό παιχνίδι, είτε μέσω των Δημοκρατικών στις ΗΠΑ, είτε μέσω των Εργατικών στη Βρετανία.

Στα κινήματα αυτά ξεχωρίζει ο πρωταγωνιστικός ρόλος της νέας γενιάς, που όχι απλώς ξέρει ότι θα ζήσει χειρότερα από τις προηγούμενες, αλλά δεν μπορεί στοιχειωδώς να δει κάποια θετική προοπτική στον ορίζοντα. Χαρακτηριστικό στοιχείο της εποχής είναι και η άνοδος των φεμινιστικών κινήματων διεθνώς. Από την Χιλή μέχρι την Πολωνία, γυναίκες και ΛΟΑΤΚΙΑ βγαίνουν στο δρόμο βάζοντας στο στόχαστρο την έμφυλη καταπίεση και την ακροδεξιά ατζέντα που ακολουθείται από ολοένα και περισσότερες κυβερνήσεις. Αντίστοιχα, με δυναμισμό και κυρίαρχο το ρόλο της νέας γενιάς βγαίνουν στο προσκήνιο αγώνες για περιβαλλοντικά ζητήματα, που είτε αντιτίθενται στη συνολική πολιτική που καταστρέφει τη φύση, είτε και σε επιμέρους πλευρές (Λατινική Αμερική, Ευρώπη κ.α.).

Παράλληλα, πέρα από τα νέα στοιχεία των κινήματων, εντυπωσιακή είναι και η **επιστροφή της τάσης συγκρότησης της εργατικής τάξης στην καρδιά της καπιταλιστικής παραγωγής**. Η συγκρότηση σωματείου στην καρδιά του σύγχρονου καπιταλισμού, στην Google, οι συνεχιζόμενες απεργίες άνω των 200 εκατομμυρίων εργατών στην Ινδία, αλλά και η μεγαλύτερη σε διάρκεια απεργία στην Γαλλία ακόμα και από τον Μάη του 68, έχουν βαλθεί να αποδείξουν πόσο λάθος έκαναν όσοι βιάστηκαν να ξεγράψουν την εργατική τάξη. Την ίδια στιγμή, η ανατροπή της προσπάθειας για ίδρυση σωματείου εργαζομένων στην Amazon μετά την λυσσασμένη αντίδραση της εργοδοσίας, φανερώνει πόσο σύνθετη υπόθεση είναι η ανατροπή του ταξικού συσχετισμού στην καρδιά της παραγωγής. Η τάση αυτή πρέπει να μελετηθεί βαθιά από την πλευρά μας, καθώς εκφράζει σύγχρονες τάσεις αντίστασης και χειραφέτησης στην καρδιά του «κτήνους», στις πιο σύγχρονες σχέσεις παραγωγής, και μπορεί να αποκομίσουμε πολύτιμη εμπειρία για την οργάνωση της απερίθρητης του κό-

σμου της δουλειάς πάνω σε πιο στέρεες ταξικές βάσεις. Αυτή η άνοδος της κινητικότητας των μαζών οφείλεται καταρχάς στην **εκρηκτική όξυνση του κοινωνικού ζητήματος, αλλά και στην χαρακτηριστική αδυναμία του σύγχρονου καπιταλισμού να διαμορφώσει ένα κατάλληλο πολιτικό και ιδεολογικό υπόδειγμα ενσωμάτωσης της κοινωνικής δυσσάρεσκιας**. Είναι χαρακτηριστικό ότι στις ΗΠΑ παρόλες τις προσπάθειες δαιμονοποίησης του κομμουνισμού αυξάνονται οι νέοι που βλέπουν θετικά τον σοσιαλισμό (το 2019 ξεπέρασαν το 50% στις ηλικίες 18-29), ακόμα και αν για αρκετούς ως σοσιαλισμός μπορεί να νοείται το κοινωνικό κράτος. Ο συνδυασμός αυτών των δύο παραγόντων τροφοδοτεί τις κοινωνικές και πολιτικές διεργασίες με τρόπο όχι φυσικά μονοσήμαντα προς τα αριστερά, αλλά φουσκώνοντας και τα πανιά όλου του φάσματος της ακροδεξιάς. Η τελευταία, εκμεταλλευόμενη την χρόνια ενσωμάτωση των κυρίαρχων εκδοχών της αριστεράς ειδικά στην Ευρώπη κερδίζει έδαφος. Αυτός ο εκφυλισμός της αριστεράς διεθνώς εξηγεί και το φαινόμενο όπου, συχνά νέα ρεύματα ριζοσπαστικοποίησης συγκροτούνται σε απόσταση από τις παρακαταθήκες της αριστεράς, με χαρακτηριστική την περίπτωση των Κίτρινων Γιλέκων ή την πρώτη φάση των πλατειών στην Ελλάδα με την εχθρότητα απέναντι σε κάθε τι οργανωμένο.

Θα μπορούσαμε επομένως να πούμε πως ο συνδυασμός των ολοένα και περισσότερων έκδηλων αντιφάσεων του σύγχρονου καπιταλισμού και της μαχητικής επανεμφάνισης του λαϊκού παράγοντα, αρκούν για να καταρρεύσει το σύστημα, και μάλιστα περίπου από μόνο του; Μακάρι να ήταν τόσο εύκολο... Ο καπιταλισμός έχει αποδειχθεί ιστορικά πως- σαν το πληγωμένο θηρίο που είναι πιο επικίνδυνο- πάντα επιχειρεί να διατηρεί τις «κατακτήσεις» του «με νύχια και δόντια», με πόλεμο και αίμα. Το σύστημα έχει δείξει την ικανότητά του να εκμεταλλεύεται τέτοιου είδους κρίσεις «δημιουργικά» ώστε να βρίσκεται σε καλύτερη θέση. Από τη μια, ισχύει ότι η πρωτοκαθεδρία του κεφαλαίου στην παραγωγή και την οικονομία διαμορφώνει τους όρους για την πολιτική υποταγή των λαϊκών τάξεων. Από την άλλη, η πολιτική ηγεμονία της αστικής πολιτικής, αν δεν πληγεί με όρους ανεξάρτητης εργατικής πολιτικής και συνολικής αντικαπιταλιστικής κομμουνιστικής προοπτικής, δίνει τη δυνατότητα να «αποσβένεται» η κοινωνική δυσσάρεσκια και να οδηγούνται σε αδιέξοδο οι κινηματικές εξάρσεις, ακόμη και οι πιο ηρωικές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

Η ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΑΡΓΗΣΕ ΜΙΑ ΜΕΡΑ

B.1

Οι βασικές κατευθύνσεις της αστικής πολιτικής στην Ελλάδα

Μετά από μια ταραχώδη δεκαετία κρίσης και αγώνων, και εν μέσω της πανδημίας που αναδιαμορφώνει και επιταχύνει όλες τις εξελίξεις, το ελληνικό κεφάλαιο, παρά τα ισχυρά πλήγματα που έχει δεχτεί, επιχειρεί μια **εμβάθυνση των στρατηγικών αναδιαρθρώσεων σε όλα τα επίπεδα**. Η «επόμενη μέρα των μνημονίων» θα φέρει νέα επίθεση στο όνομα της αναμικτικής ανάπτυξης και του υψηλού χρέους, μια επίθεση με συνολικά χαρακτηριστικά τα βασικά στοιχεία της οποίας είναι:

- Η άγρια λεηλασία της εργατικής τάξης και του λαού και το τσάκισμα των δικαιωμάτων τους.
- Η βαθύτερη θωράκιση του αστικού κρατικού μηχανισμού σε βάρος του «εχθρού-λαού».
- Το πέταγμα χιλιάδων νέων εκτός της παιδείας, η «μισή» μόρφωση και η κατάρτιση για τους υπόλοιπους.
- Η θυσία του δημόσιου πλούτου και του περιβάλλοντος στο βωμό των ιδιωτικοποιήσεων.

Το προηγούμενο διάστημα η αστική πολιτική στηρίχθηκε σε **δύο βασικούς πυλώνες** με ενιαίο πυρήνα-λογική και σφικτά αλληλένδετες πλευρές με στόχο την διαμόρφωση ενός **νέου εκμεταλλευτικού μοντέλου για την αντιδραστική ανάπτυξη του ελληνικού κεφαλαίου**. Από τη μια επιδίωξε μέσα από την επιθετική διαχείριση και εμβάθυνση του μνημονιακού κεκτημένου, **να ισχυροποιήσει την θέση της έναντι της εργατικής τάξης**, να βαθύνει και να θωρακίσει την κερδοφορία του κεφαλαίου, να διαμορφώσει τους όρους «προσέλκυσης επενδύσεων και ανάπτυξης» αλλά και να προσδεθεί στον λεγόμενο «σκληρό πυρήνα» της Ε.Ε. μονιμοποιώντας τα αντεργατικά μέτρα. Σε αυτή την βασική επιλογή συνέκλιναν και συγκλίνουν και οι δύο βασικοί αστικοί πόλοι (Ν.Δ., ΣΥΡΙΖΑ), αν και με διαφορετικό τρόπο. Σημαντικότερο εργαλείο σε αυτή την κατεύθυνση αποτελεί το «Ταμείο Ανάκαμψης», το οποίο παρουσιάζεται ως το «βαρύ πυροβολικό» της «ευρωπαϊκής αλληλεγγύης». Το σχέδιο αυτό, του Eurogroup, η κυβέρνηση το ονομάζει πρόγραμμα Ελλάδα 2.0 και έρχεται επί της ουσίας να εφαρμόσει τις βασικές κατευθύνσεις της επιτροπής Πισσαρίδη σε όλους τους κύριους τομείς. Στην πραγματικότητα αποτελεί άλλη μια δανειακή σύμβαση με τους δικούς της όρους αποπληρωμής, μηχανισμούς επιτήρησης και απαίτηση για πρωτογενή πλεονάσματα από το 2023, χώρια που η Ελλάδα δεσμεύεται ακόμα (δια χείρος ΣΥΡΙΖΑ) από το «μεταμνημονιακό σύμφωνο» των ματωμένων πλεονασμάτων μέχρι το 2060.

Από την άλλη η ελληνική αστική τάξη στοχεύει στην κάλυψη του χαμένου εδάφους της προηγούμενης περιόδου, μέσα από την **γεωπολιτική της αναβάθμιση**, με βαθύτερη πρόσδεση σε NATO- Η.Π.Α. προκειμένου να παίξει **ρόλο ρυθμιστή στην ευρύτερη περιοχή**. Αυτή η πλευρά περνάει μέσα από το «κόντεμα» της επιρροής της Τούρκικης αστικής τάξης (η οποία έχει ακόμα πιο φιλόδοξους στόχους), την ισχυροποίηση της παρέμβασης του ελληνικού κεφαλαίου στα Βαλκάνια (εξεύρεση «λύσης» στο Μακεδονικό, επιτήρηση του εναέριου χώρου γειτονικών χωρών, επενδύσεις κ.α.) την απόπειρα για αξιοποίηση της «λείας» των ΑΟΖ και των ενεργειακών δρόμων αλλά και την μετατροπή της Ελλάδας σε «πυλώνα ασφάλειας» στην ευρύτερη περιοχή μέσω της οικοδόμησης του αντιδραστικού άξονα Ελλάδας- Αιγύπτου -Κύπρου και Ισραήλ. Οι επιδιώξεις αυτές συνδέονται στενά με τους σχεδιασμούς των μεγάλων «παιχτών» στην περιοχή, είτε αυτό αφορά ιμπεριαλιστικούς οργανισμούς και κράτη, είτε ισχυρά τμήματα του διεθνούς κεφαλαίου. Το σχέδιο «NATO 2030» ζητά ακόμα πιο στενές και επιθετικές συμμαχίες με τα μάτια στραμμένα σε Ρωσία και Κίνα και η ελληνική ολιγαρχία είναι απόλυτα πρόθυμη να στηρίξει αυτόν τον σχεδιασμό. Για αυτό κάθε ελληνική κυβέρνηση εμφανίζεται ως πιστός και πρόθυμος «στρατιώτης» του NATO και της ΕΕ, αλλά και ως «χρυσός» αγοραστής οπλικών συστημάτων, προκειμένου να έχει το «πράσινο φως» να πηγαίνει ένα βήμα παρακάτω τους «δικούς» της αυτοτελείς σκοπούς. Παράλληλα σ' αυτά τα πλαίσια, η Ελλάδα **ως βασική χώρα υποδοχής των μεταναστευτικών ροών** στην Ευρώπη παίζει κομβικό ρόλο στις διαδικασίες εγκλεισμού, διαλογής και επαναπροώθησης των προσφύγων, προκαλώντας δεκάδες δολοφονίες κάθε χρόνο, ιδιαίτερα μέσα στο πλαίσιο της αντιδραστικής συμφωνίας ΕΕ -Τουρκίας, θύματα που προστίθενται στους χιλιάδες πνιγμένους στη Μεσόγειο από την Ευρώπη-Φρούριο.

Η απαρέγκλιτη προώθηση αυτής της **διπλής στρατηγικής** προϋποθέτει την οικοδόμηση ενός **ασφυκτικού κλίματος καταστολής και περιφρούρησης της κερδοφορίας του κεφαλαίου**. Από εκεί απορρέει η συστηματική προσπάθεια της άρχουσας τάξης να βάλει σε «γύψο» τα δημοκρατικά δικαιώματα εργαζόμενων και νεολαίας, και η αντιμετώπιση του κινήματος ως «εσωτερικό εχθρό». Η κατεύθυνση αυτή γνωρίζει νέες δόξες επί των ημερών της κυβέρνησης της ΝΔ και παίρνει ειδική μορφή στην κρατική πολιτική για την πανδημία. Καμία υγειονομική ενίσχυση - απαγορεύσεις και καταστολή - κραυγαλέα επιδότηση του μεγάλου κεφαλαίου. Η κυβέρνηση δεν ενίσχυσε το ήδη τσακισμένο εθνικό σύστημα υγείας με το απαραίτητο προσωπικό, ενώ οι περισσότερες νέες ΜΕΘ άνοιξαν με δωρεές μεγαλοεπιχειρηματιών, που έσπευσαν να προσφέρουν «κοινωνικό έργο» αφού είχαν τεράστιες φοροαπαλλαγές και δωρεάν διαφήμιση. Παράλληλα ο ιδιωτικός τομέας υγείας

απέιχε χαρακτηριστικά από την υγειονομική μάχη απέναντι στην πανδημία και η όποια συμμετοχή του αμείβοταν σκανδαλιστικά πολύ από το δημόσιο. **Το lockdown ήταν η μόνιμη κυβερνητική απάντηση στην πανδημία, με ουσιαστικά μονιμοποίησή του.** Απαγορεύονταν οι συναθροίσεις, οι δια ζώσης εκπαιδευτικές διαδικασίες, η βόλτα, αλλά οι περισσότεροι κλάδοι της παραγωγής λειτουργούσαν όπως πριν, χωρίς κανένα μέτρο προστασίας. Αντί των απαραίτητων προσλήψεων σε υγειονομικό προσωπικό, εκπαιδευτικούς και ενίσχυση των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς, η κυβέρνηση έκανε χιλιάδες προσλήψεις σε αστυνομικούς και ειδικές δυνάμεις. **Με σκληρή καταστολή, ειδικές απαγορεύσεις για τις πορείες, χιλιάδες πρόστιμα και καθημερινή τρομοκρατία μέσα από τα ΜΜΕ, προσπάθησε να επιβάλει τη σιωπή.** Τα δικαιώματα των εργαζομένων τσαλαπατήθηκαν με «ψεύτικες» αναστολές, απλήρωτες τηλε-υπερωρίες και επιδόματα πείνας των 534€. Οι επιδοτήσεις στις επιχειρήσεις σε σχέση με τους εργαζόμενους υπολογίζονται σε μια αναλογία 70-30 την περίοδο της πανδημίας, με την κυβέρνηση να δίνει εκατομμύρια ευρώ στο μεγάλο κεφαλαίο «κρατικοποιώντας» εμμέσως τις ζημιές στην οικονομία και έχοντας ειδική μεταχείριση σε κλάδους όπως τα ΜΜΕ, τους εργολάβους των οδικών αξόνων, ή τις αεροπορικές εταιρείες.

B.2

2010-2021

Έντεκα χρόνια συνεχιζόμενης κοινωνικής καταστροφής

Τα τελευταία χρόνια η αστική πολιτική επιχείρησε ουκ ολίγες φορές να παρουσιάσει μια θεαματική "αλλαγή σελίδας" μετά τη μνημονιακή καταιγίδα των προηγούμενων ετών. Η επικοινωνιακή διαχείριση της "επόμενης μέρας των μνημονίων" πέρασε από διάφορα στάδια: "επιστροφή στην κανονικότητα και στην ανάπτυξη" από τη Ν.Δ το '19, και "έξοδος από τα μνημόνια" από τον Τσίπρα στην Ιθάκη το '18, μέχρι τις πρόσφατες εξαγγελίες για την επόμενη μέρα της πανδημίας. **Τίποτα από όλα αυτά, όμως, δεν μπόρεσε να καμουφλάρει τους αναιμικούς δείκτες ανάπτυξης και τις δομικές αντιφάσεις του ελληνικού καπιταλισμού που ειδικά στο πλαίσιο της πανδημίας παροξύνονται.**

Είναι χαρακτηριστικό πως η ύφεση για την ελληνική οικονομία έφτασε το 8,2% για το 2020 (τρίτη χειρότερη επίδοση στην Ευρωζώνη), ενώ οι προβλέψεις για το 2021 είναι ακόμα πιο δυσμενείς. Ακόμα, όμως, και αν επιστρέψαμε στην κατάσταση προ της πανδημίας, τι θα συναντούσαμε; Κάθε άλλο παρά μια κατάσταση λαϊκής

ευημερίας ήταν, καθώς μέσα στην προηγούμενη δεκαετία τα μνημόνια και τα πακέτα λιτότητας διαδέχονταν το ένα το άλλο με αποτέλεσμα να συσσωρεύονται δραματικές επιπτώσεις στην εργατική τάξη και τη νεολαία. Στις παραπάνω συνθήκες, η κοινωνική κατάσταση που έχει διαμορφωθεί χαρακτηρίζεται από:

- **Τη σημαντική μείωση των μισθών:** Με βάση στοιχεία του ΙΝΕ ΓΣΕΕ το 2018 στον **ιδιωτικό τομέα οι μέσες μηνιαίες τακτικές αποδοχές** βρίσκονταν στα 898€ από 1247€ που ήταν το 2010 (-28%), ενώ η Ελλάδα αποτελεί την μόνη χώρα στην ΕΕ που ο **κατώτατος μισθός** μειώθηκε σχετικά με το 2010 (από τα 751€ το 2010 στα 586€ μηνιαίως, με ελάχιστες αυξήσεις έκτοτε (το 2022 θα φτάσει τα 663€). Στο ίδιο χρονικό διάστημα **οι μισθοί και οι συντάξεις των δημοσίων υπαλλήλων** (πλην ένστολων) δέχθηκαν μειώσεις που υπερέβησαν σωρευτικά το 30%, σύμφωνα με στοιχεία της ΑΔΕΔΥ. Σε αυτό το τοπίο το 31% των εργαζομένων **αναζητά επιπλέον εργασία** για να καλύψει τις απώλειες και η Ελλάδα κατατάσσεται στην τελευταία θέση της Ε.Ε. αναφορικά με τη δυνατότητα **αποταμίευσης**.
- **Τη ριζική επιδείνωση και ελαστικοποίηση των εργασιακών σχέσεων:** Το 2019 η αναλογία για νέες προσλήψεις ήταν: 45,1% πλήρους (έναντι 66,9% το 2010), 42,5% μερικής (έναντι 26,2%) και 12,4% εκ περιτροπής έναντι (6,9%), αναλογία που αναμένεται να επιδεινωθεί ραγδαία με τα μέτρα που προχωρούν εν μέσω πανδημίας. Παράλληλα, καταργήθηκαν οι ΣΣΕ, με μόλις 10 να είναι σε ισχύ και μία σειρά κλάδων να μην έχουν κατοχυρώσει καμία. Στο όνομα της «ανάκαμψης», το **συνολικό εργασιακό πλαίσιο** (εργασιακά δικαιώματα, ασφάλισυνταξιοδοτικά δικαιώματα, δυνατότητα απεργίας κ.α.) επιδεινώθηκε αρκετά, ενώ σοβαρά πλήγματα δέχθηκε και ο **εργάσιμος χρόνος**. Το ωράριο εργασίας έχει γίνει πραγματικά λάστιχο στο βωμό της κερδών του κεφαλαίου, καθώς σταθερά σε όλες τις μετρήσεις, οι ώρες που δουλεύουν οι Έλληνες εργαζόμενοι είναι από τις περισσότερες παγκοσμίως, ξεπερνώντας τις 2000, όταν π.χ. στη Γερμανία είναι 1300. Σε αυτό το τοπίο έρχεται να προστεθεί η νομοθετική κατάργηση του 8ωρου από τη Ν.Δ. αλλά και αξιοποίηση της τηλεργασίας από την εργοδοσία για την αύξηση του εργάσιμου χρόνου καθώς με βάση στοιχεία του ΙΝΕ-ΓΣΕΕ πάνω από το 40% των τηλεεργαζομένων εργάζονται πέρα από το κανονικό ωράριο εργασίας.
- **Τα τραγικά ρεκόρ στην ανεργία:** Η Ελλάδα, καθ' όλη τη διάρκεια της καπιταλιστικής επέλασης, παρουσίασε ρεκόρ στην ανεργία, ενώ η πραγματικότητα είναι ακόμα πιο δυσμενής μιας και εξ ορισμού

Artist Unknown

Civilization Unrest, 2020

Rock on Glass

η ανεργία υποκαταγράφεται. Κατάφερε να φτάσει το 27,49% το 2013 και η δεκαετία έκλεισε με 17,30 % (2019), σταθερά υπερδιπλάσιο του μέσου όρου των χωρών της ΕΕ. Ιδιαίτερα στους νέους, έχουμε θλιβερές πρωτιές με την ανεργία να διαμορφώνεται στο 38,2% για το 2021. Σε όλα αυτά χρειάζεται να τονίσουμε και την έμφυλη διάσταση του ζητήματος, με τις γυναίκες να υποφέρουν σταθερά από υψηλότερη ανεργία, ενώ η Ελλάδα χαρακτηρίζεται και από τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας στους απόφοιτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

- **Τη μετανάστευση ενός αξιόλογου μέρους του εργατικού δυναμικού:** Υπολογίζεται ότι την περίοδο 2008-2017, έφυγαν από τη χώρα **467.765 Έλληνες εργαζόμενοι**. Το πιο ανησυχητικό στοιχείο είναι ότι το φαινόμενο αυτό αφορά το πιο «παραγωγικό» κομμάτι της κοινωνίας, με 1 στους 2 να ανήκει στη κρίσιμη ηλικία των 25-44 ετών.
- **Την ραγδαία επιδείνωση του βιοτικού επιπέδου των «από κάτω».** Πέρα από την συστηματική επίθεση στους εργαζόμενους, είχαμε ένα βαρύ χτύπημα στους λεγόμενους "μικρομεσαίους" μέσα από μία πραγματική φοροληστεία, με χιλιάδες κλεισίματα μικρών μαγαζιών και με τη βίαιη προλεταριοποίηση μαζικών στρωμάτων. Πλέον ένα σημαντικό ποσοστό του πληθυσμού δε μπορεί να ικανοποιήσει

μία σειρά από βασικές ανάγκες, όπως: 1) αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών (52,7%) 2) μία εβδομάδα διακοπές το χρόνο (50,9 %), 3) επαρκής θέρμανση (25,7 %) 4) αποπληρωμή ενοικίου, στεγαστικών ή άλλων δανείων (44,9 %) 5) αποπληρωμή λογαριασμών κοινής ωφέλειας (38,5 %). Τέλος, το 12,9% του πληθυσμού ζει στη **φτώχεια**, και το 55,4% του πληθυσμού μπορεί να πέσει ανά πάσα στιγμή κάτω από το όριο της φτώχειας, μιας και δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν μια απώλεια εισοδήματος 3 μηνών. Άρα το 68,3% του πληθυσμού (12,9% + 55,4%) είναι οιονεί φτωχοποιημένο, ζει δηλαδή κοντά, στο όριο της φτώχειας.

- **Τη μεγάλη αναδιανομή της πίτας υπέρ του κεφαλαίου.** Οι πλούσιοι έγιναν πλουσιότεροι και οι φτωχοί φτωχότεροι. Όσον αφορά σε **δείκτες εισοδήματος**, το ανώτερο 20% του πληθυσμού έχει 5,51 φορές μεγαλύτερο διαθέσιμο εισόδημα από το κατώτερο 20% του πληθυσμού, λόγο που καθιστά την Ελλάδα μία από τις ευρωπαϊκές χώρες με την μεγαλύτερη ανισότητα. Επίσης, από το 2009 μέχρι και το 2018, το μερίδιο της επιβάρυνσης των εργαζομένων στο σύνολο της φορολογίας της μισθωτής εργασίας αυξήθηκε από το 62,5% στο 64,8 %, στοιχείο που δείχνει μια σαφή **μετατόπιση των φορολογικών βαρών** από τους εργοδότες στους εργαζόμενους.

Σχετικά με τους μακροοικονομικούς δείκτες της ελληνικής οικονομίας και την κλαδική διάρθρωση του ελληνικού κεφαλαίου η κατάσταση είναι η εξής:

- **Σημαντική μείωση του ΑΕΠ της χώρας:** Το ΑΕΠ (ακαθάριστο εθνικό προϊόν) μέσα σε μία δεκαετία καπιταλιστικής κρίσης έκανε βουτιά από τα 231 εκ € το 2009 στα 168 εκ € το 2020, μείωση 63 δις € (- 27%).
- **Σημαντική αύξηση του δημοσίου χρέους:** Το δημόσιο χρέος εκτινάχτηκε από τα 265 δις € το 2008 στα 331 δις € το 2019. Η αύξηση αυτή, καθώς και η αντίστοιχη μείωση του ΑΕΠ της χώρας, οδήγησε στην αύξηση του χρέους ως ποσοστό του ΑΕΠ, κλείνοντας το 2019 με ποσοστό 180,5% έναντι 109,4 % το 2008. Τα δεδομένα αυτά φανερώνουν **την πλήρη αποτυχία όλων των μνημονίων**, που κατά τα λεγόμενα όλων των κυβερνήσεων είχαν σκοπό τη μείωση του χρέους.
- **Άνοδος της συγκέντρωσης-συγκεντροποίησης του κεφαλαίου.** Υπολογίζεται ότι γύρω στο 20% των μικρών επιχειρήσεων αναγκάστηκε να βάλει λουκέτο την περίοδο των μνημονίων, ενώ τα στοιχεία αυτά αναμένεται να επιδεινωθούν με το προχώρημα της αναδιάρθρωσης των κόκκινων δανείων αλλά και από τις επιπτώσεις τις καραντίνας που θα είναι πολύ έντονες ειδικά στα μικρά καταστήματα του επισιτισμού. Ο τραπεζικός τομέας ήταν χαρακτηριστικός αυτής της τάσης, με επικράτηση των 4 συστημικών τραπεζών (ALPHA, EUROBANK, ΠΕΙΡΑΙΩΣ, ΕΘΝΙΚΗ). Εν τούτοις ο κλάδος αυτός παρουσιάζει συνεχιζόμενη κρίση, που δεν θεραπεύεται ούτε με τις διαρκείς ενέσεις δημοσίου χρήματος. Ιδιαίτερα έντονη ήταν η τάση αυτή στην αγροτική παραγωγή με μεγάλη συγκεντροποίηση γης και κερδών, προλεταριοποιώντας απότομα, μικρούς αγρότες και αυξάνοντας την εκμετάλλευση των εργατών γης. Αντίστοιχα και ο κλάδος του εμπορίου παρουσιάζει έντονη συγκέντρωση και συγκεντροποίηση με ενίσχυση των μεγάλων παικτών (συγχώνευση Σκλαβενίτη-Μαρινόπουλου, My Market-Βερόπουλου και Μασούτη-Προμηθευτικής) και άνοδο των κερδών του ειδικά στην περίοδο της πανδημίας.
- Παρατηρείται **συρρίκνωση του Δημοσίου Τομέα**, ενώ οι μόνες δημόσιες δαπάνες που συνεχίζουν να αυξάνονται είναι οι πολεμικές. Βέβαια παρά τις απολύσεις και την υποστελέχωση το δημόσιο παραμένει ένας από τους μεγαλύτερους εργοδότες, απασχολώντας το 30 % των μισθωτών, δηλαδή 824.000.
- Η λεγόμενη «βαριά βιομηχανία της χώρας» ο **τουρισμός** απασχολεί έως και το 17,1% του εργατικού δυναμικού στην αιχμή του και δραστηριοποιούνται περίπου 120.000 επιχειρήσεις, μικρές και μεγάλες. Την τελευταία δεκαετία τα κέρδη του τουρισμού ανήλθαν στο τεράστιο ποσό των 122 δις και τα 22 από αυτά αντιστοιχούν στην χρονιά ρεκόρ του 2019 με την άμεση συνεισφορά του τουρισμού στο ΑΕΠ να υπολογίζεται στο 12,5 %. Στην περίοδο της πανδημίας ο κλάδος δέχθηκε σοβαρά πλήγματα, καθώς στην πρώτη καραντίνα εμφάνισε 58% μειωμένο κύκλο εργασιών. Ο κλάδος του τουρισμού-επισιτισμού, όπως και οι άλλοι κλάδοι του τριτογενούς τομέα, βασίζεται στην ένταση της εκμετάλλευσης της εργατικής δύναμης και στη μάζα της, και για επικρατούν τραγικές εργασιακές συνθήκες (χαμηλοί μισθοί, ατελείωτα ωράρια, εκ περιτροπής εργασία, επαναλαμβανόμενες συμβάσεις ορισμένου χρόνου κ.α.)
- **Το ελληνικό εφοπλιστικό κεφάλαιο βρέθηκε ενισχυμένο.** Μπορεί ο πληθυσμός της Ελλάδας να αντιπροσωπεύει μόνο το 0,15 % του παγκόσμιου πληθυσμού, τα ελληνόκτητα πλοία όμως αντιπροσωπεύουν σχεδόν το 21 % της παγκόσμιας χωρητικότητας. Ο ελληνικός εμπορικός στόλος είναι ο μεγαλύτερος στον κόσμο με 4.936 πλοία (άνω των 1000 gt). Οι Έλληνες εφοπλιστές υπερδιπλασίασαν τη μεταφορική ικανότητα του στόλου τους στο διάστημα 2007-2018.

Η κοινωνία που σιγοβράζει και η διαπάλη για τον προσανατολισμό της δυσaréσκειας

B.3

Η ενσωμάτωση του ριζοσπαστικού αριστερόστροφου ρεύματος των αρχών της προηγούμενης δεκαετίας στην κυβερνητική διαχείριση του ΣΥΡΙΖΑ και από εκεί στην απογοήτευση του ΤΙΝΑ οδήγησε σε μια σοβαρή υποχώρηση του μαζικού κινήματος τα προηγούμενα χρόνια. Για άλλη μια φορά η λογική του μικρότερου κακού έφερε το μεγαλύτερο. Η περίοδος όμως από το προηγούμενο συνέδριο της ν.Κ.Α. (και λίγο πριν από αυτό) σημαδεύτηκε από μια μερική αλλαγή αυτού του σκηνικού. Οι αντιστάσεις που αναπτύχθηκαν έδειξαν ότι υπάρχει μια **αργή, αλλά αισθητή τάση ανάκαμψης του κινήματος**. Είχαμε αντιπαραθέσεις σε σημαντικά μέτωπα όπου εκδηλωνόταν η επίθεση (π.χ. υγεία, παιδεία, ΟΤΑ κ.α.) σε ορισμένα πρωτοπόρα κομμάτια της τάξης (π.χ. ναυτεργάτες, ντελιβεράδες κ.α.) σημαντικούς λαϊκούς αγώνες για το δικαίωμα σε μια αξιοβίωτη ζωή (π.χ. ενάντια στους πλειστηριασμούς, αγώνες για το

περιβάλλον όπως στον Βόλο κ.α.) μάχες ενάντια στον φασισμό και την κρατική καταστολή (π.χ. Χ.Α., Ηριάννα, άσυλο κ.α.) με έντονη την παρουσία του νεολαϊστικού ριζοσπαστισμού. Οι αγώνες όμως αυτοί, παρά τον δυναμισμό και την αποφασιστικότητα τους **δυσκολεύονται να γενικευτούν**, να συνενωθούν με άλλα αγωνιζόμενα τμήματα και **να θέσουν ανώτερους στόχους πάλης**. Δύσκολα ξεπερνούν την καθήλωση στον «χώρο» και στο επιμέρους και υπάρχει δυσκολία να συνολικοποιηθεί και να πολιτικοποιηθεί η αντιπαράθεση. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της εκπαίδευσης, όπου κατά καιρούς έχουν ξεσπάσει σημαντικές μάχες (αναπηρωτές, μαθητές, φοιτητές) αλλά με «διαφορά φάσης» αναμεταξύ τους.

Η περίοδος της πανδημίας ήρθε να αναδιατάξει βίαια τα δεδομένα. Οι δυνάμεις του κινήματος κλήθηκαν να παρέμβουν κάτω από πρωτόγνωρες συνθήκες, όπου κρινόταν το αν θα επικρατήσει η κυβερνητική γραμμή για **σιγή νεκροταφείου** ή ο **αγώνας για ζωή και ελευθερία**. Στην πρώτη φάση της πανδημίας, οι πρωτόγνωρες συνθήκες, αλλά και οι προγραμματικές αδυναμίες των δυνάμεων του κινήματος οδήγησαν στο να πάρουν κεφάλι απόψεις, όπως το «θα λογαριαστούμε μετά». Η παρέμβαση των δυνάμεων μας, αλλά και άλλων δυνάμεων -κυρίως της αντικαπιταλιστικής αριστεράς- ήταν καθοριστικές για να αλλάξει το κλίμα. Το έμπρακτο σπάσιμο των κυβερνητικών απαγορεύσεων είναι μια πολύ σημαντική παρακαταθήκη. Αυτές όμως οι κινήσεις απέιχαν από το να ορθώσουν πραγματικό αναστήμα απέναντι σε μια στρατηγικού χαρακτήρα επίθεση, καθώς επί της ουσίας ήταν κινήσεις των πρωτοποριών. Από το 2021, όμως, και έπειτα το κλίμα άλλαξε. Οι μαζικότερες κινητοποιήσεις των φοιτητικών συλλόγων ώθησαν μεγάλα τμήματα της νεολαίας στο δρόμο και έδωσαν με τη σειρά τους την σκυτάλη στις μαζικές κινητοποιήσεις ενάντια στην καταστολή (Νέα Σμύρνη, αλληλεγγύη στον Δ. Κουφοντίνα κ.α.) εκφράζοντας και ενισχύοντας ένα ευρύτερο ρεύμα αμφισβήτησης που διατρέχει την κοινωνία.

Είμαστε επομένως σε μια φάση που φαίνεται **να δυναμώνει η δυσарέσκεια και η αγανάκτηση για την κυβερνητική πολιτική**, και να κλονίζεται το κλίμα εμπιστοσύνης και συναίνεσης ενός προηγούμενου διαστήματος. Σε αυτό το τοπίο είναι που πρέπει **να οξυνθεί η διαπάλη για τον προσανατολισμό της δυσарέσκειας**. Για το αν θα επικρατήσει μέσα στο λαό «ο φόβος για τα χειρότερα» και η ανημποριά που επιθυμεί η κυβέρνηση και η αστική τάξη, ή αν θα έχουμε γεγονότα μαζικής αντίστασης και πάλης. Για το αν στην λαϊκή κινητοποίηση θα ηγεμονεύσει μια ταξική αντικαπιταλιστική αντίληψη και πρακτική, ή αν η κοινωνική δυσарέσκεια θα ενισχύσει τα πανιά αντιδραστικών δυνάμεων. Για το αν οι εργατικοί – λαϊκοί αγώνες θα σπάσουν τα πολιτικά

όρια του συστήματος ή θα ηγεμονευθούν για μια ακόμη φορά από διαχειριστικές λογικές.

Ως νεολαία Κομμουνιστική Απελευθέρωση χρειάζεται να σκύψουμε **πιο βαθιά και αισιόδοξα σε ορισμένες από τις τάσεις αλλαγής των διαθέσεων**, να συνδεθούμε με αυτές, να συμβάλλουμε στην ανάπτυξη και γενίκευσή τους και ειδικά των στοιχείων εκείνων που εμπεριέχουν πρωτόλεια στοιχεία μιας άλλης λογικής για το κίνημα. Για παράδειγμα είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικό το γεγονός ότι το **νεολαϊστικό κίνημα** φαίνεται να επανέρχεται πιο δυναμικά ειδικά στις νεότερες «φουρνιές» του. Οι μαθητικές κινητοποιήσεις με χαρακτηριστικά στιγμιότυπα την μάχη απέναντι στην κυβερνητική διαχείριση της πανδημίας, το *schools are antifa*, και τις κινητοποιήσεις ενάντια στο νόμο Γαβρόγλου, αλληλοδι-απλέκονται με την αισθητή άνοδο του φοιτητικού κινήματος, αλλά και με την εμφάνιση της εργατικής νεολαίας στις προσπάθειες ψηλάφησης ενός άλλου δρόμου για το εργατικό κίνημα. Φαίνεται δηλαδή ότι υπάρχει μια **βαθύτερη νεολαϊστική φλέβα** στην ελληνική κοινωνία που την «ψάχνει» διαφορετικά. Ή από την άλλη, μόνο ελπιδοφόρα είναι η τάση ότι σε ορισμένες πρωτοπόρες δυνάμεις αναπτύσσεται μια διάθεση πειραματισμού και **αυτοτελούς σχεδιασμού του εργατικού κινήματος**, απέναντι στον αστικοποιημένο συνδικαλισμό των ΓΣΕ-Ε-ΑΔΕΔΥ όπως φάνηκε στις προσπάθειες για απεργίες «από τα κάτω» και ιδιαίτερα στην πολύτιμη εμπειρία του «μπλοκ της Καμάρας» που κατορθώνει να αποτελεί τον πολύμορφο πόλο των πιο ζωντανών και αγωνιστικών τάσεων του κινήματος. Συνολικά συνεχίζουν και μάλιστα πολλαπλασιάζονται οι **αναζητήσεις σε μια πρωτοπόρα ζώνη** αναζήτησης και προβληματισμού, όπου με βάση την πρόσφατη εμπειρία των αγώνων και της διάψευσης της «λύσης τύπου ΣΥΡΙΖΑ», ωριμάζει στο εσωτερικό της η ανάγκη πιο στρατηγικής συγκρότησης και αντιπαράθεσης σε όλα τα επίπεδα.

B.4

Το πολιτικό σκηνικό
που διαμορφώνεται

Από τις μετακινήσεις εκατοντάδων χιλιάδων ψηφοφόρων στις εκλογές της προηγούμενης δεκαετίας, την καταβαράθρωση άλλοτε κραταιών κομμάτων (ΠΑ-ΣΟΚ), την εκρηκτική άνοδο νέων «παικτών» (ΣΥΡΙΖΑ, Χ.Α.) την εμφάνιση νέων κομμάτων μπαλαντέρ (Ποτάμι, Λεβέντης κ.α.) σταδιακά περάσαμε σε μια **σχετική σταθεροποίηση του αστικού πολιτικού συστήματος** με κομβικές τις εκλογές του 2019. Έχουμε πλέον την ανάδειξη ενός **νέου ισχυρού και πολυσυλλεκτικού δικομματισμού** που δείχνει να στηρίζεται σε σχετικά μαζικά κοινωνικά μπλοκ (αν και χωρίς θετική στράτευση) και να έχει στοιχεία συσπείρωσης ευρύτερων δυνάμεων γύρω του. Η Ν.Δ. συσπείρωσε την "δεξιά πολυκατοικία", ενώ ο ΣΥΡΙΖΑ επιδιώκει να εμφανιστεί ως ο "προοδευτικός πόλος" με διείσδυση τόσο στην κεντροαριστερά όσο και στο ακροατήριο της Αριστεράς. Οι δύο «αντίπαλοι πόλοι» ξιφομαχούν στα επιμέρους σημεία, την ίδια στιγμή που συμφωνούν στην ουσία της ασκούμενης πολιτικής. Η προώθηση της παραπάνω κατεύθυνσης προϋποθέτει κλίμα εθνικής ομοψυχίας και συναίνεσης στο κεντρικό επίπεδο (κυβέρνηση, Βουλή) όσο και σε τοπικό (δήμοι, περιφέρειες) σιγή ιχθύος από τον εργοδοτικό συνδικαλισμό και απαρέγκλιτη προώθηση από τα κυρίαρχα Μ.Μ.Ε.

Ωστόσο, αυτή η σχετική πολιτική σταθεροποίηση, στο επίπεδο του κομματικού πολιτικού συστήματος, **δεν αντιστοιχεί και σε μια κοινωνική σταθερότητα**. Μπορεί η αστική πολιτική να θέλει να φαίνεται σίγουρη και αποφασιστική για το έργο της, ωστόσο αυτό χτίζεται μέσα σε ένα περιβάλλον ανασφάλειας. Οι δύο πόλοι του πολιτι-

κού συστήματος κυρίαρχα πείθουν πάνω στην λογική του μικρότερου κακού, και όχι με την ικανότητα ενσωμάτωσης εργατικών μαζών σε ένα πιο μακροπρόθεσμο σχέδιο. Η πολιτική τους δεν χωράει τους «αόρατους» της μεταμνημονιακής Ελλάδας, τους μακροχρόνια ανέργους, τη νεολαία δίχως προοπτική, την εργατική τάξη που για άλλη μια φορά καλείται να σφίξει το ζωνάρι. Όσο οι πληγές της διπλής κρίσης (υγειονομικής και οικονομικής) παραμένουν ανοιχτές στο σώμα της εργατικής τάξης, της νεολαίας και των λαϊκών στρωμάτων, τόσο δυσκολεύει η δυνατότητα συγκρότησης με πιο μόνιμο τρόπο ενός νέου κοινωνικού συμβολαίου. Βέβαια αυτό δε σημαίνει ότι η κυβέρνηση της ΝΔ, και συνολικά το πολιτικό και οικονομικό μπλοκ εξουσίας, αμφισβητούνται με όρους μαζικού πολιτικού κινήματος χειραφέτησης. Για να χαράξουμε βήματα σε αυτή την κατεύθυνση, απαιτείται τόσο μια πραγματική **εργατική αντιπολίτευση**, όσο κι ένας ευδιάκριτος **πόλος της αντι-καπιταλιστικής αριστεράς**.

Πολιτικές δυνάμεις και ρεύματα στην ελληνική κοινωνία

Η **ΝΔ** είναι ο **βασικός αστικός πόλος και το παραδοσιακό "κάστρο" της αστικής πολιτικής**. Αποτελεί ένα επιθετικό και αντιδραστικό πολιτικό κόμμα, πλήρως υποταγμένο στις επιλογές της ΕΕ και του ΣΕΒ, που ξεδιπλώνει το κυβερνητικό του έργο στο εύφορο έδαφος που έσπειρε ένα προηγούμενο διάστημα η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ. Η περίοδος της πανδημίας την βρήκε στο τιμόνι της αστικής πολιτικής ως κυβερνών κόμμα να ενορχηστρώνει ένα νέο γύρο αντιλαϊκής επίθεσης, πλήρως εναρμονισμένο στις οδηγίες της ΕΕ. Η μάχη απέναντι στον «εσωτερικό εχθρό», το ιδιαίτερο «μένο» απέναντι στη νεολαία, η ευρύτερη ιδεολογική –αξιακή επίθεση

ενάντια σε κάθε τι αριστερό, ριζοσπαστικό και προοδευτικό που υπάρχει στην ελληνική κοινωνία αναδείχθηκαν σε αναπόσπαστες πτυχές της πολιτικής της αυτής. Μιας πολιτικής που Επιχειρεί να κάνει καθημερινότητα το δόγμα “Νόμος-Τάξη-Κέρδη” και να εξασφαλίσει, μέσω αυτού, κοινωνικές και πολιτικές συμμαχίες τσακίζοντας παράλληλα τα κινήματα και τις πρωτοπορίες τους. Η εγκληματική διαχείριση της πανδημίας, αλλά και των πυρκαγιών του φετινού καλοκαιριού, κάμπτει σημαντικά την κοινωνική νομιμοποίηση που είχε ένα προηγούμενο διάστημα. Η στενή σύνδεση της Ν.Δ. με τις βάρβαρες αναδιαρθρώσεις, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι κατά την πανδημία είχε βάλει στο στόχαστρο τη νεολαία, συμβάλει, μεταξύ άλλων, στην πτώση της δυναμικής της **ΔΑΠ/ΟΝΝΕΔ** και στην αδυναμία της να συσπειρώσει με θετικό τρόπο δυνάμεις σε σχέση με παλιότερα. Είναι χαρακτηριστικό πως τα τελευταία χρόνια στο φοιτητικό κίνημα περισσότερο αναδύονται ανεξάρτητα αντιδραστικά ρεύματα, κυρίως απέναντι στο ριζοσπαστικό φοιτητικό κίνημα και τις μορφές πάλης που υιοθετεί, παρά συγκεντρώνονται μπλοκ με ενεργό τρόπο γύρω από τη ΔΑΠ. Παρά την σχετική πτώση της δυναμικής τους η ΟΝΝΕΔ και ειδικότερα η ΔΑΠ στα πανεπιστήμια αποτελούν τον βασικό εκφραστή της αντιλαϊκής πολιτικής για τη νεολαία και είναι σοβαρός πόλος συσπείρωσης αντιδραστικών δυνάμεων, που δεν πρέπει να υποτιμηθεί, αλλά να βρίσκεται στο στόχαστρο των δυνάμεων μας.

Ο **ΣΥΡΙΖΑ** είναι ένα **αστικό κόμμα** που επιχειρεί να αναδειχτεί σε κρίσιμο παράγοντα του πολιτικού συστήματος, ως εκείνη την **δικλείδα ασφαλείας** που θα ενσωματώνει την λαϊκή δυσανεμία και θα εξασφαλίζει σταθερότητα και ανανέωση, είτε από κυβερνητική θέση, είτε από θέση ευρω-συστημικής αντιπολίτευσης. Αποτέλεσε την **μακροβιότερη και πιο επιτυχημένη μνημονιακή κυβέρνηση**, και απέσπασε αρκετά “εύσημα” σχετικά με την “αναίμακτη” προώθηση αρκετών αντιδραστικών μεταρρυθμίσεων. Παίζει καλά το ρόλο της συναίνεσης και της πρόθυμης κυβερνητικής εφεδρείας και η “αντιπολίτευση” του δεν θίγει τον πυρήνα της αστικής πολιτικής. Οι όποιες διεργασίες στο εσωτερικό του δεν θα σημάνουν μια «αριστερή στροφή», αλλά ενίσχυση και μονιμοποίηση των αστικών πολιτικών του χαρακτηριστικών. Βασικές αιχμές που ξεχωρίζει είναι το δημοκρατικό ζήτημα, και ευρύτερα τα κοινωνικά δικαιώματα, βέβαια με ρηχό και χλιαρό στίγμα και πάντα εντός του ορίζοντα του συστήματος. Βασικός του στόχος είναι η συγκρότηση μιας **ευρύτερης “δημοκρατικής-προοδευτικής” παράταξης**, με άνοιγμα στον χώρο του παλιού ΠΑΣΟΚ και της καραμανλικής δεξιάς, αλλά και με προσπάθεια διεμβολισμού ενός αριστερού ακροατηρίου επαναφέροντας το παλιό σχήμα «δημοκρατικές – προοδευτικές δυνάμεις» vs «ακροδεξιά – συντήρηση». Ο ΣΥΡΙΖΑ, μπορεί να μην έχει μια μαζική οργανωμένη

νεολαία, αλλά έχει μαζική επίδραση στη νέα γενιά, και διακηρυγμένος του στόχος είναι η κάλυψη της απόστασης ανάμεσα στην τωρινή οργανωτική του κατάσταση και την εκλογική και πολιτική του επιρροή, με ειδική στόχευση στη νεολαία. Απαιτείται βαθιά αντιπαράθεση και αποκάλυψη του πραγματικού του ρόλου, για να τραβηχτεί ένα προοδευτικό δυναμικό που προσπαθεί να αντιδράσει στη σφοδρότητα της επίθεσης και εγκλωβίζεται εκεί, καθώς δεν βρίσκει άλλη εναλλακτική.

Το **ΜΕΡΑ25** πρόκειται για ένα **συστημικό, φιλο-ΕΕ και τεχνοκρατικό κόμμα αστικής διαχείρισης**. Προσπαθεί να εκφράσει το προφίλ του ΣΥΡΙΖΑ του '15, με μία τάση διαμαρτυρίας για τη σημερινή κατάσταση και μία ακόμα πιο θολή αναζήτηση διεξόδου. Μιλάει για “υπακοή – ανυπακοή στους τοκογλύφους-δανειστές”, πάντα βέβαια μέσα στα όρια της ΕΕ και του αστικού πολιτικού συστήματος. Προσπαθεί να φέρει στο προσκήνιο τις αυταπάτες για μία “Ευρώπη των λαών” και για “υγιή επιχειρηματικότητα”. Προωθεί μία σύγχρονη εκδοχή της συνεργασίας εργαζόμενων και εργοδοτών, με λίγη γαρνιτούρα από πράσινη ανάπτυξη και επενδύσεις. Έδειξε από νωρίς ότι αποτελεί μία συμπληρωματική διαχειριστική δύναμη. Σε καμία περίπτωση δε μπορεί να εκφράσει τις ανάγκες και τα δικαιώματα των εργαζομένων και να αποτελέσει δύναμη της αριστεράς. Στην φιλολογία μας απαιτείται ένταση της ιδεολογικής διαπάλης με το ΜΕΡΑ 25, το οποίο επενδύει μέσω μιας συμβολικής παρουσίας στα κινήματα σε ρεύματα που θα μπορούσαν να προσεγγίσουν την κομμουνιστική αριστερά.

Οι διάφορες διεργασίες στον χώρο της **κεντροαριστεράς** σκοντάψαν στην ουσιαστική συμφωνία με το κύριο μίγμα της αστικής πολιτικής, την βαθιά φθορά του πολιτικού της προσωπικού που διαχειρίστηκε τα μνημόνια (Παπανδρέου, Βενιζέλος κλπ), με αποτέλεσμα το Ποτάμι ή η Ένωση Κεντρώων να έχουν οδηγήσει στο περιθώριο της πολιτικής σκηνής, και το ΚΙΝΑΛ να βρίσκεται σε τέλμα. Ο χώρος αυτός αδυνατεί να διαμορφώσει ένα επαρκώς αυτοτελές στίγμα, είτε απέναντι στο ΣΥΡΙΖΑ, είτε απέναντι στη ΝΔ. Δεν πρέπει όμως, να υποτιμηθεί η συστηματική προσπάθεια για οικοδόμηση ενός τρίτου αστικού πόλου “μπαλαντέρ”, ούτε και οι δυνάμεις του εντός του συνδικαλιστικού κινήματος. Παρόλ' αυτά ο χώρος αυτός ηγεμονεύεται προς το παρόν από τον ΣΥΡΙΖΑ.

Συνολικότερα ΣΥΡΙΖΑ και ΜΕΡΑ 25, σε σημαντικό βαθμό και το ΚΙΝΑΛ, επιδιώκουν να εκφράσουν πολιτικά μια **σύγχρονη σοσιαλδημοκρατία** με κεντρικό τους στοιχείο την **«εφικτή λύση»** μέσα στα πλαίσια του συστήματος. Οι εφικτές αυτές λύσεις συνήθως αποδέχονται ρητά όλες τις κεντρικές επιλογές του συστήματος. Θεωρούν το δίλημμα καπιταλισμός – κομμουνισμός ξε-

περασμένο, και την κατάργηση των πυλώνων του καπιταλισμού (π.χ. ατομική ιδιοκτησία στα μέσα παραγωγής) ανεπίκαιρη. Η στρατηγική που προτείνουν με τον όποιο μανδύα, («μετακαπιταλισμός», «δίκαιη κοινωνία» κλπ) είναι στην καλύτερη περίπτωση μια μορφή αδύναμου κοινωνικού συμβολαίου με μεγαλύτερη φορολόγηση του κεφαλαίου για την καταπολέμηση της φτώχειας, και την «πράσινη» ανάπτυξη. Συνήθως αναφέρονται σε «σύγχρονες μορφές οργάνωσης», σε δίκτυα πολιτών και μορφές «άμεσας δημοκρατίας». Οι λογικές αυτές που αρνούνται την ανάγκη ισχυρής οργανωμένης βάσης στο όνομα της πάλης κατά της γραφειοκρατίας και προτείνουν «ανοιχτές», «οριζόντιες» και «χαλαρές» μορφές, για να καταλήξουν στην πιο ανεξέλεγκτη επιβολή της κυριαρχίας του ηγέτη-αρχηγού. Η συμμετοχή τους στο κίνημα τις περισσότερες φορές περιορίζεται σε μια «πολιτική παρουσία» για κοινοβουλευτική εξαργύρωση. Δεν δουλεύουν συστηματικά για την οργάνωση της τάξης και της νεολαίας.

Στο χώρο της **ακροδεξιάς** έχουμε αρκετές αναδιατάξεις. Η **ΧΑ**, μετά την αδυναμία να μπει στη Βουλή και την καταδίκη της ως εγκληματική οργάνωση, παρουσιάζει σημάδια αποσύνθεσης και διάλυσης. Η εξέλιξη αυτή αν και είναι πολύ θετική δεν πρέπει να μας καθουσιάζει. **Δεν έχουμε ξεμπερδέψει με το φασιστικό-εθνικιστικό ρεύμα** το οποίο με το Μακεδονικό, τα ελληνοτουρκικά και το προσφυγικό ζήτημα προσπαθεί να βαθύνει την παρέμβαση του και να παγιωθεί σε αυτοτελές κοινωνικό και πολιτικό ρεύμα. Ανησυχητική είναι και η πρόσφατη επανεμφάνιση της σε χώρους της νεολαίας με όρους «δρόμου». Η ακροδεξιά αξιοποιεί την «ατζέντα» που διαμορφώνει η κυρίαρχη πολιτική, ωστόσο επιδιώκει να εμφανίζεται και ως «αντισυστημική» δύναμη. Απευθύνεται στα πιο φτωχά στρώματα και ιδιαίτερα στην εργατική νεολαία προσπαθώντας να ανασυγκροτηθεί με διείσδυση στα σχολεία κτλ. ρίχνοντας το φταίξιμο για την λαϊκή απελπισία, στους «ξένους», αθωώνοντας έτσι το σύστημα. Η ακροδεξιά προωθεί ένα πρότυπο αποθέωσης της βίας, καλλιεργεί τον σεξισμό, τον μισογυνισμό και τις «πατροπαράδοτες αξίες». Το τελευταίο διάστημα ενισχύει και ενισχύεται από ένα διάχυτο κλίμα «ανορθολογισμού», θρησκοληψίας, «αντιεπιστημονισμού» με το πρόσχημα και τον μανδύα της «ελευθερίας», κλίμα που ενισχύεται από την εργαλειώδη χρήση των «ειδικών» και την χρήση τους κάθε φορά σαν φερέφωνα των κυρίαρχων επιδιώξεων. Αυτές τις τάσεις αντανakλά και η πολιτική κινητικότητα στον χώρο αυτό με διάφορες ομάδες και «αρχηγίσκους» όπως π.χ. ο Κασιδιάρης που διεκδικούν να παίξουν πολιτικό ρόλο. Σε κοινοβουλευτικό επίπεδο φαίνεται να κυριαρχεί σε αυτή τη φάση η **“Ελληνική Λύση” του Βελόπουλου** που υιοθετεί ακροδεξιές, χουντικές και έντονα ρατσιστικές θέσεις, ενώ στην περίοδο της πανδημίας αγκάλισε ανορθολογικές απόψεις. Αποτελεί

το δεξί δεκανίκι της κυβέρνησης της ΝΔ, αποτελώντας πάντα πρόθυμο υποστηρικτή διάφορων αντεργατικών και αντιδημοκρατικών νόμων στη Βουλή.

Το **ΚΚΕ** αποτελεί τον πιο **μαζικό πόλο συσπείρωσης ενός αριστερού, κομμουνιστικού και εργατικού δυναμικού**. Είναι μια δύναμη κομμουνιστικού ρεφορμισμού, ακολουθώντας μία τακτική «κομμουνισμός στα λόγια, αγώνες μικρού μεγέθους για «άμεσα αιτήματα» στην πράξη». Αρνείται να προβάλει μία συνολικά διαφορετική συνολική πολιτική διέξοδο σε ρήξη με τους βασικούς κόμβους τους συστήματος (ΕΕ, χρέος). Εμφανίζεται ως έμπιστη δύναμη σταθερότητας για ένα λαϊκό κόσμο, ως κόμμα-καταφύγιο “για να περάσουν τα δύσκολα”. Στα “εθνικά” ζητήματα υιοθετεί απόψεις που δεν διαχωρίζονται στρατηγικά από την αστική αφήγηση (Μακεδονικό, Ελληνοτουρκικά κ.α.). Στον χώρο της νεολαίας η **ΚΝΕ** εξακολουθεί να αποτελεί την πιο μαζική οργάνωση, αν και απέχει αρκετά από την αίγλη του παρελθόντος. Το τελευταίο διάστημα φαίνεται να αντιλαμβάνεται ότι στους κόλπους της νεολαίας γεννιούνται νέα ρεύματα αμφισβήτησης με τα οποία προσπαθεί να επικοινωνεί, ανοίγοντας ζητήματα που μέχρι πρότινος υποτιμούσε και κάνοντας κάποια μικρά, αλλά ασταθή βήματα στην κοινή δράση (π.χ. στο φοιτητικό). Επιχειρεί μια συστηματική δουλειά σε ιδεολογικά, πολιτιστικά και αξιακά ζητήματα, όπως και στο ζήτημα της ιστορίας του κομμουνιστικού κινήματος που συγκροτούν μια «κομμουνιστική ταυτότητα» στη νεολαία. Παρόλ’ αυτά τα βήματα φαίνεται ότι δεν μπορεί να επικοινωνήσει με βάθος και ουσία με το διάχυτο ριζοσπαστισμό. Τα γενικότερα όρια της πολιτικής του ΚΚΕ, η έλλειψη πολιτικών στόχων ρήξης, ο συμβιβασμός με το πολιτικό σύστημα στις κρίσιμες στιγμές του κινήματος (Δεκέμβρης ‘08, δημοψήφισμα 2015) και η - σε μεγάλο βαθμό άκριτη- υποστήριξη του «υπαρκτού σοσιαλισμού» αποτελούν όρια στην πολιτική της επιρροή, και στην επαφή του με τον σύγχρονο ριζοσπαστισμό. Στο πρόσφατο φοιτητικό κίνημα προσανατολίστηκε σε μεγάλο βαθμό σε μια γραμμή «ελάχιστου πλαισίου», υποβάθμισης της αναγκαίας πολιτικής κατεύθυνσης στο όνομα της ενότητας, υποτίμησης των μαζικών διαδικασιών και «ελεγχόμενων και λελογισμένων μορφών πάλης». Παρόλα αυτά, ο χώρος του ΚΚΕ/ΚΝΕ εξακολουθεί να συσπειρώνει ένα αγωνιστικό δυναμικό, και για αυτό χρειάζεται να επιμείνουμε στην αναγκαία κοινή δράση στη βάση αρχών, στην ουσιαστική κριτική στην γραμμή του και στον διάλογο για την κομμουνιστική προοπτική.

Η **ΛΑΕ** βρίσκεται σε πορεία συρρίκνωσης, εξαιτίας της αδιέξοδης πολιτικής της λογικής. Η λογική της επαναφοράς του «τίμιου ΣΥΡΙΖΑ του 2012», σε συνδυασμό με ορισμένους ξεκομμένους κινηματικούς ακτιβισμούς και μιας παρατεταμένης προεκλογικής εκστρατείας δεν μπορεί να εμπνεύσει. Ο πυρήνας του προγράμματός της

δεν ξεπέρασε την λογική ενός διαταξικού αντιμνημονιακού μετώπου με σκοπό την παραγωγική ανασυγκρότηση εντός συστήματος, και με θολές θέσεις για την ΕΕ χρεωκόπησε. Στα λεγόμενα «εθνικά» θέματα στο όνομα ενός «αριστερού πατριωτισμού» φλέρταρε σταθερά με τις απόψεις του εθνικού αστικού αφηγήματος. Η αλλαγή στην ηγεσία της δε σημαίνει και αυτόματη απομάκρυνση από την ηττημένη λογική της. Μέσα στο κίνημα (ιδιαίτερα στο φοιτητικό κίνημα) προωθεί ένα πλαίσιο άμεσων στόχων στα όρια ενός μαχητικού αντιδεξιού μετώπου, χωρίς σύγκρουση με τους πυλώνες της αστικής πολιτικής (επιχειρηματικότητα, ταξικοί φραγμοί στην εκπαίδευση), με πολεμική σε οποιαδήποτε κριτική στον ΣΥΡΙΖΑ και στην στάση του σαν κυβέρνηση και σαν αντιπολίτευση. Στο εργατικό, παρά επιμέρους διαφοροποιήσεις κινείται στα όρια μιας «αριστερής κριτικής στην ΓΣΕΕ». Η συμμετοχή της στις πρόσφατες «πρωτοβουλίες διαλόγου» επιβεβαιώνουν τα παραπάνω.

Συνολικά ο χώρος αυτός δεν μπορεί, ούτε στην συνολική πολιτική του έκφραση, ούτε στους επιμέρους χώρους που κινείται να ξεφύγει από μια λογική «καλού ΣΥΡΙΖΑ». Συνολικά ως ρεύμα δεν μπορεί να έχει και δεν έχει αυτοτελή προοπτική ανάμεσα στο αντικαπιταλιστικό ρεύμα και στον πόλο του κομμουνιστικού ρεφορμισμού του ΚΚΕ από την μια, ή την σοσιαλδημοκρατία των ΣΥΡΙΖΑ-ΜΕΡΑ από την άλλη. Χρειάζεται από την πλευρά μας μια πολιτική απεύθυνσης, ώστε ένα αγωνιστικό δυναμικό που μέχρι πρότινος εγκλωβιζόταν στην ΛΑΕ να κάνει το βήμα προς την αντικαπιταλιστική αριστερά.

Ο χώρος της **αναρχίας** φαίνεται να έχει μια ιδιαίτερη γοητεία στη νεολαία, με κύριο όχημα το πολιτιστικό/αντιφασιστικό αντιπρόταγμα και μια φυσιογνωμία μαχητικών μορφών δράσης. Τα τελευταία χρόνια, όμως, εμφανίζει κάμψη, ενώ συνολικά σαν χώρος ήταν ευάλωτος απέναντι στο ανερχόμενο ρεύμα του ΣΥΡΙΖΑ. Την περίοδο της πανδημίας βρέθηκε σε ιδιαίτερη αμηχανία, καθώς δυσκολεύτηκε να αναπροσαρμόσει την δράση του πέρα από την μονοστοχία των θεαματικών ενεργειών, με αποτέλεσμα να μην καταφέρει να αμφισβητήσει έμπρακτα και με μαζικούς όρους τις κυβερνητικές απαγορεύσεις, ενώ τμήματα της αυτονομίας είχαν υιοθετήσει ανορθολογικές και επικίνδυνες προσέγγιση σχετικά με την πανδημία. Επιπλέον, το τμήμα της αναρχίας που συμμετέχει στο εργατικό κίνημα, αν και δίνει μάχες, έχει πολύ στενή αντίληψη για το συνδικαλισμό, καθώς θεωρεί τα σωματεία απλά εργαλεία μαχητικής εργατικής άμυνας, χωρίς πολιτικό ρόλο. Όταν οι αγώνες απαιτούν ένα αναβαθμισμένο πολιτικό πρόσημο πολύ συχνά τα αναρχικά και αυτόνομα ρεύματα συμβάλλουν στην καθήλωση τους αποφεύγοντας το συντονισμό με άλλα σωματεία, απορρίπτοντας την υιοθέτηση πολιτικών αιτημάτων – κρίκων και επιβάλλοντας έναν ιδιότυ-

πο απομονωτισμό/σεχταρισμό. Πιο συνολικά, το ρεύμα της αναρχοαυτονομίας τροφοδοτείται από την ιστορική κρίση του κομμουνιστικού κινήματος και τις καταρρεύσεις. Η άρνηση της οργάνωσης ως «γραφειοκρατία» συνοδεύεται από προβολή της ξεχωριστής «προσωπικότητας», που αρκετές φορές φτάνει στα όρια της ηρωοποίησης και του ναρκισσισμού. Η άρνηση τους να δράσουν μέσα στο κίνημα και με όρους κινήματος και η δράση τους σαν «πολιτικός χώρος» τους οδηγεί σε ενέργειες που ξεκόβουν από το επίπεδο συνείδησης και τις ανάγκες του κινήματος και πολλές φορές τείνουν να το υποκαθιστούν. Οι απόψεις τους σε κρίσιμα ζητήματα (εκπαίδευση / έμφυλο ζήτημα κα) καθώς αυτονομούν τις «επιμέρους αντιθέσεις» επικοινωνούν τόσο με το «δικαιωματισμό» των ρεφορμιστικών δυνάμεων όσο και με τον «φιλελευθερισμό». **Συνολικά πρόκειται για ρεφορμιστικά ρεύματα του «μικροαστικού ατομισμού».** Έχουν όμως σημαντική επίδραση στην νεολαία μέσα από μια μαχητική στάση ορισμένων μαχών του κινήματος, την αντισυστημική ρητορική, την προβολή μιας συνολικής αναρχικής ταυτότητας την διαμόρφωση χώρων και στεκιών στις γειτονιές που σαν χώροι συγκέντρωσης και συλλογικότητας γίνονται πόλοι συσπείρωσης της διάχυτης νεολαίας της γειτονιάς, την δράση τους μέσα στο οπαδικό κίνημα κ.α.

Τα παραπάνω μας οδηγούν στο συμπέρασμα ότι **μπορούμε υπό όρους να διαμορφώνουμε πρακτικές κοινής δράσεις και με δυνάμεις και ρεύματα που συμμετέχουν στον αναρχικό χώρο** (πάντα στα πλαίσια του μαζικού κινήματος, με πολιτικά αυτοτελή δική μας παρουσία και ουσιαστική και σε βάθος κριτική στην γραμμή τους). Ιδιαίτερα με εκείνες τις δυνάμεις της αναρχίας που προσπαθούν να ψηλαφήσουν όρους μαχητικής εργατικής παρέμβασης και με αυτές που σε πολιτικό επίπεδο, φαίνεται να εμπνέονται από έναν πιο παραδοσιακό κομμουνιστικό αντιμπεριαλιστικό λόγο, ακόμα κι αν συχνά εγκλωβίζονται σε αδιέξοδους θεαματικούς ακτιβισμούς και δυσκολεύονται να πάνε μέχρι τέλους την ρήξη τους με τον αναρχικό χώρο. Τέλος με ομάδες τυφλής-μηδενιστικής βίας, που δρουν ουσιαστικά εκτός του μαζικού κινήματος και συχνά εναντίον του, πρέπει να έχουμε συνολική αντιπαράθεση.

Η ΝΕΟΛΑΙΑ: ΕΝΑ ΚΑΖΑΝΙ ΠΟΥ ΒΡΑΖΕΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

Συνηθίζεται να λέγεται, ότι η νέα γενιά έχει προνομιακή σχέση με το μέλλον, καθώς έχει μια ολόκληρη ζωή μπροστά της γεμάτη όνειρα και προσδοκίες. Όμως, μέσα στην «διαρκή» κρίση του καπιταλισμού του 21ου αιώνα, ο προσανατολισμός αυτός θολώνει και οι δεσμοί με το μέλλον αδυνατίζουν. Η σχέση της νεολαίας με το μέλλον διαταράσσεται με κάθε τρόπο: βλέπει όλες τις πλευρές της ζωής της να χειροτερεύουν, από το πώς θα εργαστεί, πώς θα διασκεδάσει, μέχρι το αν θα έχει ελεύθερο χρόνο, δικαιώματα και ελευθερίες. Βλέπει ένα κόσμο που την σπρώχνει στην απομόνωση, το άγχος, την κατάθλιψη, σε έναν πλανήτη που καταστρέφεται και έναν ολοκληρωτισμό που επιβάλλεται σε κάθε πτυχή της ζωής της. Ίσως το πιο καθολικό ειδοποιό χαρακτηριστικό, όσων γεννήθηκαν μετά το 1985, είναι η **βίαση και απότομη διάψευση των προσδοκιών τους**. Η αισιοδοξία για το μέλλον και η αίσθηση ότι τα πράγματα μπορούν να πάνε καλύτερα, (στοιχείο που σημάδεψε την ενηλικίωση των γενεών μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο) είναι παντελώς απούσα από την ψυχοσύνθεσή της. Από την άλλη όμως, η νέα γενιά δεν δείχνει να το βάζει εύκολα κάτω. Δηλώνει παρούσα σε όλες τις μικρές ή μεγάλες μάχες, βγαίνει μαχητικά στον δρόμο και αποτελεί τον αστάθμητο παράγοντα σε όλες τις πρόσφατες πολιτικές μάχες και τους μεγάλους αγώνες, και με έναν σχετικά ομοιογενή τρόπο τάσσεται με την πάλη για ένα καλύτερο και δικαιότερο κόσμο. Συνοπτικά, στη σημερινή νεολαία συναντιούνται με έναν εκρηκτικό τρόπο ένα από τα **ριζοσπαστικότερα τμήματα της κοινωνίας** με διαχρονικά χαρακτηριστικά αμφισβήτησης, πειραματισμού, μαχητικότητας, ενεργητικότητας και αναζήτησης, με μια **ιστορική αποτυχία να καλλιεργηθεί** συναίνεση από τους κυρίαρχους στους υποτελείς τους. Η νεολαία νιώθει να τη χλευάζουν και είναι πολύ θυμωμένη για αυτό. Αυτό το εκρηκτικό μίγμα είναι που καλείται κάθε μερική ή ευρύτερη πολιτική πρωτοπορία να κατανοήσει και πολύ περισσότερο να βρει διαύλους διαλόγου και ριζοσπαστικού μετασχηματισμού του.

Γ.1

Κοινωνική σύνθεση - στοιχεία - τάσεις

Η νεολαία στην Ελλάδα (και παγκοσμίως) είναι πιο μορφωμένη, πιο παραγωγική και εξελίσσεται κοινωνικά πιο αργά από τις προηγούμενες γενιές. Παρότι **ο αριθμός των φοιτητών στα πανεπιστήμια και ο αριθμός των πτυχιούχων δεν παρουσιάζουν μεγάλες διακυμάνσεις** (174.039 φοιτητές και 32.982 πτυχιούχοι την ακαδημαϊκή χρονιά 2013-2014 έναντι 190.652 φοιτητών και 33.430 πτυχιούχων την ακαδημαϊκή χρονιά 2017-2018), **έχει αλλάξει η κοινωνική σύνθεση των φοιτητών**, καθώς με βάση έρευνα του IOBE (2019) έχει αυξηθεί το ποσοστό των φοιτητών που προέρχονται από οικογένειες με υψηλό κοινωνικό-μορφωτικό επί-

πεδο κατά 10% φτάνοντας πλέον το 50%. Παράλληλα, **τα τυπικά προσόντα αυξάνονται**, τόσο από μη κρατικούς φορείς, όσο και σε σχέση με μεταπτυχιακές σπουδές. Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για την περίοδο 2013-2019 **ο αριθμός των μεταπτυχιακών φοιτητών και των φοιτητών που ολοκλήρωσαν τις μεταπτυχιακές τους σπουδές πρακτικά διπλασιάστηκε**, ενώ παρουσιάζει σταθερά αυξητική τάση από την ακαδημαϊκή χρονιά 2009-2010 έως και σήμερα. Η σημερινή νεολαία μπορεί να είναι η πιο μορφωμένη, αυτό όμως δεν ανταποκρίνεται στο μισθό και στην εργασία της. Ενδεικτικά, **μόνο οι μισοί απόφοιτοι κάνουν κάποια δουλειά που προϋποθέτει τα πτυχία τους**, ενώ αυξάνεται το φαινόμενο των υπερπτυχιούχων άνεργων (overqualified unemployment). Παράλληλα, με αυτή την τάση αυξάνεται και η ακριβώς αντίθετη, το ποσοστό δηλαδή **των νέων που δεν εντάσσονται, ούτε στην εκπαίδευση, ούτε στην εργασία, ούτε σε κάποιο πρόγραμμα κατάρτισης** (οι ονομαζόμενοι NEETS (Not in Education, Employment or Training)). Το ποσοστό αυτό άγγιξε το 20% το 2019 δείχνοντας πως **1 στους 5 νέους έχει «καταδικαστεί» ουσιαστικά στο περιθώριο**.

Μιλάμε για ένα κοινωνικό σώμα στο οποίο η εργασία και η εκπαίδευση αλληλοδιαπλέκονται και συχνά τα όρια της πρώτης με τη δεύτερη δεν είναι διακριτά, τόσο λόγω της διάδοσης του καθεστώτος της πρακτικής και της μαθητείας, όσο και λόγω της παράτασης των σπουδών για βιοποριστικούς λόγους. **Πολλοί φοιτητές αναγκάζονται να δουλέψουν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους** (1/5 δούλεψε κατά τη διάρκεια των σπουδών του σε έρευνα του 18, χωρίς φυσικά να υπολογίζονται όσοι εργάστηκαν μαύρα). Ενδεικτικές της κατάστασης είναι οι θλιβερές πρωτιές στα νούμερα της **ανεργίας για τους νέους** όταν για το 2021 ανέρχονται σε 38,2%. Από την άλλη, η αργή κοινωνική εξέλιξη αποτυπώνεται στο ποσοστό των **νέων που μένουν με τους γονείς τους ακόμα και μετά το πέρας των σπουδών και την αρχή της εργασιακής ζωής του** (48% των νέων για την Ευρώπη και το 52% για την Αμερική). Επιπλέον αποτυπώνεται και στο ποσοστό του νεανικού πληθυσμού που δέχεται σταθερά οικονομική βοήθεια από γονείς/ παππούδες (το 1/3). Λιγότεροι από το 46% των νέων μεταξύ 25-35 είναι παντρεμένοι σε σχέση με το αντίστοιχο 83% πριν 50 χρόνια, 67% πριν 30 χρόνια και 57% πριν 15-20 χρόνια. Η κοινωνικο-οικονομική αυτή κατάσταση οδηγεί σε μεγάλη αύξηση, τόσο του εργασιακού, όσο και του γενικού άγχους. Ενδεικτικά περίπου **50% των νέων στόμων δηλώνουν αγχωμένα «όλη την ώρα ή την περισσότερη ώρα της μέρας»**. Το άγχος είναι η βασική αντίδραση της νεολαίας στη διαταραχή της σχέσης της με το μέλλον.

Την ίδια στιγμή πρέπει να λάβουμε υπόψη και την πολιτική διαχείριση της νεολαίας από την αστική τάξη και

τις κυβερνήσεις της κατά τη διάρκεια της κρίσης. Σε έρευνα του 2020, η **πλειοψηφία των νέων (67%) δήλωσε ευχαριστημένη από τη ζωή της, σε αντίθεση με τα αντίστοιχα στοιχεία κατά τη διάρκεια της κρίσης που παρουσίαζαν την ακριβώς αντίθετη εικόνα**. Και αφού σε καμία περίπτωση δεν βελτιώθηκαν οι συνθήκες διαβίωσης, φαίνεται ότι **έχει υπάρξει μια μεγάλης κλίμακας αποδοχή κάποιων βασικών παραμέτρων της νέας πολύ χειρότερης κατάστασης**. Σε ένα βαθμό ο κοινωνικός, οικονομικός και ιδεολογικός πόλεμος από την αστική τάξη και τους εκπροσώπους της πέτυχε τη **μείωση των προσδοκιών και των κριτηρίων της νεολαίας σχετικά με το παρόν και το μέλλον της**. Το κεφάλαιο και τα αστικά think tanks προσπαθούν εδώ και περίπου μια δεκαετία να συστηματοποιήσουν την κατανόησή τους και την καλύτερη προσέγγιση της νεολαίας ως καταναλωτές και ως εργαζόμενους. Δεν είναι τυχαίο ότι οι περισσότερες έρευνες και δημογραφικές πηγές σχετικά με τις νεότερες γενιές, από το 2000 και έπειτα, έχουν γίνει από τράπεζες, επιχειρηματικούς ομίλους και διεθνείς εταιρίες Marketing (Goldman Sachs, McKinsey, Forbes, Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ και άλλες). Αναδεικνύοντας συνεχώς τη σημασία της ανθεκτικότητας (resilience) για την ανάκαμψη της οικονομίας και το μέλλον της εργασίας, η αστική τάξη επιχειρεί ταυτόχρονα σε δύο στόχους. Ο πρώτος είναι η **ενσωμάτωση της νεολαίας** σε μια αφήγηση αναγκαίας ενότητας (ακόμα και με όρους συσπείρωσης γύρω από κάτι έκτακτο και καταστροφικό). Ενώ ο δεύτερος είναι η **επιθετική αξιοποίηση των χαρακτηριστικών** της προς όφελος ενός νέου οικονομικού και κοινωνικού μοντέλου. Η ανθεκτικότητα είναι μια πλευρά του νομίσματος. Η άλλη πλευρά είναι αυτή που βλέπει τις νέες γενιές σαν τεμπέληδες, υπερευαίσθητους και ανώριμους και προκρίνει την **ευθεία σύγκρουση με τη νεολαία και τα δικαιώματά της**. Η πειθαρχία που επιχειρείται να επικρατήσει σαν οριζόντια συνθήκη, στοχοποιεί πρώτα από όλα τις πλατείες, τα πάρτι και τις εξόδους της νεολαίας, αγωνίζεται να εκφυλίσει τη διασκέδαση και την ψυχαγωγία σε κατανάλωση και ευελπιστεί να σπάσει τους κοινωνικούς, προσωπικούς και αγωνιστικούς δεσμούς που οικοδομήθηκαν στη νεολαία με όρους της «γενιάς της κρίσης». Γύρω από αυτή την πλευρά αναπτύσσονται έντονοι κοινωνικοί διαχωρισμοί και εντάσεις που εντάσσονται στη γενική ομπρέλα αυτού που σε τυπική αστική διάλεκτο λέγεται «χάσμα γενεών» το οποίο σήμερα φαίνεται να μεγαλώνει.

OK Boomer...

Η φράση αυτή είναι ίσως η πιο συνηθισμένη αποκρουστικότητα αυτού του χάσματος. Βλέποντας πίσω από τον ανταγωνισμό μεταξύ γενεών στην φράση αυτή, πρέπει να δούμε μια σχηματοποίηση της ρήξης μεταξύ των θετικών και ελκυστικών κοινωνικών συμβολαίων

του καπιταλισμού και της σύγχρονης κατάστασης της παντελούς έλλειψης προοπτικής. Οι νέες γενιές σήμερα (Millennials γεννημένοι μεταξύ 1980-1995 και GenZ γεννημένοι μεταξύ 1996-2009) τείνουν να βιώνουν το χάσμα γενεών ως κοινωνικό χάσμα μεταξύ ανθρώπων που έχουν δικά τους σπίτια, σταθερές δουλειές και συντάξεις και της δικής τους καθημερινότητας της ανασφάλειας, ελαστικής εργασίας και άγχους. Κατά κανόνα οι γενιές μετά την γενιά του «baby boom» δεν μπορούν να προσεγγίσουν τη ζωή της λεγόμενης «μεσαίας τάξης» Αυτό είναι η μια πλευρά της πραγματικότητας βέβαια, και δεν βοηθάει την ουσιαστική προσέγγιση των προβλημάτων. Η αλήθεια είναι ότι το κεφάλαιο δεν κάνει «ηλικιακές διακρίσεις» και επιτίθεται ανεξαρτήτως γενιών στους «από κάτω» αυτού του κόσμου. Υπό αυτή την έννοια καθήκον των κομμουνιστών δεν είναι να υποδαυλίζουν μικρούς ή μεγαλύτερους εμφυλίους της τάξης (νέοι- παλιοί, δημόσιοι-ιδιωτικοί κ.α.), αλλά παρά τις υπαρκτές διαφορές να προωθούν την **αναγκαία ταξική ενοποίηση** και την σύγκρουση με τους πολιτικούς υπεύθυνους των αλληπάλληλων κρίσεων.

Βασικές κατευθύνσεις της αστικής πολιτικής για τη νεολαία

Γ.2

Στην εκπαίδευση

Ο ολοκληρωτικός καπιταλισμός, των τρομακτικών αντιθέσεων και των μειωμένων προσδοκιών, χρειάζεται και το αντίστοιχο εκπαιδευτικό σύστημα βασικά χαρακτηριστικά του οποίου είναι:

α) Οι ταξικοί φραγμοί

Η εκπαίδευση που ονειρεύεται η αστική τάξη και οι κυβερνήσεις της συμπυκνώνεται σε ένα σχολείο «δεξιοτήτων», σε ένα σχολείο της αγοράς, της ταξικής διαφοροποίησης, σε ένα εξεταστικό κάτεργο ταξικών φραγμών, και κατ' αντιστοιχία σε ένα πανεπιστήμιο μικρό, ευέλικτο και ανταγωνιστικό, με δίδακτρα και γνώση υποταγμένη στις ανάγκες της αγοράς, που **θα χωράει όλο και λιγότερους, καθώς τα συνεχώς εξεταστικά φίλτρα θα πετάνε έξω τα παιδιά των λαϊκών οικογενειών που δε θα μπορούν να αντεπεξέλθουν οικονομικά**. Αυτά θα ωθούνται σε ένα σύμπλεγμα δομών μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης, υποβαθμισμένων μορφωτικά, με ελάχιστα ή και ανύπαρκτα κατοχυρωμένα επαγγελματικά δικαιώματα, οι οποίες θα

συνδέονται άμεσα με τις επιχειρήσεις. Οι τελευταίες θα αντλούν για όσο διάστημα τους χρειάζεται ευέλικτους εργαζόμενους, ενώ στη συνέχεια οι νέοι θα είναι αναγκασμένοι να επανακαταρτίζονται για να ξανα-αποκτήσουν πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Η επανακατάρτιση αποτελεί θεμέλιο λίθο της αστικής στρατηγικής στην εκπαίδευση, συνδέεται άρρηκτα με τις κατατημήσεις των γνωστικών και επιστημονικών αντικειμένων και την προώθηση των δεξιοτήτων (skills).

Η αστική προπαγάνδα υποστηρίζει ότι υπάρχει «πληθώρα πτυχιούχων που δεν μπορεί να απορροφηθεί από την αγορά εργασίας», με αποτέλεσμα να καθίσταται αναγκαία η μείωσή τους, για να μπορεί να λειτουργήσει η αγορά. Αντί το ερώτημα να τίθεται αντεστραμμένο και σύμφωνα με τις κοινωνικές ανάγκες (**«πώς θα δημιουργηθούν αξιοπρεπείς θέσεις εργασίας για τους νέους πτυχιούχους ώστε να καλύψουν τα τρομακτικά κενά σε υπηρεσίες κοινής ωφέλειας»**), οι κυβερνήσεις κάνουν ολοένα και πιο δύσκολη την πρόσβαση της μεγάλης πλειοψηφίας σε ποιοτική, δωρεάν εκπαίδευση. Οι ταξικοί φραγμοί ξεκινούν ήδη από την δευτεροβάθμια με ένα δαιδαλώδες πλέγμα εξετάσεων, που διαρκώς δυσκολεύει με αποτέλεσμα η απόκτηση απολυτήριου λυκείου να μοιάζει με γολγοθά. Χαρακτηριστικό είναι το πρόσφατο **τερατούργημα της Ε.Β.Ε.** που μόνο για το 2021 άφησε εκτός τριτοβάθμιας 40.000 μαθητές (14.000 περισσότερους από το 2020). Μάλιστα πλέον ο κόφτης απαλλάσσεται από το όποιο αυθαίρετο κάτω όριο επιτυχίας (π.χ. βάση του 10) και συνδέεται με τον κάθε φορά μέσο όρο επίδοσης των υποψήφιων, οδηγώντας σε ένα de facto μεγάλο αριθμό κομμένων από την τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Ακόμα όμως και αν ένας νέος καταφέρει να εισέλθει στο πανεπιστήμιο, δεν είναι δεδομένο ότι θα καταφέρει να πάρει το πτυχίο του, καθώς σημαντικό ποσοστό φοιτητών δεν ολοκληρώνει τις σπουδές του, αφού δεν μπορεί συχνά να ανταπεξέλθει στα έξοδα, με τα κριτήρια για τις φοιτητικές παροχές να αυστηροποιούνται συνεχώς, και πολλούς φοιτητές να αναγκάζονται να δουλέψουν παράλληλα με τις σπουδές τους. Ενδεικτικά, σε 7 πανεπιστημιακά ιδρύματα από όσους εισήχθησαν το 2004 μόνο το 68% του συνόλου των φοιτητών είχε ολοκληρώσει τις σπουδές του, 12 χρόνια αργότερα (το 2016), ενώ τα ποσοστά για τους εισαχθέντες το 2005 και το 2006 είναι 64% και 60% αντίστοιχα. Τέλος, οι ταξικοί φραγμοί οξύνθηκαν σε όλες τις βαθμίδες την **περίοδο της πανδημίας και της τηλεεκπαίδευσης**, καθώς γύρω στο 22% των οικογενειών δεν έχει αξιοπίστη σύνδεση στο διαδίκτυο, ενώ αντίστοιχο ποσοστό μαθητών δεν έχει κατάλληλο υλικοτεχνικό εξοπλισμό, με αποτέλεσμα να πετιούνται αυτομάτως εκτός εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Β) Το τρίπτυχο υποχρηματοδότηση – διάλυση – επιχειρηματική ανασυγκρότηση

Οι επιπτώσεις της κρίσης είναι ιδιαίτερα εμφανείς στη χρηματοδότηση της τριτοβάθμιας, και όχι μόνο, εκπαίδευσης. **Οι κρατικοί προϋπολογισμοί για την παιδεία εμφανίζονται ολοένα και πιο μειωμένοι κάθε χρόνο, με τη μείωση του τακτικού προϋπολογισμού του 2020 να αγγίζει το 17% σε σχέση με 2019.** Η συνολική χρηματοδότηση των ΑΕΙ έχει επίσης μεταβληθεί ποιοτικά και έχει γίνει περισσότερο αβέβαιη, καθώς καθορίζεται βάσει αυθαίρετων αγοραίων κριτηρίων αποδοτικότητας που τίθενται από οργανισμούς και φορείς εκτός της εκπαιδευτικής κοινότητας. Ακόμα, τα χρόνια της κρίσης έγιναν στην Ελλάδα πολλές **συγχωνεύσεις σχολικών μονάδων και πανεπιστημιακών τμημάτων, ενώ πολλοί εκπαιδευτικοί τέθηκαν σε διαθεσιμότητα.** Σύμφωνα με στοιχεία Συμβούλων ΚΥΣΔΕ, κατά τη διάρκεια της πενταετίας των μνημονίων 2010 έως 2014 συνολικά 2.437 σχολικές μονάδες συγχωνεύθηκαν σε 1.122, ενώ την ίδια πενταετία καταργήθηκαν 605 σχολεία. Οι συγχωνεύσεις και οι καταργήσεις οδήγησαν σε αύξηση των μαθητών στις τάξεις, ενώ οι πάνω από 11.045 αποχωρήσεις εκπαιδευτικών στην πρωτοβάθμια και 16.205 στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση έχουν οδηγήσει σε χιλιάδες κενά.

Στα πλαίσια αυτά, **όλες οι βαθμίδες της εκπαίδευσης προκειμένου να λειτουργούν στοιχειωδώς, καλούνται να εφαρμόσουν την τέχνη του «επιχειρείν» για να γίνουν «ανταγωνιστικές» και «αυτόνομες».** Ωθούνται στην εξεύρεση εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης υπό το πρίσμα της εξωστρέφειας και της «καινοτομίας», με διεθνοποίηση και αξιοποίηση της περιουσίας τους και των νέων τεχνολογιών, με εφαρμογή των κανόνων του management σε όλο το φάσμα της λειτουργίας τους (διοίκηση, προγράμματα σπουδών κ.ο.κ.). Παράλληλα, καλούνται να προσαρμοστούν στον αριθμό και τον τύπο των αποφοίτων που απαιτεί το κεφάλαιο για το ξεπέρασμα της κρίσης του. Έτσι ο αριθμός των αποφοίτων γενικού λυκείου πρέπει να μειωθεί ριζικά σε όφελος μιας όλο και πιο υποβαθμισμένης τεχνικής εκπαίδευσης, με έμφαση στην μαθητεία. Οι νέοι οδηγούνται πίσω στην παραγωγή από πολύ μικρές ηλικίες, σε μια ιστορικού χαρακτήρα οπισθοδρόμηση.

Ιδιαίτερα έντονη είναι η επιχειρηματοποίηση του πανεπιστημίου και η εισχώρηση των καπιταλιστικών νόμων στην εσωτερική του λειτουργία. Υπό αυτή την έννοια γενικεύεται η λειτουργία του με βάση ιδιωτικοοικονομικά και ανταποδοτικά κριτήρια (εξ ου και ο θόρυβος για την «αξιολόγηση», τους «μάνατζερ» κ.α.), προωθείται το καθεστώς των ελαστικών σχέσεων εργασίας, με χιλιάδες ερευνητές διδακτορικοί, μεταδιδακτορικοί μεταπτυχιακοί, ακόμη και προπτυχιακοί φοιτη-

τές να πραγματοποιούν φθνή ή και απλήρωτη εργασία για μεγαλοκαθηγητάδες ή επιχειρήσεις σε ερευνητικά πρότζεκτ κ.α., σε συνθήκες επισφάλειας και εντατικοποίησης. Παράλληλα, ενδημικό είναι και το φαινόμενο της σταδιακής απόσυρσης του κράτους από την εξασφάλιση δημόσιων και αξιοπρεπών παροχών και υπηρεσιών από το πανεπιστήμιο, οι οποίες παραχωρούνται μέσω ΣΔΙΤ και εργολαβιών σε επιχειρήσεις, με συνέπεια να υποβαθμίζονται και να υποτάσσονται στη λογική κόστους-οφέλους. (αυτές τις πλευρές περιγράφουμε με τον όρο «**πανεπιστήμιο-επιχείρηση**»). Μία άλλη διάσταση του μετασχηματισμού του πανεπιστημίου είναι η συμβολή του στη διαμόρφωση των συνολικών όρων αναπαραγωγής, κερδοφορίας και κυριαρχίας του κεφαλαίου με το σύνολο των λειτουργιών: κοινωνικών/καταναεμπτικών, οικονομικών, πολιτικών/ιδεολογικών. Πρώτα και κύρια, το πανεπιστήμιο επιχείρηση «παράγει» συγκεκριμένο αριθμό και τύπο αποφοίτων, με συγκεκριμένες δεξιότητες και ιδεολογικοπολιτικά πιστεύω, από συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες (ταξικοί φραγμοί), μέσα από συγκεκριμένες εκπαιδευτικές δομές, σχέσεις και ρυθμούς για την διαμόρφωση του **νέου μοντέλου εργαζομένου** που έχει ανάγκη ο καπιταλισμός. Παράλληλα, **διαμορφώνει τις κατευθύνσεις της γνώσης και της έρευνας** σύμφωνα με την άμεση επιχειρηματική κερδοφορία και τις τάσεις που επικρατούν κάθε φορά στην αγορά. Απομακρύνεται έτσι από την επιστημονική και γνωσιακή διαδικασία με γνώμονα τις άμεσες και μακροπρόθεσμες βιοτικές ανάγκες της κοινωνίας και προσανατολίζεται στα συμφέροντα του επιχειρηματικού κόσμου, συχνά με άμεση εμπορευματική αξιοποίηση. (αυτές τις πλευρές περιγράφουμε με τον όρο «**επιχειρηματικό πανεπιστήμιο**»).

Η παραπάνω διαδικασία ελέγχεται άμεσα από την **αξιολόγηση** (εσωτερική και εξωτερική) η οποία έχει ως κριτήρια τους δείκτες ανταγωνιστικότητας, τη σύνδεση με την αγορά, την «εξωστρέφεια» και πάνω απ' όλα την σχέση κέρδους/ζημίας. Αυτός ο μηχανισμός, που σε μεγάλο βαθμό έχει αναχαιτιστεί στην Ελλάδα λόγω του εκπαιδευτικού κινήματος, συνδέεται άμεσα με την κρατική χρηματοδότηση και αποτελεί βασικό μοχλό βαθέματος των μετασχηματισμών που επιχειρούνται.

γ) Η υποβάθμιση των μορφωτικών δικαιωμάτων και η ιδεολογική χειραγώγηση

Στο σχολείο και το πανεπιστήμιο της κρίσης του ολοκληρωτικού καπιταλισμού, δεν υπάρχει χώρος για απελευθερωτικές ιδέες και για **καλλιέργεια της κριτικής σκέψης**. Τα προγράμματα σπουδών αναδιαρθρώνονται στην κατεύθυνση της απόκτησης δεξιοτήτων («skills») έναντι της ολόπλευρης γνώσης, οι ανθρωπιστικές σπουδές και ο πολιτισμός υποβαθμίζονται, ενώ οι θετικές επιστήμες και η τεχνολογία οφείλουν να αξιοποι-

ούνται μόνο διαμέσου και προς όφελος των συμφερόντων των επιχειρήσεων, του κράτους και του στρατού. Η νέα γενιά βρίσκεται αντιμέτωπη με την κυριαρχία της ακατάσχετης πληροφορίας, την αδυναμία καλλιέργειας συνθετικής αναλυτικής σκέψης και αντίληψης, και την απουσία ουσιαστικής διανοητικής εμπλοκής στην εκπαίδευση. Η **ιδεολογική εκστρατεία** που επιχειρεί το κεφάλαιο στην εκπαίδευση έχει ως βασικό στόχο την εδραίωση της κυριαρχίας του και την αφομοίωση των βασικών αξιών του. Αξιοποιείται μια πληθώρα μηχανισμών και προωθείται η αντίληψη της «ουδετερότητας της επιστήμης» μέσω του δίπολου: ανορθολογισμός-επιστημονισμός. Η αριστεία και ο ανταγωνισμός είναι βασικές αιχμές της αντιδραστικής αστικής προπαγάνδας.

δ) Ο αυταρχισμός απαραίτητο συμπλήρωμα της εκπαιδευτικής αναδιάρθρωσης

Στα σχολεία και τα πανεπιστήμια επιδιώκεται να επιβληθεί «**σιγή νεκροταφείου**» για να περάσει αναίμακτα η εκπαιδευτική αναδιάρθρωση, αλλά και για να ετοιμαστεί μια νέα φουρνιά «υπάκουων» εργαζομένων που δε θα διεκδικούν, δε θα πολιτικοποιούνται, δε θα παραπονιούνται. Απαραίτητο στοιχείο για την αποτελεσματική επιβολή της αναδιάρθρωσης είναι η επιβολή ενός αυταρχικού πλαισίου λειτουργίας και το χτύπημα των μαζικών εκπαιδευτικών φορέων. Για αυτό τον λόγο οι κυβερνήσεις νομοθετούν αναλόγως, **ποινικοποιούν την πολιτική δράση**, απαγορεύουν απεργίας των εκπαιδευτικών, καταστέλλουν τις αγωνιστικές κινητοποιήσεις στην εκπαίδευση, λοιδορούν τις συλλογικές διαδικασίες και ονειρεύονται «**τάξη και ασφάλεια**» με την ίδρυση ειδικού σώματος πανεπιστημιακής αστυνομίας. Ειδικά αυτή η διάταξη αποτελεί κορύφωση της διαχρονικής προσπάθειας χτυπήματος των φοιτητικών συλλόγων από όλες τις κυβερνήσεις που με τον έναν ή τον άλλο τρόπο έχουν επιχειρήσει το χτύπημα του ασύλου (βλ. πόρισμα Παρασκευόπουλου επί ΣΥΡΙΖΑ). Είναι επιτακτικό καθήκον για τη νΚΑ, αλλά και κάθε μαχόμενης δύναμης η υπεράσπιση της ανατρεπτικής πολιτικής σκέψης και δράσης, της ελευθερίας και του συνδικαλισμού, της ανεξαρτησίας των συλλόγων και των δομών τους.

ε) Η αναδιάρθρωση και συμμόρφωση με τα επίπεδα κατάρτισης Μπολόνια- Ε.Ε.- ΟΟΣΑ

Βασικός στόχος της πολιτικής του κεφαλαίου και της Ε.Ε. στην εκπαίδευση είναι η σταδιακή υποκατάσταση του ενιαίου και συνεχούς χαρακτήρα της εκπαίδευσης από ένα ρευστό πλέγμα δια βίου μάθησης και κατάρτισης, με επακόλουθη παραγωγή **αποφοίτων πολλαπλών ταχυτήτων και διάλυση των αντίστοιχων επαγγελματικών δικαιωμάτων**. Βασικά εργαλεία σε αυτή την κα-

τεύθυνση είναι η πλήρης ποσοτικοποίηση των μαθησιακών διαδικασιών σε Πιστωτικές μονάδες (ECTS) και η αντιστοίχιση τους στο 8βάθμιο Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων, η εφαρμογή των κατευθύνσεων της Μπολόνια για τρεις κύκλους σπουδών, η αναδιάρθρωση των πανεπιστημιακών τμημάτων και ο κατατεμαχισμός των γνωστικών αντικειμένων, η σταδιακή συγκρότηση ενός διακριτού χώρου της Τεχνικής Εκπαίδευσης με πλήρη ρευστοποίηση των μορφωτικών και επαγγελματικών δικαιωμάτων, και με κεντρικό στόχο τη μαζική εκδίωξη των νέων, ιδιαίτερα των πιο φτωχών και αδύναμων οικογενειών από το δημόσιο σχολείο και την τριτοβάθμια εκπαίδευση προς την κατάρτιση και τη μαθητεία. Η πιο πρόσφατη νομοθετική ρύθμιση σε αυτή την κατεύθυνση ήταν το νομοσχέδιο για την Τεχνική Εκπαίδευση, που αποτύπωσε και θεσμικά τις επιταγές του Σ.Ε.Β. και της Έκθεσης Πισσαρίδη, ενοποιήθηκαν όλες οι δομές επαγγελματικής κατάρτισης και μεταλυκειακής εκπαίδευσης με την ουσιαστική συμμετοχή των λεγόμενων «κοινωνικών εταίρων» στο σχεδιασμό τους (περιφερειάρχες, επιμελητές βιομηχανίας, τουρισμού κοκ). Ακόμα, το πρόγραμμα σπουδών θα καθορίζεται πλέον με βάση τις ανάγκες για εργασία σε κάθε περιφέρεια, ενώ καθιερώθηκε Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στα πρότυπα του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων (τρία επίπεδα και επιπλέον το έτος της μαθητείας). Με μοχλούς την αξιολόγηση, την υποχρηματοδότηση και την μείωση των εισακτέων προωθούνται συγχωνεύσεις και καταργήσεις σχολών με συνολική αναδιάταξη του χώρου της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Στην εργασία

Η αστική πολιτική στην Ελλάδα, και διεθνώς στοχεύει στην διαμόρφωση ενός νέου βάρβαρου εργασιακού χάρτη, στον οποίον την τιμητική της θα έχει η νεολαία, και τα βασικά χαρακτηριστικά του θα είναι τα εξής:

α) Εργαζόμενοι με μισθό-χαρτζιλίκι

Πλέον για τους νέους-εες έχει και νομοθετικά εγκαθιδρυθεί η λογική **«αν δεν έχεις εμπειρία δεν αξίζει μισθό»**. Μια επιτυχία των αστών που βασίζεται, τόσο στην ιδεολογική ανάγκη τιθάσευσης της «ατίθασης» νεολαίας, όσο και στην πιεστική οικονομική ανάγκη, είναι η νεολαία να γίνει το πειραματόζωο «καινοτόμων» κερδοφόρων εργασιακών πρακτικών, και όχημα ενός τεχνητού διαχωρισμού μεταξύ «βολεμένων» παλιών και αδικημένων νέων εργαζομένων. Επιπλέον, ο μισθός και οι κοινωνικές παροχές φαίνεται να σπάνε το ιστορικό-ηθικό όριο αναπαραγωγής της εργατικής δύναμης, οδηγώντας τμήμα της στο κοινωνικό περιθώριο. Φτάνοντας μάλιστα σε σημείο να επιδεινώνεται η τάση «inworkpoverty» ειδικά στους νέους, δηλαδή **των εργαζόμενων που αν και δουλεύουν κανονικά ορίζονται ως φτωχοί ή πολύ φτωχοί**. Σε αυτό το πλαίσιο, εντάσσεται και η πολυσυζητημένη «επιδότηση» της εργασίας από τις τελευταίες κυβερνήσεις. Όπως το πρόγραμμα ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ που τελικά λειτουργεί ως μηχανισμός μείωσης των μισθών των εργαζομένων και μαζικής μετατροπής των συμβάσεων πλήρους απασχόλησης σε μερική. Μέσω των voucher, η κυβέρνηση πριμοδοτεί την ελαστική εργασία και τους μισθούς πείνας. Η «δη-

μιουργία» νέων θέσεων εργασίας πρακτικά σημαίνει αύξηση κέρδους για τους εργοδότες, (αφού δεν αναλαμβάνουν το μισθολογικό κόστος των εργαζομένων τους) και μείωση μισθού για τους εργαζόμενους (που μπορεί να φτάνει για τη μερική απασχόληση ακόμα και τα 200€). Μπορεί το πρόγραμμα ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ να εφαρμόστηκε μέσα στο Lockdown, ωστόσο το πνεύμα του είναι ανάλογο της πολιτικής όλων των τελευταίων κυβερνήσεων, καθώς εξυπηρετεί τη βασική αστική στόχευση για την εργασία, δηλαδή τη ριζική μείωση του μισθολογικού και μη μισθολογικού κόστους (βλ. και πόρισμα της επιτροπής Πισσαρίδη).

β) Νέες «ευέλικτες» εργασιακές σχέσεις

Παρουσιάζεται και μία διαρκώς εντεινόμενη συρρίκνωση του όγκου της μόνιμης και σταθερής εργασίας, καθώς **οι μισές περίπου νέες προσλήψεις εντάσσονται στις λεγόμενες ευέλικτες μορφές απασχόλησης**. Η τάση αυτή, εκδηλώνεται πριν από την πανδημία και πριμοδοτείται ιδιαίτερα αυτή την περίοδο από την κυβέρνηση. Σε συνδυασμό με αυτά, η **εποχική εργασία** με τα διαδοχικά κύματα προσλήψεων το καλοκαίρι και απολύσεων το φθινόπωρο, επιτείνουν την κινητικότητα και την ανασφάλεια των εργαζομένων. Ειδικά οι νέοι-νέες σήμερα ενώ βρίσκουν στην εποχική εργασία κάποια πρόσκαιρη διέξοδο καταλήγουν στο τέλος του χρόνου πάλι άνεργοι και ξανά από την αρχή.

γ) Υπερεργασία και ελαστικοποίηση του χρόνου εργασίας

Η άλλη όψη της εκτίναξης των ποσοστών ανεργίας, είναι η αύξηση των ωρών εργασίας των εργαζομένων. Η ελαστικοποίηση του χρόνου εργασίας αποτελεί έκφανση και της ευελιξίας που χαρακτηρίζει καθολικά πλέον το εργασιακό τοπίο. Σύμφωνα με το ΙΝΕ-ΓΣΕΕ, είναι χαρακτηριστικό πως το β' τρίμηνο του 2019, το 73% του συνόλου των εργαζόμενων εργαζόταν υπερωριακά (ειδικά σε στρατηγικούς κλάδους για την ελληνική οικονομία). Η υπερωριακή υπερεντατικοποιημένη εργασία θα ενταθεί όσο η υγειονομική κρίση χτυπά την οικονομία και μετατρέπεται σε οικονομική. Παράλληλα, η γενίκευση και η εδραίωση της τηλεργασίας κάνει μέχρι και επίσημα ευρωπαϊκά επιτελεία να αναγνωρίζουν ότι οδηγεί κατά κόρον στη ρευστοποίηση του εργάσιμου χρόνου των εργαζομένων. Μάλιστα, η υπερεργασία στο καθεστώς της τηλεργασίας συνήθως δεν μπορεί να αποδειχθεί και έτσι δεν αμείβεται, ενώ καθιστά σχεδόν αδύνατη την διεκδίκηση της οποιας υπερωριακής αποζημίωσης. Προς επίρρωση των παραπάνω τάσεων έρχεται να λειτουργήσει ο νόμος Χατζηδάκη, που αποτελεί μια προσπάθεια ξεδιάντροπης αναδιάρθρωσης του ωραρίου και του τρόπου καταβολής των υπερωριών.

δ) Τα μέτρα «συγκράτησης» της ανεργίας - δομική ανεργία

Με την πανδημία εκδηλώνεται ένα μεγάλο κύμα απολύσεων σε πολλούς κλάδους, με τον κλάδο του επισιτισμού-τουρισμού να δέχεται το μεγαλύτερο πλήγμα. Σε διάστημα τριών μόνο μηνών (Μάρτιος-Μάιος 2020) έγιναν επίσημα 251.000 απολύσεις, ενώ οι προσλήψεις ήταν κατά 556.000 λιγότερες σε σχέση με το 2019. Οι άνεργοι αγγίζουν πλέον τα 1,1 εκατ. οι 531.000 μακροχρόνια, εκ των οποίων επιδοτείται μόλις το 7,8%. Με βάση τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το β' τρίμηνο του 2020 το ποσοστό ανεργίας ανήλθε στο 16,7% με το μεγαλύτερο ποσοστό να εντοπίζεται στις ηλικίες 20-24 (ανεργία 36%) ενώ στις ηλικίες 25-29 έτη, το ποσοστό ανέρχεται στο 26,5%. Στο επτάμηνο Ιανουαρίου-Ιουλίου 2020 είχαν δημιουργηθεί 170.470 λιγότερες θέσεις εργασίας σε σύγκριση με το ίδιο διάστημα του 2019, επιστρέφοντας περίπου στα επίπεδα του 2013. Η σημαντικότερη παρέμβαση σε αυτό το τοπίο είναι το μέτρο της αναστολής των συμβάσεων εργασίας, η οποία επιβάλλεται μονομερώς από τον εργοδότη, χωρίς υποχρέωση διαβούλευσης ή έστω προειδοποίησης του εργαζομένου. Η επιβολή του μέτρου ούτε προσχηματικά δεν παρέχει κάποια προστασία έναντι της απόλυσης, πρόκειται ουσιαστικά για ένα ιδιότυπο επίδομα ανεργίας. Η αναστολή των συμβάσεων εργασίας εισαγάγει έτσι για πρώτη φορά μία ευέλικτη εκδοχή της διαθεσιμότητας στον ιδιωτικό τομέα, αφού δεν παραπέμπει σε μία προσωρινή κατάσταση απασχόλησης, αλλά σε καθεστώς ανεργίας.

ε) Νεανική επιχειρηματικότητα-ΕΣΠΑ (το καρότο της επιχειρηματικότητας)

Η αναδιάρθρωση της παραγωγής, εκτός των άλλων παίρνει και την μορφή των προγραμμάτων ΕΣΠΑ για την νεανική επιχειρηματικότητα. Τα προγράμματα αυτά καλλιεργούν τη ψευδαίσθηση στη νεολαία, ότι μέσα από «καλές ιδέες» και με σύμμαχο την ΕΕ μπορεί κάποιος να ξεφύγει από την ανεργία και τις απάνθρωπες σχέσεις εργασίας και να δουλέψει πιο «ελεύθερα» και κερδοφόρα. Καταφέρνουν να ενισχύσουν μια μικροαστική αντίληψη, προβάλλοντας το πρότυπο του ανθρωπού-τυχοδιώκτη που ανάγει τον καριερισμό σε στάση ζωής. Πέρα όμως από την ιδεολογική πλευρά, τα προγράμματα αυτά είναι χρήσιμα για την αστική τάξη για δύο άλλους λόγους. Καταρχάς αποτελούν τη μέθοδο εκμαίευσης όλης της δημιουργικότητας και της φαντασίας των νέων μέσα από την επιδιωκόμενη ίδρυση start-up εταιρειών. Μιας μορφής εταιρειών που καταφέρνουν να ξεπεράσουν την έντονη ιεραρχική δομή και αυστηρό καταμερισμό των κλασικών εταιρειών, δίνοντας ώθηση στην εμφάνιση καινοτόμων ιδεών και πρακτικών. Κατά δεύτερον, συμβάλουν στην εδραίωση των ευέλικτων και επισφαλών σχέσεων εργασίας, αφού λειτουργούν

σαν μια ιδιότυπη «επιδοματική» πολιτική, όπως και τα 8-μνηνα του ΟΑΕΔ και τα voucher μέσω των οποίων τελικά η νεολαία ανακυκλώνεται μεταξύ ανεργίας και εκ περιτροπής εργασίας. Όλα τα παραπάνω ενισχύονται και από την σημαντική τάση ισοπέδωσης των αυταπασχολούμενων-μικρών επιχειρηματιών όλα τα χρόνια της κρίσης και ιδιαίτερα μέσα στην πανδημία.

στ) Μηδαμινές συνδικαλιστικές ελευθερίες και δικαιώματα

Η αναδιάταξη του χάρτη των εργασιακών σχέσεων προϋποθέτει και τη συνολική αλλαγή του νομοθετικού πλαισίου γύρω από τις συνδικαλιστικές ελευθερίες και τα δικαιώματα των εργαζομένων. Ο κόσμος της εργασίας έχει ήδη βρεθεί αντιμέτωπος με το αυταρχικό πρόσωπο της καταστολής, την απαγόρευση συγκεντρώσεων και του δικαιώματος στην απεργία, την πραγματοποίηση προσαγωγών και συλλήψεων κάθε φορά που βγαίνει στο δρόμο κ.α.. Ταυτόχρονα, με ψηφισμένο το νέο συνδικαλιστικό νόμο, γίνονται προσπάθειες διεξαγωγής ηλεκτρονικών ψηφοφοριών για την ανάδειξη Διοικητικών Οργάνων, ενώ εντείνονται οι πιέσεις για ηλεκτρονικό φακέλωμα όλων των μελών Σωματείων. Η ποινικοποίηση των ριζοσπαστικών, μαχητικών πρακτικών του εργατικού κινήματος, αυτών δηλαδή που ιστορικά αποτέλεσαν το μοναδικό εμπόδιο στον «οδοστρωτήρα» των αντιλαϊκών μεταρρυθμίσεων, αποτελεί πάγιο στόχο του αστικού κράτους και του κεφαλαίου και βρίσκουν ιδιαίτερη εφαρμογή στη νεολαία. Οι νέοι και οι νέες είναι οι πρώτοι που υφίστανται ακραία εργοδοτική αυθαιρεσία και τρομοκρατία στη δουλειά τους, οι πρώτοι που απειλούνται με απολύσεις κτλ.

Γ.3

Κοινωνικές τάσεις στη νεολαία και η πολιτική-ιδεολογική διαπάλη γύρω τους

Έχοντας υπόψιν τα παραπάνω συγκεκριμένα στοιχεία, καθώς και τη γενική μαρξιστική διατύπωση ότι: «η ανθρώπινη ουσία δεν είναι μια αφάιρηση που υπάρχει στο απομονωμένο άτομο. Στην πραγματικότητά της είναι το σύνολο των κοινωνικών σχέσεων», ανακύπτουν τα εξής ερωτήματα: Ποιες είναι οι ιδεολογικές τάσεις και τα «ηρότυπα» που κυριαρχούν στην νεολαία; Ποια είναι η σύγχρονη μορφή της «ανθρώπινης ουσίας» ενός νέου, μιας νέας στην Ελλάδα του 21ου αιώνα; Πώς ορίζεται η πολιτική διαπάλη στο επίπεδο της καθημερινότητας, για τους σύγχρονους νέους κομμουνιστές;

Σήμερα, από την πρώτη κιόλας στιγμή, της ένταξης ενός νέου/μιας νέας στο εκπαιδευτικό σύστημα, κεντρικό

ρόλο έρχεται να παίξει η **αστική αξία του ανταγωνισμού**. Πάνω σε αυτήν, βασίζονται όλες οι βαθμίδες της εκπαίδευσης, η εργασία και αισίως η διασκέδαση. Με έναν τρόπο, ο ανταγωνισμός καθίσταται θεμελιακή αξία της ίδιας της καπιταλιστικής κοινωνίας. Ενώ, ο ταξικός κανιβαλισμός, η κοινωνική περιθωριοποίηση, η μεμψιμοιρία, το υπερμεγέθες «εγώ» αποτελούν ορισμένες μόνο από τις σημαντικότερες απολήξεις του στο επίπεδο της καθημερινότητας. Απολήξεις που καταλήγουν να επηρεάζουν ριζικά, το πώς αντιλαμβάνεται ο καθένας, τον ίδιο του τον εαυτό και ορίζουν ουσιαστικά τις σημαντικότερες τάσεις υποταγής στη σύγχρονη νεολαία. **Θεωρούμε, λοιπόν, πυρήνα και τελικό όριο των τάσεων αυτών τις ίδιες τις ανταγωνιστικές σχέσεις της παραγωγής**. Αλλά και ανάποδα, από τις σύγχρονες παραγωγικές δυνάμεις, από τη βάση, προκύπτουν και οι **τάσεις χειραφέτησης και απελευθέρωσης** της κοινωνίας. Αυτές δεν είναι κάποιο βουλησιαρχικό δημιούργημα των ρομαντικών. Η ταξική αλληλεγγύη, η συμμετοχή στην κοινωνικοπολιτική ζωή, η αυταπάρνηση, η ανάδειξη του κοινωνικού «εγώ», η αίσθηση του εμείς συνυπάρχουν με τα αντίθετά τους και υπό προϋποθέσεις καταφέρνουν να γίνουν ηγεμονικά στοιχεία στο σύνολο της σύγχρονης ελληνικής νεολαίας. Η ενίσχυση των απελευθερωτικών αυτών τάσεων, ο αγώνας η νεολαία να πάρει την κατάσταση στα χέρια της, να γίνει «υποκείμενο» συνειδητής αγωνιστικής δράσης για την αλλαγή του κόσμου σε κάθε χώρο, αποτελεί βασικό δικό μας στόχο.

Η σύγκρουση των τάσεων υποταγής και χειραφέτησης στη νεολαία

Η νέα γενιά μεγαλώνει και ονειρεύεται σ' ένα όλο και πιο δυστοπικό παρόν. Έτσι, από τη μια μεριά, **οι τάσεις φυγής** γίνονται βασικός φορέας της κυρίαρχης αστικής ιδεολογίας. Παίρνουν διάφορες μορφές, από τη ναρκοκουλτούρα και μορφές «διασκέδασης» χωρίς κανένα περιεχόμενο, έως το ατελείωτο gaming και τη μανιώδη θέαση τηλεοπτικών σειρών. Εκεί ο νεολαίος «ξεφεύγει» προσωρινά από το σύστημα που τον αδικεί, συμμετέχει (εξ αποστάσεως) σ' ένα πιο όμορφο κόσμο, για να επιστρέψει όμως πιο μόνος, πιο περιθωριοποιημένος και τελικά πιο εξαγριωμένος. Από την άλλη πλευρά όμως, η ίδια αυτή η αιτία συμβάλλει **στη συνειδητοποίηση και την οργάνωση της νεολαίας** για να διεκδικήσει τα όνειρα και τη ζωή της. Δεν είναι καθόλου τυχαία η παρουσία της νεολαίας σε όλους τους κοινωνικούς αγώνες (και όχι μόνο σε σχολεία και σχολές), το όλο και εντονότερο ενδιαφέρον και συμμετοχή των νέων στην κοινωνικοπολιτική ζωή του τόπου.

Επιπλέον, οι υπερωρίες, τα ελάχιστα ρεπό, οι εξουθενωτικοί ρυθμοί εργασίας αλλά και εκπαίδευσης έχουν οδηγήσει στην απότομη **μείωση του «ελεύθερου χρό-**

νου». Ενώ η τηλεργασία-τηλεμάθηση διαλύει και την ίδια του την έννοια ορίζοντας ένα χρονικό συνεχές σπουδών ή/και εργασίας καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας. Μια κατάσταση που τελικά διαχέει σε σημαντικά τμήματα της νεολαίας μια **συνεχή αίσθηση ανημπόριας, ματαιότητας και ήττας**. Από την άλλη, όμως, ξεπηδούν με ορμή οι απελευθερωτικές τάσεις της συνεχούς αναζήτησης, της δημιουργικότητας, των ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων. Εμφανίζεται ένα αίσθημα **αυτοπεποίθησης και κινητοποίησης που απορρέει από την πίστη στις δυνατότητες** της νέας γενιάς να επιβάλει της αξίες και τους ρυθμούς, υπερνικώντας τα ασφυκτικά αυτά όρια.

Στην παραπάνω κατάσταση έρχεται να προστεθεί **το θέμα** και ειδικά η προβολή του μέσω των **social media**. Ορίζεται μια νέα ποιότητα σε πολλούς τομείς της κοινωνικής-πολιτικής ζωής της νέας γενιάς και επαναπροσδιορίζει τη σύγχρονη ιδεολογική διαπάλη. Συχνά, η κοινωνική και πολιτική πραγματικότητα διαστρεβλώνεται με την προβολή σ' αυτά, ο χρήστης αδυνατεί να τα φιλτράρει όντας αποκομμένος/η από το κοινωνικό σύνολο. Τα social media γίνονται ένα μέσο προβολής και «διαπραγμάτευσης» ενός ψεύτικου και «κοινωνικά αρεστού» εαυτού για αυτούς που θα τον προσεγγίσουν, από τους εργοδότες μέχρι τον κοινωνικό περίγυρο. Ο κομπορρισμός και οι κυρίαρχες αξίες εσωτερικοποιούνται. Ο «δημόσιος και ο ιδιωτικός χώρος» συγχέονται και η «ιδιωτική ζωή» γίνεται διάτρητη στα όρια της κατάργησης. Η σχέση με τον χρόνο αλλάζει. Κυριαρχεί η στιγμιαία πληροφορία, τα στιγμιαία κείμενα, η επικράτηση μιας κουλτούρας «προσωρινού», «φευγαλέου» και διαρκώς ρευστού κόσμου απέναντι σε εκείνες τις πλευρές της ζωής που απαιτούν κόπο, χρόνο και πιο μακροπρόθεσμη προοπτική. Πολλές φορές το διαδίκτυο λειτουργεί σαν ένα απόλυτο υποκατάστατο μιας ζωής μοναχικής και «διαμεσολαβημένης». Ιδιαίτερα στην περίοδο της καραντίνας πολλοί νέοι ταυτίζονται περισσότερο τους «φίλους» με τους διαδικτυακούς «φίλους τους», ενώ ακόμα και η πολιτική δράση συχνά περιορίζεται στο πληκτρολόγιο. Ως αποτέλεσμα **το ψεύτικο και το φαντασμαγορικό γίνεται πραγματικό και υλοποιήσιμο**. Διαλεκτικά, όμως, αναπτύσσεται και η αντίθετη τάση. Τα social media αποτελούν ένα πρωτοποριακό μέσο που καταφέρνει να μετατρέψει έναν ολόκληρο πλανήτη σε «μικρό χωριό». Δεν είναι μόνο η ταχύτατη μετάδοση και διάδοση της πληροφορίας, είναι **η διεύρυνση των ορίων των βιωμάτων, η αίσθηση των κοινών προβλημάτων**. Δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις που τα social media έπαιξαν βοηθητικό ρόλο στην ανάπτυξη κινητοποιήσεων και στην εναλλακτική αντιληφοφόρηση. **Μπορεί επομένως να αποτελέσει χρήσιμο και συμπληρωματικό εργαλείο παρέμβασης**, γι' αυτό και απαιτείται πάλι να μην ελεγχθεί και περιοριστεί από τους κολοσσούς που το κατευθύνουν, και παράλληλα

χρειάζεται συστηματική κριτική προσέγγιση της λειτουργίας και των πλευρών που προωθούν δομικά την κυρίαρχη ιδεολογία και κουλτούρα.

Σε πολλές περιπτώσεις, η εξέλιξη και ανάπτυξη των τάσεων υποταγής γίνονται αντιληπτά από τμήματα της νεολαίας, τα οποία όμως καταφεύγουν στον **επιστημονισμό** για να θωρακιστούν. Ως αποτέλεσμα αναπαράγεται έντονα η άλλη όψη του ανορθολογισμού που δεν θεωρεί την επιστήμη, μέσο ανακάλυψης της πραγματικότητας, αλλά την αντιλαμβάνεται ως πραγματικότητα καθαυτή. Σαν προέκταση του, έρχεται η αριστεία και η νεανική επιχειρηματικότητα. Εμφανίζονται ως «λύσεις» της δυστοπίας που βιώνουμε, ενώ στην πραγματικότητα αποτελούν φορέα αναπαραγωγής της. Καταλήγουν έτσι να ενισχύονται **ο κοινωνικός κανιβαλισμός, ο ατομισμός και ο ωφελισμός**. Επιπρόσθετα, η ρητορική περί νεανικής start up επιχειρηματικότητας δίνει την ψευδή αίσθηση ότι μια προχωρημένη ιδέα και μια σωστά μελετημένη κίνηση μπορούν να αλλάξουν ουσιαστικά τους όρους διαβίωσης της κοινωνίας προς το βέλτιστο. Ο καριερισμός-γιαπισμός είναι στοιχεία που αναπτύσσονται στην ελληνική νεολαία, αν και με διαφορετικό τρόπο, από την original εκδοχή τους στα 90s.

Στην αντίθετη πλευρά του επιστημονισμού και αναλφαβητισμού, **παρτηρούμε ότι όλο και μεγαλύτερο τμήμα της αντιλαμβάνεται την απελευθερωτική διάσταση της επιστήμης**. Συγκρούεται με τα σκοταδιστικά ρεύματα και αναζητά τεκμηριωμένες γνώσεις. Η «μάχη» των εμβολίων, καθώς και το «μεταναστευτικό» ζήτημα αποτέλεσαν ιδιότυπο πεδίο ενθαρρυντικής εμφάνισης αυτών των τάσεων. Επιπλέον, μέσα από το διαδίκτυο και τη σύγχρονη έρευνα καθίσταται σαφές ότι η ανάπτυξη των σύγχρονων επιστημών εξελίσσεται μόνο αξιοποιώντας το συλλογικό νου της ανθρωπότητας που προχωράει και αναπτύσσεται. Η συνεργασία και όχι ο ανταγωνισμός είναι που αποφέρουν τα βέλτιστα αποτελέσματα στο πεδίο αυτό.

Όσον αφορά, τώρα, τις **ρατσιστικές και σεξιστικές αντιλήψεις**, η νεολαία φαίνεται πιο ανθεκτική, από ότι το σύνολο της κοινωνίας. Δεν παραγνωρίζουμε τη δυναμικότητα, με την οποία εκφράζονται τέτοιες ιδέες και πρακτικές από τμήματά της, ούτε την επικινδυνότητα να αποτελέσουν αυτά τη βάση **για την ανάπτυξη βαθιά κανιβαλικών ιδεολογιών που παρουσιάζονται ως λύση των καθημερινών δεινών**, (βλέπε την ανησυχητική απήχηση των φασιστικών ρευμάτων). Παρόλα αυτά, **η σημερινή νέα γενιά μπορεί να περηφανευτεί για την οργάνωση και τη δράση της τόσο γύρω από το αντιφασιστικό κίνημα, την μάχη κατά του σεξισμού και των έμφυλων διακρίσεων (από τον Ζακ μέχρι τις πρόσφατες γυναικοκτονίες) όσο και ευρύτερα γύρω από το ζήτημα των δημοκρατικών δικαιωμάτων και**

ελευθεριών. Πλείστα παραδείγματα αποδεικνύουν το παραπάνω συμπέρασμα, και ορίζουν συνάμα τις σημαντικές ελλείψεις της δικής μας παρέμβασης. Ορίζουν την αναγκαιότητα να μπολιάσουμε τη σύγχρονη επαναστατική πολιτική, την εργατική δημοκρατία με κάθε σκίρτημα και ρεύμα αντίστασης που αναπτύσσεται σε αυτούς τους τομείς.

Ένα ιδιαίτερο πεδίο πολιτική-ιδεολογικής αντιπαράθεσης αποτελεί το ίδιο το σχολείο. Ένας από τους σημαντικότερους μηχανισμούς δημιουργίας συνειδήσεων στη νέα γενιά. **Το σημερινό ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα κυριαρχείται απόλυτα από την ιδεολογία του συντηρητισμού.** Η μισαλλοδοξία, ο εθνικισμός, ο ανταγωνισμός της αριστείας και της ρουφιανιάς, ακόμα και όταν δεν είναι τόσο εμφανή, χρωματίζουν ουσιαστικά τη νεανική συνείδηση. Ευτυχώς όμως, σε αυτό το σχολείο γεννιούνται σημαντικές αντιστάσεις και από τους μαθητές. **Η συλλογικότητα, η αγωνιστική διάθεση με τάσεις γόνιμης και ανατρεπτικής αμφισβήτησης, η πολιτικοποίηση των επιμέρους αιτημάτων** είναι στοιχεία με τα οποία η νΚΑ επιδιώκει να αλληλοτροφοδοτηθεί και να αναπτύξει περαιτέρω.

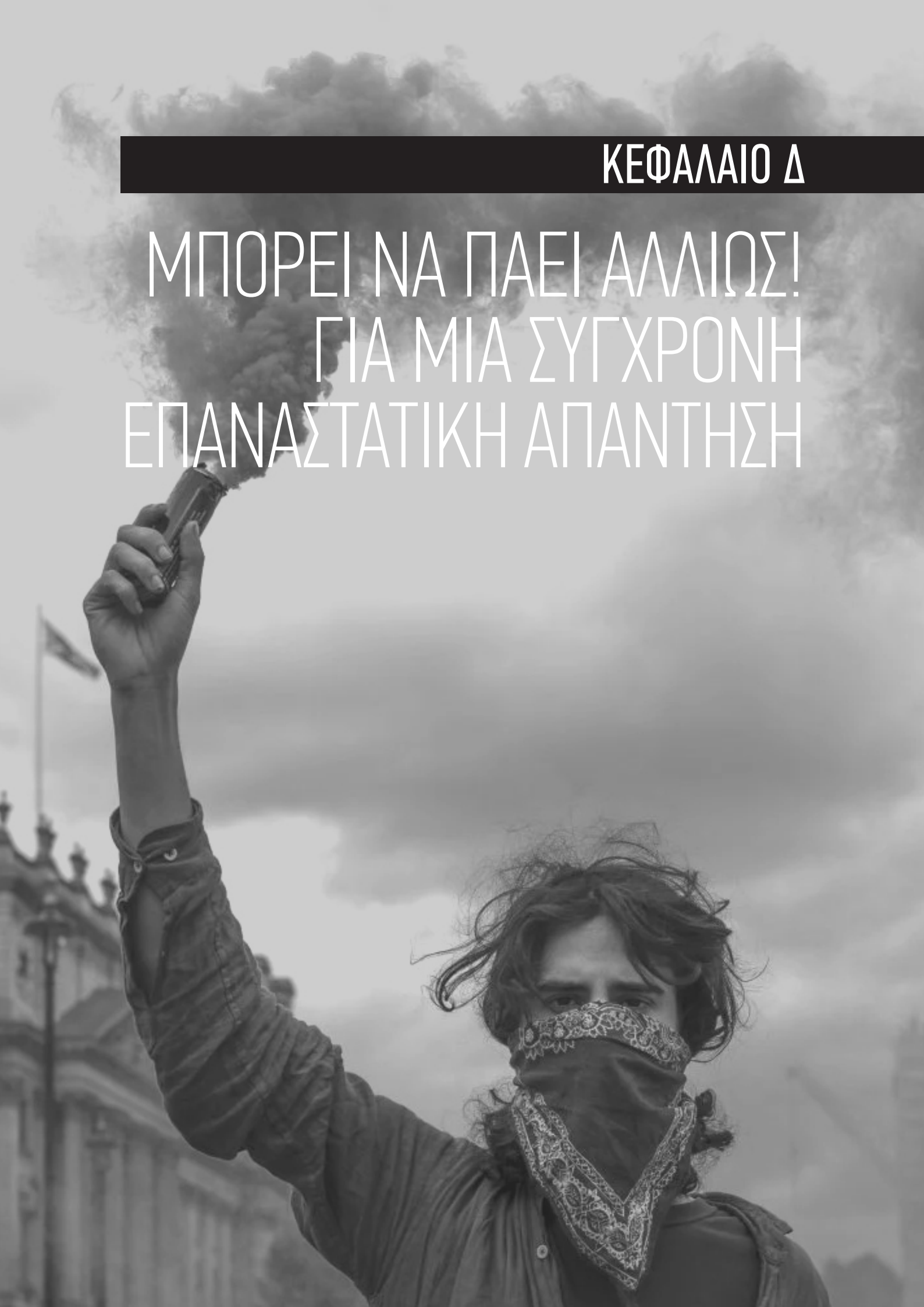
Σ' όλα αυτά πρέπει να προσθέσουμε και την **απουσία ουσιαστική σχέσης της νεολαίας των πόλεων με το φυσικό περιβάλλον.** Ο ασθματικός αστικός τρόπος ζωής αποξενώνει τα άτομα μεταξύ τους αλλά και με τη φύση, το «ανόργανο σώμα» του ανθρώπου. Η ταχύτητα πληροφοριών, κινήσεων κ.τ.λ. δημιουργεί ένα έντονο βιομηχανικό τοπίο και κατ' επέκταση «βιομηχανοποιημένη» ζωή και σκέψη. **Το άγχος, ο φόβος, το αίσθημα της μικρότητας** αποτελούν πηγή ενός συνόλου συμπελεγμάτων. Παράλληλα όμως, τμήματα της νεολαίας έχουν **σημαντική συμμετοχή σε όλα τα περιβαλλοντικά κινήματα.** Νέου/ες από όλοι την Ελλάδα, ιδιαίτερα από την επαρχία, αντιλαμβάνονται τις επιπτώσεις τόσο της σημερινής όσο και της σχεδιασμένης «ανάπτυξης» στον τόπο τους. **Υιοθετούν συγκρουσιακές μορφές και παρουσιάζουν μια γόνιμη σχέση με τον πολιτικό αγώνα,** τουλάχιστον σε αυτό το επίπεδο.

Έχουμε πλήρη επίγνωση της ηγεμονίας της αστικής ιδεολογίας σε όλα τα παραπάνω φαινόμενα. Παράλληλα όμως έχουμε πλήρη επίγνωση ότι οι απελευθερωτικές τάσεις, όχι μόνο υφέρπουν, αλλά ανά καιρούς γίνονται κυρίαρχες, έστω και στιγμιαία. **Θεωρούμε ότι στη σημερινή περίοδο της τριπλής κρίσης του Covid-19 οι τάσεις αυτές μπορούν να βγουν στην επιφάνεια.** Μπορούν να δημιουργήσουν ρήγματα στην κυρίαρχη τάξη και ιδεολογία και αυτές τις τάσεις, οι κομμουνιστές νεολαίοι οφείλουν να ενισχύσουν αποφασιστικά και άμεσα. Πλέον, γίνεται όλο και περισσότερο κατανοητό ότι **το ίδιο το καπιταλιστικό σύστημα έχει πρόβλημα** και δε διορθώνεται με ημίμετρα. Ενώ, **η συμμετοχή στους**

ποικίλους κοινωνικούς αγώνες που καθορίζουν τις ζωές μας, **η αλληλεγγύη και η συντροφικότητα** μεταξύ των καταπιεσμένων φαίνεται να μαγνητίζουν, ακόμα και αυθόρμητα, όλο και μεγαλύτερο κομμάτι των νέων. Το ζητούμενο είναι περιεχόμενο, μορφές αγώνα και κοινωνικότητας που θα δίνουν εκ νέου ελπίδα. Ανθεκτικότητα που θα χτίζεται μέσα από την αλληλεγγύη και τη διεύρυνση της ευαισθησίας και των συναισθημάτων, και όχι μέσα από την περικαρράκωσή τους και δέσμευσή τους σε μονομερή, και τελικά χωρίς χαρά πρότυπα ζωής όπως αυτό του ανταγωνισμού. Μέσα εκεί κερδίζεται η **αισιοδοξία, το αίσθημα «ότι κάνουμε κάτι χρήσιμο»** για εμάς και τους γύρω μας. Κτίζεται μια υγιής προσωπικότητα και αντίληψη για το άτομο και την κοινωνία. Στους αγώνες τους παρόντος κτίζονται οι επαναστατικές αντιλήψεις του μέλλοντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΠΑΕΙ ΑΛΛΙΩΣ!
ΓΙΑ ΜΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗ
ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Δ.1

Ο κεντρικός πολιτικός στόχος της περιόδου

Στην σημερινή εποχή της πολύπλευρης κρίσης του καπιταλισμού και της εφ' όλης της ύλης επίθεσης του κεφαλαίου, είναι εύλογο να έρχονται πιο ανοιχτά και πιεστικά στην ημερήσια διάταξη τα πολιτικά ερωτήματα: «Πώς θα πληρώσει την κρίση το κεφάλαιο και όχι η εργατική τάξη και τα λαϊκά στρώματα;», «Πώς θα ανατραπεί η πολιτική και η κυβέρνηση της ΝΔ;». Αλλά και «μετά τη ΝΔ, τι;», δηλαδή «πώς θα σπάσει ο φαύλος κύκλος της εναλλαγής αντιλαϊκών διαχειριστών του συστήματος και πώς θα ανοίξει ο δρόμος για τα εργατικά συμφέροντα και ανάγκες;» Κατά την γνώμη μας οποιαδήποτε προσπάθεια διατύπωσης μιας πολιτικής απάντησης πρέπει να λαμβάνει υπόψη της τα εξής κριτήρια: *Τι χρειάζεται να γίνει, με ποιόν τρόπο, από ποια δρώντα κοινωνικά και πολιτικά υποκείμενα, και απέναντι σε ποιον αντίπαλο.*

Καταρχάς πρέπει να ξεκινήσουμε από το **τι έχουμε να αντιμετωπίσουμε**. Υποστηρίζουμε ότι απέναντι μας δεν έχουμε μόνο το ένα ή το άλλο αντιλαϊκό μέτρο, τη μια ή την άλλη κυβέρνηση και μόνο, αλλά τα δραματικά αποτελέσματα της αντίδρασης ενός συστήματος το οποίο βυθίζεται σε κρίση κι όχι μόνο αδυνατεί να ικανοποιήσει τις στοιχειώδεις σύγχρονες ανάγκες της ανθρωπότητας αλλά θέτει σε κίνδυνο τις συνθήκες ζωής της με πολύπλευρο τρόπο. Η αστική πολιτική παρουσιάζει κάθε διατάραξη της ομαλότητας ως ένα κάθε φορά μεμονωμένο γεγονός (κρίση χρέους, υγειονομική κρίση, κλιματική αλλαγή κ.α.) Στην πραγματικότητα, όμως τα μνημόνια, η πανδημία, η πολεμική απειλή, η περιβαλλοντική καταστροφή και ότι κάθε φορά παρουσιάζεται ως «ειδική» ή «απροσδόκητη» πλευρά που διαταράσσει την «κανονικότητα», δεν αποτελεί τίποτα άλλο παρά **ξεχωριστή εκδήλωση της καθολικότητας της κρίσης (και της διαχείρισής της)** του σύγχρονου ολοκληρωτικού καπιταλισμού. Δεν υπάρχει μικρό ή μεγαλύτερο ζήτημα που να απασχολεί τη νεολαία που η επίλυση του να μην «σκοντάφτει» στον βαθύτερο πυρήνα της αστικής πολιτικής (τι θα γίνει με τα πλεονάσματα, τις νόρμες της Ε.Ε. την «ασφάλεια» της χώρας κτλ). Απαιτείται επομένως **μια συνολική πολιτική σύγκρουσης με το κεφάλαιο και την ουσία της αστικής πολιτικής** και όχι μια αντιπαράθεση στις επιπτώσεις ή σε σημεία

Η ανάγκη μιας πιο συνολικής πολιτικής απάντησης προκύπτει επίσης από τις **σημερινές τάσεις της ταξικής πάλης**. Από τα Κίτρινα γιλέκα και την εξέγερση στην Χιλή, μέχρι το κίνημα Black lives matters στις Η.Π.Α. φαίνεται ότι η αποφασιστική, διαρκής, μαχητική και

αδιάλλακτη κινηματική δράση για να κερδηθούν ακόμη και τα «ελάχιστα», «παίρνει κεφάλι», αντί της κυβερνητικής προσμονής. Αναδείχθηκαν τάσεις γρήγορης πολιτικοποίησης και «άγριων» μορφών πάλης, στοιχεία που θα μένουν βέβαια στα μισά του δρόμου χωρίς μια άλλη συγκρότηση της πρωτοπορίας, συμπέρασμα που αποδεικνύεται ιστορικά. Από την άλλη, έχουμε την επίγνωση ότι στην σημερινή εποχή της κρίσης του ολοκληρωτικού καπιταλισμού **δεν χωράνε ενδιάμεσες λύσεις**, δεν υπάρχει win-win λύση και για το κεφάλαιο και για την εργασία: **Για να ζήσει ο λαός, πρέπει να χάσει το κεφάλαιο**. Την εκτίμηση αυτή επιβεβαιώνει τόσο η αδυναμία του κεφαλαίου να συνάψει ένα σύγχρονο κοινωνικό συμβόλαιο για την βαθύτερη ενσωμάτωση της εργατικής τάξης, όσο και (με άλλο τρόπο) η κατάρρευση της ιδέας της «εφικτής μεταρρύθμισης», και η χρεωκοπία των πειραμάτων «αριστερού κυβερνητισμού» στην Ελλάδα και (με διαφορετικό τρόπο) σε όλο τον κόσμο.

Το **πολιτικό δίλημμα της περιόδου** τίθεται επομένως ως εξής: Είτε οι δυνάμεις του κεφαλαίου θα καταφέρουν να επιβάλουν **νέες ιστορικού χαρακτήρα αντιδραστικές τομές** για να ξεπεράσουν την κρίση τους είτε οι δυνάμεις της εργατικής τάξης και του λαού θα τις αναχαιτίσουν θέτοντας επί τάπητος την ανάγκη αυτή **η κρίση να μετατραπεί σε πολιτική κρίση του συστήματος**, δηλαδή θέτοντας το ζήτημα της συνολικής ανατροπής της κυρίαρχης πολιτικής, του κλονισμού των πυλώνων του κεφαλαίου. Με επιδίωξη την επαναστατική ανατροπή του καπιταλισμού και την εργατική εξουσία-δημοκρατία.

Με βάση τα παραπάνω **η κεντρική πολιτική στόχευση της v.K.A. για την περίοδο** στηρίζεται σε 3 αλληλένδετους πυλώνες:

- **Η νεολαία στην πρώτη γραμμή για το μέλλον που μας κλέβουν!** Παλεύουμε για ένα **μαζικό, ανατρεπτικό, ενωτικό και πολιτικό νεολαιίστικο κίνημα εργατικής κατεύθυνσης** που θα επιβάλλει κατακτήσεις και ανατροπές στην αστική επίθεση γύρω από τα μεγάλα ζητήματα της εποχής μας, **το δικαίωμα στη δουλειά, τη μόρφωση, την ελευθερία και την ειρήνη**. Για να πάει αλλιώς το κίνημα, κρίσιμο καθήκον της v.K.A. είναι η **ανασυγκρότηση της αντικαπιταλιστικής πτέρυγας** στο κίνημα της νεολαίας, με τρόπο που θα συσπειρώνει σε προωθημένο περιεχόμενο και δημοκρατικές μορφές το πιο πρωτοπόρο δυναμικό που θέλει να παλέψει.
- **Την κρίση θα πληρώσει το κεφάλαιο! Αντίσταση και πάλη για την ανατροπή της επίθεσης και της καπιταλιστικής ανασυγκρότησης!** Αντικαπιταλιστική πολιτική ενοποίηση και αγώνας της νεολαίας ενάντια στην κυβέρνηση της ΝΔ και κάθε άλλο επίδοξο διαχειριστή, ενάντια στον αστικό δικομμα-

τισμό και την συναίνεση, ενάντια στο κεφάλαιο, την ΕΕ και τους πολιτικούς τους εκφραστές. Βασικός πολιτικός κρίκος για αυτό το ζήτημα είναι η **συγκέντρωση δυνάμεων σε ένα αντικαπιταλιστικό πολιτικό μέτωπο με το αντίστοιχο πρόγραμμα πάλης** που θα συμβάλλει και θα ηγείται στο αναγκαίο μαζικό πολιτικό εργατικό και λαϊκό κίνημα.

- **Θα ζήσουμε αλλιώς, χωρίς εκμετάλλευση, πολέμους και την οικολογική καταστροφή!** Η στρατηγική στόχευση της **κομμουνιστικής απελευθέρωσης**, ως **συνολική προγραμματική απάντηση** στον βάρβαρο ολοκληρωτικό καπιταλισμό της εποχής μας είναι η βασική κατευθυντήρια πυξίδα και οδηγός για την προσπάθεια μας. Πρωταρχικής σημασίας είναι ο στόχος της συσπείρωσης του δυναμικού που εμπνέεται από την ανάγκη για ένα σύγχρονο πρόγραμμα και κόμμα κομμουνιστικής απελευθέρωσης. Με τολμηρά βήματα για τον **κομμουνιστικό μετασχηματισμό της ν.Κ.Α.** και την οικοδόμηση **κομμουνιστικού ρεύματος στη νεολαία** και για την πρωτοπόρα συμβολή της ν.Κ.Α. στην πρωτοβουλία για σύγχρονο κομμουνιστικό πρόγραμμα και κόμμα.

Δ.2

Αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα πάλης για το νεολαιίστικο κίνημα

Στον πυρήνα μιας σύγχρονης επαναστατικής τακτικής πρέπει να μπει η πάλη για την **αντικαπιταλιστική ανατροπή της βάρβαρης επίθεσης του κεφαλαίου και της υπεραντιδραστικής ανασυγκρότησής του**, μέσα από την οποία επιχειρείται η υπέρβαση της σημερινής δομικής κρίσης του. Είναι μια **πρόταση πάλης** η οποία στοχεύει στον μετασχηματισμό των επιμέρους αναμετρήσεων σε συνολικό αντικαπιταλιστικό αγώνα, στην ήττα, στον κλονισμό και τελικά στην συνολική ανατροπή της επίθεσης του κεφαλαίου και της αντιδραστικής ανασυγκρότησής του. Αυτή η πρόταση δεν μεταφράζεται σε μια μεσσιανική προφητεία περί επανάστασης, αλλά επιδιώκει μέσω του αντικαπιταλιστικού της περιεχομένου, της ταξικής της ουσίας, των δρόμων και των μέσων επίτευξης αλλά και των σκοπών της να συνδέει ουσιαστικά την επαναστατική τακτική στο σήμερα με το ίδιο το άλμα της επανάστασης, που αποτελεί άλλωστε την οροφή της τακτικής και αφετηρία της στρατηγικής, τον κρίκο σύνδεσής τους. Με αυτή την έννοια οι κομμουνιστές σήμερα συμμετέχουν πρωτοπόρα στην μάχη για την ικανοποίηση των ζωτικών λαϊκών αναγκών πετυχαίνοντας έστω και ασταθείς νίκες, με λογική σύγκρουσης με τον καπιταλισμό ενισχύοντας όλες τις κοινωνικές και πολιτικές διεργασίες που τροφοδοτούν την «κίνηση που καταργεί

την υπάρχουσα τάξη πραγμάτων», διαμορφώνοντας δρόμους προσέγγισης της επανάστασης μέσα από την ίδια την πείρα των αγωνιζόμενων.

Μια τέτοια πολιτική πρόταση **μπορεί να υλοποιηθεί μόνο μέσα από ένα πολιτικά επικίνδυνο μαζικό κίνημα, με αυτοτελή πολιτικό ρόλο και όργανα, με πολιτικό του νεύρο μια ισχυρή αντικαπιταλιστική και επαναστατική Αριστερά**. Έχουμε πλέον την σημαντική συσσωρευμένη εμπειρία ότι η μάχη για το αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα πάλης δεν μπορεί να στοχεύει σε κάποια αριστερή κυβέρνηση και στη διαχείριση του αστικού κράτους, αλλά στην ανατροπή της καπιταλιστικής επίθεσης, στην αμφισβήτηση του καπιταλιστικού πλαισίου, στην απόσπαση κατακτήσεων και στην κλιμάκωση του πολιτικού αγώνα ως τον κλονισμό της αστικής κυριαρχίας, την ωρίμανση της επαναστατικής κατάστασης, με στόχο την επαναστατική κοινωνική αλλαγή. Η «δημοκρατική κυβέρνηση» που προβάλλει ως πολιτική λύση ο ΣΥΡΙΖΑ, με το ΚΙΝΑΛ, ίσως και με το ΜΕΡΑ 25, αποτελεί ένα κακέκτυπο της «πρώτης φοράς αριστερά». Θα οδηγήσει σε μια ακόμα πιο συστημική, αντιλαϊκή και επιζήμια για το λαό διακυβέρνηση.

Αυτή η εμπειρία πρέπει να αποτελέσει μια θετική ιστορική πρόκληση για την επανανακάλυψη της συλλογικότητας και της οργάνωσης της νεολαίας και του λαού, της μαζικής κοινωνικής και πολιτικής πάλης με νέους όρους, ως την καθοριστική αφετηρία που μπορεί να θέσει το ζήτημα της ανατροπής, της επανάστασης και της εξουσίας. Με την οικοδόμηση **οργάνων επιβολής της λαϊκής θέλησης**, και άσκησης της πολιτικής από αυτούς που έχουν στα χέρια τους «τους κινητήριους μύες του σύμπαντος» και άρα και τη δυνατότητα να επιβάλουν κατακτήσεις – ρήξεις – ανατροπές, ακολουθώντας τις καλύτερες πλευρές της ιστορίας του εργατικού και κομμουνιστικού κινήματος αλλά και γράφοντας νέες. Η εμφάνιση σε μαζική κλίμακα **ορατών αντιπαραδειγμάτων του οργανωμένου λαού**, και κατ' επέκταση η εργατοδημοκρατική συγκρότηση του εργατικού του φοιτητικού και μαθητικού κινήματος αλλά και η εμφάνιση τέτοιων φύτρων στις γειτονιές αποτελεί κεντρική επιδίωξη της ν.Κ.Α. Οι βασικοί άξονες του αντικαπιταλιστικού πολιτικού προγράμματος πάλης μπορούν να είναι οι παρακάτω:

- **Ριζική βελτίωση της θέσης της νεολαίας και της εργατικής τάξης! Παλεύουμε ενάντια στο σύγχρονο «καθεστώς εκμετάλλευσης». Να χάσει πλούτο και δύναμη το κεφάλαιο!**

6ωρο, πενθήμερο, ριζικές αυξήσεις στους μισθούς! Μόνιμη και σταθερή δουλειά για όλους/ες με εξασφά-

λιση όλων των εργασιακών, ασφαλιστικών και συνδικαλιστικών δικαιωμάτων. Ενάντια στη γενίκευση της ελαστικής και της μαύρης εργασίας, στην άρση της κυριακάτικης αργίας, στην διαστολή του εργάσιμου χρόνου μέσω της τηλεργασίας, στη λεηλασία των ασφαλιστικών δικαιωμάτων, στους μισθούς πείνας. Ενάντια στη δικτατορία του κεφαλαίου στους χώρους δουλειάς, στην κατάργηση του δικαιώματος της απεργίας, στον κρατικό έλεγχο των συνδικάτων.

Προστασία της εργασίας με νομοθετική απαγόρευση των απολύσεων. Διπλασιασμός του επιδόματος ανεργίας και γενίκευσή του σε όλους τους ανέργους χωρίς περιορισμούς. Κατάργηση των επιδοτήσεων στους εργοδότες.

Κατάργηση των νόμων που διαλύουν την κοινωνική ασφάλιση. Αποκλειστικά δημόσια και δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και κοινωνική ασφάλιση. Να παταχθεί τώρα η μαύρη εργασία, οι εργοδοτικές φοροελαφρύνσεις, και να επιστραφούν τα κλεμμένα των ταμείων.

Άμεση κατάργηση κάθε διάκρισης νέων-παλιών εργαζόμενων. Καμία διάκριση στους χώρους δουλειάς βάση ηλικίας, φυλής, φύλου και σεξουαλικού προσανατολισμού.

Κατάργηση της υποχρεωτικής πρακτικής άσκησης και της μαθητείας και του αίσχους των «ασκούμενων» μηχανικών, δικηγόρων κλπ. Μέχρι αυτό να πραγματοποιηθεί, διεκδικούμε την κατοχύρωση συλλογικής σύμβασης εργασίας με πλήρη δικαιώματα.

Κάτω τα χέρια από την πρώτη κατοικία! Ενάντια στους πλειστηριασμούς και κατασχέσεις, στη διακοπή ρεύματος και νερού. Κανένα άδικο σπίτι όσο υπάρχουν άστεγοι! Για ένα νέο δημόσιο πρόγραμμα εργατικής κατοικίας υπό εργατικό έλεγχο

Βαριά φορολογία για το κεφάλαιο, τους εφοπλιστές, τους βιομήχανους και την εκκλησία. Εθνικοποίηση χωρίς αποζημίωση όλων των εταιρειών που «διασώζονται» με κρατικό χρήμα, των τραπεζών και όλων των επιχειρήσεων στρατηγικής σημασίας, και λειτουργία τους με εργατικό-κοινωνικό έλεγχο.

Παλεύουμε για τα σύγχρονα δικαιώματα και τις ανάγκες του κόσμου της δουλειάς, την επαναστατική αλλαγή της σχέσης κεφαλαίου εργασίας ως προς το ζήτημα των αμοιβών, των κερδών και του ελεύθερου χρόνου με στόχο την κατάργηση της εκμετάλλευσης ανθρώπου από άνθρωπο.

• Πάλη ενάντια στον φαύλο κύκλο: Χρέος-Ε.Ε.-Μνημόνια

Συνολική αντιπαράθεση και ανατροπή του πλαισίου της διαρκούς μνημονιακής επιτροπείας, του πλαισίου δημοσιονομικής σταθερότητας και των πλεονασμάτων, της ΕΕ και του χρέους. Παλεύουμε για τη μονομερή κατάργηση των μνημονίων (νέων και παλιών), των δανειακών συμβάσεων και των εφαρμοστικών νόμων.

Πάλη για αποδέσμευση της Ελλάδας από την Ε.Ε. & το ευρώ από εργατική, διεθνιστική, αντικαπιταλιστική & αντιιμπεριαλιστική σκοπιά. Η Ε.Ε. δε μεταρρυθμίζεται, δεν αλλάζει υπέρ των εργαζομένων, παρά μόνο ανατρέπεται. Πάλη συνολικά ενάντια στους υπερεθνικούς καπιταλιστικούς οργανισμούς (ΔΝΤ, ΝΑΤΟ, ΠΟΕ, ΟΟΣΑ) στην προοπτική μίας άλλης εργατικής και σοσιαλιστικής διεθνοποίησης.

Μη αναγνώριση του χρέους και άμεση πλήρης διαγραφή του. Το χιλιοπληρωμένο χρέος είναι ένας μηχανισμός αναδιανομής του πλούτου σε αντιδραστική κατεύθυνση. Η διαγραφή του χρέους αποτελεί την πιο απλή απάντηση στο «που θα βρεθούν τα λεφτά», για την εξυπηρέτηση των κοινωνικών αναγκών.

Παλεύουμε για να είναι αποκλειστικά δημόσια αγαθά η υγεία, η εκπαίδευση, η ενέργεια, η έρευνα και άλλοι ζωτικοί τομείς. Ενάντια στους νόμους της αγοράς, στην ιδιωτικοποίηση και στην αναδιάρθρωση των τομέων αυτών με επιχειρηματικά κριτήρια.

• Απελευθερωτική παιδεία και ανάπτυξη της επιστήμης για τις κοινωνικές ανάγκες!

Ριζική αύξηση της χρηματοδότησης για την παιδεία, την έρευνα και την επιστήμη. Όχι στην εκπαίδευση της αγοράς και των επιχειρήσεων, των ταξικών φραγμών, της αντιδραστικής αστικής ιδεολογίας, του αυταρχισμού. Αποκλειστικά δημόσια δωρεάν εκπαίδευση με ελεύθερη πρόσβαση, χωρίς ταξικούς και εξεταστικούς φραγμούς.

Ενιαίο 12χρονο σχολείο με ελεύθερη πρόσβαση σε μία ενιαία πανεπιστημιακή εκπαίδευση. Ελεύθερη πρόσβαση σε ένα δημόσιο, δωρεάν, σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης μετά το δωδεκάχρονο σχολείο, για όσα επαγγέλματα δεν απαιτείται σήμερα πανεπιστημιακή μόρφωση.

Όλη η απαραίτητη επιστημονική γνώση στις βασικές σπουδές. Ένα ενιαίο πτυχίο ανά γνωστικό αντικείμενο με όλα τα επαγγελματικά δικαιώματα σε αυτό. Ο τίτλος σπουδών να κατοχυρώνει μια για πάντα την δυνατότητα άσκησης επαγγέλματος σ' όλο το φάσμα δραστηριοτήτων που αντιστοιχεί στο πεδίο. Καμιά διάσπαση των

πτυχίων βάσει ειδικεύσεων ή πιστοποιήσεων.

Ολοκληρωμένη μόρφωση, ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και σφαιρική εποπτεία του γνωστικού αντικειμένου κόντρα στον ανορθολογισμό, τον τεχνοκρατισμό, και τις επιμέρους «δεξιότητες» (skills). Κατάργηση των πιστωτικών μονάδων και κάθε μέτρου που εκφυλίζει τη γνώση σε ένα κυνήγι δεξιοτήτων.

Έρευνα και επιστήμη με αποκλειστικά κρατική χρηματοδότηση και προσανατολισμό την ικανοποίηση των κοινωνικών αναγκών. Ελεύθερη πρόσβαση στην παραγόμενη έρευνα για όλο το λαό. Όχι στην υποταγή της έρευνας στο κεφάλαιο», καμία έρευνα για στρατό και αστυνομία.

Παλεύουμε για να υπερασπίσουμε τα μορφωτικά εργασιακά δικαιώματα της νεολαίας, για μια επιστήμη σε όφελος του λαού και όχι του κέρδους στην προοπτική μιας απελευθερωτικής παιδείας σε μια άλλη κοινωνία.

• Για ένα καθολικό δημόσιο και δωρεάν σύστημα υγείας

Δημόσια, δωρεάν, υψηλού επιπέδου υγεία με μεγάλη αύξηση των κρατικών δαπανών και αποφασιστική ενίσχυση της Δημόσιας Πρωτοβάθμιας Υγείας με μαζικές προσλήψεις μόνιμου υγειονομικού προσωπικού και με απαλλοτρίωση του ιδιωτικού τομέα υγείας και φαρμάκου χωρίς αποζημίωση.

Κόντρα στις πατέντες και στην υγεία-εμπόρευμα, αγωνιζόμαστε για δημόσια έρευνα, εστιασμένη στην πρόληψη και στα μέσα προστασίας και όχι αποκλειστικά στη θεραπεία.

Να ανεβάσουμε τον πήχη για το τι εννοούμε ως υγεία. Η καθολική και ποιοτική υγεία για όλους δεν μπορεί να νοείται μόνο ή κυρίως ως η έλλειψη ασθένειας, αλλά ως η πλήρης κοινωνική, ψυχική και σωματική ευεξία. Συλλογική μέριμνα για την γιγάντωση των ψυχικών νόσων, της κατάθλιψης των αυτοκτονιών κτλ.

• Για την διεθνιστική ειρήνη και συνύπαρξη των λαών, κόντρα στην πολεμική απειλή

Αγώνας για την ειρήνη και την συναδέλφωση των λαών. Πάλη ενάντια στον πόλεμο – την ήττα της πολεμικής προετοιμασίας και της εθνικιστικής υστερίας. Δεν πολεμάμε για τις πολυεθνικές τους! Ριζική μείωση της χρηματοδότησης των στρατιωτικών εξοπλισμών και ακύρωση των νέων εξοπλιστικών προγραμμάτων.

Έξω από το NATO, έξω οι βάσεις των ΗΠΑ, όχι στον

Ευρωστρατό. Καμιά συμμετοχή σε ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις-κανένας φαντάρος έξω από τα σύνορα. Όχι στον αντιδραστικό ανταγωνισμό της ελληνικής και της τούρκικης αστικής τάξης. Αντιπολεμικό κίνημα μέσα και έξω από το στρατό. Καμιά σκέψη για στράτευση στα 18- μείωση της θητείας. Πλήρη δικαιώματα και ελευθερίες στους στρατευμένους.

Όχι στην ανακήρυξη ΑΟΖ και στις εξορύξεις υδρογονανθράκων. Είμαστε αντίθετοι στην οικοπεδοποίηση-καπιταλιστική λεηλασία των θαλασσών από τις πολυεθνικές ή από τα ελληνικά μονοπώλια. Όχι στην επαναχάραξη των συνόρων, όχι στην επέκταση των χωρικών υδάτων της Ελλάδας στα 12 ναυτικά μίλια.

• Για τα δημοκρατικά δικαιώματα και τις λαϊκές ελευθερίες της εποχής μας

Παλεύουμε ενάντια στον κοινοβουλευτικό ολοκληρωτισμό του αστικού κράτους και των κυβερνήσεων, ενάντια στους αντεργατικούς νόμους, στο διαρκή αυταρχισμό στους χώρους της νεολαίας. Παλεύουμε ενάντια στην στοχοποίηση της νεολαίας, στην περιστολή των λαϊκών ελευθεριών και των δημοκρατικών δικαιωμάτων. Παλεύουμε για τη διεύρυνση τους.

Όχι άλλα χρήματα για την καταστολή! Παλεύουμε ενάντια στην καταστολή και για την υπεράσπιση του δικαιώματος στην κατάληψη, στην απεργία και στην διαδήλωση ως μορφής πάλης. Για τη διάλυση των ΜΑΤ, ΔΙΑΣ, ΔΕΛΤΑ, τον αφοπλισμό της αστυνομίας στις διαδηλώσεις και την ριζική μείωση της χρηματοδότησης για την καταστολή. Όχι στην κρατική και εργοδοτική παρέμβαση στους μαζικούς φορείς εργαζομένων και νεολαίας. Παλεύουμε ενάντια στους τρομονόμους και το φακέλωμα της πολιτικής δράσης. Πλήρης επαναφορά του ασύλου και διεύρυνση του σε σχολεία και χώρους δουλειάς. Να καταργηθούν οι νόμοι για τις διαδηλώσεις την κατάργηση του πανεπιστημιακού ασύλου και για την πανεπιστημιακή αστυνομία.

Παλεύουμε συνολικά κατά του τερατώδους κατασταλτικού, διοικητικού, δικαστικού και ιδεολογικού μηχανισμού, του ασφυκτικού ελέγχου της πληροφόρησης και της ανθρώπινης επικοινωνίας μέσω κινητών/internet, των media που προωθούν την αστική προπαγάνδα, της «δικτατορίας» των πολυεθνικών που ελέγχουν το διαδίκτυο. Υπερασπιζόμαστε τα ανεξάρτητα από το κράτος και τις επιχειρήσεις μέσα ενημέρωσης και αντιπληροφόρησης που ενισχύουν τη δράση και τη φωνή του εργατικού κινήματος.

Παλεύουμε για την οικοδόμηση και δράση οργάνων εργατικής πολιτικής και αυτενέργειας σε αντιπαράθεση με την αστική εξουσία, από τους χώρους δουλειάς μέ-

χρη και το κεντρικό πανεθνικό επίπεδο, σε ρήξη με το κράτος του «κοινοβουλευτικού ολοκληρωτισμού» στην προοπτική του τσακίσματός του.

- **Αντιπαλεύουμε το φασισμό και το ρατσισμό!**

Ιδεολογικό και πολιτικό μέτωπο ενάντια στο φασισμό, τον ρατσισμό και τον εθνικισμό. Έξω οι φασίστες από τα σχολεία, τις σχολές, τις γειτονιές, το εργατικό και λαϊκό κίνημα. Αποκάλυψη και εξάρθρωση κάθε μηχανισμού της αστυνομίας, του στρατού, των μεγάλων μέσων ενημέρωσης που ενισχύει τις φασιστικές οργανώσεις.

Συλλογική και οργανωμένη λαϊκή αυτοάμυνα απέναντι στην φασιστική τρομοκρατία και τις νεοναζιστικές ομάδες. Αποκάλυψη και εξάρθρωση των οργανωμένων μηχανισμών επιδρομής κατά μεταναστών και δομών του κινήματος από τις νεοφασιστικές και νεοναζιστικές οργανώσεις. Απαιτούμε την σύλληψη και παραδειγματική τιμωρία όλων των εγκληματιών φασιστών.

- **Διεκδικούμε όλο το «χαμένο» χρόνο! Για μια ζωή στο μπόι των ονείρων και των ανθρώπων!**

Παλεύουμε άμεσα για τη μείωση του χρόνου και των ετών εργασίας με παράλληλη αύξηση των αποδοχών. Όχι στην βάρβαρη πρόωγη είσοδο της νεολαίας στην εργασία, όχι σε ένα σχολείο εξεταστικό κάτεργο!

Διεκδίκηση πόρων για την εξασφάλιση όλων των απαραίτητων μέσων και υποδομών για την δωρεάν ενασχόληση όλων ανάλογα με τις κλίσεις και τις δεξιότητες τους με τον αθλητισμό, τις τέχνες, την δημιουργία. Στήριξη των ερασιτεχνικών αθλητικών και πολιτιστικών προσπαθειών.

Είμαστε απέναντι σε όλες τις εξαρτήσεις και διεκδικούμε ένα διαφορετικό μοντέλο ζωής και διασκέδασης! Λέμε όχι στην ναρκοκουλτούρα και διεκδικούμε δημόσια δωρεάν πρόληψη-απεξάρτηση-επανεκπαίδευση και αναβάθμιση των υπαρχόντων ανοικτών δομών χωρίς καμία εμπλοκή κατασταλτικών μηχανισμών. Αυστηρή τιμωρία για τους εμπόρους- κανένας χρήστης στη φυλακή.

Πάλη για την απελευθέρωση του διαθέσιμου ελεύθερου χρόνου ώστε να γίνει πεδίο ανάπτυξης και ολοκλήρωσης του κοινωνικού ανθρώπου, και «μέτρο του πλούτου του».

- **Πάλη για τα δικαιώματα και τη χειραφέτηση γυναικών και ΛΟΑΤΚΙ+. Ενάντια στον σεξισμό και τις έμφυλες διακρίσεις.**

Αγώνας για διαρκή ενίσχυση των δικαιωμάτων των γυναικών και ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων σε όλες τις σφαίρες της κοινωνικής ζωής σήμερα, στα πλαίσια διεκδίκησης της συνολικής ισότητας ανεξαρτήτως φύλου ή σεξουαλικού προσανατολισμού.

Αγώνας ενάντια στις πατριαρχικές σχέσεις, αντιλήψεις και πρακτικές που αναπαράγουν τη γυναικεία καταπίεση και τις έμφυλες ανισότητες. Αγώνας ενάντια στο σύγχρονο ολοκληρωτικό καπιταλισμό που εντείνει τις σεξιστικές διακρίσεις για το δικασμό της εργατικής τάξης και την ένταση της εκμετάλλευσης.

Καμία ανοχή σε σεξιστικές πρακτικές λεκτικής και σωματικής βίας. Κατάργηση των νόμων που εγκλωβίζουν τα θύματα έμφυλης βίας και εξυπηρετούν με οποιονδήποτε τρόπο το θύτη (πχ «νόμος Τσιάρα»). Να δημιουργηθούν τώρα δημόσιες και δωρεάν δομές νομικής, ψυχολογικής και ιατρικής στήριξης σε άτομα που έχουν υποστεί έμφυλη βία.

Προστασία και υπεράσπιση της μητρότητας με όλα τα αναγκαία μέτρα στην εργασία και στις κοινωνικές παροχές (απαλλαγή από βαριά σωματική εργασία, μειωμένος συντάξιμος χρόνος, δημόσια και δωρεάν παιδική σταθμοί, παιδική φύλαξη). Υπεράσπιση του δικαιώματος στην άμβλωση με το λόγο να ανήκει μόνο στην ίδια. Αγώνας ενάντια στις αντιδραστικές αντιλήψεις που επιδιώκουν να δημιουργήσουν την νέα εκδοχή του «πατρίς-θρησκεία-οικογένεια-καριέρα», στο όνομα της «υπογεννητικότητας» και του «απειλούμενου έθνους».

Μάχη για τη κοινωνική κατοχύρωση και υπεράσπιση του δικαιώματος αυτοπροσδιορισμού των ΛΟΑΤΚΙ+, την αυτοδιάθεση του σώματος και του δικαιώματος στην άμβλωση. Απόλυτη ισονομία με τα ετερόφυλα ζευγάρια, πλήρη δικαιώματα στην τεκνοθεσία.

Για μια νέα ποιότητα στις σχέσεις των ανθρώπων βασισμένη στην ισότητα και τον αλληλοσεβασμό της ανθρωπίνης προσωπικότητας.

- **Μπορούμε να ζήσουμε μαζί! Ταξική αλληλεγγύη σε πρόσφυγες και μετανάστες!**

Να καταργηθούν όλα τα στρατόπεδα συγκέντρωσης, να μην γίνει κανένα νέο κλειστό στρατόπεδο, ούτε στη Μόρια, ούτε πουθενά. Απεγκλωβισμός των προσφύγων από τα νησιά, να δοθούν όλα τα απαραίτητα ταξιδιωτικά έγγραφα σε όσους το επιθυμούν. Κατάργηση της συμφωνίας Ε.Ε.-Τουρκίας.

Προγράμματα για στέγαση όλων των προσφύγων σε κατοικίες μέσα στις πόλεις και στα χωριά μας. Να μπει τέλος στον απαράδεκτο εγκλωβισμό και στη γκετοποίηση στα κέντρα υποδοχής τους. Τώρα όλα τα προσφυγόπουλα να ενταχτούν στα σχολεία. Δικαιώματα στη μόρφωση, την υγεία, την εργασία για όλους.

Δίνουμε τη μάχη για ίσα πολιτικά, κοινωνικά και πολιτισμικά δικαιώματα ντόπιων και ξένων εργαζομένων, ενάντια στο φασισμό τον ρατσισμό και τις διακρίσεις. Αδιάλλακτη υπεράσπιση των συμφερόντων των μεταναστών εργατών ενάντια στην πολλαπλή και συγγνή εκμετάλλευσή τους.

• Για μία νέα, αρμονική σχέση του ανθρώπου με τη φύση

Άμεση απόσυρση όλων των περιβαλλοντοκτόνων νομοσχεδίων. Να μπει φραγμός στην εκπομπή των αερίων του θερμοκηπίου και στην όξυνση της κλιματικής κρίσης. Να πληρώσουν οι καπιταλιστές!

Πάλη για την προστασία των δασών, των θαλασσών και όλων των φυσικών πόρων. Μαζικές προσλήψεις μόνιμου προσωπικού στην πυροσβεστική και στις δασικές υπηρεσίες, και ανανέωση του απαραίτητου εξοπλισμού. Πάλη ενάντια στις ληστρικές επενδύσεις και εξορύξεις, στην fast track υποταγή του χώρου στα υπερταμεία του ξεπουλήματος, στη διαχείριση κοινωφελών υπηρεσιών από ιδιώτες (νερό-φως-απορρίμματα).

Δημόσια έργα υποδομής για τις κοινωνικές ανάγκες (ελεύθεροι δημόσιοι χώροι, αντιπλημμυρικός και αντιπυρικός σχεδιασμός, αντισεισμική θωράκιση κ.α.). Για αξιοβίωτες πόλεις με διασφάλιση στέγης για όλους με σύγχρονες προδιαγραφές, πλούσιους πνεύμονες πρασίνου, ελεύθερους προσβάσιμους δημόσιους χώρους και υποδομές αθλητισμού, πολιτισμού και ψυχαγωγίας, αποκλειστικά δημόσια, δωρεάν και ποιοτικά Μ.Μ.Μ..

Για την απελευθέρωση της αγροτικής παραγωγής από το κεφάλαιο και τον εφιάλτη των γενετικά τροποποιημένων προϊόντων. Για ένα διαφορετικό μοντέλο αγροτικής παραγωγής και διατροφής με βάση τις σύγχρονες ανάγκες.

Για ένα ενεργειακό μοντέλο αποκλειστικά δημόσιο, με διευρυμένη χρήση των ΑΠΕ, με κεντρικό σχεδιασμό με κριτήριο την οικολογική ισορροπία και την προστασία των τοπικών οικοσυστημάτων. Όχι στην «πράσινη» βιομηχανία που γεμίζει βουνοκορφές και θάλασσες με τερατώδεις ανεμογεννήτριες και φωτοβολταϊκά σε εύφορη γη. Όχι στην «πράσινη συμφωνία», την «δίκαιη μετάβαση της ΕΕ» και την βίαιη απολιγνιτοποίηση που θα πετάξει στην ανεργία δεκάδες χιλιάδες εργαζόμενους.

Για μια νέα αρμονική βάση στη σχέση ανθρώπου-φύσης, το ξεπέρασμα του σημερινού ανταγωνιστικού της χαρακτήρα, που οφείλεται στον καταστροφικό και αλλοτριωτικό χαρακτήρα των εκμεταλλευτικών κοινωνιών.

Κριτήρια για τα αριστερά αντικαπιταλιστικά προγράμματα πάλης

Δ.3

Η παραπάνω ενιαία λογική είναι η **βάση για την διαμόρφωση του περιεχομένου** που προτείνουμε σε συλλόγους, σωματεία και όπου αλλού παρεμβαίνουμε. Πρώτα και κύρια είναι **πρόγραμμα πάλης** επομένως δεν τίθεται προς κάποια κυβέρνηση ή άλλο φορέα για να υλοποιηθεί αλλά κατατίθεται στο ίδιο το μαζικό κίνημα ως πρόταση αγώνα. Δεν το θέτουμε ως προϋπόθεση οποιουδήποτε αγώνα, αλλά ως ζητούμενο να κατακτηθεί από το ίδιο το κίνημα για να γίνει απειλητικό. Η παρέμβασή μας στο κίνημα έχει ένα διπλό στόχο, από την μία επιδιώκουμε την **επιβολή κατακτήσεων για την βελτίωση του συσχετισμού δύναμης** υπέρ της εργατικής τάξης και αφ' ετέρου παρεμβαίνουμε με σκοπό **να προσεγγίζουν** οι αγωνιζόμενοι σε πολιτικό και ιδεολογικό επίπεδο διαρκώς **την ανάγκη συνολικής απελευθέρωσης – χειραφέτησης** από τα δεσμά της εκμετάλλευσης ως στόχο ολοκληρωμένης δικαίωσης της πάλης τους. Αυτή η διπλή στοχοθεσία αποτελεί το «Α» και το «Ω» για την συγκρότηση αριστερών προγραμμάτων πάλης σε κάθε χώρο που ζει, εργάζεται και σπουδάζει η νεολαία. Κάθε φορά λαμβάνουμε υπόψη :

- Τον **ειδικό χαρακτήρα** που παίρνει η έκφραση του κοινωνικού ζητήματος **στη νεολαία** (μόρφωση, παιδεία, εργασία, ασφάλιση, υγεία) και πιο ειδικά σε **κάθε χώρο ή κλάδο**, από την σκοπιά της ανάγκης διαρκούς και τολμηρής ψηλάφησης αγωνιστικών δρόμων πάλης και επιβολής κατακτήσεων σε αυτά τα ζητήματα. Αξιοποιούμε τα ζητήματα αιχμής σε συνδυασμό με την απάντηση στα καίρια κεντρικά πολιτικά ζητήματα της περιόδου, την αποκάλυψη της αστικής προπαγάνδας κτλ. Παρεμβαίνουμε πάντα με κριτήριο την ηγεμονία των στρατηγικών συμφερόντων της εργατικής τάξης, την ηγεμονία του «όλου» έναντι του «μερικού».
- Την ανάγκη **επικοινωνίας με κάθε αγωνιστικό σκίρτημα** όσο επιμέρους και μικρό, αλλά και με το επίπεδο συνείδησης που διαμορφώνεται. Την ανάγκη να κάνει κάθε φορά ένα βήμα μπροστά το αγωνιστικό δυναμικό, η πρωτοπορία να μην μένει πίσω από τις αγωνιστικές διαθέσεις, ούτε όμως και να

είναι 100 βήματα μπροστά. Φυσικά μπορεί να χρειαστεί να πάμε και κόντρα στο ρεύμα που διαμορφώνεται αν έχει αντιδραστικά χαρακτηριστικά. Δεν αποθεώνουμε το αυθόρμητο, αλλά προσπαθούμε να το κατανοήσουμε και να επιδράσουμε.

- Παρά την αυτοτέλεια και την ιδιαιτερότητα του αγώνα της νεολαίας, η πάλη της για να είναι νικηφόρα πρέπει να είναι **άρρηκτα συνδεδεμένη με την συνολική πάλη της εργατικής τάξης και τους πολιτικούς στόχους της**. Επομένως κάθε μικρός ή μεγάλος νεολαιίστικός αγώνας πρέπει να φροντίζουμε να παίρνει ευρύτερα πανεολαίστικα χαρακτηριστικά και να συνδέεται με τον αγώνα της εργατικής τάξης.
- Την ανάγκη να κερδίζονται συνειδήσεις και **να αλλάξει ο πολιτικός συσχετισμός** υπέρ της αντικαπιταλιστικής αριστεράς. Επιδιώκουμε κάθε φορά τη μέγιστη συσπείρωση δυνάμεων σε ανατρεπτική κατεύθυνση, και το «τράβηγμα» ταλαντευόμενων δυνάμεων υπέρ της αντικαπιταλιστικής αντίληψης.
- Ιδιαίτερα σημαντική είναι η ανάπτυξη της **θετικής διάσπασης της πρότασης μας**, όπου πρέπει να αναβαθμίσουμε αυτό που «πρέπει να γίνει», σε σχέση με αυτό που «δεν πρέπει να περάσει». Η βασική πλευρά κάθε ζητήματος είναι που λύνει τη δευτερεύουσα πλευρά του. Και η βασική πλευρά κάθε κοινωνικού ζητήματος είναι αυτή που συνδέεται με τη στρατηγική πλευρά των εργατικών συμφερόντων. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της μάχης του εργασιακού. Λίγα έχει να πει στην νέα γενιά- που δουλεύει ως επί το πλείστον επισφαλώς σε δουλειές του ποδαριού- ένας ξέπνοος διεκδικητισμός που υπερασπίζεται στενά τα «κεκτημένα». Αντίθετα μόνο "κοιτώντας μπροστά" και διεκδικώντας δουλειά με δικαιώματα και όχι δουλεία, μπορεί η νεολαία να "δει" τον εαυτό της σε αυτή την μάχη. Μια τέτοια κατεύθυνση αιτημάτων δεν πλειοδοτεί απ' τη σκοπιά της τακτικής πλευράς της διαπραγμάτευσης (π.χ. 10% αύξηση εσείς, 30% εμείς) και δεν υπερθεματίζει πάνω στη βάση της λογικής του παζαριού. Αλλά έχει να κάνει κυρίως με την ποιοτική υπονόμηση αυτής της λογικής. Π.χ. να χάσει ο εργοδότης, να φορολογηθούν τα κέρδη, να ηττηθούν οι αστοί στην ανταγωνιστικότητα, στην παραγωγικότητα, να "κερδίσουν" οι εργάτες.
- Την ανάγκη κάθε μικρός και μεγάλος αγώνας **να ενισχύει την διαμόρφωση ενός επαναστατικού δρόμου** προώθησης των συμφερόντων της εργατικής τάξης και της νεολαίας μέσα από μαχητικές μορφές πάλης, την **κατάκτηση ανατρεπτικού πολιτικού περιεχομένου, την συγκρότηση δομών**

έκφρασης της εργατικής πολιτικής κ.α. Αυτός ο χαρακτήρας καθορίζει και επιβάλλει πλάι σε κάθε συγκεκριμένο αίτημα κλονισμού & ρήξης να προβάλλεται και η «συνέχειά» του. Όχι σε ζύμωση και προπαγάνδα για το μακρινό μέλλον και την ηθική πολιτική «διαπαιδαγώγηση» και εκπαίδευση των μαζών, αλλά κυρίως σαν **πρακτικό πολιτικό «μέτρο ασφάλειας»** ουσιαστικής κατάκτησης, επέκτασης και κατοχύρωσης της όποιας ρήξης απέναντι στην αναπόφευκτη προσπάθεια ακύρωσής της απ' τους γενικότερους νόμους της καπιταλιστικής κυριαρχίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε

Η ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑΣ

Ε.1

Βασικά στοιχεία
της δικής μας αντίληψης

Στρατηγικός στόχος του NAP και της νΚΑ είναι η ανώτερου τύπου, αταξική οργάνωση των ανθρώπινων κοινωνιών, ο κομμουνισμός. Σε αυτόν κατοχυρώνονται η συλλογική ιδιοκτησία του κοινωνικού πλούτου και η κατάργηση της εκμετάλλευσης ανθρώπου από άνθρωπο, ο μαρασμός του κράτους και η αντικατάστασή του με τους θεσμούς συλλογικής αυτοδιεύθυνσης «των ελεύθερα συνεταιρισμένων παραγωγών», η κατάργηση κάθε αλλοτρίωσης και αποξένωσης, η ελεύθερη ανάπτυξη του κοινωνικού ανθρώπου, και η αρμονική συμβίωση του με το φυσικό περιβάλλον. Ο κομμουνισμός ως κοινωνία και κίνημα κοινωνικής απελευθέρωσης έχει βαθιές ρίζες σε τάσεις των σύγχρονων καπιταλιστικών κοινωνιών. Στηρίζεται στους **υλικούς - αντικειμενικούς όρους** και τις δυνατότητες για μια καλύτερη ζωή - όπως αυτοί διαμορφώνονται σήμερα - με την προϋπόθεση της απελευθέρωσής τους από το καπιταλιστικό πλαίσιο (βλέπε Π.Δ.). Η **εργατική τάξη** είναι η **κύρια κοινωνική δύναμη**, που έχει **ανάγκη και συμφέρον** να απαλλαγεί από τα δεσμά της αστικής κοινωνίας και απελευθερώνοντας τον εαυτό της θα απελευθερώσει όλη την κοινωνία από κάθε εκμετάλλευση, καταπίεση, και αποξένωση.

Η ιστορία των ανθρώπινων κοινωνιών έχει αποδείξει πως η ανθρωπότητα κάνει βήματα προς τα μπροστά με ριζικούς κοινωνικούς μετασχηματισμούς, μέσα από επαναστάσεις. Για τους κομμουνιστές η **επαναστατική πολιτική τομή**, το τσάκισμα του αστικού κράτους και το πέρασμα της εξουσίας στην εργατική τάξη και τους συμμάχους της, η απαλλοτρίωση των βασικών μέσων παραγωγής αποτελούν την αφετηρία για τη συγκρότηση εργατικού κράτους, πρωταρχικού βήματος για την συνολική εργατική χειραφέτηση. Σε αντίθεση με τα περισσότερα ως τώρα επαναστατικά περάσματα από ένα κοινωνικό-οικονομικό μοντέλο σε ένα άλλο, η εργατική αντικαπιταλιστική επανάσταση με κομμουνιστικό περιεχόμενο ορίζει το πέρασμα σε μια κοινωνία που καταργεί την εκμετάλλευση και με αυτή την έννοια αποτελεί την εισαγωγή στην ιστορία της ανθρωπότητας.

Η εργατική τάξη μέσω του κινήματός της **καθίσταται υποκείμενο της ανατροπής** της αστικής επιδρομής και του καπιταλισμού, όχι «επειδή έχει εκ φύσεως μια τέτοια ιστορική αποστολή», ούτε γενικά με τους αγώνες της. Το καταφέρνει **στο βαθμό που αποκτά συνολικό προβάδισμα στο εσωτερικό της η αντικαπιταλιστική, επαναστατική τάση και δημιουργείται μια επαναστατικοποιημένη πλειοψηφία της εργατικής τάξης και των**

άλλων καταπιεζόμενων-εκμεταλλευόμενων στρωμάτων. Δεν πρόκειται για αυτόματη ή «νομοτελειακή» διαδικασία, αλλά για υπαρκτή δυνατότητα και τάση, που αποκτά «σάρκα και οστά» μέσα και από την παρέμβαση των πιο συνειδητών δυνάμεων στο κίνημα. Συγκροτείται έτσι το **πολιτικό επαναστατικό υποκείμενο**, το οποίο συναπαρτίζουν το κομμουνιστικό κόμμα (ή κόμματα), το αντικαπιταλιστικό πολιτικό μέτωπο και οι ριζοσπαστικές-αντικαπιταλιστικές τάσεις των αγωνιζόμενων μαζών – σε ενότητα, διαλεκτική αλληλεπίδραση μεταξύ τους, αλλά και με τον ιδιαίτερο διακριτό ρόλο τους σε κάθε ιστορική περίοδο.

Η **επαναστατική κομμουνιστική οργάνωση** αποτελεί τον πρωταρχικό κρίκο, την αφετηρία για τη διαμόρφωση του συνολικού επαναστατικού υποκειμένου. Κυρίαρχο στοιχείο συγκρότησής της αποτελεί η συμφωνία, σε επίπεδο θεωρίας και πράξης, με τον «τελικό σκοπό» της κομμουνιστικής απελευθέρωσης. Συμβάλλει καθοριστικά στη συλλογική διαμόρφωση ιδεολογίας και θεωρίας με τη δημιουργική ανάπτυξη του μαχόμενου μαρξισμού, **φέρνοντας στο προσκήνιο τον στρατηγικό σκοπό του κομμουνισμού και αναπτύσσοντας την επαναστατική τακτική στις εκάστοτε συνθήκες.** Συμβάλλει ακόμα στη συγκρότηση του αντικαπιταλιστικού πολιτικού μετώπου και της αριστερής αντικαπιταλιστικής πτέρυγας του κινήματος. Υπό αυτό το πρίσμα, πλάι στη συνεισφορά μας στην παραπάνω κατεύθυνση, εντοπίζουμε και τη μεγάλη υστέρηση και τα όριά μας ως NAP και νΚΑ με βάση την ιστορική περίοδο, και για αυτό ιεραρχούμε τη στόχευσή μας για ένα σύγχρονο κομμουνιστικό πρόγραμμα και κόμμα και αντίστοιχα του κομμουνιστικού ρεύματος και οργάνωσης στην νεολαία

Το **αντικαπιταλιστικό πολιτικό μέτωπο**, συγκροτείται στη βάση της επαναστατικής τακτικής και του αντικαπιταλιστικού προγράμματος πάλης, της επαναστατικής τομής και της συμφωνίας σε μια στρατηγική κατεύθυνση απελευθέρωσης της εργασίας από τα δεσμά της εκμετάλλευσης. Προωθεί τους κοινωνικούς αγώνες και ενισχύει τους δεσμούς της εργατικής τάξης και των σύμμαχων στρωμάτων με την επαναστατική τακτική. Στο πεδίο αυτό «συναντιούνται» - συνενώνονται η στρατηγική με την τακτική, οι αγώνες με τις ιδέες, το μαζικό κίνημα με το κόμμα, μέσα από τη συνύπαρξη πρωτοπόρων δυνάμεων και αγωνιστών στα πλαίσια της βάσης συγκρότησης του μετώπου. Η συγκρότηση του δεν ταυτίζεται με μια συγκεκριμένη μορφή αλλά αποτελεί μια εξελισσόμενη διαδικασία σε περιεχόμενο και μορφή, όπου επιδιώκουμε να παίρνουν μέρος: Οι δυνάμεις της σύγχρονης κομμουνιστικής Αριστεράς, επαναστατικές οργανώσεις και συλλογικότητες, πολιτικές οργανώσεις και κινήσεις που παλεύουν συνολικά ενάντια στον καπιταλισμό και στην κυρίαρχη πολιτική και επιδιώκουν την ανατροπή τους και τίθενται (με τον δικό

τους τρόπο) υπέρ της επαναστατικής αλλαγής. Ρεύματα και δυνάμεις που αποσπώνται και διαφοροποιούνται από το ρεφορμισμό και ριζοσπαστικοποιούνται με ανατρεπτική και αντικαπιταλιστική λογική. Πρωτοπορίες που αναδύονται από το εργατικό, λαϊκό και νεολαιίστικο κίνημα και τους κοινωνικούς αγώνες και αναζητούν συνολική πολιτική απάντηση, με τις δικές τους ιδιαίτερες προσεγγίσεις. Κριτήριο για την προώθησή του είναι κυρίως η πράξη, όχι απλώς οι θέσεις που διατυπώνει το κάθε πολιτικό ρεύμα. Επιδιώκουμε να εξασφαλιστεί η κεντρική, συνολική μορφή συγκρότησης, ο κεντρικός «πόλος» αναφοράς του στρατοπέδου της εργασίας στην καπιταλιστική πραγματικότητα. Αυτό υπηρετεί σήμερα η πρόταση για τον πόλο της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς. **Σημαντική συνεισφορά στην υπόθεση του αντικαπιταλιστικού πόλου στην Ελλάδα είναι η ΑΝΤΑΡΣΥΑ.**

Η **αριστερή αντικαπιταλιστική πτέρυγα** του μαζικού κινήματος αποτελεί την πιο πρωτόλεια μορφή πολιτικο-συνδικαλιστικής οργάνωσης του λαού. Είναι ο κρίκος σύνδεσης των κομμουνιστών με τα διαφορετικά επίπεδα ριζοσπαστικής συνείδησης, όπως αυτά αντικειμενικά διαμορφώνονται σε χώρους εργασίας, στην εκπαίδευση, σε γειτονίες κ.α. Στόχος είναι η ευρύτερη δυνατή συνένωση των μαχητικών, ταξικών και αντικαπιταλιστικών στοιχείων κάθε χώρου, με πλούσια και δημοκρατική εσωτερική ζωή, και με πρωτοπόρο ρόλο στην εκδήλωση αγώνων και στην ανάδειξη των ιδίων των εργαζόμενων ή των νέων σε πρωταγωνιστές αυτών των αγώνων. Συγκροτείται στην βάση των ειδικών προβλημάτων κάθε χώρου, αλλά διαπνέεται από μια ευρύτερη ριζοσπαστική λογική και επιδιώκει την μετατροπή των επιμέρους μαχών σε σταθερό συνολικό πολιτικό αγώνα ενάντια στις απαιτήσεις του αστικού κράτους και των κυβερνήσεων. Ο μετασχηματισμός των στοιχειωδών -εμβρυακών αγώνων σε επικίνδυνο κοινωνικοπολιτικό ρεύμα είναι στόχος μεγάλης πολιτικής σημασίας, που αναδεικνύει και την σημασία της ίδιας της πτέρυγας. Η αριστερή πτέρυγα συμβάλλει με τον δικό της τρόπο και στην συνολική υπόθεση της ανασυγκρότησης της αντικαπιταλιστικής αριστεράς, με τροφοδότηση νέων δυνάμεων αλλά και με τον μετασχηματισμό ταλαντευόμενων ρευμάτων.

Είμαστε στην
εποχή των εξεγέρσεων.
Αρκεί όμως αυτό;

E.2

Κρίκος για την ανατροπή η ανασυγκρότηση της πρωτοπορίας σε όλα τα επίπεδα

Οι αυθόρμητες αντιδράσεις των λαϊκών στρωμάτων εμφανίζονται και ξεσπούν με διάφορες μορφές όσο υπάρχει η πάλη των τάξεων. Αυτό χαρακτηρίζει ιδιαίτερα την περίοδο που ζούμε, καθώς οι αντιθέσεις και οι ανισότητες εντείνονται και η αντίθεση μεταξύ των δυνατοτήτων της εποχής και της κάλυψης των αναγκών της πλειοψηφίας βρίσκεται στην μεγαλύτερη ιστορικά απόσταση. Σε αυτό το πλαίσιο και με την τριπλή κρίση - καταλύτη των εξελίξεων, εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο συνειδητοποιούν ότι *“δεν πάει άλλο με τον καπιταλισμό”*. Κάθε “ξέσπασμα” του λαού θέτει ερωτήματα για το μέλλον της ανθρωπότητας και ζητά απαντήσεις.

Από τη Χιλή και το *“Δεν μπορούμε να επιστρέψουμε στην κανονικότητα, διότι η κανονικότητα ήταν το πρόβλημα”*, μέχρι το Παρίσι και τα Κίτρινα Γιλέκα, και από το Λίβανο πίσω στις ΗΠΑ και το *“Black lives matter”*, μαζικοί αγώνες, ενίοτε και εξεγέρσεις ξεσπούν. Οι αγώνες αυτοί - αν και αυθόρμητοι - συνήθως κάνουν την εμφάνισή τους σαν αντίδραση σε κάποια ακραία έκφραση της επίθεσης του κεφαλαίου, χαρακτηρίζονται από **διάρκεια, επιμονή, διάθεση για σύγκρουση αλλά και πολιτικά όρια**. Μια σειρά από παράγοντες, άλλοι κοινοί, άλλοι ειδικοί σε κάθε περίπτωση, δεν επιτρέπουν οι αγώνες αυτοί να κάνουν το επόμενο βήμα, να αμφισβητήσουν δηλαδή το “ποιος” έχει την εξουσία. Αντίστοιχα, την τελευταία δεκαετία **οι αγώνες του κόσμου της εργασίας και της νεολαίας στην Ελλάδα μπήκαν σφήνα στα σχέδια του κεφαλαίου δημιούργησαν σοβαρά πολιτικά γεγονότα, χωρίς να γίνεται εφικτός ωστόσο ο μετασχηματισμός της μαζικής αντίδρασης σε συνειδητό πολιτικό ρήγμα**, καθώς τελικά ηγεμόνευσε ο «αριστερός κυβερνητισμός» του ΣΥΡΙΖΑ και των συμμάχων του».

Τα παραδοσιακά Κομμουνιστικά Κόμματα είτε έχουν διαλυθεί, είτε έχουν (με ελάχιστες εξαιρέσεις) περιθωριοποιηθεί. Σε χώρες όπως η Γαλλία, μπορεί σωματεία, συνδικάτα και ομοσπονδίες να έχουν σημαντικά οργανωμένες δυνάμεις, μπορεί το κίνημα να εμφανίζεται με μαζικό και συγκρουσιακό τρόπο, όμως σε τελική ανάλυση δεν έχει τροποποιηθεί ριζικά ο πραγματικός συσχετισμός δύναμης. Στις ΗΠΑ, εβδομάδες συγκρούσεων δεν κατάφεραν να πάνε πέρα από το “vote” - σύνθημα μάλιστα που προωθούν συστημικά μέσα και μεγάλες μερίδες του αμερικανικού κεφαλαίου που θέλανε να κλείσει άμεσα το κεφάλαιο Τραμπ, και χωρίς την εμφάνιση σε κεντρικό επίπεδο μιας δύναμης που να

αμφισβητεί τον καπιταλιστικό μονόδρομο. Στη Χιλή από την άλλη, μετά από 30 χρόνια ακραίου νεοφιλελευθερισμού, μήνες συγκρούσεων και με αρκετούς νεκρούς, η συνταγματική αναθεώρηση αποτέλεσε ιδιαίτερα σημαντική νίκη. Ωστόσο ούτε εκεί έγινε κατορθωτή η συνολική αμφισβήτηση του μοντέλου οργάνωσης της παραγωγής και της κοινωνίας συνολικότερα.

Στην Ελλάδα, η επαναστατική προοπτική εξακολουθεί να παραμένει μειοψηφική. Από τη μία η παραλυτική κατάσταση του εργατικού κινήματος και η πτώση της εργατικής συνείδησης, από την άλλη η έλλειψη ενός μαζικού συγκροτημένου αντικαπιταλιστικού πολιτικού ρεύματος με στρατηγικό ορίζοντα, δεν επιτρέπει το πέρασμα των αγώνων σε ένα ανώτερο επίπεδο σύγκρουσης. Οι αγώνες, παρά την μαχητικότητα τους, δυσκολεύονται να ενοποιηθούν σε ένα ανώτερο επίπεδο πέρα από την άρνηση σε ένα νόμο, σε ένα θέμα ή πολύ περισσότερο σε ένα πρόσωπο, όπως εκφράζεται στα χαρακτηριστικά συνθήματα «Μακρόν δίνε του», «φασίστα Μπολσονάρο πάρε δρόμο», «Τραμπ, έξω!», ή το ελληνικό «Μητσοτάκη Κάθαρμα». **Όσο και αν το κίνημα πρέπει να δίνει την μάχη να γκρεμίζει αντιδραστικές κυβερνήσεις ή επιθετικές αστικές αναδιρθρώσεις, θα παραμένει έρμαιο των τακτικών ελιγμών της αστικής πολιτικής όσο δεν ξεπερνά το στενό ορίζοντα του δημοκρατικού ζητήματος, του «αντινεοφιλελεύθερου μετώπου» και γενικά της αντιπαράθεσης με την «ακραία πτέρυγα» της αστικής πολιτικής και δεν κατακτά ένα συνολικό αντικαπιταλιστικό επαναστατικό ορίζοντα.** Δεν πρέπει να αγνοούμε πως οι αγώνες που δεν κλονίζουν την αστική κυριαρχία ενσωματώνονται και πτώνται με αποτέλεσμα να οδηγούν το αγωνιζόμενο δυναμικό στην απογοήτευση.

Γίνεται έτσι σαφές πως το "αν αυτός ο κόσμος δε μας χωρά, τότε άλλο κόσμο να φτιάξουμε" απαιτείται να συνδεθεί με τη σκιαγράφηση της "εφόδου στον ουρανό" της εποχής μας για την οικοδόμηση μιας κομμουνιστικής κοινωνίας "στο μπόι των ονείρων και των ανθρώπων". Απαιτείται η επιστημονική προσέγγιση για μια διαφορετική οργάνωση της παραγωγής και της ζωής. Όχι με όρους τεχνοκρατικούς και διαχείρισης του αστικής εξουσίας (βλέπε ΜεΡΑ25 και άλλα αντίστοιχα ρεύματα), αλλά ανάρτησης του δήθεν ουτοπικού χαρακτήρα της επανάστασης και του περάσματος σε ένα άλλο κοινωνικο-οικονομικό μοντέλο. Πολύ περισσότερο σήμερα ένα επαναστατικό πολιτικό σχέδιο έχει να αντιμετωπίσει μια **αναγκαία θετική τριπλή υπέρβαση:**

Την υπέρβαση του **«διαχειριστικού μεταρρυθμισμού»** και της απόρριψης της επανάστασης, που μετέτρεψε τον πάλαι ποτέ αριστερό ΣΥΡΙΖΑ σε αστικό κόμμα διακυβέρνησης ή άλλα αντίστοιχα ρεύματα σε «ουρά» αυτής της πολιτικής και οδήγησε στον πιο «σύντομο»

και «εφικτό» δρόμο για την κλιμάκωση της επίθεσης του κεφαλαίου. Την υπέρβαση του **κομμουνιστικού ρεφορμισμού**, του «κομμουνισμού στα λόγια», αλλά της «εφικτής πολιτικής» στην πράξη, χωρίς πρόγραμμα ρήξης με τους πυλώνες της αστικής στρατηγικής, χωρίς κριτική των εκμεταλλευτικών κοινωνιών του «υπαρκτού σοσιαλισμού» και χωρίς νέο κομμουνιστικό πρόταγμα. Την υπέρβαση του κάθε λογής **κινηματικού κατακερματισμού**, του οικονομισμού και της συνδικαλιστικοποίησης της δράσης μας, της «μεταμοντέρνας» αναγέννησης της αστικής και μικροαστικής ιδεολογίας στην Αριστερά και στο κίνημα. Μόνο έτσι η κομμουνιστική προοπτική μπορεί να εμπνεύσει, να ανοίξει ορίζοντες στη σκέψη και στη δράση των ανθρώπων, και να λειτουργήσει θετικά με πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα στην ταξική πάλη.

Η αναγκαία αυτή στρατηγική απεικόνιση για να μην «πλανάται» στην σφαίρα των ιδεών, χρειάζεται να είναι παρούσα στην καθημερινή αναμέτρηση με την αστική πολιτική, από την σκοπιά μιας μάχιμης **επαναστατικής τακτικής** για την ανατροπή της καπιταλιστικής βαρβαρότητας και κυρίως με τις αντίστοιχες οργανωτικές και πολιτικές μορφές που θα εκφράζουν τις πιο βαθιές επαναστατικές αναζητήσεις και διεργασίες, και θα συγκροτούν τους δρόμους που η εν δυνάμει ενέργεια θα μετασχηματίζεται σε εν ενεργεία δύναμη. Για αυτό τον λόγο ως ΝΑΡ και νΚΑ θεωρούμε σήμερα, για να αναπτυχθεί συνολικά η προσπάθεια ανάταξης και απεικόνισης ενός νικηφόρου εργατικού-λαϊκού κινήματος, απαραίτητος όρος αποτελεί η **συσπείρωση και συγκρότηση των πρωτοπόρων και δυνητικά πρωτοπόρων δυνάμεων σε όλα τα επίπεδα.** Πυροδότης και πρωταγωνιστικός παράγοντας αυτής της προσπάθειας αποτελεί η συγκρότηση των δυνάμεων της κομμουνιστικής αναζήτησης στο επίπεδο του κόμματος, με πρωταγωνιστικό τον ρόλο της νεολαίας.

Η αναγκαιότητα για τα παραπάνω προκύπτει και από:

- Τα συμπεράσματα του προηγούμενου κύκλου αγώνων και αντιστάσεων. Η ουσιαστική εξαγωγή συμπερασμάτων για την ηγεμονία του σχεδίου ΣΥΡΙΖΑ, η αδυναμία συγκρότησης αντικαπιταλιστικής απάντησης ικανής να υπερβεί τα όρια των πολιτικών ερωτημάτων.
- Το χαμηλό επίπεδο οργάνωσης του εργατικού λαϊκού κινήματος σε όλα τα επίπεδα (συμμετοχή της νεολαίας σε σωματεία, συλλόγους, οργανώσεις, η αδυναμία υπέρβασης του ημερολογίου του υποταγμένου συνδικαλισμού κ.α.).
- Την εμπειρία της αλλαγής του συσχετισμού δύναμης σε περιπτώσεις όπου συγκροτήθηκαν σε ανώτερο επίπεδο οι όποιες διάσπαρτες φωνές αμφισβήτησης.

Ε.3

Η συμβολή της νΚΑ στην οικοδόμηση του κομμουνιστικού ρεύματος στη νεολαία και σε ένα σύγχρονο κομμουνιστικό πρόγραμμα και κόμμα

Στην πολιτική απόφαση του 4ου Συνεδρίου του ΝΑΡ αλλά και του 4ου συνεδρίου της ν.Κ.Α. θέταμε «ως κρίσιμο στόχο τη συγκρότηση σε ανώτερο επίπεδο της πρωτοπορίας, σε όλα τα επίπεδα (κόμμα, μέτωπο, αριστερή πτέρυγα του κινήματος) και πρώτα και κύρια στο στρατηγικό πεδίο, ενός **σύγχρονου προγράμματος και κόμματος κομμουνιστικής απελευθέρωσης, μιας νέας κομμουνιστικής Αριστεράς**». Η επιλογή μας αυτή έχει ως αφετηρία την ανάγκη **επαναστατικής- κομμουνιστικής απάντησης στην ιστορική κρίση του καπιταλισμού**. Ειδικά στην σημερινή εποχή εκρηκτικών αντιθέσεων, της πολύπλευρης δομικής κρίσης του συστήματος, με τα μεγάλα στρατηγικά ερωτήματα και την ακόμα μεγαλύτερη στρατηγική αμηχανία, προκύπτει ζήτημα σύγχρονου κομμουνιστικού προγράμματος και κόμματος ακριβώς επειδή προκύπτει πιο επιτακτικά από ποτέ η ίδια η αναγκαιότητα και δυνατότητα του κομμουνισμού. **Αναδεικνύεται δηλαδή ως κατεξοχήν θετικός στόχος και όχι ως αμυντική πλευρά οχύρωσης για να «περάσει η μπόρα», αναγκαίος κρίκος για να πάνε τα πράγματα αλλιώς**. Επιπλέον, η εμπειρία των προηγούμενων κοινωνικοπολιτικών αναμετρήσεων ανέδειξε τον αρνητικό ρόλο που έπαιξε η έλλειψη μιας σύγχρονης κομμουνιστικής πρότασης σε περιεχόμενο και μορφή η οποία θα καταφέρνει να **ενοποιεί προωθητικά τις πιο ριζοσπαστικές αναζητήσεις και πρακτικές**. Οριοθετούμαστε από τις λογικές που αρνούνται τον ρόλο της πρωτοπορίας θεωρώντας πως οι αντιστάσεις γενικώς προκύπτουν χωρίς κάποια άλλου τύπου συνειδητή επίδραση. Όσο δεν προχωρά η συγκέντρωση των πιο πρωτοπόρων δυνάμεων με στρατηγική ενοποίηση, τόσο θα παραμένει αναποτελεσματική η συλλογική πάλη, θα αναπαράγεται η απογοήτευση και ο κατακερματισμός.

Η πραγματικότητα δείχνει πως, παρά τη συνεδριακά διακηρυγμένη στόχευση τόσο του ΝΑΡ όσο και της ν.Κ.Α. για την υπόθεση του σύγχρονου κομμουνιστικού προγράμματος και κόμματος, διακρινόμαστε από στασιμότητα και ασυνέχειες της προσπάθειας μας. **Η καθυστέρηση αυτή είναι πρώτα από όλα ιστορική**. Σχετίζεται με τη στρατηγική ήττα του κομμουνιστικού κινήματος του 20ου αιώνα, που επισφραγίστηκε με τα γεγονότα του '89 και που δε γεννά με αυτόματο τρόπο ένα νέο στρατηγικό πρόγραμμα και σχέδιο, αλλά είναι πιο πιθανό να αναπαράγει τις διαφορετικές χρεωκοπημένες παραλλαγές του ρεφορμισμού ή του κινηματισμού.

Σχετίζεται όμως και με τις δικές μας ιδιαίτερες ανεπάρκειες, τον τρόπο που έχουμε μάθει να λειτουργούμε ως **πολιτική οργάνωση, την αδύναμη μαρξιστική θεωρητική μας συγκρότηση, την αντιφατική προγραμματική μας συγκρότηση, και την αδύναμη γείωση μας στην εργατική τάξη και την εργατική νεολαία**. Χαρακτηριστική αδυναμία μας και οι αντιφάσεις στην οργανωτική μας συγκρότηση, που ταλανίζεται συχνά από την συνδικαλιστικοποίηση της δράσης μας και την υποταγή μας στα «σχήματα», ή την κυριαρχία του ατομικού «εγώ» απέναντι στο συλλογικό «εμείς», που είχε σαν αποτέλεσμα την ανοχή στη διαρκή ομαδοποίηση. Ακόμη και ο βαθμός ενοποίησής μας φώτιζε περισσότερο το «αντί», από ό,τι τη θετική απάντηση καθ' όλη τη διάρκεια της πορείας μας.

Αυτή η πλευρά χρειάζεται να συζητηθεί με ειλικρίνεια και αυτοκριτικό πνεύμα στην οργάνωση με διάθεση να αναγνωριστούν συγκεκριμένα οι δυσκολίες, κυρίως όμως πρέπει **να επικεντρωθούμε στις δυνατότητες** που ανοίγονται στην περίοδο που διανύουμε. Είναι χαρακτηριστικό πως όσα βήματα έχουν πραγματοποιηθεί (εκδηλώσεις, συσκέψεις και ημερίδες αλλά κυρίως η πρώτη πρόσφατη πανελλαδική συνάντηση) έχουν γνωρίσει μεγάλη επιτυχία χωρίς μάλιστα να έχουν συνοδευτεί από μια εκτεταμένη δική μας δουλειά. Παράλληλα είμαστε σε μια περίοδο όπου αφενός οι νέες γενιές που μπαίνουν στην μάχη αντιμετωπίζουν στρατηγικού χαρακτήρα ερωτήματα και σε τμήματα της πρωτοπορίας της προηγούμενης φάσης των αγώνων ωριμάζει η συνείδηση για την ανάγκη βαθύτερης συγκρότησης. Είναι φανερό επομένως πως **δυνατότητες, και «ανοιχτά αυτιά» υπάρχουν**, χρειαζόμαστε όμως μια πιο συστηματική και απαιτητική δική μας προσπάθεια, **μια βαθιά τομή στην οργάνωσή μας και την δράση της**.

Η νεολαία Κομμουνιστική Απελευθέρωση σήμερα έχει μπροστά της ένα **διπλό στόχο**. Από τη μια την **αναβαθμισμένη συνεισφορά της στην προσπάθεια συγκρότησης νέας κομμουνιστικής οργάνωσης**. Ήδη η συμμετοχή της νεολαίας στην πανελλαδική συνάντηση της Πρωτοβουλίας για ένα σύγχρονο κομμουνιστικό πρόγραμμα και κόμμα ήταν ιδιαίτερα ενθαρρυντική και ελπιδοφόρα. Η εμπλοκή της ν.Κ.Α. τόσο στη σύσταση της νέας γραμματείας και των ομάδων εργασίας, όσο και στη δημιουργία τοπικών και κλαδικών επιτροπών της πρωτοβουλίας θα είναι καθοριστική για τη συνέχεια του εγχειρήματος. Από την άλλη η ν.Κ.Α. πρέπει να κάνει **ειδική δουλειά στη νεολαία για την υπόθεση της κομμουνιστικής απελευθέρωσης και της αντίστοιχης οργάνωσης στη νέα γενιά**. Η προσπάθειά μας αυτή στηρίζεται σε δύο μεγάλους αλληλένδετους πυλώνες: **α)** τον κομμουνιστικό μετασχηματισμό της ίδιας της ν.Κ.Α. και **β)** τη συμβολή της στην υπόθεση ενός ευρύτερου σύγχρονου κομμουνιστικού ρεύματος στη νεολαία.

A. Κομμουνιστικός μετασχηματισμός της ν.Κ.Α.

Σε σχέση με την ειδική συμβολή της ν.Κ.Α. στην ευρύτερη προσπάθεια, χρειάζεται να μετρήσουμε συγκεκριμένα βήματα σχετικά με το στόχο του κομμουνιστικού μετασχηματισμού που θέταμε στο 4ο συνέδριο της ν.Κ.Α. Πρέπει να δούμε τη σημερινή ν.Κ.Α. - με τις αδυναμίες και τα προτερήματά της - ως δρόμο προσέγγισης της αναγκαίας κομμουνιστικής οργάνωσης στη νεολαία, και να επιδιώξουμε μέσω του μετασχηματισμού της να συμβάλλει πιο ουσιαστικά στην ευρύτερη προσπάθεια. Η κατεύθυνση αυτή περνάει σήμερα μέσα από 4 βασικούς πυλώνες μετασχηματισμού της οργάνωσης:

A1. Ο πρωταγωνιστικός πολιτικός ρόλος της ν.Κ.Α.

Η κομμουνιστική απάντηση δεν παράγεται και δε γίνεται υπόθεση της πρωτοπόρας νεολαίας εν κενώ, με από καθέδρας μαθήματα. Γίνεται μέσα στο σκληρό αγώνα για τα δικαιώματα της νέας γενιάς, όπου θα ερχόμαστε σε επαφή με τις πιο πρωτοπόρες ριζοσπαστικές τάσεις της νεολαίας, με τα διάχυτα πρωτόλεια ριζοσπαστικά ρεύματα με στόχο το μετασχηματισμό τους σε ένα σύγχρονο κομμουνιστικό ρεύμα. Αυτό συνεπάγεται ανέβασμα του πήχη για **τον πολιτικό ρόλο της ν.Κ.Α. στην τρέχουσα κοινωνικοπολιτική αναμέτρηση** με άνοδο της μαχητικότητας και της πολιτικής συμβολής της οργάνωσης στους αγώνες, με γνώμονα την προγραμματική και στρατηγική αναβάθμιση των ερωτημάτων.

Πρώτα και κύρια αυτό σημαίνει την ψηλάφηση ενός **σύγχρονου επαναστατικού πολιτικού σχεδίου** για την σημερινή νεολαία της κρίσης όπου η επαναστατική τομή, δεν θα θεωρείται ως «πιθανό» ή «αναγκαίο κακό», αλλά ως ο ώριμος και απαραίτητος δρόμος τόσο για την αναχαίτιση της αστικής επίθεσης και την επιβολή βασικών κατακτήσεων, όσο και για τη συνολική ανατροπή των καπιταλιστικών αναδιαρθρώσεων. Αυτή η λογική επιδιώκουμε να διαπνέει την πολιτική μας γραμμή σε κάθε μάχη που δίνουμε και να τις οδηγεί σε πιο συνολικές στρατηγικές κατευθύνσεις. Για παράδειγμα η υπεράσπιση μιας ταξικής διεθνιστικής γραμμής στο ζήτημα του πολέμου ενάντια στον αταξικό αντιιμπεριαλισμό ή τον κοσμοπολίτικο αντιεθνικισμό ή από την άλλη οι επεξεργασίες για την πανδημία αποτελούν θετικά δείγματα γραφής σε αυτήν την προσπάθεια.

Κρίσιμο ζήτημα είναι η αποφασιστική στροφή στην **αυτοτελή πολιτική παρουσία της ν.Κ.Α.** Ο λόγος για μια τέτοια ιεράρχηση είναι ότι προκειμένου να συγκροτήσουμε ένα σύγχρονο κομμουνιστικό ρεύμα στη νέα γενιά, πρέπει πρώτα και κύρια οι μάζες της νεολαίας να μπορούν να «φανταστούν» και να «διεκδικήσουν» μια ριζικά διαφορετική ζωή, μια ριζικά διαφορετική οργάνωση

της κοινωνίας, πέρα από το καθηλωτικό Τ.Ι.Ν.Α. της κυρίαρχης ιδεολογίας. Επομένως, **γύρω από κάθε ζήτημα και κάθε μέτωπο αγώνα πρέπει να αναπτύσσεται η «κομμουνιστική απάντηση» με μαζικούς όρους και μορφές.** Μια «κομμουνιστική απάντηση» όχι για τα χαρτιά, αλλά για την πραγματική ζωή και κίνηση των αγώνων ικανή να στρατεύσει τη νεολαία. Πώς θα έχουμε μια αξιοπρεπή δουλειά; Πώς θα παράγουμε πράγματα χρήσιμα για το λαό και την κοινωνία και όχι για το κέρδος, τον πόλεμο, το κεφάλαιο; Πώς θα ζήσουμε ειρηνικά και δεν θα μας οδηγήσουν στην σφαγή οι ανταγωνισμοί των ιμπεριαλιστών και των αστών; Τι σημαίνει δημοκρατία και πώς θα παλέψουμε για μια πραγματική δημοκρατία των εργατών στην εποχή του καθολικού ελέγχου, της αντιδραστικής χρήσης των τεχνολογιών και του διαδικτύου, του κοινοβουλευτικού ολοκληρωτισμού; Πώς θα σώσουμε το περιβάλλον και τον πλανήτη από την περιβαλλοντική καταστροφή, τα μεταλλαγμένα, τη μόλυνση; Πώς η επιστήμη θα απελευθερώνει και δεν θα σκλαβώνει τις δυνατότητες του ανθρώπου; Πώς θα μένουμε σε ανθρώπινες πόλεις; Πώς θα ζούμε και θα ερωτευόμαστε έξω και ενάντια από τα κανάλια και την ιδεολογία της εμπορευματοποίησης, της κάθε είδους καταπίεσης, του σεξισμού; Αυτά είναι τα πεδία μέσα από τα οποία η ν.Κ.Α. πρέπει να παρέμβει ώστε να πάψει η επαναστατική προοπτική να βρίσκεται στο περιθώριο για το πέρασμα σε μια νέα ποιότητα των αγώνων αλλά και στη ριζική αλλαγή του συσχετισμού. Η ιεράρχηση αυτή δεν συνεπάγεται σε καμία περίπτωση υποτίμηση της αναγκαίας πολιτικο-συνδικαλιστικής δουλειάς στους χώρους και της ανάπτυξης των αντίστοιχων μετωπικών συσπειρώσεων, αλλά αντίθετα μπορεί να οδηγήσει στην ουσιαστική τους αναζωογόνηση.

A2. Εργατική στροφή της ν.Κ.Α.

Ο στόχος της εργατικής στροφής της ν.Κ.Α. - της πανελλαδικής και πανκοινωνικής απεύθυνσής της - αποτελεί μία από τις **πιο κρίσιμες πλευρές του κομμουνιστικού μετασχηματισμού της οργάνωσής μας**, όπου μπορεί να συμπυκνωθεί με υλικό τρόπο η προσπάθεια μας για «άπλωμα» της επιρροής μας και για «ρίζωμα» σε εκείνα τα κοινωνικά στρώματα της νεολαίας όπου το παρόν και το μέλλον τους «φωνάζουν» πως δεν έχουν να χάσουν τίποτα εκτός από τις αλυσίδες τους. Από το 4ο συνέδριο της ν.Κ.Α. έχουμε μετρήσει κάποια βήματα (προσπάθεια για πανελλαδική συλλογικότητα στην ανεργία και την επισφάλεια, εκκίνηση μιας δουλειάς στην τεχνική εκπαίδευση, πρωτογενής εργατική δουλειά σε ορισμένους κλάδους που δεν είχαμε απεύθυνση, θετικά αποτελέσματα σε ορισμένες εκλογικές μάχες (Συνδικάτο Επισιτισμού-Τουρισμού στην Αθήνα, Ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί στην Πάτρα, Σωματείο στην έρευνα, Σωματείο Ελλήνων Ηθοποιών κ.α) τα οποία όμως είναι ασθενικά και χωρίς συνέχεια.

Αυτό που θα μπορούσε να αποτελέσει ένα πρώτο συμπέρασμα από την έως τώρα δράση μας, είναι ότι προκειμένου να υλοποιηθεί ο στόχος της εργατικής στροφής χρειάζεται να περάσουμε από τις ελπιδοφόρες αλλά εξαιρετικά αποσπασματικές προσπάθειες σε μια άλλου τύπου φάση όπου η εργατική στροφή κατ'αρχάς **θα οργανωθεί σε όλη την κλίμακα της οργάνωσης** (και όχι μόνο της ΟΝΕ) με ενιαία πανελλαδική ιεράρχηση, και καλύτερη σύνδεση με την εργατική δουλειά του ΝΑΡ. Επιπλέον πρέπει να κατανοηθεί ότι για την εργατική στροφή εμπόδιο αποτέλεσε μέχρι τώρα και η «οργανωτική μας κουλτούρα». Η δουλειά στην εργατική νεολαία, η συμβολή και η καθοδήγηση στον αγώνα με τον εργοδότη και το κεφάλαιο απαιτεί συνέπεια, οργανωτικότητα, αυτοθυσία, επαφή με την συνείδηση και τις ανάγκες της εργατικής τάξης, στοιχεία που δεν κυριαρχούν στην οργανωτική μας κουλτούρα καθώς ακόμα και ο «λόγος» και η γλώσσα των κειμένων μας συχνά δυσκολεύουν την επαφή με την εργατική νεολαία. Αλλά το πιο σημαντικό απ' όλα είναι ότι η «εργατική στροφή» της ν.ΚΑ **συνδέεται με την διαμόρφωση της προσωπικότητας του αγωνιστή μέλους της ν.ΚΑ.** Γιατί η εργατική στροφή προϋποθέτει πρώτα απ' όλα ότι τα μέλη της ν.ΚΑ **μπαίνουν μπροστά στους αγώνες**, στην ίδρυση σωματείων και επιτροπών αγώνα, στην οργάνωση και τους αγώνες της τάξης, **ζουν, «αναπνέουν» και «ρискάρουν»** μαζί της. Ξεπερνάνε την προοπτική της ατομικής ανέλιξης, της καριέρας, της «καθώς πρέπει

ζωής». Αντιλαμβάνονται την περιπέτεια της ζωής μέσα απ' την ομορφιά της πάλης για να την αλλάξουμε! Σε αυτό το αγωνιστικό «πρότυπο» ζωής είναι απαραίτητο να «δουλέψει» η ν.Κ.Α. και να αποτελέσει μέτρο και κριτήριο του κομμουνιστικού μετασχηματισμού μας.

Βασικά πεδία στα οποία θα κριθούμε είναι:

α) Στην συγκρότηση δυνάμεων στους μαζικούς και κρίσιμους κλάδους της οικονομίας, όπου συγκεντρώνονται σημαντικά κομμάτια νεολαίας (επισιτισμός-τουρισμός, εμπόριο, τηλεπικοινωνίες κ.α.). Η συνολική άνοδος της εργατικής μας παρέμβασης στα υπάρχοντα σωματεία ή σε νέα που ιδρύονται.

β) Η ανάπτυξη μιας ανώτερης παρέμβασης και συγκρότησης στη νεολαία της ανεργίας, της επισφάλειας και της επανακατάρτισης. Με ειδική μέριμνα για την παρέμβαση σε σχολές τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης, ΙΕΚ, κέντρα κατάρτισης, σχολές ΟΑΕΔ και άλλες αντίστοιχες δομές.

γ) Στην ενδυνάμωση του Ανυπόταχτου Μαθητή και της ν.Κ.Α. στο μαθητικό κίνημα, ειδικά στα παιδιά των πιο φτωχών λαϊκών στρωμάτων, στοιχείο που αποτελεί το θεμέλιο για μια πλατιά εργατική νεολαιίστικη δουλειά.

δ) Στην προσπάθεια ανάπτυξης των πιο πρωτοπόρων

δυνάμεων στο εργατικό κίνημα. Χρειάζεται η ενίσχυση της Ταξικής Κίνησης για την εργατική χειραφέτηση που προωθεί την αντίληψή μας για ένα νέο εργατικό κίνημα, αλλά και η ανασυγκρότηση της δουλειάς των σχημάτων και της πτέρυγας.

ε) Το ρίζωμα της οργάνωσης στις λαϊκές συνοικίες των μεγάλων πόλεων. Η ιεράρχηση της δουλειάς στη γειτονιά μπορεί να συνδέσει καλύτερα τη v.K.A. ως όλον με την μαθητική παρέμβαση (που εξ' ορισμού γίνεται στην γειτονιά), να γειωθεί καλύτερα με τη νεολαία της περιπλάνησης στη συνοικία, να συνδεθεί αποτελεσματικά με την δραστηριότητα των εργατικών λεσχών, και των δημοτικών σχημάτων. Άλλωστε η γειτονιά αποτελεί σημαντικό πεδίο για την ταξική ανασυγκρότηση του εργατικού κινήματος.

A3. Ιδεολογική συγκρότηση

Ο ιδεολογικός μας εξοπλισμός μπορεί να συμβάλλει, μέσω της αναγκαίας σύνδεσης ανατρεπτικής θεωρίας-επαναστατικής πράξης, στη βαθύτερη στρατηγική ενοποίηση του NAP και της v.K.A., και να ανοίξει δρόμους για την επανεμφάνιση ενός συνολικού κομμουνιστικού προγράμματος και κόμματος με σύγχρονους όρους στον 21ο αιώνα. Η ενασχόληση με τη θεωρία δεν μπορεί να θεωρείται ως «ακόμα μια δουλειά» για τους κομμουνιστές, αλλά βασικό καθήκον για τη συγκρότησή τους και την επαναστατική πρακτική τους και επομένως πρέπει να ιεραρχείται αντιστοίχως και όχι να υποτιμάται μπροστά στο καθημερινό «τρέξιμο». Τα προηγούμενα χρόνια η θεωρητική δουλειά της v.K.A. ήταν **αδύναμη** τόσο «προς τα μέσα» όσο και προς τα «έξω». Η δράση μας σε σημαντικό βαθμό περιοριζόταν στα τρέχοντα ζητήματα και κυρίως στην τρέχουσα συνδικαλιστική πάλη. Όμως αυτό οδήγησε σε **πολύ σοβαρά προβλήματα στην ίδια την συγκρότηση της φυσιογνωμίας μας**. Το περιεχόμενο της κομμουνιστικής προοπτικής, η αντιπαράθεση με την αστική ιδεολογία (πχ το δίπολο επιστημονισμός-ανωρθολογισμός), η αντιμετώπιση των νέων ζητημάτων που προκύπτουν στην πολιτική πάλη (ρατσισμός, περιβάλλον, έμφυλα ζητήματα) ήταν αδύναμα λόγω της ελλιπούς μαρξιστικής θεωρητικής συγκρότησής της οργάνωσής μας. Το τελευταίο διάστημα έγιναν κάποια μετρήσιμα βήματα για το ξεπέρασμα αυτής της αδυναμίας, (π.χ. έκδοση για το πανεπιστήμιο, τους μαθητές, καμπάνια για τον κομμουνισμό κ.α.). Οι πρωτοβουλίες αυτές έχουν σε κάποιο βαθμό αντιστρέψει την τάση θεωρητικής φτωχοποίησης, αλλά παραμένουν ακόμα αποσπασματικές, χωρίς να γίνονται υπόθεση όλης της οργάνωσης, αντικείμενο μαζικής παρέμβασης.

Πλευρά της θεωρητικής μας αδυναμίας είναι και η **αδυναμία στην πολιτιστική μας δουλειά**. Η πολιτιστική δουλειά της vKA σε μεγάλο βαθμό περιοριζόταν στις

εκδηλώσεις του φεστιβάλ ή της Λέσχης, χωρίς όμως να υπάρχει συνέχεια, κεντρικός σχεδιασμός και ανατροφοδότηση με τις πρωτοβουλίες των ο.β. Η επαφή μας με άλλες μορφές τέχνης (πλην της μουσικής) ήταν αδύνατη και δεν είχαμε ουσιαστικό προσανατολισμό για την επαφή, και την επίδραση στην πλούσια ερασιτεχνική παραγωγή που υπάρχει στις νέες ηλικίες. Όμως ο πολιτισμός δεν είναι «πάρεργο». Είναι το σύνολο των αξιών, ιδεών για τον κόσμο, της ηθικής, των αισθημάτων μέσα από τα οποία οι καταπιεσμένοι και ειδικά η νέα γενιά αντιστέκεται και εμπνέεται για τις μάχες του σήμερα και την ιστορική μας προοπτική. **Δεν μπορεί να οικοδομηθεί κομμουνιστικό ρεύμα στην νεολαία χωρίς μια τελείως άλλη σχέση με τον πολιτισμό.**

Κεντρικό καθήκον της v.K.A. το επόμενο διάστημα είναι όχι απλά η υπεράσπιση αλλά η συμβολή της στην δημιουργική ανάπτυξη του μαχόμενου επαναστατικού μαρξισμού. Αποτελεί ζήτημα στρατηγικής σημασίας από την πλευρά μας η δημιουργική ανάπτυξη της θεωρητικής ταυτότητας του ρεύματος μας πέρα από τον μεταμοντέρνο εκλεκτικισμό ή τον αδιέξοδο κλασικισμό που αναπαράγονται συνεχώς εντός του ρεύματος μας. Για να συμβεί κάτι τέτοιο, χρειάζεται να αυξηθεί ο βαθμός της ενεργητικής ενασχόλησης με αυτά τα ζητήματα τόσο με προσωπική όσο και συλλογική τριβή, απαιτείται η επαφή με τις σύγχρονες επιστημονικές εξελίξεις και την θεωρητική παραγωγή και η κριτική τους επεξεργασία. Βασική προϋπόθεση για μια ανώτερη προσέγγιση αυτών των ζητημάτων είναι το προχώρημα της **θεωρητικής σχολής του Κ.Σ. της v.K.A.** για την απαραίτητη δουλειά υποδομής για τα μέλη της v.K.A. γύρω από θεμελιώδη ζητήματα θεωρητικής συγκρότησης, στοιχείο που θα είναι κρίσιμο για μια πιο ολοκληρωμένη και βαθιά συγκρότηση επαναστατικής κομμουνιστικής κοσμοαντίληψης και η συστηματική οργάνωση της θεωρητικής παρέμβασης της v.K.A. προς τα έξω.

A4. Ανώτερη οργανωτική συγκρότηση

Όμως όλα τα παραπάνω **κρίνονται τελικά στον ρόλο του πρωτοπόρου αγωνιστή**. Κρίνονται δηλαδή στη στράτευση, την ικανότητα, την αγωνιστικότητα, τη λαϊκότητα, την ηθική ακτινοβολία του κάθε αγωνιστή. Η v.K.A. πρέπει να συμβάλλει ώστε να οικοδομηθεί ένα διαφορετικό **πρότυπο αγωνιστή κομμουνιστή** με το συλλογικό ξεπέρασμα του εμπειρισμού, του οικονομισμού, και της θεωρητικής τεμπελιάς, με τον συνδυασμό της πιο μαχητικής αγωνιστικής δράσης με την πιο βαθιά θεωρητική γνώση. Ξεπερνώντας στην πράξη τη διάκριση ότι κάποιοι διαβάζουν και κάποιοι τρέχουν.

Το μέλος της v.K.A. πρέπει πρώτα απ' όλα να είναι πρωτοπόρος αγωνιστής στον χώρο του. Να έχει **μαζικά χαρακτηριστικά, λαϊκότητα**, να επικοινωνεί με τα πιο

πλατιά στρώματα της νεολαίας ξεπερνώντας έναν **ιδιόμορφο «ελιτισμό» που πολλές φορές μας χαρακτηρίζει**. Η σκέψη μας πρέπει ξεκινάει από τα ερωτήματα της νεολαίας, ακόμα και αυτά που μας φαίνονται «ρηχά». **Πρέπει να μάθουμε περισσότερο να «ακούμε» αυτό που μας λένε οι νέοι άνθρωποι**. Μαζική κομμουνιστική οργάνωση της νεολαίας μπορεί να χτιστεί κυρίως μέσα από την επαφή με τα πιο πλατιά στρώματα της νεολαίας όπου θα ανακαλύπτουμε **το «απόθεμα» εμπειριών, προβλημάτων, σκέψεων, ριζοσπαστισμού που υπάρχει πλούσιο στην νέα γενιά, που μπορεί να μην εκφράζεται με τους δικούς μας «κώδικες», αλλά με τους δικούς της**. Όχι μέσα από τον αυτοπεριορισμό μας σε κύκλους «μυημένων» ή στην διαρκή αναπαραγωγή ανούσιων και αδιέξοδων συζητήσεων στον μικρόκοσμο της αριστεράς (χωρίς φυσικά να υποτιμάμε τον αναγκαίο διάλογο και αντιπαράθεση με τα άλλα ρεύματα).

Χρειαζόμαστε ένα **νέο οργανωτικό πολιτισμό** της ανιδιοτελούς συνεισφοράς και της βαθιάς στράτευσης σε μια υπόθεση που χρειάζεται μαχητές αλλά θέλει να καταργήσει τους στρατιώτες. Χρειαζόμαστε μια **ανώτερη οργανωτική λειτουργία** με βαθύτερη κατάρτιση της έννοιας της εργατικής δημοκρατίας. **Με νέα αυτοπεποίθηση για το τι θέλουμε να γίνουμε και βαθιά επίγνωση για το τι πραγματικά είμαστε**. Χρειαζόμαστε μια οργάνωση η οποία δεν θα είναι ένας ατέρμονος κύκλος εσωτερικών διαδικασιών που θα περιορίζει τη μαζική δουλειά, αλλά μια οργάνωση βαθιά δημοκρατική με τα μάτια στραμμένα κυρίως προς τις αγωνίες της τάξης. Θέλουμε οργάνωση με μέλη που αντιλαμβάνονται επί ίσοις όροις δικαιώματα και υποχρεώσεις, δίνοντας το βάρος στη συλλογική υποχρέωση επίτευξης των διακηρυγμένων στόχων της οργάνωσης. Τέλος χρειαζόμαστε μια οργανωτική λειτουργία που δεν θα υποτιμάται ως «χαλαλίκι» αλλά θα αντιμετωπίζεται ως κρίσιμο πολιτικό καθήκον που εξασφαλίζει την επίτευξη των πολιτικών μας στόχων, και κατ' επέκταση θα αποκτάει πιο συντονισμένα και αποτελεσματικά χαρακτηριστικά.

Το πρωταρχικό βήμα αποτελεί η **αναβάθμιση των Οργανώσεων Βάσης**. Οι οργανώσεις οφείλουν να αναπτύσσουν πλούσια, ουσιαστική εσωτερική ζωή και συντροφικό καταμερισμό καθηκόντων και ευθυνών ανάμεσα στα μέλη τους, με βάση τις ανάγκες της επαναστατικής συλλογικότητας που συγκροτούμε, αλλά παίρνοντας υπόψη τις κλίσεις και τα ενδιαφέροντά τους. Ανάλογος καταμερισμός ευθυνών και καθηκόντων γίνεται και συνολικά, πάντοτε με κριτήριο τη συνεχή πολιτική, θεωρητική και οργανωτική ανάπτυξη της συλλογικότητας. Οι ΟΒ πρέπει **να πλουτίσουν την εσωτερική τους ζωή** αναπτύσσοντας συνολικά τη θεωρία, τον πολιτισμό, την ιστορία. Είναι κύτταρο δράσης της οργάνωσης, κινητήρια δύναμη της ευρύτερης πολιτικής, θεωρητικής και

πολιτιστικής δουλειάς στον χώρο της. **Τα καθοδηγητικά όργανα είναι οργανωτικά και πολιτικά όργανα με την πλήρη έννοια του όρου**. Είναι σημαντικός κρίκος για την ύπαρξη της οργανωμένης δημοκρατίας στο ΝΑΡ και τη ν.Κ.Α.. Διευκολύνουν την οριζόντια επικοινωνία των οργανώσεων. Οργανώνουν τη συζήτηση, τη δράση, την οικοδόμηση και ανάπτυξη της οργάνωσης, την επαναστατική δουλειά στην ενότητά της. **Ψυχή της οργάνωσης είναι η σχέση της με την «τάξη», με την νεολαία γενικά και ιδιαίτερα με την εργατική νεολαία**. Αυτή η ζωντανή σχέση είναι που αναπτύσσει την σκέψη, πλουτίζει την εμπειρία, μας βοηθάει να ξεφύγουμε από την μερικότητα, ανοίγει ορίζοντες. Ως ν.Κ.Α. χρειάζεται να αναπτύξουμε ένα νέο επίπεδο **πολιτικής στράτευσης και εμπιστοσύνης στο σχέδιό μας**. Συχνά δεν ξεκινάμε από την μαχητική υπεράσπιση της άποψης της οργάνωσής μας, είμαστε περισσότερο «συνδιαμορφωτές», παρά «διαμορφωτές» των εξελίξεων. Έχουμε το άγχος της εκ των προτέρων συμφωνίας με άλλα ρεύματα και όχι της αυτοτελούς με επιμονή και μαχητικότητα δοκιμασίας της «γραμμής μας» στη νεολαία. Τα τελευταία χρόνια έχουμε κάνει βήματα στη βελτίωση σε αυτή την κατεύθυνση, αλλά πρέπει να τα ολοκληρώσουμε.

Τέλος οφείλουμε να βάλουμε παντού **φιλόδοξους οργανωτικούς στόχους ανάπτυξης**. Οι στόχοι που θέτουμε, ανάμεσα στα άλλα απαιτούν και μεγαλύτερη μαζικότητα των δυνάμεων μας. Να υπερβούμε το τωρινό μοντέλο ανάπτυξης της ν.Κ.Α. γύρω από κάποιες μόνο πόλεις και πανεπιστημιακά ιδρύματα, αλλά να ριζώσουμε σε όλες τις πόλεις της Ελλάδας και κυρίως στην εργατική νεολαία. Μαζική οργάνωση-κοινωνός της γραμμής μας σε κάθε χώρο δουλειάς, σε κάθε σχολείο και σχολή, σε κάθε γειτονιά για τη καλύτερη οργάνωση των αγώνων και ουσιαστική ανάδραση με τους προβληματισμούς και τα ρεύματα που "παίζουν" στα διάφορα τμήματα της νεολαίας, στοχεύοντας να αποκτήσουμε πλατιά απεύθυνση σε αυτή.

Β. Για τη συγκρότηση κομμουνιστικού ρεύματος στη νεολαία

Φυσικά η προσπάθεια αυτή, δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται ως ζήτημα «εσωτερικής κατανάλωσης». Αντίθετα, παίρνει σάρκα και οστά εφόσον βάλουμε τον φιλόδοξο στόχο να οικοδομήσουμε ένα **ευρύτερο επαναστατικό, κομμουνιστικής κατεύθυνσης ρεύμα πλατιά στη νέα γενιά**. Η ιδιομορφία της συμβολής της ν.Κ.Α. στην υπόθεση του κομμουνιστικού φορέα έγκειται στο ότι ενώ στο ΝΑΡ η απεύθυνσή μας αφορά κυρίως αγωνιστές και δυνάμεις που έχουν βγάλει συμπεράσματα- έστω αντιφατικά- μέσα στην πολιτική διαδρομή των τελευταίων δεκαετιών, στη νεολαία μιλάμε κατά βάση για πιο νέους και άπειρους αγωνιστές με πιο πρωτόλεια ερωτήματα και επομένως **για την ανάγκη γέννησης**

ενός μαζικού νέου κομμουνιστικού ρεύματος. Μιλάμε δηλαδή όχι για τη συσπείρωση κάποιων έτοιμων δυνάμεων, αλλά κυρίως για τη διαμόρφωση εκείνου του νέου ρεύματος των κομμουνιστών που πολιτικοποιούνται και προσεγγίζουν τον κομμουνισμό και την επαναστατική πάλη με νέους τρόπους και διαδρομές μέσα από την πάλη ενάντια στον σύγχρονο καπιταλισμό. Προφανώς αυτή η ιδιομορφία δεν είναι απόλυτη, μιας και υπάρχει και στη νεολαία ένα αγωνιστικό ρεύμα που συμμετείχε και έπαιξε ρόλο στους αγώνες και στα κορυφαία πολιτικά γεγονότα της τελευταίας δεκαετίας.

Άρα βασικό καθήκον της συμβολής της ν.Κ.Α. πέφτει στην **οικοδόμηση, αποκατάσταση, επανανακάλυψη, επανανοηματοδότηση του κομμουνισμού** της εποχής μας και κατά συνέπεια της επαναστατικής πολιτικής για τη νέα γενιά. Βάση για την «επανανακάλυψη του κομμουνισμού» είναι οι συγκεκριμένες «κομμουνιστικές απαντήσεις» στις θεμελιώδεις σημερινές αντιφάσεις του καπιταλισμού και η πάλη για αυτές. Αυτό σημαίνει ότι αντιλαμβανόμαστε τον κομμουνισμό σαν την «κίνηση που καταργεί την υπάρχουσα τάξη πραγμάτων». **Γιατί πράγματι όταν ο καπιταλισμός στα βασικά προβλήματα της ζωής** (δουλειά και κοινωνικά αγαθά, δημοκρατικά δικαιώματα και ελευθερίες, περιβάλλον, πόλεμος και ειρήνη, ανθρώπινες σχέσεις, καταπίεση της γυναίκας και διακρίσεις με βάση τον σεξουαλικό προσανατολισμό) **οδηγεί σε μια ιστορική καταστροφική οπισθοδρόμηση, τότε ουτοπία δεν είναι η ανατροπή του καπιταλισμού και η επανανακάλυψη της πορείας προς τον κομμουνισμό, αλλά η αιώνια διατήρησή του.** Οι σημερινές κραυγαλέες **αντιθέσεις του καπιταλισμού** και οι **αντικαπιταλιστικές και κομμουνιστικές απαντήσεις σε αυτές** είναι η **βάση για την οικοδόμηση του κομμουνιστικού ρεύματος στην νεολαία.**

Το κομμουνιστικό ρεύμα δεν είναι απλά ένα «άθροισμα» πολιτικών θέσεων αγώνων και προτάσεων. Είναι ένα σύνολο αξιών αλληλεγγύης και ανιδιοτελούς προσφοράς, εργατικού και λαϊκού πολιτισμού, αίσθηση της ιστορικότητας που πηγαίνει βαθιά στους αιώνες των απελευθερωτικών αγώνων των καταπιεσμένων. Είναι η υπεράσπιση και ανάπτυξη του μαρξισμού και του διαλεκτικού υλισμού σε επικοινωνία με τις σύγχρονες ανακαλύψεις της επιστήμης, την γενίκευση της λαϊκής και νεολαιίστικης πείρας, τον εποικοδομητικό διάλογο με τα άλλα ρεύματα. Η προσέγγιση των πιο φτωχών και πληβειακών στρωμάτων της νεολαίας αποτελεί την καλύτερη κοινωνική βάση για ένα τέτοιο ρεύμα. Σε αυτόν τον φιλόδοξο δρόμο θέλουμε να μπει η νεολαία Κομμουνιστική Απελευθέρωση για την συμβολή της στο κομμουνιστικό ρεύμα στη νεολαία, στο σύγχρονο κομμουνιστικό πρόγραμμα και κόμμα.

Πιο συγκεκριμένα, η συγκρότηση κομμουνιστικού ρεύματος στη νεολαία περνά μέσα και από το **μέτρημα βημάτων και απαντήσεων στα παρακάτω ζητήματα:**

- Τον πολιτικό εξοπλισμό και το ανέκδοτο του περιεχομένου στις μάχες που δίνονται ανά περίοδο, για τη συνολικοποίηση των αγώνων και την αντικαπιταλιστική τους κατεύθυνση.
- Τη συγκρότηση μαζικού μπλοκ αμφισβήτησης των βασικών επιλογών του ελληνικού και ευρωπαϊκού κεφαλαίου σε ότι αφορά τη νεολαία και τη νέα εργατική βάρδια. Ο συσχετισμός αυτός θα χτίζεται κάθε φορά μέσα στους αγώνες που ξεσπούν με προσπάθεια να πρωταγωνιστούν οι δυνάμεις μας.
- Την ανάπτυξη αγώνων στη βάση προγραμμάτων πάλης με θετικά, επιθετικά στοιχεία, αναδεικνύοντας την δυνατότητα να ζήσουμε και να εργαστούμε σε ένα άλλο, χειραφετητικό πλαίσιο
- Την προώθηση μιας συνολικά διαφορετικής στάσης ζωής. Με αλληλεγγύη στον αδύναμο, διεκδίκηση κι αγώνα απέναντι σε κάθε μορφή καταπίεσης. Με έναν διαφορετικό πολιτισμό, μακριά από την εμπορευματοποίηση κάθε πτυχής της ζωής. Με τη συλλογικότητα και το "εμείς" κόντρα στην "ατομική ευθύνη" για την επιβίωση.

Με την καμπάνια **"Κομμουνισμός: back to the future"** διαπιστώνοντας τα όρια μιας γενικόλογης «στρατηγικής επαγγελίας» στην οποία συχνά ρέπουμε, επιχειρήσαμε να αναδείξουμε την κομμουνιστική δυνατότητα και αναγκαιότητα, εκκινώντας από καθημερινά ζητήματα, επιδιώκοντας να αλλάξουμε την κλίμακα της τρέχουσας συζήτησης, να απαντήσουμε με στρατηγικό ορίζοντα, αποδομώντας τις αστικές απαντήσεις αλλά και προβάλλοντας μια άλλη προοπτική υπό το πρίσμα της κομμουνιστικής επαναθεμελίωσης. Τα πρώτα δείγματα αναδεικνύουν τη δυνατότητα επικοινωνίας μας με ευρύτερα ακροατήρια, σε μια προσπάθεια που μπορεί να αναπτυχθεί και να απλωθεί περαιτέρω, υπερβαίνοντας τους περιορισμούς της πανδημίας.

Με τον στόχο της συγκρότησης κομμουνιστικού ρεύματος στη νεολαία επιδιώκουμε η ν.Κ.Α. να γίνει πόλος **συσπείρωσης κάθε ζωντανής και ανήσυχης διεργασίας στη νεολαία.** Σε αυτή την προσπάθεια χρειαζόμαστε κατ' αρχάς διαφορετική οπτική σχετικά με την προσέγγιση των αγωνιστών στον πολιτικό μας περίγυρο. Πολύ συχνά αντιμετωπίζουμε ένα δυναμικό με στρατηγικού χαρακτήρα ερωτήματα, μόνο ως σχηματία, μόνο ως πρωτοπόρο συνδικαλιστή που υπογράφει για τη διεξαγωγή απεργίας κόντρα στη ΓΣΕΕ και σπάνια ως εν δυνάμει νέο κομμουνιστή. Προφανώς σε όλα τα παρα-

πάνω εγχειρήματα, υπάρχουν διαφορετικές ταχύτητες και καθήκοντα, χρειάζεται όμως να μπορούμε σε κάθε φάση να ξεχωρίζουμε εκείνη την πρωτοπόρα μαγιά που μπορεί να κάνει το επόμενο βήμα στη στράτευση και ταυτόχρονα να εξασφαλίζει και τη συνέχεια των εγχειρημάτων αυτών. **Χρειαζόμαστε επομένως πιο απαιτητική ματιά** σε σχέση με ένα πρωτοπόρο δυναμικό που προσεγγίζει στρατηγικά ερωτήματα. Στη νεολαία ένα τέτοιο δυναμικό είναι:

- Αγωνιστές/τριες που βρίσκονται "κοντά" στη ν.Κ.Α, όπου το κάλεσμα για την συμβολή τους στη νέα προσπάθεια, πρέπει να πηγάζει παράλληλα με την προσπάθεια για στρατολόγηση τους στη ν.Κ.Α.
- Νέοι με ευρύτερες στρατηγικές αναζητήσεις, οι οποίοι για διάφορους λόγους, δεν ικανοποιούνται από την σημερινή κατάσταση και τις αντιφάσεις της ν.Κ.Α, αλλά θα μπορούσαν υπό όρους να συστρατευτούν στη νέα προσπάθεια.
- Ένα νεολαιίστικο δυναμικό που έχει "σπάσει" από άλλα πολιτικά και ιδεολογικά ρεύματα, όχι φυσικά σε κατεύθυνση αποστράτευσης, αλλά αναζήτησης μιας άλλης επαναστατικής προοπτικής.
- Ειδικά για τη ν.Κ.Α. έχει μεγάλη σημασία η θαρρετή και με σχέδιο απεύθυνση σε συντρόφους/σες που για διάφορους λόγους έχουν αποστασιοποιηθεί από την οργάνωση το προηγούμενο διάστημα.
- Ένα ευρύ ανένταχτο δυναμικό των σχημάτων (ειδικά της ΕΑΑΚ) που αντιλαμβάνονται τα όρια των σημερινών εγχειρημάτων και επιδιώκουν άλλη στράτευση.

Η προσεκτική χαρτογράφηση αυτού του δυναμικού σε επίπεδο κάθε ο.β. και πόλης, και η θαρρετή πρόσκληση για συστράτευση στη νέα αυτή προσπάθεια, μπορεί να έχει πολλαπλασιαστικά οργανωτικά αποτελέσματα.

Ε.4

Για μια νέα σελίδα στην αντικαπιταλιστική αριστερά. Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ και ο αντικαπιταλιστικός πόλος

Οι μέχρι τώρα εμπειρίες των πολιτικών προτάσεων και προγραμμάτων κυβερνητικής διαχείρισης, σταδιακής μετάβασης στο σοσιαλισμό, συγκρότησης στο «αντί» χωρίς συνολική αντικαπιταλιστική επαναστατική τακτική (αντιμνημονιακό, αντινεοφιλελεύθερο μέτωπο κλπ) αποδείχθηκε ότι οδηγούν στην ενσωμάτωση και τελικά την εξυπηρέτηση του στρατοπέδου του κεφαλαίου, όπως συνέβη και με το ΣΥΡΙΖΑ. Ακόμα και οι αγώνες,

όσο μένουν στα όρια των επιμέρους ζητημάτων του χώρου χωρίς την πολιτικοποίησή τους και τη σύνδεσή τους με το αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα πάλης και το συνολικό πολιτικό αγώνα, δεν μπορούν να οδηγήσουν στην εμβάθυνση και τη συνολική αναμέτρηση με την αντίπαλη στρατηγική. Επομένως, προκύπτει **η ανάγκη της αυτοτέλειας της αντικαπιταλιστικής πολιτικής και του αντικαπιταλιστικού μετώπου** από ρεφορμιστικά ρεύματα που τελικά καταλήγουν να ενισχύουν τις διαχειριστικές πολιτικές. Επιδιώκουμε διαρκώς να κατακτάται μια βαθύτερη στρατηγική ηγεμονία των κομμουνιστικών αντιλήψεων μέσα στο μέτωπο – πόλο που θα μετατοπίζει ρεύματα και αγωνιστές. Όσο δεν εδραιώνεται και δεν αναπτύσσεται σε όλα τα επίπεδα ένα ισχυρό, έστω και μειοψηφικό ρεύμα μιας άλλης αριστεράς, αντικαπιταλιστικής και επαναστατικής, τόσο οι επιμέρους αγώνες δεν θα μπορούν να συνολικοποιούνται και να πηγάζουν ένα βήμα παραπέρα.

Η συγκρότηση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ συνέβαλε αποφασιστικά στην προσπάθεια οικοδόμησης του αντικαπιταλιστικού μετώπου – πόλου και αποτέλεσε το σημαντικότερο βήμα – παράδειγμα πολιτικού μετώπου σε όλες τις μέχρι τώρα προσπάθειες που έχουν γίνει στο χώρο της αντικαπιταλιστικής αριστεράς. Έθεσε με επιμονή το αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα, αντιπαλεύοντας τη λογική του ρεφορμισμού και του «αντιμνημονιακού μετώπου» που τότε κυριαρχούσε, καταφέροντας να συμπυκνώσει πολιτικά – προγραμματικά τις μάχες εκείνου του διαστήματος. Παράλληλα για πρώτη φορά τις τελευταίες δεκαετίες κατέστησε «ορατό» αλλά και πολιτικά διακριτό σε πανκοινωνική κλίμακα το ρεύμα της αντικαπιταλιστικής αριστεράς, γεγονός που συνέβαλλε αποφασιστικά στο να δώσουν οι δυνάμεις μας την μάχη από καλύτερες θέσεις. **Στην δύσκολη και πρωτόγνωρη περίοδο της πανδημίας η ΑΝΤΑΡΣΥΑ και οι δυνάμεις της αντικαπιταλιστικής αριστεράς έδωσαν σοβαρές μάχες με θετικό αποτύπωμα.** Πήγαν κόντρα στη γραμμή της κυβέρνησης σε όλη τη γραμμή του μετώπου, με κρίσιμες πολιτικές τοποθετήσεις για την αποκάλυψη της αντιδραστικής και αδιέξοδης υγειονομικής πολιτικής της ΝΔ, την «απειθαρχία» με όρους μαζικού κινήματος στα μέτρα απαγόρευσης της δράσης του κινήματος, διαμορφώνοντας προγραμματικά στοιχεία σε κρίσιμα θέματα, όπως την υγεία ή τα «εθνικά ζητήματα».

Τα θετικά αυτά στοιχεία, όμως, δεν αναιρούν τα εκτεταμένα στοιχεία κρίσης στην λειτουργία, τη συγκρότηση και την πολιτική παρέμβαση του μετώπου. Κρίση που σχετίζεται από τη μία με το ανώτερο βάθος των εξελίξεων και των ερωτημάτων που αναπτύχθηκαν στην ταξική πάλη στην Ελλάδα την τελευταία δεκαετία, και από την άλλη με την **αδυναμία συνολικά της επαναστατικής και αντικαπιταλιστικής αριστεράς και του ίδιου του ΝΑΡ, να υπηρετήσει αποφασιστικά την κατεύθυνση**

του αντικαπιταλιστικού πόλου. Έτσι δεν μπόρεσε να ηγεμονεύσει η λογική του αντικαπιταλιστικού πόλου στις ταλαντεύσεις από τον ρεφορμισμό, που υπήρχαν λόγω του αντιφατικού χαρακτήρα και τις διαφορές στις στρατηγικές και τακτικές στοχεύσεις που είχαν οι οργανώσεις και τα ρεύματα που συμμετείχαν στην συγκρότησή της. Κρίση που εντοπίζεται σε **σοβαρές διαφορές** που αναπτύχθηκαν στην πολιτική θέση και τις πρακτικές, τόσο με άξονα τη στάση απέναντι στο ΣΥΡΙΖΑ (βλ. συνύπαρξη οργανώσεων σε κοινές πρωτοβουλίες, θέση άλλων υπέρ κριτικής στήριξης κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ) όσο και στα ευρύτερα πλαίσια του εργατικού κινήματος και άλλων κινημάτων που **σε ορισμένες περιπτώσεις οξύνθηκαν** και συνέβαλαν στη σημερινή έκτασή της.

Σημαντικά στοιχεία αποτελούν η φθίνουσα πορεία στην ενιαία εξωστρεφή δράση της, τα σημαντικά προβλήματα στην εσωτερική λειτουργία της (δυσκολία να παρθούν αποφάσεις, αδρανοποίηση Τοπικών Επιτροπών), και ως εκ τούτου ο περιορισμός των διαδικασιών στις συνεννοήσεις στην ΚΣΕ, η διάρρηξη των συντροφικών δεσμών ανάμεσα σε οργανωμένες συνιστώσες της, οι διαφορετικές πρακτικές στον δρόμο, αλλά και σε πολιτικοσυνδικαλιστικά σχήματα σαν απόρροια αυτών των διαφορών. Επιπλέον, η δράση της νεολαίας μέσα στην ΑΝΤΑΡΣΥΑ, παρά τους όποιους στόχους έχουν τεθεί κατά καιρούς, δεν έχει καταφέρει να πάρει σάρκα και οστά και καταλήγει να υλοποιεί το σχεδιασμό και τις αποφάσεις που λαμβάνονται κεντρικά, χωρίς να εξειδικεύει πιο στοχευμένα για τη νεολαία. Από την πλευρά μας έχουμε σοβαρή ευθύνη στο ότι δεν διαμορφώσαμε και δεν παλέψαμε με συνέπεια και έγκαιρα ένα σχέδιο για την πολιτική και οργανωτική ανασυγκρότηση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ.

Το NAP και η νΚΑ είναι αταλάντευτα προσηλωμένοι στην οικοδόμηση ενός αυτοτελούς και μαζικού αντικαπιταλιστικού μετώπου – πόλου με επαναστατική κατεύθυνση και κομμουνιστική ηγεμονία, και από αυτή την σκοπιά αντιμετωπίζουν και τα προβλήματα και τους στόχους τους για την συμβολή της ΑΝΤΑΡΣΥΑ. Η επιλογή αυτή δεν είναι αυθαίρετη. Το περιεχόμενο και η πολιτική του κατεύθυνση «επιβάλλεται» από τη φύση και το χαρακτήρα του αντιπάλου καθώς και τη στρατηγική του. Με αυτό τον τρόπο, θα μπορεί να συμβάλλει στη συγκρότηση ενός αντικαπιταλιστικού – επαναστατικού ρεύματος και στην ύπαρξη της αντικαπιταλιστικής αριστεράς που είναι αναγκαία στο σήμερα. Λογικές που εκφράζουν συνιστώσες της ΑΝΤΑΡΣΥΑ και την οδηγούν σε ένταξη ή εξάρτηση της από ρεφορμιστικά σχέδια πρέπει να ηττηθούν μέσα στο κόσμο του μετώπου.

Το NAP και η νΚΑ παλεύουν για **την ανάπτυξη, τον**

μετασχηματισμό και την υπέρβαση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ από την σκοπιά ενός βαθύτερου προγραμματικά, πιο γειωμένου ταξικά και ευρύτερου αντικαπιταλιστικού μετώπου. Παλεύουν για την οικοδόμηση αυτών των προϋποθέσεων για ένα ανώτερο αντικαπιταλιστικό μέτωπο.

Οι προϋποθέσεις αυτές είναι:

- μια νέα **ανώτερη κοινωνική και ταξική βάση, προσανατολισμένη στα πιο εκμεταλλεζόμενα στρώματα**, που θα υπερβαίνει τα σημερινά κοινωνικά της όρια
- μια **νέα προγραμματική συμπύκνωση**, στην εποχή της δομικής, καθολικής καπιταλιστικής κρίσης, της αντιδραστικής στροφής και των πολέμων, της πανδημίας.
- η ενίσχυση της αυτοτέλειας και της πειστικής πολιτικής και ιδεολογικής **διαπάλης με τον ρεφορμισμό**.
- και τέλος, **η πολιτική αποφασιστικότητα και οι πρωτοβουλίες** για τη συμβολή στο αντικαπιταλιστικό μέτωπο.

Χωρίς την συνειδητή και οργανωμένη δουλειά του NAP, της νΚΑ και των πρωτοπόρων κομμουνιστικών δυνάμεων στην κατεύθυνση της ωρίμανσης αυτών των προϋποθέσεων η όποια υπέρβαση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ κινδυνεύει να οδηγηθεί προς τα «πίσω» στον κατακερματισμό, στην υποχώρηση στον χώρο και το σχήμα και στην άρνηση τελικά του συνολικού πολιτικού ρόλου.

Αξιοποιώντας την εμπειρία του μετώπου αυτού, που έχει σημαντική συμβολή στους αγώνες και έχει κατακτήσει αναγνωρισιμότητα μέσα από τη δράση της, κυρίως στη νεολαία, θα πρέπει οι δυνάμεις μας να συμβάλλουν στην παρέμβαση εντός της ΑΝΤΑΡΣΥΑ για την ανασυγκρότηση ενός μετώπου – πόλου της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς όπου δεν θα αντιμετωπίζεται ως «πολιτικό όχημα» γενικώς και αορίστως ή ως «εργαλείο» παρέμβασης στο συνδικαλιστικό κίνημα και εκλογικό μέτωπο. Επιδιώκουμε η ΑΝΤΑΡΣΥΑ να αναβαθμίσει την πολιτική της παρέμβαση αναλύοντας και αναπτύσσοντας θέσεις για συνολικά ζητήματα που ανοίγουν στην κοινωνία σε μια προσπάθεια θεωρητικο-πολιτικής αναβάθμισης και αλλαγής φυσιογνωμίας ως μέτωπο που έχει θέση σε ζητήματα συνολικά, θέτοντας ως στόχους την προσπάθεια για περαιτέρω επεξεργασία και κυρίως γείωση του αντικαπιταλιστικού της προγράμματος, τον πολιτικό αγώνα ενάντια στα μέτρα και στις πολιτικές που θέλουν να ζούμε σαν σκλάβοι και στην πάλη για βελτίωση της ζωής της εργατικής τάξης. Θα πάρει πρωτοβουλίες για την ενεργοποίηση ενός πλατιού ανένταχτου δυναμικού που αυτοπροσδιορίζεται ως ΑΝΤΑΡΣΥΑ και «διψάει» για ανατρεπτική πολιτική παρέμβαση.

Παράλληλα, θα συνεχίσουμε να παρεμβαίνουμε και **εκτός της ΑΝΤΑΡΣΥΑ σε πολιτικές δυνάμεις ρεύματα και αγωνιστές από την σκοπιά του πόλου της αντικαπιταλιστικής αριστεράς**. Χρειάζεται η παρέμβαση σε βασικά ζητήματα της περιόδου με βάση τη δική μας λογική και αντίληψη (π.χ. τοποθέτηση στο ζήτημα του πολέμου), ώστε από τη μια να μην εγκλωβιζόμαστε στις δυσκολίες του μετώπου όταν δεν καταφέρνει να τοποθετηθεί σε ζητήματα αλλά και από την άλλη στο άνοιγμα μιας πλατιάς συζήτησης με δυνάμεις και αγωνιστές για το αναγκαίο πρόγραμμα και τις διαδικασίες συσπείρωσης αντικαπιταλιστικών δυνάμεων.

Η ανάγκη αυτοτελούς δουλειάς του NAP και της ν.Κ.Α. από την σκοπιά μιας νέας σελίδας στην αντικαπιταλιστική αριστερά, δεν περιορίζεται βέβαια μόνο σε ειδικά θέματα αλλά στο σύνολο της αναγκαίας προγραμματικής και οργανωτικής ανασυγκρότησης, και με αυτή την έννοια επιδιώκουμε να οργανώσουμε πλατιά την συζήτηση για το πρόγραμμα και την αριστερά που έχει ανάγκη η εποχή μας με βάση την πολιτική πρόταση του NAP. Τέλος, οι πρωτοβουλίες συσπείρωσης δυνάμεων που αναλαμβάνουν το NAP και η νΚΑ στα άλλα μέτωπα του πολιτικού αγώνα («ταξική κίνηση» στο εργατικό κίνημα, πρωτοβουλίες στις γειτονιές, κίνηση για τα ζητήματα των δημοκρατικών δικαιωμάτων και ελευθεριών, πρωτοβουλίες στην νεολαία και η πρωτοβουλία για το νέο «πρόγραμμα και κόμμα») συνεισφέρουν στην συγκέντρωση ταξικών και κομμουνιστικών δυνάμεων, και την θετική επίδραση τους στον υπάρχοντα συσχετισμό στην ΑΝΤΑΡΣΥΑ, προσπάθεια που θα καθορίσει τελικά και το συνολικό μέλλον του αντικαπιταλιστικού μετώπου.

Ε.4.1 Για μια αριστερή αντικαπιταλιστική πολιτική ενοποίηση στη νεολαία

Η προσπάθεια συγκρότησης του πόλου της αντικαπιταλιστικής αριστεράς πρώτα και κύρια πρέπει να «πατήσει στα πόδια της», να στηριχθεί δηλαδή σε ένα αγωνιστικό αντικαπιταλιστικό ρεύμα σε όλους τους κρίσιμους χώρους και κλάδους της κοινωνίας. Ειδικά στη νεολαία, είναι φανερό ότι υπάρχουν σοβαρές δυνατότητες για μια τέτοια προσπάθεια. Εμφανίζεται ένα **διάχυτο ρεύμα στη νεολαία** το οποίο από διαφορετικές διαδρομές (φοιτητικό κίνημα, δημοκρατικό-αντιφασιστικό, έμφυλο) αμφισβητεί τον καπιταλιστικό μονόδρομο και φαίνεται να αποστρέφεται την προοπτική που του προσφέρει η αστική πολιτική. Αυτό εκφράζεται πιο έντονα τα τελευταία δύο χρόνια και με σημαντική συμμετοχή σε κινηματικές διεργασίες, όπως στο φοιτητικό κίνημα της προηγούμενης χρονιάς, αλλά και την συμμετοχή της νεολαίας στις απεργίες του τελευταίου διαστήματος.

Στοίχημα για τις δυνάμεις της νΚΑ είναι η **επικοινωνία,**

επίδραση και μετασχηματισμός των τάσεων αυτών σε μια αριστερή αντικαπιταλιστική ενοποίηση στην νεολαία, που αποτελεί την ειδική συμβολή της νεολαίας στην υπόθεση του πόλου της αντικαπιταλιστικής αριστεράς. Να παλεύει δηλαδή για την **οικοδόμηση ενός κοινωνικού και πολιτικού ρεύματος** που να έχει περιεχόμενο και αξίες, κοινωνική και ταξική γείωση, μορφές συσπείρωσης και δράσης σε ριζοσπαστική και αντικαπιταλιστική κατεύθυνση. Όσο δεν δουλεύουμε συνειδητά για ένα τέτοιο αντικαπιταλιστικό ρεύμα με επαναστατική προοπτική και ηγεμονία, τόσο οι όποιες ηρωικές προσπάθειες στο κίνημα θα παραμένουν ημιτελείς, ή πολύ χειρότερα θα λεηλατούνται από άλλα πολιτικά σχέδια.

Οι βασικότερες **μορφές οργάνωσης** του ρεύματος αυτού είναι οι **κοινωνικοπολιτικές συσπειρώσεις** στους χώρους δουλειάς, σπουδών κ.α., που επιδιώκουμε να είναι το πλατύ πεδίο δικής μας αλληλεπίδρασης με το διάχυτο αυτό ρεύμα, και επιδιώκουμε να το ενοποιούμε σε ανώτερο πολιτικό επίπεδο, υπερβαίνοντας την καθήλωση στον χώρο. Ιδιαίτερα κρίσιμη πλευρά, είναι μπροστά στην σημερινή καθήλωση της Ε.Α.Α.Κ. η εμφάνιση και ανάπτυξη ενός αριστερού ριζοσπαστικού αντικαπιταλιστικού πόλου σχημάτων και αγωνιστών στο φοιτητικό κίνημα με όρους συνολικού πολιτικού ρεύματος. Με αντίστοιχη μεθοδολογία χρειάζεται να δράσουμε και στους χώρους δουλειάς που παρεμβαίνουμε ως νΚΑ, στις γειτονιές και συνολικά στο νεολαιίστικο κίνημα, κερδίζοντας αγωνιστές υπέρ της ανάγκης μιας πιο συνολικής αντικαπιταλιστικής πολιτικής παρέμβασης.

Με βάση τα παραπάνω η λογική της πάλης για την **αριστερή αντικαπιταλιστική ενοποίηση** της νεολαίας περιλαμβάνει:

- Την προσπάθεια να «χτίζονται» κοινωνικοπολιτικές συσπειρώσεις σε χώρους / γειτονιές / κλάδους / θέματα, ειδικά στην εργατική νεολαία και στα πιο πληττόμενα τμήματά της, που στην πορεία τους να κατακτούν ένα αντικαπιταλιστικό περιεχόμενο.
- Η επιδίωξη αυτές να ενοποιούνται από άποψη περιεχομένου (να τείνουν σε συνολικό πλαίσιο), πρωτοβουλιών (π.χ. διήμερο ανεργίας επισφάλειας, ή οι κοινές εκδηλώσεις φοιτητικών/εργατικών σχημάτων) αλλά και μορφών παρέμβασης.
- Αντίστοιχα πρέπει να δουλέψουμε και στο **επίπεδο των πολιτικών δυνάμεων**. Η σωστή διαπίστωση ότι σε αυτή την συγκυρία δεν υπάρχουν μαζικές οργανώσεις που να βλέπουν την αναγκαιότητα οικοδόμησης του αντικαπιταλιστικού πόλου, δεν μπορεί να μεταφράζεται σε απραξία και αδράνεια

από την πλευρά μας. Η νΚΑ θα πρέπει μέσα από πολιτικές πρωτοβουλίες που θα παίρνει για θέματα που απασχολούν τη νεολαία, μέσα από την επιμονή στην αναγκαία κοινή δράση, αλλά και διαπάλη στο πλαίσιο του κινήματος, να διεμβολίζει τον υπάρχοντα συσχετισμό, και να επιδιώκει να «τραβάει» και να κερδίζει ταλαντευόμενες δυνάμεις υπερ μιας αντικαπιταλιστικής αντίληψης, τόσο στα μέτωπα πάλης όσο και στην κατάκτηση μονιμότερων μορφών διαλόγου και πολιτικής συνεργασίας σαν συμβολή στην συνολικότερη προσπάθεια του NAP.

Ε.5 Ενιαία κριτήρια για την ανασυγκρότηση της αριστερής αντικαπιταλιστικής πτέρυγας στο νεολαιίστικο κίνημα

Στα πλαίσια της ανασυγκρότησης της πρωτοπορίας είναι ιδιαίτερα κρίσιμος ο ρόλος της αριστερής αντικαπιταλιστικής πτέρυγας, που θα μπορεί να λειτουργεί ως ο κρίκος σύνδεσης των κομμουνιστών με πρωτοπόρους αγωνιστές και ταλαντευόμενα ρεύματα, να στέκεται ως ένα διακριτό μαχητικό πολιτικό ρεύμα εντός του κινήματος τροφοδοτώντας με τον τρόπο του την συνολική υπόθεση της ανασυγκρότησης της αντικαπιταλιστικής αριστεράς. Ειδικά στην σημερινή περίοδο όπου ένα πλατύ νεολαιίστικο ριζοσπαστικό δυναμικό κάνει την εμφάνιση του μέσα από τους αγώνες ενάντια στον κρατικό αυταρχισμό, στο δικαίωμα της νεολαίας σε μια αξιοπρεπή παιδεία κ.α. είναι επιτακτικό να μετρήσουμε συγκεκριμένα βήματα στον τομέα αυτό.

Χιλιάδες νέοι και νέες ανακαλύπτουν ξανά το ρόλο του δρόμου, πολιτικοποιούνται και αγωνιούν για ένα καλύτερο μέλλον. Απέναντι σε αυτό το ανερχόμενο κοινωνικό ρεύμα, η αλήθεια είναι πως **η συνολική κατάσταση της αριστερής αντικαπιταλιστικής πτέρυγας είναι πίσω από τις ανάγκες της περιόδου**. Ειδικότερα στον χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με τον ειδικό ρόλο που αυτή παίζει στο νεολαιίστικο κίνημα στην Ελλάδα, ξεχωρίζει η αδυναμία της Ε.Α.Α.Κ. ως το πιο αναγνωρίσιμο και ιστορικό τμήμα αυτής της προσπάθειας η οποία δεν έχει καταφέρει να ξεπεράσει τα εκφυλιστικά φαινόμενα αλλά και την πολιτική κρίση στο εσωτερικό της. Από την άλλη και τα εργατικά σχήματα στον χώρο της νεολαίας κινούνται σε μια τροχιά στασιμότητας, απομαζικοποίησης σε αρκετές περιπτώσεις και έλλειψης ανώτερου συντονισμού, ενώ τα πολύ θετικά βήματα του Ανυπόταχτου Μαθητή δεν έχουν αντισταθμίσει πλήρως την ιστορική έλλειψη ενός μαζικού πανελλαδικής εμβέλειας διακριτού πολιτικού ρεύματος στον χώρο του μαθητικού κινήματος πέρα από τα στενά όρια της ΚΝΕ ή της αναρχίας.

Αν όμως η αναντιστοιχία ανάμεσα στις δυνατότητες της περιόδου και στην σημερινή κατάσταση της πτέρυγας είναι το πρώτο κρατούμενο στο οποίο οφείλουμε να σταθούμε με αυτοκριτικό και αυστηρό πνεύμα, δεν θα μπορούσαμε παρά να τονίσουμε τα **θετικά δείγματα γραφής** του προηγούμενου διαστήματος τα οποία δείχνουν και το **δρόμο υπέρβασης** αυτής της κατάστασης.

- Στην **εργατική νεολαία**, η πολιτική πρόταση της Attack για την ανάγκη μιας πανελλαδικής συλλογικότητας στην ανεργία και την επισφάλεια, όρισε με προγραμματικούς πολιτικούς όρους την συζήτηση και η επιτυχία των Διημέρων Ανεργίας Επισφάλειας (σε Αθήνα και Βόρεια Ελλάδα) κατόρθωσε να συσπειρώσει σημαντικό τμήμα της κοινωνικό-πολιτικής πρωτοπορίας νεολαιίστικου εργατικού προσανατολισμού.
- Στον κρίσιμο χώρο της **σπουδάζουσας νεολαίας** αναδείχθηκε ένα νέο αγωνιστικό δυναμικό χιλιάδων φοιτητών σε όλη την Ελλάδα, που έδωσε την μάχη ενάντια στην εκπαιδευτική αναδιάρθρωση και αποτελεί την **αντικειμενική βάση για μια νέα σελίδα στην αντικαπιταλιστική αριστερά στα πανεπιστήμια**. Σε αυτή την υπόθεση η στάση αρχών της ν.Κ.Α. στα εκφυλιστικά φαινόμενα εντός της ΕΑΑΚ, και η πρόταση για μια προγραμματική και οργανωτική ανασυγκρότηση της αποτελεί σημαντική παρακαταθήκη.
- Στην **μαθητώσα νεολαία**, η ανάπτυξη του Ανυπόταχτου μαθητή ιδιαίτερα στην Αθήνα συνέβαλλε αποφασιστικά όχι μόνο στις μάχες του κινήματος αλλά κυρίως στην πολιτική εμφάνιση ενός δεύτερου διακριτού πόλου στο μαθητικό κίνημα.

Με βάση τα παραπάνω οι δυνάμεις της ν.Κ.Α. οφείλουν να πρωταγωνιστήσουν το επόμενο διάστημα σε μια μάχη με ενιαία κριτήρια ώστε τα σχήματα της αντικαπιταλιστικής αριστεράς να γίνουν σημεία αναφοράς της εργατικής νεολαίας και θύλακες υποδοχής και μετασχηματισμού του διάχυτου αγωνιστικού αντισυστημικού ρεύματος σε συνολικό αντικαπιταλιστικό επαναστατικό ρεύμα. Σε αυτή την προσπάθεια κάποια **βασικά κριτήρια** για την δουλειά της ν.Κ.Α. στο επίπεδο της πτέρυγας είναι τα εξής:

- Η σταθερή μέριμνα για **αυτοτελή εμφάνιση και δουλειά της ν.Κ.Α.** Η πλευρά αυτή είναι απολύτως αναγκαία τόσο για τον εμπλουτισμό από μια στρατηγική ματιά της αντιπαράθεσης, πλευρά που δεν μπορεί να καλύπτεται από μια τεχνητή «υπερπολιτικοποίηση» των σχημάτων, όσο και για την διασφάλιση ότι σε κρίσιμα ζητήματα η άποψη μας δεν θα εγκλωβίζεται από έναν ιδιότυπο συγκεντρωτισμό του σχήματος.

- Η σταθερή προσπάθεια για μαζικοποίηση των σχημάτων στους χώρους που δραστηριοποιούνται, ώστε να αποτελούν τους **αγωνιστικούς πόλους συσπείρωσης** του πιο πρωτοπόρου δυναμικού. Βασικό κριτήριο σε αυτή την κατεύθυνση είναι η επιμονή σε μια κατεύθυνση μαζικής δουλειάς με προσεκτικό ξεχώρισμα των αιτημάτων κρίκων που μπορούν να κινητοποιήσουν τις μάζες.
- Η προσπάθεια για **ανέβασμα της πολιτικοποίησης** των σχημάτων μέσα από τις διαδικασίες τους με αναβαθμισμένη διαπάλη με τα άλλα ρεύματα με στόχο την ηγεμονία των αντικαπιταλιστικών αντιλήψεων. Βασικά κριτήρια συγκρότησης πρέπει να είναι ο αντισυνδιαχειριστικός χαρακτήρας των σχημάτων, η συνολική αντιπαράθεση με την αστική πολιτική στον κοινωνικό χώρο παρέμβασης και στην κοινωνία ευρύτερα, η αυτοτέλεια από την ρεφορμιστική αριστερά και η προσπάθεια για κατάρτιση μιας ανώτερης ριζοσπαστικής αντικαπιταλιστικής λογικής.
- Η επιδίωξη το κάθε σχήμα να μην εγκλωβίζεται στον κοινωνικό χώρο, αλλά να παρεμβαίνει αποφασιστικά και ηγεμονικά σε αυτόν με πανκοινωνικά κριτήρια και να συμβάλλει σταθερά στην συγκρότηση ενός ευρύτερου νεολαιίστικου ρεύματος με όρους πτέρυγας, ώστε να ευδοκιμήσει η ώσμωση νέων εργαζομένων, ανέργων, φοιτητών, μαθητών σε επίπεδο πρωτοπορίας και κινήματος.

Σε αυτή την κατεύθυνση επιδιώκουμε συνειδητά και σχεδιασμένα να «χτίζουμε» κοινές πρωτοβουλίες και αγωνιστικές δράσεις ανάμεσα στις πρωτοβουλίες των διαφορετικών χώρων (πολύ θετικό παράδειγμα ήταν οι κοινές εκδηλώσεις φοιτητικών και εργατικών σχημάτων που έγιναν πέρσι στην Αθήνα και πρέπει να επαναληφθούν και να γίνουν «κουλτούρα» τόσο των εργατικών όσο και των φοιτητικών σχημάτων) με στόχο μια πορεία ανώτερου σταθερού συντονισμού τους και συμβολής τους στην οικοδόμηση ενός αριστερού αντικαπιταλιστικού ρεύματος στην νεολαία.

Με βάση αυτά τα συνολικά κριτήρια η ν.Κ.Α. επιδιώκει να μετρήσει συγκεκριμένα βήματα στην ανάπτυξη της αριστερής αντικαπιταλιστικής πτέρυγας στη νεολαία, τα οποία εξειδικεύονται σε κάθε περίπτωση:

Στους χώρους εργασίας

Τα τελευταία χρόνια έχουμε καταφέρει να συγκροτηθούν σχήματα που απευθύνονται στη νέα εργατική βάρδια σε κρίσιμους κλάδους που έχουμε ιεραρχήσει και να έχουμε σταθερή παρέμβαση (Radical IT, Attack, ΛΑΝΤΖΑ, Labour, Συνέλευση Αγωνιζόμενων Ηθοποι-

ών) δίνοντας μια σειρά αγώνων. Τα εργατικά σχήματα και οι συλλογικότητες που συσπειρώνουν κυρίως τη νέα εργατική βάρδια θα πρέπει να επιδιώκουμε να μη μένουν σε επιμέρους αντιεργοδοτικές μάχες αλλά να πρωτοστατούν στην εκδήλωση αγώνων ενάντια στην κυβέρνηση και την πολιτική ΕΕ - κεφαλαίου, να συνδέονται με κάθε εργατική μάχη που οργανώνεται από σωματεία, συλλόγους, επιτροπές αγώνα, συνελεύσεις κοκ, αλλά και με κάθε αγωνιστική δυνατότητα, ρεύμα ή δύναμη που κινείται σε αντίστοιχη λογική. Θέλουμε να παλεύουν για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων των εργαζομένων και να παίρνουν πρωτοβουλίες μαχητικής κοινής δράσης για την οικοδόμηση νέων σωματείων και ενεργοποίηση ήδη υπαρχόντων με βασικό χαρακτηριστικό την πάλη για την ανασυγκρότηση του εργατικού κινήματος σε ρήξη με τον εργοδοτικό, και γραφειοκρατικό συνδικαλισμό. Παράλληλα, να συμμετέχουν σε πρωτοβουλίες και συντονισμούς σχημάτων για ευρύτερα κοινωνικοπολιτικά ζητήματα που αναδεικνύονται την κάθε περίοδο (πχ πρωτοβουλίες και δράσεις υπεράσπισης των δημοκρατικών δικαιωμάτων και ελευθεριών, φεμινιστικό κίνημα). Ως ένα βαθμό έχουμε καταφέρει να παίξουν έναν τέτοιο ρόλο αλλά σε καμία περίπτωση δεν μας αρκεί.

Πρώτα και κύρια πρέπει να παλέψουμε για την **κεντρική εμφάνιση του εργατικού κινήματος με συνολικό πολιτικό λόγο και αιχμές**. Η ανάγκη επικοινωνίας και συντονισμού της πτέρυγας είναι επιτακτική. Σαν στόχο θέτουμε τη διοργάνωση περισσότερων πρωτοβουλιών όπου τα σχήματα αλλά και ευρύτερος κόσμος μπορούν να συζητάνε πολιτικά, να συνδιαμορφώνουν και να σχεδιάζουν τη δράση τους, όπως είναι τα Διήμερα ενάντια στην Ανεργία και την Επισφάλεια, Πανελλαδικές Μέρες Δράσεις για τον Επισιτισμό ή για το δώρο Χριστουγέννων/Πάσχα αλλά και συσκέψεις των σχημάτων ιδιωτικού και δημόσιου τομέα. Τέτοιες δράσεις συμβάλλουν στην ενοποίηση της αντικαπιταλιστικής πτέρυγας και στην ανώτερη πολιτικοποίηση ενός νεολαιίστικου εργατικού δυναμικού.

Στην βάση αυτή **ιεραρχούμε**:

- Την μαζικοποίηση και την ενίσχυση των σχημάτων που ήδη υπάρχουν και δραστηριοποιούνται στους κλάδους.
- Την οικοδόμηση νέων σχημάτων σε κρίσιμους κλάδους (εμπόριο, βιομηχανία, κ.α.). Ξεχωρίζουμε την ανάγκη αντικαπιταλιστικής συλλογικότητας στις δομές τεχνικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΙΕΚ).
- Να ξαναπιάσουμε το νήμα για μια πιο συνολική πολιτική παρέμβαση στην εργατική νεολαία αξιοποιώντας και βαθθύνοντας τον συντονισμό των σχημάτων.

Στο χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Το φοιτητικό κίνημα τα τελευταία χρόνια χαρακτηρίζεται από ελπιδοφόρες μάχες (κινητοποιήσεις για το άσυλο, διαδηλώσεις ενάντια στην πανεπιστημιακή αστυνομία) με την ΕΑΑΚ να έχει σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη τους. Ωστόσο οι αγώνες αυτοί κατά κανόνα αδυνατούν να υπερβούν το όριο της μαζικής αμφισβήτησης της κυβερνητικής πολιτικής και να θέσουν όρους ανώτερης πολιτικής συγκρότησης του φοιτητικού κινήματος. Ο κατακερματισμός του αγωνιστικού ρεύματος μέσα στα πανεπιστήμια παίζει καθοριστικό ρόλο σε αυτή την υπόθεση, ενώ τα τελευταία χρόνια αποτελεί βασικό χαρακτηριστικό και της ΕΑΑΚ.

Όπως έχει αναφερθεί και προηγουμένως, όσο δεν γίνεται προσπάθεια να υπάρξει συγκροτημένο πολιτικό σχέδιο μέσα στην ΕΑΑΚ που θα αναμετριάται με τις αστικές αναδιαρθρώσεις στην εκπαίδευση αλλά και να συνδέει τους αγώνες του φοιτητικού κινήματος με τους ευρύτερους αγώνες σε αντικαπιταλιστική κατεύθυνση, είναι δύσκολο να υπερβούμε αυτή την κατάσταση. Έτσι, ενώ έγιναν βήματα υπέρβασης της διαλυτικής εικόνας και της εσωστρέφειας που είχε η ΕΑΑΚ την περίοδο της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, τα πολιτικά ζητήματα όχι μόνο δεν ξεπεράστηκαν αλλά ίσα-ίσα οξύνθηκαν με την απόσταση μεταξύ των πολιτικών σχεδίων να αποκλίνει περαιτέρω, με αποτέλεσμα να παραμένουν σαν προβλήματα η διαφωνία στην σχέση «οικονομικού-πολιτικού αγώνα», η έλλειψη κοινής αντίληψης στην πολιτική των συμμαχιών και στο περιεχόμενο πάλης, η διαφωνία ως προς τον χαρακτήρα της ΕΑΑΚ, οι μικροηγεμονισμοί, και ο εκφυλιστικός τρόπος αντιπαράθεσης.

Προφανώς η κατάσταση αυτή παγιώθηκε κατά τη διάρκεια της πανδημίας με τις κλειστές σχολές όπου παρά τους σημαντικούς φοιτητικούς αγώνες δεν καταφέραμε να υπερβούμε το κενό πολιτικής διαπάλης μεταξύ των διαφορετικών γραμμών στο κίνημα λόγω και της έλλειψης μαζικών διαδικασιών βάσης. Ωστόσο, αντικρύζοντας την μεγάλη εικόνα αλλά και την διαδρομή της ΕΑΑΚ και του φοιτητικού κινήματος τα παραπάνω ζητήματα δεν είναι καινούργια. Αντίθετα ανακύπτουν διαρκώς, κυρίως υπό το βάρος της έλλειψης μιας ανατρεπτικής πολιτικής πρότασης που να ηγεμονεύει μέσα στο φοιτητικό κίνημα. Μια τέτοια ηγεμονία δεν χτίζεται με επικλήσεις αλλά αντίθετα οικοδομείται μέσα στους αγώνες. Είναι μια μάχη συσχετισμού τόσο μέσα στο φοιτητικό κίνημα όσο και μέσα στην πτέρυγα, που δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η πτέρυγα κρίνεται στο βαθμό που καταφέρνει να ενοποιεί στον αγώνα ένα διακριτό αντικαπιταλιστικό πολιτικό ρεύμα.

Θέτοντας στο κέντρο του προβληματισμού μας πρώτα και κύρια την δική μας δράση μπροστά σε αυτό το κα-

θήκον - όπως αρμόζει σε μια κομμουνιστική αντίληψη - οφείλουμε να παραδεχτούμε ότι ενώ κάναμε βήματα στην περιγραφή και στην προβολή μιας συνολικής πολιτικής γραμμής για την πάλη του φοιτητικού κινήματος, δεν καταφέραμε να την βαθύνουμε πολιτικά και κυρίως να την οικοδομήσουμε μέσα στο κίνημα και στην βάση του δυναμικού της ΕΑΑΚ και των αγώνων.

Προσπαθώντας να απαντήσουμε στο «τι να κάνουμε» πρέπει να ξεκινήσουμε απ' το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια των φοιτητικών αγώνων και ειδικά μέσα στις συνθήκες της πανδημίας αναδείχθηκε ένα σχετικά πλατύ αγωνιστικό κοινωνικό ρεύμα μέσα στη νεολαία το οποίο είτε θα κερδηθεί από μια μαζική αντικαπιταλιστική-επαναστατική πολιτική λογική είτε παρά την μαχητικότητα του αργά ή γρήγορα θα γίνει βορά των νέων ανακυκλωμένων ρεφορμιστικών σχεδίων. Σε αυτή την μάχη θα κριθούν οι δυνάμεις της νΚΑ και ευρύτερα της ΕΑΑΚ ενώ η έκβασή της θα καθορίσει σε μεγάλο βαθμό την επόμενη μέρα της αντικαπιταλιστικής πτέρυγας του φοιτητικού κινήματος. Προκειμένου να ηγεμονεύσει η επαναστατική λογική, απαιτείται ένα σχέδιο ανώτερης συσπείρωσης δυνάμεων στην κατεύθυνση της συνολικής σύγκρουσης με την πολιτική των κυβερνήσεων και της ΕΕ. Ένα σχέδιο που αρχικά πρέπει να υπηρετηθεί από τη νΚΑ και ένα ευρύτερο κοινωνικό και πολιτικό δυναμικό που μπορεί να είναι μέρος μιας τέτοιας διαδικασίας.

Σε αυτά τα πλαίσια χρειάζεται να καταπιαστούμε πιο αποτελεσματικά με τη διεύρυνση του ρεύματος της σπουδάζουσας νεολαίας που έχει ανώτερους πολιτικούς προβληματισμούς, προσεγγίζει πτυχές της αντικαπιταλιστικής πάλης στο κίνημα και που ξεφεύγουν από τα όρια των χαμηλών προσδοκιών αξιοποιώντας και τα αντικαπιταλιστικά προγράμματα πάλης, διαμορφώνοντας συσχετισμό και κλίμα προς όφελος της ανατρεπτικής /αντικαπιταλιστικής πολιτικής γραμμής τόσο μέσα στην ΕΑΑΚ όσο και ευρύτερα στο φοιτητικό κίνημα. Μόνο μια τέτοια μεθοδολογία μπορεί να απαντήσει δημιουργικά σε μεταβατικές φάσεις όπως η σημερινή όπου οι πολιτικές δυνάμεις αναδιατάσσονται, υπερβαίνοντας τόσο μια αέναη αναμονή να «έρθουν καλύτερες μέρες» για την ΕΑΑΚ όσο και αδιέξοδες λογικές πολιτικής περιχαράκωσης.

Στην κατεύθυνση αυτή κεντρική μας επιδίωξη στο φοιτητικό κίνημα είναι η **ανασυγκρότηση της αντικαπιταλιστικής πτέρυγας σε ΑΕΙ και ΤΕΙ**, λογική που διαφοροποιείται από το στενό στόχο της «επανάδρυσης της ΕΑΑΚ» που προβάλλαμε τα προηγούμενα χρόνια (που και αυτόν δεν τον υπηρετήσαμε με συνέπεια).

Η λογική της ανασυγκρότησης της αντικαπιταλιστικής πτέρυγας θα γίνει στην βάση του **αναγκαίου αντικαπι-**

ταλιστικού προγράμματος πάλης για το φοιτητικό και ευρύτερα το εκπαιδευτικό κίνημα που να ανταποκρίνεται στο ύψος της επίθεσης που δέχεται η νεολαία, (ξεπερνώντας την μονοστοχία και την αποσύνδεση από τους πολιτικούς στόχους του λαϊκού κινήματος), την **δημοκρατική συγκρότηση** (ξεπερνώντας την ατέλειωτη γραφειοκρατία και τον παραγοντισμό), του **μαχητικού αγωνιστικού σχεδίου και της δημοκρατικής συγκρότησης του φοιτητικού κινήματος** (ξεπερνώντας τους αγώνες διαμαρτυρίας και την ενίσχυση των τάσεων ανάθεσης με τον περιορισμό στα ΔΣ).

Η πρόταση αυτή απευθύνεται σε κάθε σχήμα, συλλογικότητα, δύναμη και αγωνιστή εντός και εκτός ΕΑΑΚ που έχει διάθεση να συμβάλλει στην παραπάνω κατεύθυνση. Έχει στόχο να οικοδομήσει όρους μιας νέας ανώτερης δημοκρατικής και αντικαπιταλιστικής ενότητας.

Στην βάση αυτή ιεραρχούμε:

- Την επιδίωξη **συγκρότησης ενός πόλου σχημάτων και αγωνιστών που θα πρεσβεύει την ανάγκη ανασυγκρότησης της αντικαπιταλιστικής αριστεράς στα πανεπιστήμια** σε δημοκρατική και αντικαπιταλιστική βάση, αλλά και την ανάγκη ενός μάχιμου πολιτικού σχεδιασμού που θα υπερβαίνει την καθήλωση στον χώρο ή στα επιμέρους σχήματα. Η πρωτοβουλία αυτή θέλουμε να ξεκινάει από τα σχήματα που έχουμε καθοριστική συμμετοχή, και να ανοίγει την συζήτηση σε όλη την ΕΑΑΚ αλλά και εκτός αυτής. Ο πόλος αυτός θέλουμε να αποτελέσει εκείνο των μπλοκ δυνάμεων που θα δώσει την μάχη για την ηγεμονία της αντικαπιταλιστικής πρότασης στην διαδικασία ανασυγκρότησης της πτέρυγας.
- Τη **μαζικοποίηση και πολιτική αναβάθμιση των σχημάτων της ΕΑΑΚ που έχουμε καθοριστική συμμετοχή**. Επιδιώκουμε τα σχήματα αυτά να λειτουργούν ως ορατά αντιπαραδείγματα μιας άλλης αριστεράς, σε λειτουργία, μαζική απεύθυνση, πολιτικοποίηση και συμβολή στους αγώνες. Διαμορφώνουμε το δικό μας συσχετισμό και επιδιώκουμε με όπλο την πολιτική μας πρόταση να συσπειρώσουμε θετικά ένα ευρύτερο ριζοσπαστικό δυναμικό.
- Την **οικοδόμηση σχημάτων ΕΑΑΚ και συλλογικότητων** με σαφή αναφορά στην διαδικασία ανασυγκρότησης της αριστεράς αντικαπιταλιστικής πτέρυγας και ενός ανατρεπτικού πολιτικού φοιτητικού κινήματος σε σχολές και ιδρύματα που δεν έχουμε παρέμβαση. Αναβαθμισμένη σχέση με σχήματα και πρωτοβουλίες που μπορεί να μην ανήκουν στην

ΕΑΑΚ αλλά υπάρχει η δυνατότητα ένταξης τους στον πόλο.

- Την θαρρετή απεύθυνση μας στον κόσμο και τα σχήματα της ΕΑΑΚ. Παίρνουμε **πρωτοβουλίες που θα σπάσουν την αδράνεια της ΕΑΑΚ**. Προσπαθούμε να εμφανίζεται η ΕΑΑΚ με κεντρικές ανακοινώσεις, πολιτικές πρωτοβουλίες και κοινό αγωνιστικό σχεδιασμό όπου αυτό είναι εφικτό. Για την επίτευξη αυτού του στόχου αναβαθμίζουμε την πολιτική διαπάλη στο εσωτερικό της και κυρίως φροντίζουμε για την ύπαρξη ενός κοινού πολιτικού πεδίου διαλόγου και αντιπαράθεσης.
- **Τελικός στόχος μας είναι η θετική υπέρβαση της σημερινής ΕΑΑΚ και η ανασυγκρότηση της αντικαπιταλιστικής πτέρυγας** σε ΑΕΙ και ΤΕΙ με τους αγωνιστές, τα σχήματα και τις δυνάμεις που μπορούν να συμφωνήσουν στην παραπάνω κατεύθυνση.

Στο μαθητικό κίνημα

Η ουσιαστική πολιτική και οργανωτική ανάπτυξη του Ανυπόταχτου Μαθητή από το 4ο Συνέδριο αποτελεί σημαντική παρακαταθήκη για την οργάνωση και το ρεύμα μας. **Ο Ανυπόταχος Μαθητής ήταν παρών σε όλες τις σημαντικές μάχες του μαθητικού κινήματος**. Από την αναμέτρηση με το ν. Γαβρόγλου και το πρωταγωνιστικό του ρόλο στην μάχη ενάντια στις εθνικιστικές καταλήψεις, μέχρι το πρόσφατο κύμα των μαθητικών καταλήψεων το φετινό Σεπτέμβριο, την επιμονή στην συγκρότηση ενός ανεξάρτητου πόλου αγώνα και συντονισμού σχολείων, συνέβαλε σημαντικά στην πρόσφατη ριζοσπαστικοποίηση του μαθητικού κινήματος.

Η φάση ανάπτυξης που βρισκόμαστε πρέπει να μας βρίσκει αισιόδοξους, πρέπει όμως παράλληλα, να αναγνωρίσουμε το γεγονός ότι, ο Ανυπόταχος παρά την πολιτική του συνέχεια τόσα χρόνια, δεν έχει καταφέρει να συγκροτήσει μια σταθερή φυσιογνωμία που να τον κάνει αναγνωρίσιμο από μια πλατιά μερίδα του κινήματος. Η δράση του χαρακτηρίζεται από αντιφάσεις (τόσο όσον αφορά κατά διαστήματα την εξωστρεφή λειτουργία όσο και την παρουσία του στο κίνημα), ενώ η θετική ανώτερη συγκρότησή του σε σχέση με ένα προηγούμενο διάστημα συνεχίζει να βρίσκεται κάτω από τον πήχη των απαιτήσεων της σύγχρονης εποχής αλλά και των δυνατοτήτων οικοδόμησης ενός διακριτού ριζοσπαστικού – αγωνιστικού – αντικαπιταλιστικού κοινωνικού και πολιτικού ρεύματος μέσα στα σχολεία. Η μαχητική του στάση στο κίνημα και η κριτική στην ΚΝΕ ή πιο μεμονωμένα στην Αναρχία δεν αρκεί από μόνη της για να συγκροτηθεί ένας διαφορετικός πόλος.

Θέλουμε ο Ανυπόταχτος Μαθητής να γίνει ο βασικός φορέας υποδοχής του διάχυτου αγωνιστικού - αντισυστημικού ρεύματος. Εργαστήρι κοινωνικοποίησης και πολιτικοποίησης και εκφραστής των πιο μαχητικών αντανάκλαστικών των μαθητών. Πυρήνας της προσπάθειας για την οικοδόμηση ενός μαζικού και επικίνδυνου για το σύστημα μαθητικού κινήματος. Μηροστάρτης στην μάχη για την άμεση καλύτερευση της ζωής των μαθητών. Με δράση πολύμορφη τόσο μέσα στα σχολεία όσο και στις γειτονιές.

Στην βάση αυτή ιεραρχούμε:

- Την **ανώτερη πολιτικοϊδεολογική βοήθεια της ν.Κ.Α.** στον Ανυπόταχτο Μαθητή, που πρέπει να γίνει υπόθεση όλης της οργάνωσης.
- Την **ενίσχυση της μαζικότητας, της αυτοτέλειας και της πανελλαδικότητας** του Ανυπόταχτου Μαθητή ώστε να μπορεί να συμβάλλει σε ένα ανεξάρτητο αντισυστημικό αντικαπιταλιστικό μαθητικό ρεύμα, και την σταθερή εγκαθίδρυση του ως ένα δεύτερο βασικό πανελλαδικό πολιτικό πόλο στο μαθητικό κίνημα.
- Την ενίσχυση της πολιτικής φυσιογνωμίας του Ανυπόταχτου με ισχυροποίηση των **πολιτικών του θέσεων και των προγραμματικών του χαρακτηριστικών**. Η βαθύτερη συγκρότηση του «ανυπότακτου μαθητή» προφανώς αφορά πρώτα απ' όλα την ουσιαστική παρέμβασή του στην εκπαίδευση. Χρειάζεται συστηματική και πλατιά δουλειά στους μαθητές για να καταλάβουν την ουσία των προωθούμενων αντιδραστικών αλλαγών και να τις αντιπαλέψουν ολοκληρωμένα. Όμως δεν αφορά μόνο αυτό. Η νεολαία, ιδιαίτερα οι μικρές ηλικίες, πολιτικοποιείται σήμερα μέσα από ένα σύνολο θεμάτων που την βασανίζουν ή την εμπνέουν. Περιβάλλον, ρατσισμός, ανθρώπινες σχέσεις, σχέσεις μεταξύ των φύλων, διαδίκτυο κλπ. Για να αποκτήσουμε μια σχετικά πλατιά επίδραση στην νεολαία χρειάζεται να αναπτύξουμε την παρέμβαση στο σύνολο αυτών των ζητημάτων.
- Σημαντικός δρόμος πολιτικοποίησης των μαθητών είναι ο **πολιτισμός της αντίστασης**. Η νΚΑ και ο Ανυπόταχτος πρέπει να αναβαθμίσουν την πολιτιστική τους δουλειά αποφασιστικά. Να έρθουν τα παιδιά σε επαφή με τις προοδευτικές αξίες, και τον ανατρεπτικό πολιτισμό αλλά και να αναβαθμιστεί η βοήθεια για την ανάπτυξη και προβολή της ερασιτεχνικής δημιουργίας. Οι ΑΝΑΙΡΕΣΕΙΣ πρέπει να παίξουν ιδιαίτερο ρόλο σε αυτό.

Στο κίνημα των γειτονιών

Μετά τις δημοτικές και περιφερειακές εκλογές του 2019 τα σχήματα της αντικαπιταλιστικής πτέρυγας στο τοπικό επίπεδο κατάφεραν να εκλέξουν δεκάδες δημοτικούς και περιφερειακούς συμβούλους σε όλη την Ελλάδα. Σε πολλές περιπτώσεις οι εκπρόσωποι μας έπαιξαν καθοριστικό ρόλο, τόσο στην ανάδειξη ζητημάτων που «εν κρυπτώ» επιδιωκόταν να περάσουν από τα τοπικά συμβούλια, στην επιστημονική τεκμηρίωση των σχεδίων του κεφαλαίου για το πεδίο της πόλης και της περιφέρειας και στην αποκάλυψη των ανίερων συμμαχιών που στήνονταν από όλα τα κόμματα για να εξυπηρετήσουν ιδιωτικά συμφέροντα, όσο και στην οργάνωση του κόσμου και των τοπικών κινημάτων για να αντιπαρατεθούν στο δρόμο με αυτές τις πολιτικές.

Η εσωτερική ζωή των σχημάτων διαφέρει. Από σχήματα που βασίζονται μόνο στους εκπροσώπους, μέχρι σχήματα με συλλογική λειτουργία, ομάδες εργασίας και συχνές συνελεύσεις. Με αφορμή το lockdown και τον περιορισμό μεγάλης μερίδας του κόσμου κοντά στο σπίτι του, οι γειτονιές ανάδειξαν ξανά μετά το '10-'12 τη δυναμική που μπορούν να έχουν. Η αξία που έχουν οι ελεύθεροι χώροι και ευρύτερα η ελευθερία του λαού και ιδιαίτερα της νεολαίας να μπορεί να περπατάει στις γειτονιές της χωρίς το φόβο της καταστολής, σε χώρους πρασίνου και χώρους δωρεάν άθλησης και ψυχαγωγίας, έγινε εμφαντική. Ταυτόχρονα η παρέμβαση στις γειτονιές αναζωπυρώθηκε και τα τοπικά σχήματα έπαιξαν σημαντικό ρόλο. Φάνηκε ότι η παρέμβαση στη γειτονιά μπορεί να συνδυαστεί με άλλες πλευρές της παρέμβασής μας, όπως το εργατικό ή το μαθητικό, ενώ νέες πλευρές ανοίγονται καθώς το κράτος «σπρώχνει προς τα κάτω» τις υπηρεσίες μέριμνας, εκχωρώντας αρκετές αρμοδιότητες σε δήμους και περιφέρειες για ζητήματα όπως είναι τα σχολεία ή οι πρωτοβάθμιες δομές υγείας.

Στη βάση αυτή ιεραρχούμε:

- Την **μεγαλύτερη εμπλοκή της νΚΑ με τις τοπικές κινήσεις**. Με παρουσία στα συντονιστικά και τις συνελεύσεις των κινήσεων, ανάληψη καθηκόντων κλπ.
- Την προσπάθεια **επεξεργασίας γραμμής**, εντός των τοπικών κινήσεων για ζητήματα που έχουν **ιδιαίτερη επίδραση στη νεολαία**, όπως είναι οι ελεύθεροι χώροι, η άθληση, η διασκέδαση, η προσπάθεια εμπορευματοποίησης κάθε πλευράς της πόλης.
- Την επιδίωξη να δημιουργήσουμε στις περιοχές **μορφές έκφρασης του οργανωμένου λαού**. Με δημιουργία τοπικών συνελεύσεων, πρωτοβουλιών, λεσχών και στεκιών, ή ενίσχυση των ήδη υπαρχόντων.

Ο ΑΣΤΑΘΜΗΤΟΣ
ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ
ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΜΑΣ.
ΤΟ ΚΙΝΗΜΑ
ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ

Το νεολαιίστικο κίνημα την τελευταία δεκαετία πέρασε από σημαντικές ποιοτικές διακυμάνσεις στην εμφάνιση και την μαχητικότητά του. Οι αγώνες και οι αναζητήσεις της νεολαίας το διάστημα 10-12 αν και συνδυάστηκαν με μεγαλειώδεις λαϊκές κινητοποιήσεις απέναντι στην μνημονιακή επέλαση, δεν κατάφεραν να πάρουν συνολικά χαρακτηριστικά σε επίπεδο περιεχομένου και οργάνωσης του κινήματος της νεολαίας, και μένοντας ευάλωτες στις λογικές των «εύκολων κοινοβουλευτικών λύσεων», οδηγήθηκαν στην υποχώρηση και την αναμονή. Ακόμα περισσότερο η απότομη διάψευση των κοινοβουλευτικών προσδοκιών και η παγίωση ενός δυσμενούς κοινωνικού και πολιτικού συσχετισμού, δημιούργησε ένα ευρύτερο κλίμα ήττας, μια τάση φυγής από την κεντρική πολιτική αντιπαράθεση και εγκλωβισμού στις επιμέρους μάχες και διεκδικήσεις, γεγονός που προκάλεσε και μια ευρύτερη αποδυνάμωση των πιο οργανωμένων κομματιών του νεολαιίστικού κινήματος.

Η τάση αυτή φαίνεται να αντιστρέφεται τα τελευταία χρόνια, καθώς το βάθος της επίθεσης, το τσάκισμα της προοπτικής της νεολαίας και η ανάγκη της «εδώ και τώρα» απάντησης **γεννάει ένα νέο ρεύμα ριζοσπαστικοποίησης**. Παρά τους διαδεδομένους μύθους περί απαθούς νεολαίας, η νεολαία παρουσιάζει ενδιαφέρον για την πολιτική, απλά με διαφορετικό τρόπο από ότι στο παρελθόν. Διαμορφώνεται μια ευρύτερη ανατρεπτική νεολαιίστικη κουλτούρα, η οποία δεν αποδέχεται τη σύγχρονη βαρβαρότητα και με τρόπο ενδεχομένως μη οργανωμένο «ρίχνεται στην μάχη», με ενθουσιασμό, μαχητικότητα και αποφασιστικότητα ιδιαίτερα στον χώρο της παιδείας αλλά και για θέματα με ιδιαίτερο ιδεολογικό και αξιακό φορτίο (π.χ. αντιφασιστικό, φεμινιστικό κίνημα κ.α.) ή σε δυναμικές κινητοποιήσεις που φαίνονται να υπερβαίνουν τα τετριμμένα. Ένα σημαντικό ρεύμα εντός της νέας γενιάς εμφανίζεται δυναμικά στο προσκήνιο, με μαχητικότητα και αποφασιστικότητα και αναπτύσσει πολιτική και κινηματική δραστηριότητα. Δεν πρόκειται για ένα έτοιμο και κατασταλαγμένο ρεύμα ριζοσπαστικοποίησης (πώς θα μπορούσε άλλωστε;) αλλά για μια ελπιδοφόρα δυνατότητα, ώστε αυτή την φορά να πάει μέχρι τέλους!

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν οι μαθητικές κινητοποιήσεις του προηγούμενου διαστήματος, που ξεπέρασαν τα στενά όρια των «αμιγώς μαθητικών» αιτημάτων, μπλοκάροντας το ρεύμα των εθνικιστικών καταλήψεων, δίνοντας την μάχη απέναντι στο νομοσχέδιο Γαβρόγλου από την σκοπιά της εναντίωσης στο «νέο σχολείο» και απαιτώντας την επαναλειτουργία των σχολείων με όλα τα απαραίτητα υγειονομικά μέτρα προστασίας. Αντίστοιχα ελπιδοφόρα, είναι και η επανεμφάνιση του φοιτητικού κινήματος μετά από μια σημαντική περίοδο υποχώρησης με τις μάχες που έδωσε απέναντι στις

μεθοδεύσεις Κεραμέως για τα πανεπιστήμια, εν μέσω καθολικού lock-down και κλειστών σχολών. Τέλος, η συνολική επαναφορά του νεολαιίστικού τσαμπουκά στις κινητοποιήσεις απέναντι στον κρατικό αυταρχισμό φέρνει στο προσκήνιο την ανάγκη της νεολαίας να ανασάνει έξω από τον ασφυκτικό κλοιό.

Ενώ όμως μπαίνουμε σε μια νέα φάση για το νεολαιίστικο κίνημα, η **ηγεμονία των οργανωμένων δυνάμεων και ρευμάτων** εντός του παραμένει **ρευστή**. Σε επίπεδο πολιτικού περιεχομένου μια βασική τάση που κερδίζει έδαφος (και θα συνεχίζει να το κάνει όσο δεν εμφανίζεται μια ορατή πραγματικά ριζοσπαστική αντιπρόταση) είναι η ρηχή εναντίωση στην «υπεραντιδραστική και διεφθαρμένη» ΝΔ, μένοντας έκθετη σε «δημοκρατικές και προοδευτικές» αφηγήσεις διαφόρων παραλλαγών, και σε αυτό έχουν ευθύνη και δυνάμεις που αυτοπροσδιορίζονται ως αντικαπιταλιστικές αλλά δεν τραβάνε σαφείς διαχωριστικές γραμμές. Από την άλλη, η ανάγκη αναζήτησης νέων μαχητικών μορφών άσκησης πολιτικής μέσω πειραματισμού, εναλλακτικών αντιθεσμών και λειτουργίας μέσα από ανοιχτές συνελεύσεις και δομές άμεσης δημοκρατίας, συχνά ηγεμονεύεται από τον δήθεν «αδιαμεσολάβητο αγώνα ατομικιστών», κρατώντας αποστάσεις από συλλογικούς φορείς και οργανωμένες δυνάμεις και βάζοντας αντικειμενικά όρια στο κίνημα. Σε γενικές γραμμές, όμως η διαπάλη είναι ακόμα ρευστή και φαίνεται ότι κανένα πολιτικό σχέδιο δεν έχει καταφέρει να ηγεμονεύσει πλήρως στο νεολαιίστικο κίνημα. Επιμέρους κατευθύνσεις μπορεί να ακολουθούνται στη μία ή την άλλη καμπή, στον έναν ή τον άλλο αγώνα, παρ' όλα αυτά όχι με σταθερό και μόνιμο τρόπο.

Υπάρχει επομένως ένα κενό πολιτικής ηγεμονίας στο κίνημα της νεολαίας, και το στοίχημα για μια νέα ανατρεπτική πολιτική ηγεμονία παραμένει ανοιχτό. Η αντικαπιταλιστική αριστερά και ειδικά η ν.Κ.Α. έχει τις δυνατότητες να εκφράσει με μαζικούς – πλειοψηφικούς όρους τις πιο ανατρεπτικές αναζητήσεις της νεολαίας και να συμβάλει στο ανέβασμα του πολιτικού πήχου αλλά και της μαχητικότητας του νεολαιίστικού κινήματος. Για να μπορέσει η αγανάκτηση και η δυσaréσκεια της νεολαίας να υπερβεί το όριο της εκτόνωσης και να συμβάλει σε έναν ευρύτερο εργατικό λαϊκό ξεσηκωμό, πρέπει να μετρηθούν αποφασιστικά βήματα στο περιεχόμενο και την οργάνωση του νεολαιίστικού κινήματος.

ΣΤ.1

Ανατρεπτικό κίνημα της νεολαίας με επιδίωξη την ηγεμονία των αντικαπιταλιστικών ιδεών

Η νέα γενιά και το κίνημά της μπορούν και πρέπει να σηκώσουν το γάντι και να πρωταγωνιστήσουν στην ιστορικών διαστάσεων κοινωνική, πολιτική και ιδεολογική αναμέτρηση που λαμβάνει χώρα στην Ελλάδα αλλά και σε ολόκληρο τον κόσμο. Το αποτέλεσμα αυτής της μάχης θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από την συγκρότηση ή όχι, και με ποιους όρους, ενός **νεολαιίστικου κινήματος εργατικής κατεύθυνσης**. Η νεολαία μπορεί να αποτελέσει έναν βασικό και πολύτιμο κρίκο για την συνολική ανασύνταξη του στρατοπέδου "των από κάτω" σε αυτή την καμπή της κοινωνικοπολιτικής αναμέτρησης. Η ν.Κ.Α. πρέπει να παίξει πρωταγωνιστικό ρόλο για τον ποιοτικό μετασχηματισμό του νεολαιίστικου κινήματος σε ανώτερη βάση. Για να μπορέσει όμως η ν.Κ.Α. να κάνει κάτι τέτοιο, χρειάζεται να αναπτύξουμε μια συνολική και ολόπλευρη λογική για την παρέμβαση μας στο κίνημα.

Πρώτα και κύρια, ο ρόλος της πρωτοπορίας έγκειται ακριβώς στην αναγκαία **όξυνση και ανάπτυξη των κινηματικών αντιστάσεων** σε κάθε χώρο που ζει, εργάζεται ή σπουδάζει η νεολαία με ενιαία κριτήρια και λογική. Χρειάζεται προσεκτική επιλογή εκείνων των αιτημάτων κρίκων που μπορούν να κινητοποιήσουν αγωνιστικά τις μάζες, κάτι που προϋποθέτει οργανική εμπλοκή και σύνδεση με τις ανάγκες, τις αναζητήσεις και τις ανησυχίες της νεολαίας. Δεν κινούμαστε με την κλασσική μονοδιάστατη λογική : «αποκλειστικά οικονομικοί αγώνες και πολιτική δια του κόμματος», αλλά επιδιώκουμε να οργανώσουμε διεκδικήσεις από το πιο «μικρό» έως το πιο «μεγάλο» ζήτημα αναδεικνύοντας εκτός από τα οικονομικά ζητήματα και τα ζητήματα εκείνα που αφορούν τον τρόπο ζωής, ψυχαγωγίας, κοινωνικής ζωής και προοπτικής της νεολαίας. Το ποιος θα είναι εκείνος ο κρίκος που θα σε βοηθήσει να ξετυλίξεις ολόκληρη την αλυσίδα, δεν αναγράφεται σε κανένα «εγχειρίδιο» αλλά εξαρτάται από την ικανότητα της πρωτοπορίας να εκτιμήσει την αλληλοδιαπλοκή της συγκεκριμένης κατάστασης στον κάθε χώρο με τις ευρύτερες κοινωνικές και πολιτικές συνθήκες.

Φυσικά οι αγώνες δεν φτάνει μόνο να ξεσπάσουν. Χρειάζεται να αποκτήσουν εκείνα τα πολιτικά καύσιμα ώστε να πάνε ως το τέλος. Είναι κομβικός ο ρόλος της πρωτοπορίας, και ιδιαίτερα της ν.Κ.Α. για την **πολιτικοποίηση και εμπάθυνση** των κινημάτων. Πέρα από την ανα-

γκαία πολιτική αποκάλυψη του ρόλου των αστικών ή ρεφορμιστικών ρευμάτων κυρίως το ζητούμενο είναι η συγκρότηση ενός συνολικού πολιτικού πλαισίου πάλης, που θα συνδέει τα επιμέρους ζητήματα, θα εναντιώνεται συνολικά στις στρατηγικές κατευθύνσεις του κεφαλαίου και του αστικού κράτους και θα στοιχειοθετεί ένα θετικό πρόταγμα για την εργατική νεολαία. Κύριο μέλημα μας για το κίνημα πρέπει να είναι η κατάκτηση ενός θετικού ρόλου, αν θέλουμε να ξεπεράσουμε έναν μόνιμο ρόλο «τερματοφύλακα». Το κέντρο βάρους πρέπει να πέφτει στο «τι πρέπει να γίνει» σε σχέση με το «τι δεν πρέπει να περάσει». Με την κομμουνιστική πολιτική και προοπτική παρούσα σε κάθε μάχη, χρειάζεται να σκιαγραφήσουμε δρόμους σε σύγκρουση με την εξουσία του κεφαλαίου ως τη χειραφέτηση της εργατικής τάξης.

Αποφασιστικά βήματα πρέπει να γίνουν σε ό,τι αφορά τις **εργατοδημοκρατικές μορφές οργάνωσης** του κινήματος. Θέλουμε ένα κίνημα που θα στηρίζεται στις αποφασιστικές αμεσο-δημοκρατικές του διαδικασίες και που θα μπορεί να συντονίζεται σε ανώτερο επίπεδο ξεπερνώντας τον κατακερματισμό και τον εγκλωβισμό στους επιμέρους χώρους. Ξεκινάμε από τις πιο πρωτόλειες μορφές σε δύσκολους συσχετισμούς (επιτροπές αγώνα σε εργασιακούς χώρους του ιδιωτικού τομέα ή σε «μαύρους» φοιτητικούς συλλόγους) μέχρι την ουσιαστική αναζωογόνηση εκείνων των δομών που θα εμπλέκουν το σύνολο των αγωνιζόμενων σε κάθε χώρο (σωματεία, φοιτητικοί σύλλογοι, μαθητικές συνελεύσεις) αλλά και τον ανώτερο πολιτικό συντονισμό τους ανά πόλη και πανελλαδικά (π.χ. συντονιστικό γενικών συνελεύσεων των φοιτητικών συλλόγων). Επιδίωξη μας είναι ο συντονισμός του κινήματος σε επίπεδο πόλης ή πανελλαδικά να μην διεξάγεται με χαοτικές «συνελεύσεις ατομικότητων» (που βάζουν από το παράθυρο μία άτυπη γραφειοκρατία) αλλά με αιρετούς και ανακλητούς αντιπροσώπους που θα εκφράζουν τις αποφάσεις των γενικών συνελεύσεων. Μόνο έτσι μπορούμε να υπερβούμε στην πράξη την αστικού τύπου εκπροσώπηση που προκύπτει από την κοινοβουλευτική αντίληψη της ανάθεσης μέσα από τις εκλογές. Φυσικά συμμετέχουμε και αξιοποιούμε και τις διαδικασίες των Δ.Σ. χωρίς όμως ο σχεδιασμός μας να ξεκινά και να τελειώνει από εκεί. Το κέντρο βάρους μας θέλουμε να πέφτει **σε εκείνες τις μορφές που ευνοούν την ενεργητική συμμετοχή, ανεβάζουν τη πολιτική δραστηριότητα του αγωνιζόμενου κόσμου**, και όχι την παθητική παρακολούθηση και την αδράνεια. Επιλέγουμε εκείνες τις μορφές που δίνουν τη δυνατότητα στη νεολαία να παράγει και να ασκεί ανατρεπτική πολιτική για τον εαυτό της, μακριά από τα παζάρια και αυτούς που αποφασίζουν για εμάς, χωρίς εμάς.

Αποφασιστικά βήματα πέρα από το περιεχόμενο πρέπει να γίνουν και στις **μορφές πάλης** του νεολαιίστικου

κινήματος, με κύριο κριτήριο την συνέχιση και την κλιμάκωση του αγώνα. **Για εμάς πρέπει να είναι καθαρό πως δεν απορρίπτουμε καμία μορφή πάλης, ούτε αντίθετα ότι δεσμεύουμε το κίνημα σε μια οποιαδήποτε καθορισμένη μορφή πάλης.** Αντλώντας εμπειρία από τα πρόσφατα κινήματα σε Ελλάδα και εξωτερικό, το κίνημα πρέπει γίνεται επικίνδυνο τόσο μέσα από τους πολιτικούς του στόχους, όσο και από την πρακτική στον δρόμο για τη διεκδίκηση τους. Αξιοποιούμε τις πιο διαφορετικές μορφές πάλης και σε κάθε φάση επιλέγουμε εκείνη την μορφή πάλης που θα μπορεί σε μια περίοδο φαινομενικής νηνεμίας να ανάψει την σπίθα, στην περίοδο που οι μάζες μπαίνουν ορμητικά στον αγώνα να αναπτύσσει και να κλιμακώνει την αντιπαράθεση, και στις περιόδους καμπών να πρεσβεύσει την συνέχιση του αγώνα και όχι την άτακτη οπισθοχώρηση ή την περιχαράκωση και την απομόνωση. Αντίθετα, η μονοστοχία στις μορφές πάλης και ο εγκλωβισμός σε ένα και μόνο συγκεκριμένο μοτίβο (π.χ. συνέλευση, κατάληψη, διαδήλωση στο φοιτητικό) δεν κατορθώνει να επικοινωνήσει με τις διαθέσεις του μαχόμενου κόσμου, δεν επικοινωνεί με την λαϊκή επιπονητικότητα και φαντασία και δεν μπορεί να είναι αποτελεσματικό όπλο για την κλιμάκωση του κινήματος. Αντίστοιχα αξιοποιούμε και τις νέες ηλεκτρονικές μορφές πάλης (π.χ. #cancel_efood, #me_too κ.α.) χωρίς απολυτότητες και αφορισμούς. Παραγνώριση της «ηλεκτρονικής» πάλης, μπορεί να σημαίνει ανά περίπτωση ίσως αφοπλισμό και απομόνωση χωρίς την αξιοποίηση της αμεσότητας και της διαδραστικότητας του μέσου. Από την άλλη η αποθέωση και η μονομέρεια υπέρ της, ειδικά σε αντιδιαστολή με τις «παραδοσιακές» μορφές πάλης, πρακτικά οδηγεί σε ελιτισμό και αδιέξοδο.

Σε σχέση με τις υπόλοιπες πολιτικές δυνάμεις που αναφέρονται στο μαζικό κίνημα επιμένουμε στην τακτική της **ανατρεπτικής κοινής δράσης** όλων των μαχόμενων δυνάμεων για την μαζικοποίηση και τη διάχυση του αγώνα. Η διαδικασία αυτή επιδιώκουμε να κατακτηθεί εντός των διαδικασιών του κινήματος πάνω στην πιο προωθητική πολιτική πρόταση, σε περιεχόμενο και μορφές, και όχι σε κλειστές προσυμφωνίες. Είναι μια διαδικασία ενότητας και διαπάλης, όπου αφενός επιδιώκουμε την ανώτερη συγκέντρωση δυνάμεων για την μαζικοποίηση του αγώνα, αφετέρου την αναβαθμισμένη πολιτική αντιπαράθεση για την προοπτική του κινήματος. Η πολιτική διαμάχη ανάμεσα στις οργανωμένες δυνάμεις δεν αναστέλλεται στο όνομα του «κοινού πλαισίου πάλης», αντίθετα έχει τα μάτια στραμμένα στη κίνηση του αγωνιζόμενου κόσμου. Από την άλλη, για εμάς είναι ζητούμενη η κατάκτηση ενός νέου συντροφικού πολιτικού πολιτισμού μεταξύ όλων των δυνάμεων που λειτουργούν με όρους μαζικού κινήματος και όχι ενός καταστροφικού ενδοκινηματικού εμφυλίου.

Όλο το προηγούμενο διάστημα, η οργάνωση συμμετείχε και -κάποιες φορές- έπαιξε καθοριστικό ρόλο σε αγώνες και κινήματα. Παρόλα αυτά κάνοντας ένα zoom-out μπορούμε να πούμε ότι δεν καταφέραμε να φανούμε αντάξιοι των απαιτήσεων της εποχής. Καθοριστικό ρόλο στην διεύρυνση των δυνατοτήτων παρέμβασης και επίδρασης μας στις κινηματικές εξελίξεις παίζει η **ανασυγκρότηση της πρωτοπορίας** σε όλα τα επίπεδα. Χωρίς την ανώτερη συγκρότηση του «δικού μας στρατοπέδου» θα παραμένουν περιορισμένες οι δυνατότητες επίδρασης σε πλατύτερες μάζες. Θέλουμε ανώτερη οργάνωση παντού με τα μάτια στραμμένα στα συμφέροντα του κινήματος και της τάξης, και όχι κινηματικά ξεσπάσματα με ημερομηνία λήξης στις επόμενες εκλογές όπως πρεσβεύει η ρεφορμιστική αριστερά κάθε είδους. **Ανώτερη οργάνωση για το κίνημα επομένως και όχι κίνημα για την οργάνωση.** Από την άλλη πολλές φορές η δυσκολία μας να παίξουμε πρωταγωνιστικό ρόλο σχετίζεται και με την αδυναμία μας να **επικοινωνούμε με τα κάθε φορά πρωτόλεια ερωτήματα της νεολαίας και από την διαλεκτική προσπάθεια να αλληλεπιδράσουμε με αυτά για να εξελίσσουμε και να προχωρήσουμε τη γραμμή μας.** Με αυτήν την έννοια, μια πολιτική και κινηματική πρακτική "business as usual", είτε αδυνατεί να συμβάλλει στην αναγκαία πολιτική όξυνση, είτε απλά συμβάλλει στη συντήρηση της υπάρχουσας κατάστασης. Αντίθετα απαιτείται ένας εμπλουτισμός της λογικής μας για την παρέμβαση στο κίνημα η οποία καταρχάς θα στηρίζεται σε μια ισχυρή βάση κριτηρίων (όπως αυτά που περιγράφονται παραπάνω), αλλά θα μπορεί παράλληλα και να ελίσσεται και να τροφοδοτείται από την κάθε φορά ιδιαίτερη κατάσταση και καμπή του κινήματος. Πρέπει να είναι καθαρό πως αυτή η αναγκαία πολιτική ευελιξία δε συνεπάγεται την υποταγή στο κάθε φορά αυθόρμητο, αλλά είναι μια προσπάθεια να επικοινωνούμε, να μαθαίνουμε και να μην απομονωνόμαστε από τα νέα στοιχεία (εκείνα φυσικά που είναι προωθητικά) και να μπορούμε κατ'επέκταση να διεκδικήσουμε την ηγεμονία μέσα από την διαπάλη για την ανώτερη πολιτικοποίηση τους. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να είναι καθαρό πως η όποια ηγεμονία κατακτιέται εντός του κινήματος, και αναπτύσσεται μέσα στις κάθε φορά πρωτόγνωρες συγκεκριμένες συνθήκες και όχι εντός δοκιμαστικού σωλήνα.

Η εργατική παρέμβαση της νΚΑ

ΣΤ.2

Το εργατικό κίνημα τα τελευταία χρόνια παρουσιάζει **σημαντική υποχώρηση παρά τις όποιες επιμέρους μάχες έχει δώσει.** Η συστημική ένταξη του ΣΥΡΙΖΑ και η εμπειρία της περιόδου των αντιμνημονιακών μαχών ενέτεινε το αίσθημα της "από τα πάνω" λύσης και ενσωμάτωσε τις δυναμικές εργατικές αντιστάσεις που

αναπτύχθηκαν την προηγούμενη δεκαετία. **Το εργατικό κίνημα δεν κατάφερε συνολικά να ξεπεράσει την παρατεταμένη αδυναμία και υποχώρηση, να συγκροτηθεί ανεξάρτητα και να δημιουργήσει ρήγματα και αναχώματα στην συνολική επίθεση του κεφαλαίου.** Ο ρόλος του αστικοποιημένου συνδικαλισμού - ο οποίος εμφανίζει σημάδια έντονου εκφυλισμού - οδήγησε σε πολλές περιπτώσεις στην **ουσιαστική εκτόνωση των αγώνων.** Καθοριστικές αιτίες της κρίσης του αποτελούν η υποταγή στην αστική πολιτική και η βαθιά αντιδημοκρατική δομή του, έκφραση της οποίας αποτελεί η κυριαρχία του κυβερνητικού και εργοδοτικού συνδικαλισμού και των δυνάμεων του στα περισσότερα συνδικάτα, ιδίως στα δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια (ΓΣΕΕ - ΑΔΕΔΥ - Ομοσπονδίες, μεγάλα εργατικά κέντρα). Η «κοινωνική συμμαχία» το 2018 και το τελευταίο συνέδριο της ΓΣΕΕ αποτελούν τομή στον επίσημο συνδικαλισμό όπως τον γνωρίζαμε με τις καθεστωτικές παρατάξεις εντός της ΓΣΕΕ να δείχνουν πρωτοφανή ομοψυχία υπέρ του κεφαλαίου και των κυβερνήσεων, δίνοντας πλήρη συναίνεση στην αντεργατική επίθεση που συντελείται τόσο πριν όσο και μετά την εμφάνιση της πανδημίας. Χαρακτηριστική της συντελούμενης τομής είναι η μετάβαση του αστικοποιημένου συνδικαλισμού από τις εθιμοτυπικές απεργίες των παλαιότερων ετών στο διαταξικό μέτωπο με εργοδοτικούς και επισημονικούς φορείς υιοθετώντας στην ατζέντα της και αιτήματα του κεφαλαίου.

Όλη η πρόσφατη πορεία, από το ασφαλιστικό Κατρούγκαλου, τον αντιαπεργιακό νόμο ΣΥΡΙΖΑ και όλες τις αντιδραστικές αναδιαρθρώσεις που προώθησε το κεφάλαιο και οι κυβερνήσεις του τα τελευταία χρόνια, με πιο πρόσφατο κομβικό σταθμό το νόμο Χατζηδάκη, έφεραν την εργατική τάξη σε χειρότερες θέσεις, κοινωνικά και πολιτικά. **Ιδιαίτερα μετά την πανδημία ένας καινούριος κόσμος διαμορφώνεται για τους εργαζομένους. Από τη γενικευμένη τηλεργασία που οδηγεί στην περαιτέρω ελαστικοποίηση της εργασίας και απαιτεί νέες μορφές παρέμβασης μέχρι το νόμο Χατζηδάκη που θέτει πραγματικά όρια στους αγώνες.** Το εργατικό και συνδικαλιστικό κίνημα με τη γραμμή και το σχέδιο των κυρίαρχων δυνάμεών του, όχι μόνο δεν οργάνωσαν την αντεπίθεση του κόσμου της δουλειάς, αλλά οδήγησαν στο ξεφούσκωμα και την ήττα μια σειρά αγωνιστικά σκιρτήματα, απεργίες και διαθέσεις. Ακόμα και δυνάμεις που δρουν στο όνομα των ταξικών αγώνων και των εργατικών συμφερόντων (όπως το ΠΑΜΕ), **συμβιβάστηκαν τελικά με το σχεδιασμό του αστικοποιημένου συνδικαλισμού** ή εξάντλησαν εν τέλει την ταξική φρασεολογία τους σε συμβολικές κινήσεις και αγώνες διαμαρτυρίας με τελικό στόχο την κομματική τους ενίσχυση.

Πιο συγκεκριμένα για το ΠΑΜΕ όλο αυτό το διάστημα παραμένει πλήρως προσπλωμένο στη λογική αγώνων χαμηλής έντασης. Κινείται στη λογική της συντεταγμένης «συντήρησης δυνάμεων», των αμυντικών μαχών, ενώ ο δικασμός «άμεσων ζητημάτων» και «προπαγάνδας για τη λαϊκή εξουσία», οδηγεί στην καθήλωση εντός των ορίων ενός αγωνιστικού οικονομισμού. Γι' αυτό δεν μπορεί να αποτελέσει απάντηση στη σημερινή επίθεση ούτε τακτικά ούτε στρατηγικά. Η αντιμετώπιση του ως προς τις άλλες δυνάμεις του κινήματος ποικίλλει, και δεν βασίζεται σε μια λογική αρχών, αλλά αποκλειστικά με βάση το τι θα ωφελήσει το ίδιο. Με αυτή την έννοια τότε υψώνει «τείχη» σε ότι δεν ελέγχει το ίδιο, και τότε μπορεί να αφήνει το περιθώριο σε κάποια περιορισμένη κοινή δράση, χωρίς όμως μια ουσιαστική ενωτική στάση η οποία θα βασίζεται στην πολιτική δράση των ίδιων των εργαζομένων. Παρ' όλα αυτά οφείλουμε να επισημάνουμε τους αγώνες και τις απεργίες που οργανώθηκαν «από τα κάτω» με πρωτοβουλία των ταξικών δυνάμεων και την συμβολή του ΠΑΜΕ, χωρίς τον αστικοποιημένο συνδικαλισμό της ΓΣΕΕ δείχνοντας, υπό συνθήκες, τη δυνατότητα ύπαρξης ενός ανεξάρτητου κέντρου αγώνα που θα βγαίνει στο προσκήνιο και θα διεκδικεί.

Στην πρόσφατη πανελλαδική συνάντηση της Πρωτοβουλίας διαλόγου για ένα σύγχρονο κομμουνιστικό πρόγραμμα και κόμμα αναφερόμαστε στην εντυπωσιακή επιστροφή του εργατικού κινήματος σε ένα από τα πιο αποτελεσματικά εργαλεία του: τη συγκρότηση νέων σωματείων στην καρδιά της παραγωγής (βλ. Google). **Βασικός μας στόχος για την επόμενη περίοδο είναι η μαζική επιστροφή & η επανοικειοποίηση των συνδικάτων & των σωματείων από την νεολαία.** Αδιαμφισβήτητα η νέα γενιά έχει αποτελέσει πειραματόζωο στρατηγικών επιλογών του κεφαλαίου και μετασχηματισμών του ολοκληρωτικού καπιταλισμού που δυσχεραίνουν τη συνδικαλιστική οργάνωσή της. Από την άλλη όμως στους νέους εργαζόμενους φαίνεται να αναπτύσσεται μια γενικευμένη δυσαρέσκεια, και αγωνιστικές διαθέσεις οι οποίες σποραδικά κάνουν την εμφάνισή τους (π.χ. στις από τα κάτω απεργίες). **Στοχεύουμε σε μια «μεγάλη επιστροφή» της νεολαίας στα σωματεία στα οποία θέλουμε να δώσει νέα πνοή. Όχι όμως στα σωματεία όπως είναι σήμερα!** Το κύριο πρόβλημα του εργατικού κινήματος δεν είναι τόσο η μαζικότητα του αλλά κυρίαρχα η πολιτική-προγραμματική του κατεύθυνση, η πλήρης γραφειοκρατικοποίησή του, η πλήρης κυριαρχία του «κοινωνικού εταιρισμού» και της ταξικής συνεργασίας. Η ταξική ανασυγκρότηση του εργατικού κινήματος δεν αφορά απλά τη συνδικαλιστική οργάνωση του ενός ή του άλλου κομματιού της εργατικής τάξης. Αφορά φυσικά και αυτό, αλλά πριν από όλα σημαίνει την ανασύσταση της ιδέας της ανατροπής της υπάρχουσας κοινωνίας μέσα στις μάζες, και της

περιγραφής μιας νέας κατάστασης και ρόλου της εργατικής τάξης στην κοινωνία, ανοιχτής σε μια συνολικά χειραφετητική προοπτική.

Νέο εργατικό κίνημα και ταξική ανασυγκρότηση σημαίνει πάλη ώστε να οργανωθεί η αντιμετώπιση του κινήματος, η ανάπτυξη αγώνων που θα συγκρούονται με τον πυρήνα της αντιλαϊκής πολιτικής και των αστικών αναδιανομών. **Ταξική ανασυγκρότηση σημαίνει ανάπτυξη όλων των μορφών συσπείρωσης των εργαζομένων, με ριζική αναζωογόνηση των συνδικάτων, την δημιουργία νέων σε καινούριους κλάδους, την τόλμη για τη δοκιμή νέων μορφών συσπείρωσης και δράσης.** Σημαίνει ταξικά σωματεία και συντονισμό τους, άλλο κέντρο αγώνα από τον υποταγμένο συνδικαλισμό, ικανό να οργανώνει την πάλη των εργαζομένων. Σημαίνει γραμμή ρήξης και ανατροπής πάνω σε διεκδικήσεις που εκφράζουν τα συνολικά συμφέροντα των εργαζομένων (και όχι μόνο τα «ιδιαίτερα», κλαδικά, ομοιοεπαγγελματικά, επιχειρησιακά, κοκ.) δημιουργώντας μια νέα ταξική αγωνιστική ενότητα απέναντι στον κατακερματισμό και τη διάσπαση. Στα πλαίσια αυτά εκτιμούμε ότι μπορεί να συμβάλει αποφασιστικά η συγκρότηση της **Πανελλαδικής Κίνησης για την Εργατική Χειραφέτηση**. Η αντίληψη μας είναι **πρόταση ενότητας και διαχωρισμού**. Θέλουμε να ενισχύσουμε τις τάσεις ενότητας της εργατικής τάξης στη βάση με ριζοσπαστικό-απελευθερωτικό περιεχόμενο, των διαφορετικών και αποσπασματικά εκδηλούμενων αγώνων της, του εθνικού με το διεθνικό, των διαφόρων τμημάτων της τάξης, του σήμερα με το αύριο, της αντίστασης με την ανατροπή κ.λπ. Ταυτόχρονα είναι και μια πρόταση διαχωρισμού (πρωτίστως πολιτικού και ιδεολογικού, αλλά και οργανωτικού) προς την κυρίαρχη αστική πολιτική, μια πρόταση ανταγωνιστικής παρουσίας προς το κεφάλαιο αλλά και προς το υπάρχον εργατικό κίνημα.

Η αποτίμηση της δουλειάς μας στο εργατικό κίνημα

Η συγκρότηση των εργατικών οργανώσεων σε πανελλαδικό επίπεδο αποτέλεσε για τη νΚΑ ειδοποιό φυσιογνωμικό χαρακτηριστικό με ακτινοβολία που μπορούσε να επιδράσει στον ευρύτερο συσχετισμό της Αριστεράς. Η νΚΑ με τις θέσεις που διαμόρφωσε (4ο συνέδριο) αλλά και τον πρωταγωνιστικό ρόλο που έπαιξε σε εργατικές πρωτοβουλίες σε κρίσιμους κλάδους πολλαπλασίασε αυτή της τη δυναμική και διέυρυνε τις δυνατότητες που ανοίχθηκαν μπροστά της. Παρόλα αυτά η φτωχή θεωρητικοπολιτική συγκρότηση, η απειρία της μπροστά σε καταστάσεις πολύ πιο δύσκολες από το φοιτητικό συνδικαλισμό η αδύναμη εργατική μας σύνθεση, και οι αποκλίνουσες τάσεις που διαμορφώθηκαν στο εσωτερικό της πτέρυγας ιδιαίτερα μετά την πρώτη εμφάνιση της «Κοινωνικής Συμμαχίας» (30/5/18) από

πλευράς αστικοποιημένου συνδικαλισμού δεν άργησαν να επιδράσουν στα εν λόγω εγχειρήματα, με αποτέλεσμα η προοπτική τους σήμερα να είναι μετέωρη. Ιδιαίτερα στη σημερινή περίοδο που ο αντίπαλος υλοποιεί τις στοχεύσεις του με τον πιο βίαιο τρόπο προς τους εργαζόμενους και η επίθεση έχει οξυνθεί, φάνηκε πως οι προσπάθειες των προηγούμενων χρόνων έχουν φτάσει σε ένα ταβάνι και πως υπάρχει αδυναμία για την αναβάθμιση των αιτημάτων και προγραμμάτων πάλης που θα μπορέσει να συγκροτήσει ένα κρίσιμο πυρήνα αντίστασης στο εργατικό κίνημα.

Συνολικά την προηγούμενη περίοδο η ν.Κ.Α. έδωσε μάχες στο εργατικό κίνημα. Από την μαχητική περιφρούρηση απεργιών, μέχρι την προσπάθεια συγκρότησης παρέμβασης σε κρίσιμους κλάδους, αλλά και την συγκράτηση ενός κρίσιμου δυναμικού νέων εργαζομένων που ασχολήθηκε με την εργατική δουλειά και τα εργατικά σχήματα. Όλα τα παραπάνω είναι μια σημαντική παρακαταθήκη και κατάκτηση. Παρ' όλα αυτά πρέπει να είναι καθαρό πως με αυτά τα θεωρητικά και οργανωτικά μας όρια, όση αυταπάτηση και να δείξουμε δεν μπορούμε να συμβάλλουμε ουσιαστικά σε ένα επικίνδυνο πολιτικό εργατικό κίνημα. Κύρια στοιχεία αυτής της ελλιπούς στρατηγικής θεωρητικής και οργανωτικής μας συγκρότησης είναι:

- η ιδιαίτερα ρηχή και κινηματίστικη πρόσληψη της γραμμής του Νέου Εργατικού Κινήματος που οδηγεί σε αδυναμία παραγωγής γραμμής σε δύσκολους κλάδους από την άποψη τόσο των κοινωνικών αλλά και των πολιτικών συσχετισμών.
- η έμφαση στην ανάδειξη των δυσκολιών που αντιμετωπίζει η νέα εργατική βάρδια στους χώρους δουλειάς και σε επίπεδο συνδικαλιστικής έκφρασης και η απολυτοποίηση της αντίθεσης μεταξύ αυτής και του συνόλου της εργατικής τάξης. Και οι δύο παραπάνω ροπές έχουν σαν αποτέλεσμα την ηττοπάθεια και το χαμήλωμα του πήχη για τα εγχειρήματα μας στο εργατικό κίνημα, ενώ ειδικά η δεύτερη οδηγεί σε μια εξαιρετικά κρίσιμη διάσπαση δυνάμεων καταρχήν στο επίπεδο του ίδιου του κινήματος και στη συνέχεια σε όλα τα άλλα.
- η τεράστια δυσκολία που εμφανίζουμε στην ιεράρχηση καθηκόντων και στη συνεπακόλουθη δέσμευση δυνάμεων προκειμένου να στήσουμε παρέμβαση σε κρίσιμους κλάδους και τομείς όπου δεν έχουμε δυνάμεις.

Χαρακτηριστική εκδήλωση όλων των παραπάνω ήταν η κυριαρχία στο σχεδιασμό των οργανώσεων σε πανελλαδικό επίπεδο του εμπειρισμού και των «ιδιαίτερων συνθηκών» κάθε περιοχής ή κλάδου, έναντι της

υπηρετήσης ενιαίων πανελλαδικά και διακλαδικά στόχων -φαινομενικά πιο δύσκολων - που όμως θα συγκροτούσαν σταδιακά μια κίνηση της νΚΑ προς τους κρίσιμους κλάδους της οικονομίας, προς τα πληθυσιακά τμήματα της νέας εργατικής βάρδιας. Αυτός είναι ο κρίσιμότερος λόγος για τον οποίο δεν κατάφερε η νΚΑ να παρέμβει αποφασιστικά με πανελλαδικό σχέδιο, για παράδειγμα στον κλάδο του επισιτισμού-τουρισμού (seasonfight κ.α.) και στον τομέα της ανεργίας και της επισφάλειας (πανελλαδική συλλογικότητα). Αντί αυτού τα σχήματα και οι εργατικές πρωτοβουλίες έμεναν καθλωμένες στον επιμέρους χώρο.

Όπου το νήμα όμως πιάστηκε με διαφορετικό τρόπο τα αποτελέσματα αν και μικρά από πρώτη άποψη, είναι ιδιαίτερα διδακτικά. Η ίδρυση πανελλαδικού σωματείου στην έρευνα αποτελεί ένα πολύ σημαντικό βήμα στην κατεύθυνση αυτή. Είναι μία κίνηση που συγκροτήθηκε έπειτα από ουσιαστική θεωρητικοπολιτική δουλειά, συγκεκριμένα οργανωτικά βήματα με πανελλαδική εμπλοκή των δυνάμεων μας και σχέδιο χρόνων. Αντίστοιχη ελπιδοφόρα κίνηση -αν και σε πρωτόλειο στάδιο για την ώρα- είναι η δουλειά μας στο κρίσιμο κλάδο των ταχυμεταφορών. Είναι παραπάνω από προφανές και προέκυψε εμφαντικά από την εμπειρία των προηγούμενων χρόνων πως η συγκρότηση της εργατικής μας δουλειάς απαιτεί ενιαία διάταξη των δυνάμεων της νΚΑ σε πανελλαδικό επίπεδο καθώς και κοινό σχεδιασμό με το NAP σε όλα τα επίπεδα.

Στόχοι για την αναβάθμιση της εργατικής δουλειάς της ν.Κ.Α.

Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση

Τα τελευταία χρόνια γίνεται μία έντονη προσπάθεια για στροφή στην Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση, η οποία φαίνεται να αποκτά όλο και μεγαλύτερη σημασία για τα σχέδια του κεφαλαίου. Η προσπάθεια αυτή στοχεύει στο διαχωρισμό μεταξύ διανοητικών και τεχνικών δεξιοτήτων πρώτης και δεύτερης κατηγορίας μαθητών (Γενικού και Επαγγελματικού Λυκείου, ΙΕΚ-ΑΕΙ). Παράλληλα, με βασικό επιχείρημα την πάταξη της ανεργίας, η ΤΕΕ σήμερα αποτελεί το χαρακτηριστικότερο παράδειγμα σύνδεσης της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας στοχεύοντας στην παραγωγή ενός φθηνού ευέλικτου και προσαρμοσμένου εργατικού δυναμικού με βάση τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Οι τελευταίες εξελίξεις με το πέταγμα χιλιάδων νεολαίων εκτός της τριτοβάθμιας, αλλά και η ανάπτυξη ολοένα και περισσότερων ταξικών φραγμών στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση καθιστούν **την ανάγκη ανώτερου ριζώματος μας στην Τ.Ε.Ε. ως στόχο πρωταρχικής σημασίας για να πλατύνουμε την απεύθυνσή μας στα στην εργατική νεολαία.**

Η δουλειά μας μέχρι τώρα στην Τ.Ε.Ε. χαρακτηρίζεται από ασυνέχεια και σποραδικότητα. Οι αντιφάσεις αυτές σε συνδυασμό με το αντικειμενικό γεγονός της γρήγορης ανακύκλωσης των σπουδαστών καθώς η διάρκεια σπουδών είναι σχετικά σύντομη και συχνά συνδυάζεται και με εργασία, δυσκολεύουν την συγκρότηση συλλογικών αντιστάσεων. Σοβαρές ευθύνες έχει και η ΚΝΕ ως η μόνη αγωνιστική δύναμη με γείωση σε αυτές τις δομές, η οποία έχει περιορίσει όσους αγώνες έχουν ξεσπάσει στο επίπεδο των στείρων οικονομικών διεκδικήσεων.

Βάζουμε σαν πρώτο στόχο την σταθεροποίηση της παρέμβασής μας στην τεχνική εκπαίδευση. Με εμπλοκή όλου του δυναμικού της οργάνωσης, ενίσχυση της επιτροπής τεχνικής εκπαίδευσης του Κ.Σ. και επιδιώκουμε να αναπτύξουμε δεσμούς, μέσω των συνοικιακών οργανώσεων, με τους σπουδαστές της ΤΕΕ ιδιαίτερα σε λαϊκές γειτονίες. Οργανώνουμε συλλογική συζήτηση σε όλες τις ο.β. της ν.Κ.Α. για τον καλύτερο δυνατό εξοπλισμό της οργάνωσης. Ξεκινάμε την δουλειά μας από τους συντρόφους που σπουδάζουν σε σχολές τεχνικής εκπαίδευσης και κατάρτισης αλλά και τους συντρόφους που έχουν θέση εκπαιδευτή.

Επιδιώκουμε την ανάπτυξη ενός επιθετικού σπουδαστικού κινήματος που θα αρθρώνει τις διεκδικήσεις του στους δύο αλληλοδιαπλεκόμενους άξονες, της εργασίας και της εκπαίδευσης. Στοχεύουμε στην ανασυγκρότηση των σπουδαστικών συλλόγων και στην πρωτόλεια συσπείρωση των σπουδαστών σε επιτροπές αγώνα. Προωθούμε την κοινή δράση με τις υπόλοιπες μερίδες της εκπαίδευσης αλλά και με τα αντίστοιχα κλαδικά σωματεία. Βαθαίνουμε πάνω στα προβλήματα των σπουδαστών, διαμορφώνουμε πρόγραμμα πάλης, που θα συνδέει τις άμεσες οικονομικές διεκδικήσεις με τον συνολικό αντικαπιταλιστικό αγώνα.

Βάζουμε στόχο την συγκρότηση αριστερής αντικαπιταλιστικής συλλογικότητας στον χώρο της τεχνικής εκπαίδευσης. Στη διαδικασία αυτή, βασικό ρόλο καλείται να παίξει η Attack στα ΙΕΚ – όπου είναι δυνατό – και ο Ανυπότακτος Μαθητής στα ΕΠΑΛ ως το πρώτο όχημα μέσα από το οποίο παρεμβαίνουμε και ανοίγουμε την πρότασή μας.

Βάζουμε φιλόδοξους στόχους ένταξης στη νΚΑ σπουδαστών από την τεχνική εκπαίδευση, και συγκρότησης αντίστοιχων ο.β. σε όλες τις μεγάλες πόλεις της Ελλάδας. Αναπτύσσουμε την αυτοτελή παρέμβαση της ν.Κ.Α. στους σπουδαστές με τρόπο που θα δίνει στρατηγική διέξοδο σε κάθε πτυχή του μέλλοντος τους.

Ανεργία κι Επισφάλεια

Η ανεργία αποτελεί ένα δομικό στοιχείο στο εργασιακό τοπίο που διαμορφώνεται, ιδιαίτερα για τη νεολαία. Η εκτόξευση των απολύσεων, η απογείωση της ελαστικής εργασίας, οι πολιτικές επιδότησης της εργοδοσίας, η άρση της προστασίας των ανέργων και οι ολοένα και διερευνώμενες μορφές ανακύκλωσης της ανεργίας συγκροτούν το τοπίο στο οποίο καλούμαστε να παρέμβουμε. Η εκτόξευση των απολύσεων μαζί με τα νέα μοντέλα ευέλικτης μισοεργασίας που προωθούνται επιτάσσουν το επόμενο διάστημα να ιεραρχήσουμε ξανά το πεδίο της ανεργίας και της επισφάλειας. Η Attack λόγω της συμπυκνωμένης εμπειρίας που κατέχει μπορεί να παίξει καθοριστικό ρόλο. Βάζουμε στόχο την ενίσχυση και ανάπτυξη της. Σε αυτά τα πλαίσια σημειώνουμε για το χαρακτήρα της τα εξής. **Η Attack είναι:**

- **Συλλογικότητα ενάντια στις πολιτικές διαχείρισης της ανεργίας:** Με βασικό αίτημα τη μόνιμη και σταθερή δουλειά και την απαγόρευση των απολύσεων, στοχεύουμε άμεσα στην παρέμβαση στα προγράμματα ΟΑΕΔ – ΕΣΠΑ και προσπάθεια εύρεσης και συγκρότησης του δυναμικού που κινείται στη γκρίζα ζώνη μεταξύ εργασίας και ανεργίας. Με αξιοποίηση της εμπειρίας από αντίστοιχες μάχες (π.χ. 5500 συμβασιούχοι του ΟΑΕΔ) συγκροτούμε πρόγραμμα διεκδικήσεων που θα τα βάζει με μια βασική αναδιαρθρωτική κίνηση του κεφαλαίου, τη νέα πολιτική διαχείρισης της ανεργίας. Με άρθρωση λόγου ενάντια σε τοπικό (δήμοι) και κεντρικό κράτος (υπουργείο και ΟΑΕΔ), ενάντια στην ΕΕ (ΕΣΠΑ), ενάντια στον αστικοποιημένο συνδικαλισμό που δεν γράφει τους ελαστικά εργαζόμενους στα σωματεία, ενάντια στους επιμέρους εργοδότες (επιχειρήσεις πρακτικής και κέντρα κατάρτισης) αλλά και στις οργανώσεις των εργοδοτών.
- **Συλλογικότητα μάχης ενάντια στον εργασιακό μεσαίωνα και ανακούφισης των ανέργων:** Επιδιώκουμε να αναδείξουμε ξανά τον χαρακτήρα της Attack ως συλλογικότητα γενικής παρέμβασης και αλληλεγγύης των εργαζομένων – νέων ή παλιών-ιδίως όσων δεν έχουν συνδικαλιστική έκφραση, με στόχο την έκφραση αλληλεγγύης ενάντια στο καθεστώς σύγχρονης σκλαβιάς. Η ιεράρχηση μας απέναντι στην αστική στρατηγική για ανακύκλωση της ανεργίας, φυσικά δεν σημαίνει υποτίμηση του αγώνα για ανακούφιση των ανέργων (ειδικά για των μακροχρόνια ανέργων που είναι εκτός οποιασδήποτε ενίσχυσης), αλλά αντίθετα σημαίνει την σύνδεση της πάλης για επιβίωση με την συνολική αντίθεση στην αστική πολιτική.
- **Συλλογικότητα νέας εργατικής βάρδιας.** Τέλος, η

ATTACK δεν είναι μια αμιγώς συνδικαλιστική συλλογικότητα. Είναι μια συλλογικότητα παρέμβασης στη νέα βάρδια που στοχεύει στην ένταξη της στον οικονομικό και πολιτικό αγώνα του εργατικού κινήματος, ως όρο για την ανασυγκρότησή του. Στην κατεύθυνση αυτή, η ATTACK επεξεργάζεται στοιχεία για ένα πρόγραμμα στόχων πάλης και αντίστοιχων μορφών οργάνωσής, ενώ παράλληλα επιδιώκει την επικοινωνία με το διάλογο που αναπτύσσεται σε διεθνές επίπεδο για αυτά τα θέματα (βλ. μεταφράσεις κειμένων, ανταπόκριση από εργατικούς αγώνες κοκ). Τέλος, φιλοδοξεί να παρεμβαίνει σε άλλα πεδία, όπως αυτά του πολιτισμού, της θεωρίας, της ψυχαγωγίας, της καθημερινότητας, αναδεικνύοντας παράλληλα τις ιδιαιτερότητες που έχει η ένταξη της νέας εργατικής βάρδιας στην εργασία και την κοινωνία.

Ιεράρχηση κρίσιμων εργατικών κλάδων

Από κοινού με το NAP στοχεύουμε να αναπτυχθούμε στους **αναπτυσσόμενους κλάδους της καπιταλιστικής παραγωγής**, με παρέμβαση σε όλα τα τμήματα της μισθωτής εργασίας και ειδική έμφαση στη **νέα εργατική βάρδια**, που στην Ελλάδα αλλά και στις αναπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες αποτελείται από 2 βασικές κατηγορίες εργαζομένων: τους ειδικευμένους εργαζόμενους στους κλάδους έντασης εργασίας (τουρισμός, εμπόριο κ.α.) και τα προλεταριοποιημένα στρώματα της μισθωτής διανοήσης. Μέσα στην κρίση ενισχύεται η πρώτη πλευρά έναντι της δεύτερης στη σύνθεση της νέας εργατικής βάρδιας.

Από τη μια πρέπει να στοχεύσουμε αποφασιστικά στο μεγάλο αριθμό **χαμηλόμισθων εργαζομένων που δουλεύουν στους μεγάλους κλάδους των «υπηρεσιών»** (π.χ. επισιτισμός-τουρισμός, εμπόριο, διαφήμιση-τεχνική υποστήριξη call center κ.α.), **στη βιομηχανία και τη βιοτεχνία**, που συχνά προέρχονται είτε από σχολές κατάρτισης, είτε δεν έχουν σπουδάσει, είτε απλά δεν βρήκαν δουλειά σε σχέση με το πτυχίο τους. Η παρέμβαση μας στον κλάδο του επισιτισμού σημειώνει σημαντική αντοχή παρά τις δυσκολίες που αντιμετωπίσαμε και οφείλουμε να επιμεινουμε αφενός στην ισχυροποίηση μας στα υπάρχοντα σωματεία, την ενίσχυση της ΛΑ-ΝΤΖΑ και στην πανελλαδικοποίηση της προσπάθειας μας. Ιδιαίτερα θετικά είναι τα σημάδια από την εκκίνηση της προσπάθειας μας στις ταχυμεταφορές. Οι δυνάμεις μας έχουν αποκτήσει μια σταθερή επαφή με εργαζόμενους του κλάδου και στοχεύουμε στη συγκρότηση ενός εργατικού σχήματος που θα μπορεί να παρεμβαίνει οργανωμένα σε σωματεία που υπάρχουν και στην εδραίωση της δικής μας αντίληψης. Παράλληλα χρειάζεται να καλύψουμε το πολύ σημαντικό μας έλλειμμα στον κλάδο του εμπορίου και ιδιαίτερα σε χώρους που δουλεύει

ΣΤ.3

Οικοδόμηση πανεκπαιδευτικού κινήματος: αναγκαιότητα και όροι συγκρότησης

Βασική μας εκτίμηση και στόχος της περιόδου είναι ότι **το κίνημα μπορεί να ανατρέψει την επίθεση που διεξάγει το κεφάλαιο στην παιδεία, μέσω κυβερνήσεων-ΕΕ-ΟΟΣΑ**. Στόχος τους είναι να διαμορφώσουν μια εκπαίδευση για «λίγους κι εκλεκτούς» με τεράστια ένταση των ταξικών φραγμών, τσακίζοντας τα εργασιακά και μορφωτικά δικαιώματα χιλιάδων νέων ώστε να αποτελέσουν φτηνό, ευέλικτο και χωρίς δικαιώματα εργατικό δυναμικό, η πλήρης υποταγή στις ανάγκες της αγοράς, η ιδιωτικοποίηση και η επιχειρηματική λειτουργία με παράλληλη απόσυρση του κράτους από την δημόσια χρηματοδότηση και ο τρομακτικός αυταρχισμός για την επιβολή όλων των παραπάνω. Η αναδιάρθρωση του χάρτη της εκπαίδευσης- από το σχολείο μέχρι το πανεπιστήμιο και την μεταλυκειακή εκπαίδευση- αποτελεί κεντρική στόχευση του κεφαλαίου, άμεσα εναρμονισμένη με τον εξίσου αντιδραστικό μετασχηματισμό των εργασιακών σχέσεων. Προκειμένου να ανατραπεί αυτή η στρατηγικού χαρακτήρα επίθεση πρέπει η μάχη για μια άλλη παιδεία να γίνει πανκοινωνική υπόθεση. Βασικός κρίκος για την ανατροπή της αστικής πολιτικής στην εκπαίδευση είναι η οικοδόμηση ενός **μαζικού, δημοκρατικά οργανωμένου και πολιτικά επικίνδυνου πανεκπαιδευτικού κινήματος**.

Ειδικά στην Ελλάδα, **ο χώρος της εκπαίδευσης αποτελεί παραδοσιακά μια ιδιαίτερη ανορθογραφία** για την αστική πολιτική. Καταρχάς, έχει δώσει μεγάλες μάχες όπως το κίνημα του '90-'91, το κίνημα απέναντι στον Αρσένη, ή το '06-'07-, με αποτέλεσμα **βασικές επιδιώξεις του κεφαλαίου να μην έχουν εφαρμοστεί**. Στα εκπαιδευτικά σωματεία έχει συγκροτηθεί ένα ρεύμα ανυποχώρητου αγώνα που συγκρούεται στην πράξη με τα αστικά σχέδια, και έχει πλατιά κοινωνική επίδραση. Παράλληλα, η τριτοβάθμια εκπαίδευση αποτελεί ένα **μαζικό χώρο συγκέντρωσης της νεολαίας**, με σχετική πρόσβαση σε αυτή (μέχρι τώρα) παιδιών λαϊκών οικογενειών, και με ισχυρά συγκροτημένους φοιτητικούς συλλόγους. **Οι φοιτητικοί σύλλογοι αποτελούν την πιο οργανωμένη έκφραση του νεολαιίστικου κινήματος**. Ως μαζικοί φορείς με συγκροτημένες δομές και πολιτικά κεκτημένα μπορούν να εκφράσουν την μεγάλη πλειοψηφία των φοιτητών και τις ανάγκες τους, ενώ αποτελούν και ένα σημαντικό εργαλείο στην κοινωνική απεύθυνση του φοιτητικού κινήματος. Τα σχολεία μπορεί να μην έχουν τόσο οργανωμένες δομές, έχουν όμως μια **παράδοση μαζικής συμμετοχής σε μεγάλα κοινωνικά γεγονότα**. Όλα τα παραπάνω έχουν μπει στο στόχαστρο του κεφαλαίου, που επιδιώκει ένα ιστορικών διαστάσεων πσιωγύρισμα.

Το κομβικό και δύσκολο βάρος που πέφτει στις πλάτες μας είναι η σύνδεση των επιμέρους κομματιών, τόσο πολιτικά, όσο και οργανωτικά, σε ενιαίο κίνημα της εκπαίδευσης. Κάθε κομμάτι έχει τους δικούς του «εσωτερικούς κανόνες» που καθορίζουν τις περιόδους ύφεσης και ανόδου, παρ'όλα αυτά τα μεγαλύτερα κινήματα της εκπαίδευσης ήταν αυτά που μπορούσαν να επιτύχουν αυτή τη σύμπλευση. **Χαρακτηριστικό παράδειγμα πρόσφατου πανεκπαιδευτικού αγώνα** αποτελεί η μάχη που δώσαν κυρίως οι αναπληρωτές και αδιόριστοι εκπαιδευτικοί το 2019 ενάντια στο προσοντολόγιο επί κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ. Κατοχυρώνοντας την κατελιγμένη πρυτανεία ως κέντρο αγώνα και βγάζοντας εξωστρεφο κάλεσμα προς όλη την εκπαιδευτική κοινότητα, **συναντήθηκαν εκπαιδευτικοί, μαθητές και φοιτητές σε μεγάλες συνελεύσεις αγώνα και κατάφεραν να δημιουργήσουν κινηματικά γεγονότα σε μια περίοδο που το κίνημα ήταν σε υποχώρηση**. Αυτό το στοιχείο έλλειπε στα υπόλοιπα ξεσπάσματα στον χώρο της εκπαίδευσης τα προηγούμενα χρόνια με αποτέλεσμα οι επιμέρους αγώνες να μην καταφέρουν να συνενωθούν. Αυτό έγκειται τόσο σε αντικειμενικές δυσκολίες συγχρονισμού ανάμεσα στα διαφορετικά κομμάτια της εκπαίδευσης, όσο και στην αδυναμία που έδειξαν όλες οι μαχόμενες δυνάμεις του κινήματος να παλέψουν με συνέπεια μια κατεύθυνση πανεκπαιδευτικού μετώπου.

Καθοριστικής σημασίας είναι το **πολιτικό πλαίσιο οικοδόμησης** του πανεκπαιδευτικού κινήματος. Συγκεκριμένα ξεχωρίζουμε:

- Την **υπεράσπιση του δημόσιου χαρακτήρα της εκπαίδευσης** και την πάλη ενάντια στην ιδιωτικοποίηση και την επιχειρηματική λειτουργία. Πάλη για μια άλλη παιδεία με βάση τις σύγχρονες ανάγκες και δυνατότητες και όχι τις ανάγκες των επιχειρήσεων και της αγοράς. Μάχη ενάντια στην υποχρηματοδότηση και την υποβάθμιση των σπουδών μας.
- Το **δικαίωμα όλων των παιδιών να έχουν πρόσβαση στη γενική εκπαίδευση και το δημόσιο δωρεάν πανεπιστήμιο**. Όχι στην παιδεία των ταξικών φραγμών και την ουσιαστική πρόσβαση στη μόρφωση μόνο για τους λίγους.
- Την **πάλη να μην περάσει ο σύγχρονος αυταρχισμός στον χώρο της εκπαίδευσης**. Όχι στην πανεπιστημιακή αστυνομία, τις διαγραφές φοιτητών και την διάλυση των φοιτητικών συλλόγων. Πάλη ενάντια στον εξωφρενικό διοικητικό μηχανισμό στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση με επιβολή αξιολογήσεων, χούντα του διευθυντή κ.α., πάλη ενάντια στην ποινικοποίηση των μαθητικών καταλήψεων κ.α.

Από αυτήν τη σκοπιά, ιεραρχούμε την προώθηση **κοι-**

νού πλαισίου πάλης και την επιμονή στην ανάληψη ενωτικών πρωτοβουλιών στο κίνημα της εκπαίδευσης. Κάθε μάχη και κρίσιμη καμπή στο κίνημα της εκπαίδευσης πρέπει να ανοίγεται με όρους συνολικής αντιπαράθεσης, και όχι μόνο στα επιμέρους, ώστε να υπάρχει ουσιαστική προσπάθεια πραγματικής σύμπλευσης των επιμέρους μερίδων, και να διαμορφωθούν όροι που μπορεί να κρίνουν αποφασιστικά την τελική έκβαση της μάχης στην εκπαίδευση. Κάτι τέτοιο περνάει και μέσα από την αναβάθμιση της σύνδεσης των δυνάμεων της ΝΚΑ και του ΝΑΡ στην εκπαίδευση, τόσο πολιτικά, όσο και οργανωτικά. Δεν αφορά μόνο τη σύνδεση φοιτητών, μαθητών και εκπαιδευτικών, αλλά και μια πιο επιμέρους δουλειά, όπως τη σύνδεση όλων των κομματιών μέσα στα ιδρύματα (φοιτητές, διδακτορικοί, εργαζόμενοι, καθηγητές), ή στα σχολεία (καθηγητές, μαθητές, γονείς). Ο συντονισμός και η αξιοποίηση όλων των δυνάμεων μας σε ένα χώρο, μπορεί να δημιουργήσει ευνοϊκότερους όρους για να επιτευχθεί μια κινηματική σύμπλευση ξεπερνώντας τα υπάρχοντα όρια.

Φοιτητικό Κίνημα:

ΣΤ.3.1 πλευρές αποτίμησης και βασικοί στόχοι ανασυγκρότησης

Η ανάδειξη του ΣΥΡΙΖΑ σε κυβέρνηση έθεσε το φοιτητικό κίνημα αντιμέτωπο με στρατηγικά ερωτήματα. Ορισμένα τμήματα της πρωτοπορίας ταλαντεύονταν σχετικά με τον χαρακτήρα της πολιτικής που θα ασκούσε ο ΣΥΡΙΖΑ, και άλλα αμφισβητούσαν την δυνατότητα του φοιτητικού κινήματος να κινητοποιείται στις νέες συνθήκες. Μπορεί και οι δυο αυτές τάσεις εντός του φοιτητικού κινήματος, να απαντήθηκαν από την ίδια την πραγματικότητα, εντούτοις άφησαν πίσω τους αρκετά αρνητική παρακαταθήκη. Μέχρι το 2020 οι φοιτητικές κινητοποιήσεις (νόμος Γαβρόγλου, δίδακτρα στα μεταπτυχιακά, καθηγητική επάρκεια και επαγγελματικά δικαιώματα κλπ) ήταν σπασμωδικές και με σαφή δυσκολία ανάπτυξης της αντιπαράθεσης απέναντι στην κυβέρνηση και στην πολιτική της. Παράλληλα οι συλλογικές διαδικασίες απομαζικοποιήθηκαν και βασικές δομές οργάνωσης του φοιτητικού κινήματος όπως οι γενικές συνελεύσεις και τα συντονιστικά τους, τέθηκαν υπό αμφισβήτηση.

Η εικόνα άλλαξε με τις πρώτες φοιτητικές κινητοποιήσεις ενάντια στα νομοσχέδια της κυβέρνησης της ΝΔ. Οι φοιτητές με μαζικό τρόπο ξαναβγήκαν στο δρόμο και συνεδρίαζαν ανά τακτά διαστήματα, σε πανελλαδική κλίμακα ακόμα και σε «δύσκολους» συλλόγους. Παρόλα αυτά ο αγώνας για το άσυλο και τα όρια φοίτησης, που από πίσω έκρυβε την πιο συνολική οργή που κυοφορούνταν στη νεολαία, δεν κατάφερε να πάρει χαρακτηριστικά συνολικής αντιπαράθεσης και να συνε-

χίσει με την ίδια ένταση όταν περνούσε το νομοσχέδιο για την αξιολόγηση και τη χρηματοδότηση. **Τα πολιτικά όρια που είχε βρει το φοιτητικό κίνημα τα προηγούμενα χρόνια έγινε φανερό ότι δεν έχουν ξεπεραστεί.** Οι νέες γενιές δεν είχαν αναπαραστάσεις και την εμπειρία μεγάλων φοιτητικών κινημάτων, αντικυβερνητικών απεργιών και μιας ανώτερης πολιτικής αντιπαράθεσης. Η ανάγκη ανασυγκρότησης του στην κατεύθυνση πολιτικής αναβάθμισης, πιο δημοκρατικής συγκρότησης και με εργατική στροφή είναι επιτακτική. Στη φάση αυτή επανεμφανίστηκαν τα Συντονιστικά Γενικών Συνελεύσεων, ως πανελλαδική έκφραση του φοιτητικού κινήματος, με πολύ σημαντικό και ελπιδοφόρο στοιχείο τη συμμετοχή όλων των αγωνιστικών δυνάμεων σε αυτά. Δεν μπόρεσαν όμως να ξεφύγουν από έναν πανηγυρικό χαρακτήρα επικύρωσης αποφάσεων και να προσεγγίσουν βαθύτερη πολιτική διαπάλη και σχεδιασμό για το φοιτητικό κίνημα. Αυτό δεν μπορούσε να ωθήσει και σε ανώτερο επίπεδο την ανατρεπτική κοινή δράση, να πάει την πολιτική συζήτηση στη βάση των συλλόγων και τις γενικές συνελεύσεις, απαραίτητο στοιχείο για την πολιτικοποίηση του αγώνα.

Παρόμοια όρια, αλλά με άλλη ποιότητα και ένταση βρήκε **το φοιτητικό κίνημα την περίοδο της πανδημίας.** Λόγω των κλειστών ιδρυμάτων το φοιτητικό κίνημα εκφράστηκε σχεδόν αποκλειστικά στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη με μαζικούς όρους, ενώ σε αντίθεση με μια προηγούμενη περίοδο που οι πολλές γενικές συνελεύσεις δεν συνοδεύονταν από το ίδιο μαζικές κινητοποιήσεις, στη συγκεκριμένη φάση οι πολύ μαζικές κινητοποιήσεις συνοδεύονταν από ελάχιστες γενικές συνελεύσεις. Παρά το γεγονός ότι οι μεγάλες και μαζικές πορείες πήραν αμέσως πιο πανκοινωνικά χαρακτηριστικά, λόγω του λοκ ντάουν, και ενέπνευσαν πλατιά κομμάτια του λαού, η πλευρά των κοινωνικών συμμαχιών ήταν αδύναμη και το φοιτητικό κίνημα έμοιαζε μοναχικός καβαλάρης, χωρίς συνοδοιπόρους. Παρόλο που κυριάρχησαν τα συνθήματα για την πανεπιστημιακή αστυνομία και την καταστολή, πίσω από την κινητοποίηση των φοιτητών υπήρχε ένα ευρύτερο «ως εδώ», τόσο για την πανδημία, όσο και για τους συνολικούς όρους ζωής τους, χωρίς όμως τελικά να μπολιάσουν το φοιτητικό κίνημα με νέους πολιτικούς στόχους. Έτσι, ενώ η εμφάνιση του έδωσε ώθηση σε αγώνες να σπάσουν τις απαγορεύσεις και να βγουν στους δρόμους (απεργία πείνας Δ.Κ., τοπικές πορείες μετά τη Ν. Σμύρνη), δεν μπόρεσαν να συνδεθούν ουσιαστικά μαζί του. Η ανυπαρξία συλλογικών διαδικασιών μαζί με την ένταση της απομόνωσης λόγω και της καραντίνας, καθώς και η διαλυτική στάση ορισμένων δυνάμεων, δε συνέβαλε ώστε η συνολική οργή να πάρει με πλατύ και μαζικό τρόπο βαθύτερη πολιτική κατεύθυνση. Ο συντονισμός των Φοιτητικών Συλλόγων μέσω Δ.Σ., λόγω της απουσίας μαζικών γενικών συνελεύσεων, καθορίστηκε από

την πολιτική διαπάλη των οργανωμένων δυνάμεων, χωρίς ανάδραση και αλληλεπίδραση με τις φοιτητικές μάζες με αποτέλεσμα την παγίωση ενός πλασματικού και όχι δυναμικά μεταβαλλόμενου συσχετισμού εντός του. Την έλλειψη συλλογικών διαδικασιών προσπάθησαν να υποκαταστήσουν πολλές φορές «ανοιχτές συνελεύσεις», ιδιαίτερα από την πλευρά του α/α χώρου, οι οποίες όμως, αποκομμένες από τους φοιτητικούς συλλόγους, κατέληγαν από τη μία να εντείνουν στοιχεία ατομισμού (οι συνεπείς που κινητοποιούνται και δρουν μακριά από τους «κοιμισμένους» φοιτητές), καθώς και αποπολιτικοποίησης (η συζήτηση γινόταν περισσότερο διαχειριστική, παρά πολιτική για να συσπειρώσει κόσμο και να ανοίξει συμμαχίες). Ο πρωτόλειος φοιτητικός ριζοσπαστισμός και οι οργανωμένες φοιτητικές πρωτοπορίες, ακολούθησαν ως έναν βαθμό παράλληλες και σχετικά αντιθετικές διαδρομές.

Ιδιαίτερη σημασία έχει πως η προσπάθεια καταστολής του φοιτητικού κινήματος με ακραία μέσα, φάνηκε να του δίνει ακόμα μεγαλύτερη δυναμική και να αντιστρέφει το κλίμα εις βάρος της κυβέρνησης. Από την προσπάθεια να εγκλωβίσουν και να συλλάβουν τους φοιτητές στην ΑΣΟΕΕ (Νοέμβρης '19), μέχρι την προσπάθεια αποκλεισμού και εκκένωσης του ΑΠΘ, η αντίδραση των φοιτητών ήταν άμεση με μαζικοποίηση του κινήματος, των γενικών του συνελεύσεων και αποτύπωση στο δρόμο με δυναμικές πορείες. Αυτό αναδεικνύει ότι οι «δημοκρατικές χορδές» των φοιτητών και της κοινωνίας είναι ευαίσθητες και η προσπάθεια καθιέρωσης της πανεπιστημιακής αστυνομίας μόνο εύκολη δεν θα είναι.

Σε αυτήν την ιδιαίτερη κατάσταση οφείλουμε **να αποτιμήσουμε την παρέμβαση της ν.Κ.Α..** Αν και κάποιες φορές με καθυστερήσεις λόγω πολιτικών και οργανωτικών μας αδυναμιών, επιμείναμε στη σταθερή επαφή με την αγωνιστική διάθεση των φοιτητών και ειδικά των πιο πρωτοπόρων αγωνιστικών τάσεων που γεννήθηκαν και στη μαχητική έκφρασή τους στο δρόμο παρά τις απαγορεύσεις. Σημαντικό στοιχείο στη λογική μας ήταν η ανώτερη συσπείρωση δυνάμεων σε κοινωνικό και πολιτικό επίπεδο γύρω από τα κρίσιμα μέτωπα, χωρίς πολιτικές εκπτώσεις στον ελάχιστο κοινό παρανομαστή, τακτική που υλοποιήθηκε με τη γραμμή της ανατρεπτικής κοινής δράσης. Οι ταλαντεύσεις και οι επιλογές των υπόλοιπων αγωνιστικών δυνάμεων δεν επέτρεψαν ένα σταθερό μέτωπο κοινής δράσης από την αρχή μέχρι το τέλος του κινήματος και έτσι από την πλευρά μας ακολουθήσαμε σταθερά την λογική της ανατρεπτικής κοινής δράσης στην βάση ενός συγκεκριμένου σχεδιασμού και περιεχομένου χωρίς να δεσμευόμαστε προκαταβολικά σε εκ των προτέρων συμμαχίες, και αντιπαλεύοντας τις προσπάθειες κάθετης εχθρικής αντιπαράθεσης ανάμεσα στις δυνάμεις του κινήματος. Παρά την προσπάθεια για συνολικοποίηση του αγώνα, σε κρίσιμες φάσεις

ανάπτυξης του κινήματος δείξαμε σημαντική αδυναμία στη σύνδεση των επιμέρους αγώνων με τον ευρύτερο αγώνα για τα μορφωτικά και εργασιακά δικαιώματα της νεολαίας. Η αδύναμη συγκρότηση της πτέρυγας και η μακρόχρονη κρίση της ΕΑΑΚ αποτελούν μια σημαντική πλευρά (αν και όχι την μοναδική) της πτώσης της πολιτικοποίησης του φοιτητικού κινήματος. Παρά το γεγονός ότι οι αγωνιστές της ΕΑΑΚ ήταν μέσα σε όλους τους αγώνες που δόθηκαν, η ΕΑΑΚ δεν είχε ενιαίο σχεδιασμό -ούτε πολιτικά, ούτε κινηματικά- και δεν μπόρεσε να μετασχηματίσει τις κοινωνικές πρωτοπορίες που γεννήθηκαν ούτε να πολιτικοποιήσει περαιτέρω τους αγώνες. Αυτό επηρέασε την προσπάθεια οικοδόμησης ανεξάρτητου, αντικαπιταλιστικού, πολιτικού ρεύματος στη νεολαία και στους συλλόγους.

Όροι για την αντεπίθεση του φοιτητικού κινήματος

Στη νέα πολιτική και κινηματική καμπή που διαμορφώνεται, θα κριθεί, αν το φοιτητικό κίνημα θα υπερβεί τα όρια του και θα κάνει τομές στη συγκρότησή του, ώστε να είναι νικηφόρο και να αποτελέσει πυροδότη ευρύτερων εξελίξεων ή αν θα εγκλωβιστεί σε μερικές επιλογές και διαμαρτυρίες, που δεν του δίνουν τα καύσιμα για να αντιπαρατεθεί σε μια συνθήκη που κυβερνήσεις-ΕΕ-ΟΟΣΑ βάζουν στο στόχαστρο τα μορφωτικά και εργασιακά μας δικαιώματα, τις ελευθερίες μας. Ο πολιτικός επανεξοπλισμός και η μαχητική ανασυγκρότηση του φοιτητικού κινήματος είναι αναγκαίες τομές προκειμένου να μπορέσει το ίδιο να αντιπαρατεθεί σε κεντρικό επίπεδο με το σύνολο της επίθεσης που συντελείται στο χώρο της παιδείας και της εργασίας- κόντρα στην ηγεμονία μικροαστικών λογικών και τάσεων συντεχνιασμού και δικαιωματοσμού που αναπτύσσονται εντός του, και όσο προχωράει αναδιάρθρωση θα ενισχύονται.

- **Πολιτικοποίηση του φοιτητικού κινήματος μέσα από τις διαδικασίες του.** Ανάδειξη του συνόλου της εκπαιδευτικής αναδιάρθρωσης, καθώς και των αιτιών που την καθιστούν αναγκαία για το κεφάλαιο. Σύνδεση με το νέο μοντέλο εργαζόμενου και τις απαιτήσεις του κεφαλαίου για ενίσχυση συγκεκριμένων κλάδων. Ανάδειξη της συνέχειας που έχει η επίθεση από όλες τις κυβερνήσεις και του ρόλου των ΕΕ-ΟΟΣΑ- Μπολόνια. Με ένα φοιτητικό κίνημα που θα έχει μαχητικό λόγο για όλα τα μεγάλα ζητήματα της εποχής μας (πόλεμος, περιβάλλον κ.α.), και θα βάζει στο στόχαστρο τις εκάστοτε κυβερνήσεις και το σύνολο της αστικής πολιτικής.
- **Φοιτητικό κίνημα εργατικής κατεύθυνσης.** Στην εποχή που οι φοιτητές επηρεάζονται έντονα από το κοινωνικό ζήτημα και την εργασιακή προοπτική,

χρειάζεται πάλη για τους συνολικούς όρους ζωής και εργασίας της νεολαίας. Σύνδεση με το εργατικό κίνημα και πλατύ κοινωνικό άνοιγμα. Πάλη για τους όρους με τους οποίους σπουδάζουν οι φοιτητές. Είναι κρίσιμος κρίκος ώστε να παρέχεται ουσιαστική δυνατότητα στις σπουδές για τα παιδιά της εργατικής τάξης και των λαϊκών στρωμάτων. Παράλληλα πρέπει να ενισχυθεί ο κλαδικός συντονισμός ανάμεσα σε φοιτητές και εργαζόμενους.

- **Δημοκρατική συγκρότηση και ισχυροποίηση των ΦΣ.** Επιμονή στην κατεύθυνση οι γενικές συνελεύσεις να είναι το βασικό κύτταρο οργάνωσης του φοιτητικού κινήματος και των συλλόγων. Οι φοιτητικοί σύλλογοι πρέπει να εμπλουτίσουν τη λειτουργία τους ανάλογα με τα χαρακτηριστικά του συλλόγου και τις μάχες που θέλουν να ανοίξουν, δημιουργώντας επιμέρους επιτροπές και επιδιώκοντας συντονισμούς με τα σώματα του κλάδου. Οι φοιτητικοί σύλλογοι θα πρέπει να μπορούν να απαντάνε στο σύνολο των αναγκών ενός νέου όπως ο πολιτισμός ή ο αθλητισμός. Είναι αναγκαίο η ύπαρξη ενός συντονισμού των Φοιτητικών Συλλόγων που θα δομείται πάνω στις γενικές τους συνελεύσεις και τους αιρετούς και ανακλητούς που αυτοί θα ορίζουν, με αποφασιστικό χαρακτήρα και διάδραση με τους Φ.Σ., εμπλουτίζοντας και ενοποιώντας τις αποφάσεις τους και αποτυπώνοντας έτσι την πραγματική «φωνή των φοιτητών». Όπου υπάρχει αδυναμία διεξαγωγής γενικών συνελεύσεων προκρίνεται η δημιουργία πρωτοβουλιών αγώνα μέσα από τις οποίες θα δραστηριοποιείται το δυναμικό που θέλει να κινητοποιηθεί, επιδιώκοντας ταυτόχρονα να δοθεί ώθηση για τη δημιουργία γενικής συνέλευσης. Σημαντική πλευρά είναι η ανάγκη διεξαγωγής μαζικών φοιτητικών εκλογών μετά από 2 χρόνια αδράνειας, με διαδικασίες ανεξάρτητες από το αστικό κράτος και τους μηχανισμούς του, με πολιτικές δυνάμεις και σχήματα μακριά από ενιαία ψηφοδέλτια και ηλεκτρονικές διαδικασίες. Η μη διεξαγωγή φοιτητικών εκλογών δεν λειτουργεί υπέρ μιας αφηρημένης αμεσοδημοκρατίας όπως εσφαλμένα μπορεί να διαδίδεται αλλά λειτουργεί ενισχυτικά στους αστικούς σχεδιασμούς για αποδιάρθρωση και αποδυνάμωση των φοιτητικών συλλόγων.
- **Εμπλουτισμός των μορφών πάλης.** Το φοιτητικό κίνημα πρέπει να ξεφύγει από μια μονότονη επαναληψιμότητα στον τρόπο που αγωνίζεται. Χρειάζεται να αξιοποιεί τις πιο δυναμικές μορφές του όπως είναι η κατάληψη των σχολών, ειδικά όταν υλοποιείται κυλιόμενα και για μεγάλο χρονικό διάστημα, και να εμφανίζει στον δρόμο τη δυναμική που συσπειρώνει μέσα από πορείες. Χρειάζεται όμως να

επιλέγει και διαφορετικές μορφές που πλήττουν την κυριαρχία και κερδοφορία του κεφαλαίου μέσα στο πανεπιστήμιο, ριζοσπαστικοποιώντας παράλληλα τις συνειδήσεις. Μπορεί να έχουν πιο εξωστρεφά χαρακτηριστικά (τοπικές πορείες, δράσεις σε κεντρικά σημεία) ή μπορεί να αφορούν εξειδικευμένους αγώνες, ή και πολιτιστικές δράσεις, αξιοποιώντας μορφές καλλιτεχνικής δημιουργίας.

- **Η ανάδειξη σε πολιτικό επίπεδο ενός άλλου πολιτικού πόλου στο φοιτητικό κίνημα.** Με ανασυγκρότηση της φοιτητικής αντικαπιταλιστικής αριστεράς και ισχυροποίηση ενός ρεύματος νεολαιίστικης κομμουνιστικής αναζήτησης και πάλης. Τα όρια του φοιτητικού κινήματος αντανakλώνται ταυτόχρονα και στην πολιτική του πρωτοπορία και αντίστροφα. Το καθήκον της ανασυγκρότησης της αντικαπιταλιστικής πτέρυγας στην εκπαίδευση είναι από τα πιο σημαντικά της φάσης που διανύουμε και έχει άμεση σχέση με την δυνατότητα κοινωνικής και πολιτικής συσπείρωσης δυνάμεων στην ευρύτερη κατεύθυνση του αντικαπιταλιστικού πόλου.

Μαθητικό Κίνημα: πλευρές αποτίμησης και βασικοί στόχοι ανασυγκρότησης

ΣΤ.3.2

Τα τελευταία χρόνια το μαθητικό κίνημα έδωσε **αξιοσημείωτες μάχες**, που άφησαν **σημαντικές παρακαταθήκες**. Ξεχώρισε η μάχη των μαθητών για να μην ηγεμονεύσει ο εθνικισμός στα σχολεία, όπου απέναντι στην προσπάθεια των φασιστικών οργανώσεων να εκμεταλλευτούν το Μακεδονικό για να συγκροτήσουν ένα εθνικιστικό νεολαιίστικο ρεύμα, απλώθηκε ένα κύμα αντιφασισμού, αλληλεγγύης και αγώνα που περιόρισε τη συγκρότηση και την έκφρασή του αυγού του φιδιού. Σημαντική ήταν η συμβολή της ν.Κ.Α. και του Ανυπότακτου Μαθητή και η δημιουργία της Πρωτοβουλία για το Συντονισμό Σχολείων και Μαθητών Αθήνας που αποτέλεσε ένα ελπιδοφόρο δείγμα για τη συγκρότηση δομών συντονισμού του μαθητικού κινήματος. Παράλληλα, τα σχολεία ήταν από τους λίγους χώρους που κατάφεραν να κρατήσουν αγωνιστική στάση κατά την περίοδο διακυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ, καταρρίπτοντας το φιλολαϊκό του προσωπείο. Τέλος και στην περίοδο της πανδημίας, το μαθητικό κίνημα βγήκε μπροστά με μαχητικότητα αλλά και συνολικό πολιτικό περιεχόμενο αποδεικνύοντας ότι η ανώτερη πολιτικοποίηση του κινήματος δεν είναι μόνο ανάγκη αλλά και τάση που κυοφορείται στις πιο πρωτοπόρες τάσεις της νεολαίας.

Παρ' όλα αυτά το μαθητικό κίνημα δεν κατάφερε να ξεπεράσει ορισμένες **χρόνιες αντιφάσεις**. Ξεχωρίζουμε τις ασυνέχειες στην εμφάνιση του που οδηγούν σε ένα

μαχητικό ξεκίνημα στην αρχή της χρονιάς και σε ένα «ξεφούσκωμα» στην συνέχεια, την αδυναμία για συνελεύσεις και συλλογική επεξεργασία των αιτημάτων, την δυσκολία να συμμετέχει με μαζικό τρόπο στις πιο κεντρικές πολιτικές μάχες (που μπορεί να μην αφορούν άμεσα την εκπαίδευση) και την έλλειψη σταθερών δομών του μαθητικού κινήματος. Οι αντιφάσεις αυτές συνηγορούν στην ανάγκη οι πρωτοπόρες δυνάμεις και κυρίως η ν.Κ.Α. να εστιάσουν στην διαμόρφωση των προϋποθέσεων για μια πιο μόνιμη και βαθιά συγκρότηση του μαθητικού κινήματος. **Η ανασυγκρότηση του μαθητικού κινήματος αποτελεί βασική προτεραιότητα της οργάνωσης μας.**

Βασικά συμπεράσματα από το μαθητικό κίνημα της περασμένης περιόδου

Η άνοδος της ριζοσπαστικοποίησης στη μαθητική νεολαία, αποτελεί σημάδι της ευρύτερης τάσης της γενιάς της κρίσης. Χαρακτηριστικά είναι τα στοιχεία γύρω από την λεγόμενη «gen-z» όπου παρά τις αντιφάσεις της, χαρακτηρίζεται ως «αντισυστημική» ακόμη και από τα καθεστωτικά μέσα. Υπάρχει **σχετική ηγεμονία των αντιφασιστικών-δημοκρατικών-προοδευτικών ιδεών**, όπως αυτή εκφράστηκε από τη στάση των μαθητών σε μια σειρά ζητημάτων (εθνικιστικές καταλήψεις, στάση απέναντι στο προσφυγικό κύμα, απόρριψη των ανορθολογικών, σκοταδιστικών απόψεων για τον κορονοϊό κ.α.), αλλά και όπως σε ένα βαθμό αποτυπώνεται και στα πολιτισμικά ερεθίσματά τους. Η ριζοσπαστική, αγωνιστική φλέβα που υπάρχει στη μαθητική νεολαία, μπορεί υπό την προϋπόθεση της οργάνωσής της και της

συνειδητής στράτευσης στο δρόμο του αγώνα, να αλλάξει τους συσχετισμούς στο νεολαιίστικο κίνημα. Είναι χαρακτηριστικό ότι η άνοδος της ριζοσπαστικοποίησης των φοιτητών τα τελευταία δύο χρόνια, έχει άμεση συσχέτιση με την επανεμφάνιση του μαθητικού κινήματος τα προηγούμενα χρόνια. Παρόλα αυτά, το «απολιτικό» ρεύμα, χωρίς να μπορεί να εκφραστεί από κάποια συγκεκριμένη πολιτική δύναμη όπως στα πανεπιστήμια, συνεχίζει να παραμένει ισχυρό.

Υπάρχει **άνοδος της πολιτικοποίησης του μαθητικού κινήματος** σε σχέση με τη συγκρότησή του μια προηγούμενη περίοδο. Τα συνθήματα που κυριαρχούν: «θέλουμε σχολείο που να μορφώνει και όχι να εξοντώνει» και το «δεν είμαστε κόστος-είμαστε το μέλλον», αποτυπώνουν μια ευρύτερη κριτική στο εκπαιδευτικό σύστημα και την ανάγκη για ύπαρξη θετικού προτάγματος στους αγώνες των μαθητών. Ακόμη τα πολιτικά αιτήματα που κυριάρχησαν στο πρόσφατο κύμα καταλήψεων για το ασφαλές άνοιγμα των σχολείων: «15 μαθητές ανά τάξη – μαζικές προσλήψεις εκπαιδευτικών», «λεφτά για τα σχολεία και για υγειονομικό εξοπλισμό – όχι για την αστυνομία», ήταν μια ηχηρή απάντηση στα αστικά φερέφωνα που προσπάθησαν να ταυτίσουν τους μαθητές με το ανορθολογικό, ακροδεξιό ρεύμα.

Η άνοδος της πολιτικοποίησης του μαθητικού κινήματος δεν έχει καταφέρει παρόλα αυτά να αντιστρέψει το δομικό πρόβλημα του μαθητικού κινήματος, να μπορούν δηλαδή **τα δυναμικά αυθόρμητα ξεσπάσματά του να αποκτούν συνέχεια, να συντονίζονται και να οξύνουν την αντιπαράθεση.** Το συγκεκριμένο ζήτημα συνδέεται

άμεσα με τη χρόνια αδυναμία του μαθητικού κινήματος να συγκροτεί προγράμματα πάλης, να τα ζυμώνει και να τα γειώνει στις μεγάλες μάζες των μαθητών, να ενώνεται με τα υπόλοιπα αγωνιζόμενα τμήματα της κοινωνίας και να μην περιορίζεται στις πολύ συγκεκριμένες αιτήσεις ή αιτήματα. Η αυξημένη καταστολή και ποινικοποίηση των μαθητικών αγώνων παίζει επίσης σημαντικό ρόλο στην όξυνση των παραπάνω προβλημάτων. Οι εισαγγελικές παρεμβάσεις για τις καταλήψεις, αλλά και η αξιοποίηση της τηλεκπαίδευσης και των απουσιών ως δούρειο ίππο για την καταστολή τους, συνέβαλαν αποφασιστικά στο κλείσιμο του κύκλου κινητοποιήσεων το φθινόπωρο του 20.

Η αδυναμία μονιμότερης αναβαθμισμένης συγκρότησης και δράσης του μαθητικού κινήματος έχει άμεση σχέση με τις υπάρχουσες δομές και τον τρόπο συγκρότησης του μαθητικού κινήματος. Όσο δεν υπάρχουν μαθητικοί σύλλογοι που να λειτουργούν με τακτικές γενικές συνελεύσεις, πλούσια εσωτερική ζωή και δράση, τοπικό και πανελλαδικό συντονισμό, ενιαίο βηματισμό με τα υπόλοιπα μαχόμενα κομμάτια της εκπαίδευσης, η δυναμική και ο αυθορμητισμός των μαθητών θα εκτονώνονται.

Αποτίμηση και στοχοθεσία της νΚΑ για το μαθητικό κίνημα

Η ν.Κ.Α. σε σχέση με το προηγούμενο συνέδριο, έχει κάνει σημαντικά βήματα στην εδραίωση της παρουσίας της στη μαθητική νεολαία. Είχε συμβολή στην ανάπτυξη του μαθητικού κινήματος και των αγώνων που έδωσε, συμβάλλοντας στην καθιέρωση των δυνάμεων του **Ανυπότακτου Μαθητή ως διακριτό πολιτικό-αγωνιστικό ρεύμα στο μαθητικό κίνημα**. Η Πρωτοβουλία για το Συντονισμό Σχολείων και Μαθητών Αθήνας αποτέλεσε καρπό της προσπάθειας να διαμορφώσουμε ένα 2ο αγωνιστικό πόλο σε επίπεδο κινήματος ικανό να συνενώνει και να συντονίζει τους αγώνες μεταξύ των διαφορετικών σχολείων με ένα ενιαίο πλαίσιο στόχων και μορφών πάλης, ως μορφή συσπείρωσης των πιο πρωτοπόρων αγωνιστικών δυνάμεων σε επίπεδο σχολείων και μαθητών. Η δράση της υπήρξε καταλυτική στη μάχη ενάντια στις εθνικιστικές καταλήψεις, καθιέρωσε την σχετική ηγεμονία των προοδευτικών-αντιφασιστικών ιδεών και ανέδειξε μια πλατιά ριζοσπαστική-αγωνιστική πρωτοπορία. Τα κριτήρια που θέσαμε για το ανέβασμα της πολιτικοποίησης και της διεκδικητικότητας του μαθητικού κινήματος, κόντρα στις εθιμοτυπικές πορείες και τους συμβολικούς αγώνες χαμηλών πτήσεων, η επιμονή μας στη συνένωση όλων των μαχόμενων κομματιών στην εκπαίδευση και η λογική του πανεκπαιδευτικού μετώπου, συνέβαλαν στο ανέβασμα της μαχητικότητας μιας αξιολογής μερίδας του μαθητικού κινήματος.

Παρ' όλα, αυτά η δράση μας συνεχίζει να βρίσκεται κάτω από τις απαιτήσεις της περιόδου και της σημασίας των αναδιαρθρώσεων που συντελούνται στην εκπαίδευση. Η δουλειά μας χαρακτηρίζεται από ασυνέχειες, **έλλειψη συντονισμένης δράσης όλων των δυνάμεων σε επίπεδο ΝΑΡ- ν.Κ.Α** (μαθητικές οβ – φοιτητές- εκπαιδευτικοί – γονείς – συνοικιακές οβ) και αδυναμία στη συστηματοποίηση μιας αναβαθμισμένης δουλειάς πεδίου εντός των σχολείων και των μαθητικών συλλόγων. Η παρέμβασή μας συνεχίζει να διακρίνεται από **σημαντική έλλειψη πανελλαδικότητας, έλλειψη γείωσης στις πιο ταξικές περιοχές και τα επαγγελματικά λύκεια**. Παρουσιάζουμε ιδιαίτερη αδυναμία να χτίσουμε μόνιμους αγωνιστικούς δεσμούς με τα σχολεία που φοιτούν και παρεμβαίνουν οι μαθητές/τριες μας. Οι μαζικές παρεμβάσεις μας στα σχολεία είναι σποραδικές και όχι συστηματικές και με επιμονή για να στρατεύσουμε ένα δυναμικό, ενώ δεν αξιοποιούμε τη συνολική δουλειά που γίνεται στη γειτονιά μέσα από το τοπικό κίνημα που πολλές φορές έχει ισχυρή μαθητική παρουσία, τις λέσχες ή τα στέκια που συμμετέχουμε. Όσον αφορά το σχεδιασμό για την ανασυγκρότηση και το ζωτάνεμα των μαθητικών συλλόγων και κοινοτήτων τόσο λόγω της καραντίνας και των κλειστών σχολείων, όσο και λόγω της απουσίας από πλευράς μας ενός μεθοδικού συντονισμένου σχεδίου, μείναμε πίσω από τους στόχους που είχαμε θέσει. Τέλος, η μη κατανόηση και η υποτίμηση της αξίας χρήσης των προγραμμάτων πάλης, του προπαγανδιστικού αλλά και πρακτικού ρόλου τους από πλευράς των μαθητικών οργανώσεων και του ανυπότακτου μαθητή, είχε ως αποτέλεσμα σε διάφορες περιπτώσεις, να ρέπουμε είτε στην αοριστολογία, είτε στη μονομέρεια.

Ο στόχος της ανατροπής της κυβερνητικής πολιτικής στην παιδεία, κρίνεται ζωτικής σημασίας για το σύνολο της μαθητικής νεολαίας και ιδιαίτερα των πιο φτωχών, ταξικών κομματιών της. Ο στόχος αυτός προϋποθέτει ένα άλλο μαθητικό κίνημα. Με δραστήριες τις μαθητικές κοινότητες και κύριο όπλο τις γενικές συνελεύσεις και τις καταλήψεις. Με πραγματικά συντονιστικά σχολείων που θα οργανώνουν και θα συντονίζουν τον αγώνα. Με συνολική πρόταση για το πως θέλουμε να ζούμε και να σπουδάζουμε. Αυτό το μαθητικό κίνημα φιλοδοξούμε να οικοδομήσουμε ως ν.Κ.Α. Για να συμβεί αυτό πρέπει να δουλεύουμε διαρκώς με πανεκπαιδευτικά κριτήρια σε επίπεδο στόχων πάλης, κινηματικού βηματισμού και πολιτικής πρακτικής. Ξεχωρίζουμε τον στόχο της συγκρότησης και ισχυροποίησης ενός **διακριτού αγωνιστικού πόλου** (στην κατεύθυνση της Πρωτοβουλίας για το Συντονισμό) που θα αποτελέσει ένα χώρο υποδοχής και μετασχηματισμού του πιο ριζοσπαστικού δυναμικού των μαθητών, και θα τροφοδοτείται διαρκώς με αποφάσεις γενικών συνελεύσεων αλλά και από τα 5μελή, 15μελή τα οποία έχουν αγωνιστική αντιγραφειοκρατική

κατεύθυνση. Υπό αυτό το πρίσμα ιεραρχούμε τη στροφή στη δουλειά πεδίου μέσα στις τάξεις και στα σχολεία, και αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων μέσων για να εκφραστούν οι αγωνιστικές διαθέσεις και η δυνατότητα να συζητήσουν οι μαθητές. Παράλληλα προκρίνουμε την καλύτερη συγκρότηση σε επίπεδο γειτονιάς, με την προσπάθεια συγκρότησης τοπικών συντονιστικών σχολείων με διαρκή επικοινωνία και ανατροφοδότηση με την κεντρική πρωτοβουλία.

Ιεραρχούμε και επεξεργαζόμαστε την αποφασιστική μας στροφή στην πιο ταξική νεολαία στα σχολεία. Στην συγκρότηση αγωνιστικού ρεύματος και την οργάνωση των πρωτοπόρων μαθητών των τεχνικών λυκείων. Παίρνουμε αποφασιστικά μέτρα για την πανελλαδικοποίηση της δουλειάς μας και τη συγκρότηση των δυνάμεων του Ανυπότακτου και της ν.Κ.Α. στους μαθητές σε όλες τις μεγάλες πόλεις.

ΣΤ.4 Αντιπολεμικό κίνημα και προσφυγικό ζήτημα

Η χάραξη σωστής τακτικής και στρατηγικής για τον σύγχρονο πόλεμο στο στάδιο του ολοκληρωτικού καπιταλισμού απαιτεί προσεκτική ανάλυση της συγκεκριμένης κατάστασης στο διεθνές περιβάλλον και όχι μία υπερστορική αντιγραφή της ιστορίας του κομμουνιστικού κινήματος. Για την αντιπολεμική μας παρέμβαση σήμερα χρειάζεται να εκτιμήσουμε τα εξής:

- την αναβάθμιση του πολέμου και την **αύξηση του πλήθους, της έντασης και της διάρκειας των πολεμικών αναμετρήσεων** ως αποτέλεσμα της βαθιάς και αδιέξοδης κρίσης του σύγχρονου καπιταλισμού. Ο πόλεμος αποτελεί την πιο καταστροφική μορφή της αστικής πολιτικής για το ξεπέρασμα της κρίσης.
- το σχέδιο για την **επιθετική ανασυγκρότηση του ΝΑΤΟ** ("ΝΑΤΟ 2030") για την θωράκιση των ευρωατλαντικών συμφερόντων διεθνώς, οξύνοντας περαιτέρω τον γεωπολιτικό ανταγωνισμό με το νέο πόλο Κίνας- Ρωσίας.
- τα **επιθετικά σχέδια της ελληνικής αστικής τάξης** στην περιοχή των Βαλκανίων και της Μεσογείου, η οποία επιδιώκει την **γεωστρατηγική και οικονομική της αναβάθμιση** παίζοντας τον ρόλο του πιστού στρατιώτη ΝΑΤΟ-ΗΠΑ-ΕΕ. Ο ελληνικός στρατός αποκτά έτσι νέο ρόλο, αυτόν του παρόχου και εγγυητή της καπιταλιστικής ανάπτυξης στην περιοχή. Εδώ εντάσσεται και η αύξηση της θητείας για την επάνδρωση της παραμεθορίου

- Την **οξύτητα του ελληνοτουρκικού ανταγωνισμού στην περιοχή**. Ο ανταγωνισμός αυτός χτίζεται στη σύγκρουση των συμφερόντων των δύο αστικών τάξεων, των μεγάλων ιμπεριαλιστών και των ενεργειακών κολοσσών, έχει ταξική βάση και είναι εχθρικός για τα εργατικά συμφέροντα και στις δύο όχθες του Αιγαίου.
- την **ταύτιση του "εσωτερικού" και "εξωτερικού" εχθρού** ως προσπάθεια των αστικών κρατών για από κοινού αντιμετώπιση τους ως "απειλές" για την «εύρυθμη» καπιταλιστική λειτουργία. Το αστικό σύστημα στοχοποιεί το εργατικό κίνημα, τους πρόσφυγες και τους μετανάστες και εντείνει την επίθεση στα δικαιώματα των λαϊκών στρωμάτων, με την αύξηση της καταστολής ακόμη και με πολεμικά μέσα.

Σε αυτή τη σύνθετη πραγματικότητα, το εργατικό κίνημα και η κομμουνιστική αριστερά χρειάζεται να δώσουν μία **ταξική διεθνιστική απάντηση ενάντια στον πόλεμο**. Για να υπηρετήσουμε το παραπάνω προσανατολισμό, αγωνιζόμαστε για ένα αντιπολεμικό-αντιιμπεριαλιστικό κίνημα, το οποίο:

- **Θα συνδέει τη πάλη για την αποτροπή του πολέμου με την καθημερινή πάλη για τα εργατικά συμφέροντα κόντρα στις επιδιώξεις των αστικών τάξεων**. Ενάντια στο κλίμα "εθνικής ενότητας" και στους υπέρογκους πολεμικούς εξοπλισμούς, βάζουμε τα εργατικά λαϊκά συμφέροντα στο προσκήνιο ενάντια πρώτα και κύρια στη δική μας αστική τάξη και στις συμμαχίες της. Ενάντια στο μιλιταρισμό, τον εθνικισμό, το ρατσισμό και το φασισμό. Δε θα πολεμήσουν οι εργαζόμενοι για τα συμφέροντα του κεφαλαίου, των πολυεθνικών, της ΕΕ και του ΝΑΤΟ.
- **Θα βασίζεται σε όλες τις δυνάμεις του μαζικού κινήματος** (σωματεία, φοιτητικοί σύλλογοι), θα αναβαθμίζει την αντιπολεμική παρέμβαση σε όλα τα οχήματα που παρεμβαίνει η αντικαπιταλιστική αριστερά (εργατικά σχήματα, κινήσεις πόλης, ΕΑΑΚ), θα ενοποιεί τη δράση όλων των αντιπολεμικών, αντιεθνικιστικών και αντιιμπεριαλιστικών δυνάμεων. **Για να γίνει το αντιπολεμικό κίνημα οργανικό τμήμα ενός ταξικά ανασυγκροτημένου εργατικού κινήματος**.
- **Θα ενισχύει συνεχώς την ταξική διεθνιστική του πλευρά**. Οι λαοί δεν έχουν τίποτα να κερδίσουν από τους αιματοβαμμένους αστικούς ανταγωνισμούς. Αντιθέτως, έχουν κοινές εμπειρίες από τη φτώχεια, τη προσφυγιά και από τα επικίνδυνα παιχνίδια των ιμπεριαλιστών. Για αυτό χρειάζεται η κοινή στάση και δράση όλων των αγωνιστικών δυνάμεων σε

Ελλάδα, Τουρκία και σε άλλες χώρες της περιοχής, για την ειρήνη, τη δημοκρατία και την συνεργασία των λαών ενάντια στη πολεμοκάπηλη πολιτική των αστικών τάξεων.

- Χρειαζόμαστε ένα **αντιπολεμικό κίνημα μέσα και έξω από στρατό**, που θα βάζει εμπόδια στα πολεμικά σχέδια του κεφαλαίου και στις προσπάθειες καταστολής του "εσωτερικού εχθρού". Για τη μείωση της θητείας και το μπλοκάρισμα της στράτευσης στα 18. Με ενίσχυση και ανάπτυξη του Δικτύου Ελεύθερων Φαντάρων Σπάρτακος και της Επιτροπής Αλληλεγγύης Στρατευμένων.
- Θα αντιπαλεύει τις πολιτικές που γεννούν τη προσφυγιά, **εντάσσοντας οργανικά στις γραμμές του πρόσφυγες και μετανάστες**. Η πάλη για την αποτροπή του πολέμου περνά και από την πάλη ενάντια στην απάνθρωπη αντιπροσφυγική πολιτική της ΕΕ (σε αгаστή συνεργασία με το ελληνικό και τουρκικό κράτος), που υψώνει φράχτες και πνίγει πρόσφυγες στο Αιγαίο για να τους εγκλωβίσει εν τέλει σε σύγχρονα στρατόπεδα συγκέντρωσης. Ένας αντιπολεμικός αγώνας, ντόπιων και ξένων, για ίσα δικαιώματα, για μία ζωή με ελευθερία.
- **Θα αντιπαράτίθεται με ένα αταξικό και ουδέτερο αντι-ιμπεριαλισμό, που υποβαθμίζει τα επιθετικά σχέδια της δικής μας αστικής τάξης**. Αυτή η παραδοσιακή αντιιμπεριαλιστική γραμμή ακολουθείται με αντιφάσεις και αναπροσαρμογές από δυνάμεις όπως το ΚΚΕ, η ΛΑΕ, ο ΠΑΚΣ (Κ-σχέδιο, Αναμέτρηση, ΑΡΑΝ, ΑΡΑΣ, Κορδάτος). Υπογραμμίζουν συνεχώς την τουρκική επιθετικότητα και αντιμετωπίζουν το ζήτημα των ΑΟΖ ως θέμα υπεράσπισης «κυριαρχικών δικαιωμάτων», υποβαθμίζοντας έτσι τον ταξικό και διεθνιστικό χαρακτήρα της αντιπολεμικής πάλης. Το αντιπολεμικό κίνημα στην Ελλάδα χρειάζεται να θέτει στο στόχαστρο του τις ευθύνες της ελληνικής αστικής τάξης μέσα στο μωσαϊκό των αστικών ανταγωνισμών της περιοχής. Μία γραμμή που αγνοεί το παραπάνω κριτήριο υποτάσσεται (ηθελημένα ή μη) στο άρμα της εθνικής ομοψυχίας.
- **Θα αντιπαράτίθεται με γραμμές**, από τον χώρο της αναρχίας-αυτονομίας ή και από τροτσικιστικές οργανώσεις, **που δεν αναδεικνύουν το ρόλο και τους σχεδιασμούς του ΝΑΤΟ και της ΕΕ στην περιοχή και εστιάζουν μόνο στις ευθύνες του ελληνικού κράτους**. Οι αντιλήψεις αυτές, που αγνοούν τη διαφορά δύναμης μεταξύ των καπιταλιστικών κρατών, και απομονώνουν τον ρόλο των επιμέρους αστικών τάξεων από το ευρύτερο πλαίσιο στο οποίο δρουν, καταλήγουν σε λάθος ιεραρχήσεις και καθήκοντα,

αφήνοντας στο απυρόβλητο τα πολεμοκάπηλα σχέδια των "μεγάλων δυνάμεων", και υποτιμούν κρίσιμους στόχους όπως την έξοδο από ΝΑΤΟ-Ε.Ε. και την απομάκρυνση των βάσεων.

Για την αποτίμηση της δικής μας δουλειάς στο αντιπολεμικό κίνημα

Το προηγούμενο διάστημα προχώρησε συλλογικά η επεξεργασία των θέσεων μας σε μία σειρά από τομείς όπως οι ΑΟΖ και το προσφυγικό, στοιχείο που έδωσε προωθητική πνοή στην αυτοτελή μας δουλειά και στον αναγκαίο πολιτικοθεωρητικό εξοπλισμό μας. Συμβάλαμε στην προσπάθεια εμφάνισης του αντιπολεμικού κινήματος στο δρόμο με τις πρωτοβουλίες που πήραμε για τη διεξαγωγή πανελλαδικών αντιπολεμικών δράσεων. Υπήρξε άμεση, μαζική και πανελλαδική αντίδραση στο αντιπροσφυγικό κλείσιμο των συνόρων. Παράλληλα η παρέμβαση του ΔΕΦΣ και της ΕΑΣ έφερε σημαντικές βελτιώσεις στις συνθήκες εντός στρατοπέδων (ιδιαίτερα την περίοδο της καραντίνας), αναβαθμίζοντας το ρόλο του ΔΕΦΣ ως βασικού αγωνιστικού πόλου στον στρατό. Σημαντική ήταν η συμβολή τους και στη προσπάθεια να σπάσουμε θαρρετά μέσα και έξω από τα στρατόπεδα το κλίμα της αντιπροσφυγικής και εθνικιστικής υστερίας με αφορμή τα γεγονότα στον Έβρο.

Παρά τα θετικά βήματα, επισημαίνουμε πως η συνολική αντιπολεμική μας παρέμβαση **παραμένει κάτω από τις απαιτήσεις της εποχής**. Αυτό εκφράζεται στην αδυναμία του αντιπολεμικού κινήματος να αποκτήσει διαρκή και μαζικά χαρακτηριστικά, και να επιδράσει καταλυτικά στο πολιτικό και κοινωνικό συσχετισμό, καθώς και στο μαζικό κίνημα. Η ανεπάρκεια αυτή στηρίζεται σε δύο αίτιες: α) στη σημαντική επιρροή της αστικής "εθνικής" αφήγησης αλλά και της υπόκλισης της ρεφορμιστικής αριστεράς σε αυτή. β) στην αδυναμία να συνδέσουμε οργανικά το αντιπολεμικό-αντιιμπεριαλιστικό περιεχόμενο με τις διεκδικήσεις του ευρύτερου εργατικού και λαϊκού κινήματος.

Δίκτυο Ελευθέρων Φαντάρων "Σπάρτακος" και Επιτροπή Αλληλεγγύης Στρατευμένων

Τα παιδιά των φτωχών και λαϊκών οικογενειών, μαζί και οι γονείς τους, φορτώνονται με βαρύ κόστος για να «υπηρετήσουν τη πατρίδα». Μέσα στα στρατόπεδα χιλιάδες νέοι θα έρθουν αντιμέτωποι με το ρατσισμό, τη ξενοφοβία, την αλυτρωτική ρητορική σε βάρος γειτονικών λαών, το σεξισμό, τη στέρψη δικαιωμάτων στο όνομα της πειθαρχίας και της «υπεράσπισης της πατρίδας απέναντι σε ξένες απειλές». Θα ακούν καθημερινά ότι πρέπει να κάνουμε θυσίες για το ΝΑΤΟ και ότι οι φαντάροι χρειάζεται κυνηγούν πρόσφυγες στον Έβρο και τα νησιά. Θα εργάζονται τσάμπα στη συντήρηση των

στρατοπέδων για να ζήσουν από νωρίς την έννοια του εργασιακού μεσαίωνα. Τους θέλουν φαντάρους από τα 18 σε μία 12μηνη θητεία για να είναι οι αναλώσιμοι που θα επανδρώσουν τη πολεμική μηχανή. Σε αυτό το πλαίσιο, που εγκλωβίζει χιλιάδες νέους, **η κομμουνιστική αριστερά δεν υποτάσσεται στη λογική του ατομικού βολέματος**, του ανταγωνισμού, του βύσματος, του ψεύτικου Ι5 και του ιδεολογήματος του "στρατός είναι, θα περάσει" την ίδια ώρα που οι συνάδελφοι μας δέχονται τη μία ταλαιπωρία μετά την άλλη. Επιλέγουμε το δρόμο της αγωνιστικής θητείας απέναντι στις επιθετικές επιδιώξεις της δικής μας αστικής τάξης των συμμαχιών της.

Η παρέμβαση του ΔΕΦΣ όλα αυτά τα χρόνια είναι **καθοριστική για τη βελτίωση από τη μία πλευρά των συνθηκών ζωής των φαντάρων και από την άλλη αντιπαράθεση με το εθνικιστικό, милитарιστικό και ρατσιστικό κλίμα που χτίζεται εντός των στρατοπέδων**. Με μαζικό κίνημα, μέσα και έξω από το στρατό, στην αναφορά και με γράμματα οι στρατευμένοι μπορούν να πετυχαίνουν νίκες που χτίζουν βιώσιμη καθημερινότητα, σωματική και ψυχική ακεραιότητα και δικαιώματα. Δίνουμε τη μάχη για την ενίσχυση της προσπάθειας του ΔΕΦΣ, τη μαζικοποίηση και αναβάθμιση της ΕΑΣ. Για να σταματήσει ο φαντάρος να είναι δούλος, αλλά πολίτης με στολή και δικαιώματα. Η δράση του Σπάρτακου έχουν ερεθίσει το αστικό κατεστημένο όπως φαίνεται από τις αλληπάλληλες διώξεις και τη συκοφάντηση που αντιμετωπίζει.

Για την ανάγκη ενός αντικαπιταλιστικού διεθνιστικού συντονισμού

Για την προώθηση μιας συνολικής αντιπολεμικής διεθνιστικής γραμμής, χρειαζόμαστε έναν μαζικό, με έντονα εργατικά-λαϊκά-νεολαιίστικα χαρακτηριστικά, **αντικαπιταλιστικό-διεθνιστικό συντονισμό**. Στην προσπάθεια αυτή επιδιώκουμε να συμμετέχουν αγωνιστές του μαζικού εργατικού, λαϊκού και νεολαιίστικου κινήματος, καθώς και δυνάμεις που κινούνται, έστω και με αντιφάσεις, σε αντίστοιχη κατεύθυνση. Στην παρούσα φάση η ανάγκη αυτή δεν καλύπτεται από την ΑΔΚ. Όλο το προηγούμενο διάστημα η παρέμβαση της ΑΔΚ είχε περιορισμένο χαρακτήρα και έλλειμμα επικοινωνίας με το μαζικό κίνημα και συχνά δεν εντασσόταν στο συλλογικό σχεδιασμό της οργάνωσης. Παρά τις παρεμβάσεις σε πολλά θέματα υπάρχει σοβαρό ζήτημα περιεχομένου, ειδικά στην αντιμετώπιση της σχέσης του πολέμου με την ταξική πάλη συνολικά. Είναι εσφαλμένες οι απόψεις που ταυτίζουν την επίθεση του κεφαλαίου στην εργατική τάξη με τη στρατιωτική μορφή του πολέμου, και καταλήγουν σε ένα σχήμα: "ότι όλα είναι πόλεμος". Αυτό οδηγεί σε αδυναμία ανάληψης πρωτοβουλιών για την αποτροπή του πολέμου και για ειρήνη των λαών, σε σχετική υποβάθμιση της πάλης ενάντια στη συμμαχία

της ελληνικής αστικής τάξης με τους ιμπεριαλιστικούς συνασπισμούς. Το επόμενο διάστημα απαιτείται δέσμευση για ενιαία παρέμβαση των δυνάμεών μας με βάση το συλλογικά κατεκτημένο περιεχόμενο και σχέδιο της οργάνωσης, για την προώθηση του κρίσιμου αυτού στόχου.

Για τη δράση μας στο προσφυγικό

Με τη συνέχιση των πολέμων, των πολιτικών, φυλετικών και θρησκευτικών διώξεων, την ένταση της φτώχειας και την καταστροφή ολόκληρων περιοχών από περιβαλλοντικούς παράγοντες εκατομμύρια άνθρωποι έχουν οδηγηθεί (και θα οδηγηθούν) στην προσφυγιά. **Οι αστικές κυβερνήσεις αντιμετωπίζουν τους πρόσφυγες ως εχθρούς και ως εύκολα θύματα εκμετάλλευσης**. Αρνούνται και περιορίζουν το δικαίωμα των προσφύγων στο άσυλο, τους αρνούνται στοιχειώδη δικαιώματα και ελευθερίες, δημιουργούν στρατόπεδα-γκέτο και τους κρατούν σε άθλιες συνθήκες με περιορισμό πρόσβασης σε παιδεία, υγεία, εργασία. Παράλληλα, χρησιμοποιούν το προσφυγικό για την όξυνση του εθνικισμού, του ρατσισμού, την ένταση της εργατικής εκμετάλλευσης και την καλλιέργεια αντιθέσεων ανάμεσα σε ντόπιους και πρόσφυγες.

Τα τελευταία χρόνια παρατηρούμε μια **αντιδραστική στροφή στην πολιτική που προωθεί η Ε.Ε. και το ελληνικό κεφάλαιο στην διαχείριση του προσφυγικού** (Ευρώπη φρούριο με κλείσιμο για τους πρόσφυγες θαλάσσιων και χερσαίων συνόρων με φράκτες, συνοριοφυλακές, στρατό και ναυτικό, επαναπροωθήσεις και μακρές κυνήγι στα σύνορα, επιστροφές, κ.α.). Ειδικά στα κέντρα κράτησης τόσο στα νησιά όσο και στην ενδοχώρα η κατάσταση είναι απελπιστική με την συνειδητή γκετοποίηση χιλιάδων ανθρώπων να οδηγεί ακόμα και σε αυτοκτονίες. Η κυρίαρχη αφήγηση μετατοπίζεται πιο ανοιχτά σε μια προσέγγιση των προσφύγων ως «εισβολέων» σε μια προσπάθεια ένταξης του προσφυγικού ζητήματος στον αντιδραστικό ανταγωνισμό με την Τουρκία. **Παράλληλα υπάρχει αισθητή υποχώρηση του κινήματος για το προσφυγικό** που σε μεγάλο βαθμό πλέον εξαντλείται σε αποσπασματικές δράσεις διάφορων αντιρατσιστικών οργανώσεων και συντονισμών. Υπάρχει μεγάλη συντηρητική στροφή σε σημαντικά τμήματα της ελληνικής κοινωνίας η οποία εκφράστηκε για παράδειγμα στα γεγονότα στον Έβρο και τη Λέσβο τον Μάρτη του 2020.

Σε αυτό το πλαίσιο, πρέπει να δουλέψουμε ώστε να αναπτυχθεί ένα **κίνημα που θα αντιπαλεύει το βάρβαρο και βαθιά ρατσιστικό καθεστώς που διαμορφώνουν το ελληνικό κεφάλαιο με την ΕΕ**. Πρέπει να ενισχυθεί ο αγώνας για ελεύθερη διέλευση των προσφύγων στα σύνορα και για ομαλή ένταξη όσων θέλουν στην ελλη-

νική κοινωνία μέσα από δομές εντός του κοινωνικού συνόλου με ελεύθερη πρόσβαση στη δημόσια υγεία και παιδεία, στην εργασία. Πρέπει προφανώς όλα αυτά να ενταχθούν σε ένα ευρύτερο διεθνιστικό κίνημα που θα αντιπαλέψει την πολιτική των επεμβάσεων και των πολέμων, την πολιτική που σπέρνει την φτώχεια και την δυστυχία ξεριζώνοντας χιλιάδες ανθρώπους από τα σπίτια τους. Μα τέτοια πολιτική κατεύθυνση πρέπει να γίνει υπόθεση του μαζικού κινήματος στην Ελλάδα, με κοινούς αγώνες ντόπιων μεταναστών.

Στο πλαίσιο αυτών των καθηκόντων και μέσα και από την εμπειρία και τον απολογισμό της δράσης μας το προηγούμενο διάστημα πρέπει εντοπίσουμε τα ελλείμματα και τις αδυναμίες μας. Σε γενικές γραμμές, **στην πρώτη φάση του προσφυγικού είχαμε σοβαρή συμβολή** με πολύπλευρες δράσεις είτε ως οργάνωση, είτε μέσα από την πτέρυγα κινήσεων περιφερειών και πόλεων και εργατικών σχημάτων, είτε μέσα από συλλογικότητες του κινήματος (φοιτητικούς συλλόγους, σωματεία, ΣΥΠΡΟΜΕ). Ξεχωρίζουμε την διοργάνωση εκδηλώσεων με συμμετοχή προσφύγων για ανάδειξη των προβλημάτων, τις εξορμήσεις σε στρατόπεδα, την διοργάνωση διαδηλώσεων από κοινού με τους πρόσφυγες, και με την εμβληματική μάχη για την ένταξη των προσφυγόπουλων στα σχολεία.

Τα τελευταία χρόνια **η παρέμβαση μας απόκτησε** στα πλαίσια και της γενικής υποχώρησης του κινήματος. Λαμβάνοντας υπόψιν την ακραία επιδείνωση της ζωής χιλιάδων ανθρώπων, την ακόμα πιο αντιδραστική διαχείριση που προωθούν κυβερνήσεις και ΕΕ, τον καταλυτικό ρόλο που έχει το προσφυγικό ζήτημα στα πλαίσια της ιδεολογικής αντιπαράθεσης με το κεφάλαιο και και την επικείμενη όξυνση του προσφυγικού είναι δεδομένο ότι **η δράση μας πρέπει να αναβαθμιστεί τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά. Ειδικά στη νΚΑ** όπου η συλλογική συνεισφορά μας είναι αρκετά κάτω του αναγκαίου. Πρωταρχικό βήμα σε αυτή την κατεύθυνση είναι η στελέχωση της αντίστοιχης επιτροπής του ΝΑΡ με συντρόφους από την νεολαία και η επανένταξη του προσφυγικού στην συζήτηση των ΟΒ. Συνολικά πρέπει τόσο η συζήτηση όσο και η παρέμβαση μας μέσω του ΣΥΠΡΟΜΕ αλλά και ευρύτερα να αναβαθμιστούν και να αποκτήσουν σταθερότητα και παράλληλα να επιδιώξουμε να γίνει το προσφυγικό ζήτημα του μαζικού κινήματος.

Μέσα από την γενική μας πολιτική στοχοθεσία, επιδιώκουμε:

- Να δημιουργήσουμε και να κρατήσουμε σταθερές επαφές με πρόσφυγες και μετανάστες σε καμπ και κοινότητες, να ξεχωρίσουμε έναν πολιτικό πυρήνα για ένταξη και δράση στον κοινό πολιτικό αγώνα

αλλά και στην οργάνωσή μας.

- Να συμβάλλουμε στην αυτοοργάνωση των προσφύγων με δημιουργία διεθνικών επιτροπών στα στρατόπεδα, αλλά και επιτροπών έξω από αυτά για τα άμεσα και τα συνολικότερα προβλήματα.
- Να προωθήσουμε την κοινή δράση ντόπιων και ξένων σε αντιρατσιστικές συλλογικότητες

Αυτή την περίοδο, προκρίνουμε:

- Την ανάδειξη της ανάγκης για ένταξη των προσφύγων στις πόλεις και τα χωριά μας, κόντρα στην δημιουργία στρατοπέδων/φυλακών, την υπεράσπιση της ελευθερίας τους, των δικαιωμάτων για ανθρωπίνες συνθήκες διαβίωσης και πρόσβαση στο άσυλο, την υγεία, την εργασία.
- Την ένταξη των προσφυγόπουλων ξανά στα σχολεία.
- Το μπλοκάρισμα εξώσεων - Την ενίσχυση των διεκδικήσεων στέγασης σε κατοικίες
- Την αναζωογόνηση του ΣΥΠΡΟΜΕ ως κεντρικό εργαλείο παρέμβασής μας στα παραπάνω μέτωπα. Παράλληλα συζητάμε για την ανασυγκρότηση και τη μετεξέλιξή του.

Δημοκρατικά δικαιώματα και ελευθερίες

ΣΤ.5

Η νεολαία και οι αγώνες της βρίσκονται στο στόχαστρο της επίθεσης του αστικού κράτους και των κυβερνήσεων του σε δημοκρατικά δικαιώματα και ελευθερίες όλα τα τελευταία χρόνια. Ευρύτερα, το σύστημα θωρακίζεται με ένταση του αυταρχισμού και συρρίκνωση ελευθεριών σε όλα τα πεδία: με διώξεις αγωνιστών, ποινικοποίηση πολιτικών και κινηματικών δράσεων, παρακολούθησεις, γιγάντωση των μηχανισμών καταστολής, στο νομοθετικό πλαίσιο με ενίσχυση των αντιδημοκρατικών διατάξεων, με την προσπάθεια για κατάργηση του ασύλου, με τις επιθέσεις ενάντια στο φοιτητικό συνδικαλισμό, στο εργατικό με περιορισμό του δικαιώματος απεργίας και έλεγχο του συνδικαλισμού, στον αποκλεισμό της συμμετοχής και αντιπροσωπευτικότητας με επέκταση του πλειοψηφικού συστήματος και του πλαφόν 3% και σε περιφέρειες-δήμους, με περιορισμό του δικαιώματος στο άσυλο και τις ελευθερίες των προσφύγων κλπ. Ο περιορισμός των αστικών δημοκρατικών ελευθεριών, η κρατική βία και η αστυνομική καταστολή αποτελεί τον απαραίτητο βραχίονα για το σύστημα, προκειμένου να επιβάλλει την ένταση της εκμετάλλευσης, το πέρασμα των αντιδραστικών αναδιαρθρώσεων και τη θωράκιση της εξουσίας του.

Η νεολαία βγαίνει αποφασιστικά στο προσκήνιο σε μια σειρά από ζητήματα που αγγίζουν το ευρύτερο μέτωπο των δημοκρατικών δικαιωμάτων ανεξάρτητα από τις εκάστοτε κυβερνήσεις. Από τις μεγάλες αντιφασιστικές κινητοποιήσεις, τις διαδηλώσεις για τον Φύσσα, τις μαζικές κινητοποιήσεις κόντρα στο νόμο απαγόρευσης των διαδηλώσεων της Ν.Δ., την αλληλεγγύη σε διωκόμενους για κινηματικές δράσεις (πλειστηριασμοί, προστασία περιβάλλοντος, κ.α.), το μεγάλο κύμα αλληλεγγύης σε διωκόμενους με τον αντιτρομοκρατικό νόμο επί κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ (βλ. περιπτώσεις Ηριάνας, Τ. Θεοφίλου) ή πρόσφατα για το δικαίωμα του απεργού πείνας Κουφοντίνα, μέχρι και τις μεγάλες διαδηλώσεις ενάντια στην κατάργηση του ασύλου και ευρύτερα ενάντια στην κρατική καταστολή, φαίνεται ότι η νεολαία δεν είναι διατεθειμένη να ζήσει σε ένα περιβάλλον απαγορεύσεων και κρατικής βίας.

Ιδιαίτερα μέσα στην πανδημία, η κυβέρνηση με το αφήγημα της «ατομικής ευθύνης» προσπάθησε επικοινωνιακά **να στοχοποιήσει τη νεολαία** και να την παρουσιάσει ως υπεύθυνη για την δική της παταγώδη αποτυχία στη διαχείριση της υγειονομικής κρίσης. Τα παρατεταμένα λοκντάουν, η απαγόρευση συναθροίσεων, η πανεπιστημιακή αστυνομία και η διαρκής επίθεση στους δημόσιους χώρους σε συνδυασμό με την ανεργία, την αβεβαιότητα και την επιβίωση με επιδόματα και μισθούς φτώχειας, αποτέλεσαν ένα εκρηκτικό μείγμα που ώθησε τους νέους και τις νέες να αντιδράσουν. Αυτοί πρωτοστάτησαν στα φοιτητικά συλλαλητήρια, τις μαζικές διαδηλώσεις γειτονιών ενάντια στον κρατικό αυταρχισμό και στις πορείες αλληλεγγύης.

Σε αυτά τα πλαίσια, υπάρχει έντονη κινητικότητα και **ενασχόληση πολιτικών δυνάμεων και ρευμάτων** με το δημοκρατικό ζήτημα, με διάφορες ιδεολογικοπολιτικές αφετηρίες και γραμμές. Ξεχωρίζει η λογική του **αντιδεξιού μετώπου** από διάφορες δυνάμεις που θα χωράει ακόμα και τον ΣΥΡΙΖΑ, το ΜΕΡΑ25 ή το ΚΙΝΑΛ, με τον ΣΥΡΙΖΑ εμφανώς ή πιο έμμεσα να κινεί τα νήματα ή ακόμα περισσότερο να προσπαθεί να το καρπωθεί πολιτικά. Η λογική αυτή στρεβλά θεωρεί ότι η στροφή στον κοινοβουλευτικό ολοκληρωτισμό και η όξυνση του κρατικού αυταρχισμού αποτελεί επιλογή μιας αυταρχικής δεξιάς κυβέρνησης και όχι φυσική εξέλιξη-ένδειξη ενός συστήματος σε σήψη. Αντιμετωπίζεται με αυτόν τον τρόπο εργαλειακά το ζήτημα των ελευθεριών, ενώ δημιουργούνται αυταπάτες για το τι μπορεί να κερδηθεί εντός του υπάρχοντος πλαισίου και ακόμα περισσότερο χαμηλώνει ο πήχης στο όνομα του «ρεαλισμού» (πχ μετά τη Νέα Σμύρνη προέκυψε το δήθεν «ρεαλιστικό αίτημα» να «εκπαιδεύονται καλύτερα» τα σώματα ασφαλείας). Πολύ περισσότερο, θεωρείται ότι ένας **καλύτερος διαχειριστής του κράτους** θα εξασφαλίζει περισσότερη δημοκρατία στους θεσμούς, περισσότερη δικαιοσύνη,

διαφάνεια, ισοτιμία στη διανομή του πλούτου κοκ. Η στρατηγική συνέπεια αυτής της λογικής καταλήγει, τελικά να υποστηρίζει πως το αστικό κράτος στην περίοδο της κρίσης, μπορεί υπό προϋποθέσεις να «εξυγιαίνει» τις ταξικές αντιθέσεις, να κάνει «κοινωνική πολιτική».

Από την άλλη, υπάρχει μια λογική που εκφράζεται από τμήματα της αναρχίας και της αυτονομίας (όχι ενιαία) που προσπαθεί να πιάσει αντανάκλαστικά εναντίωσης σε σχετικά άμεσες πτυχές της επίθεσης και να τις αξιοποιήσει πολιτικά σε **ένα σχέδιο που ουσιαστικά εκτονώνει την οργή, υποβαθμίζει την συνολική διάσταση της επίθεσης στις λαϊκές ελευθερίες και δεν δίνει προοπτική συνολικών κατακτήσεων.** Υπό αυτή την έννοια, το κράτος παρουσιάζεται ως μια παντοδύναμη ανεξάρτητη οντότητα ξεκομμένη από τον ταξικό ανταγωνισμό και την πραγματική ιστορική του αναγκαιότητα εξυπηρέτησης των άμεσων και στρατηγικών συμφερόντων μίας τάξης εις βάρος μίας άλλης. Συνέπεια αυτής της αντίληψης είναι η μονοδιάστατη οργάνωση ενός **στείρου αντικρατικού αγώνα, χωρίς συνολική στρατηγική προοπτική επαναστατικής ανατροπής και μετασχηματισμού των σχέσεων παραγωγής.** Μία εξειδικευμένη θεωρητική μορφή που λαμβάνει αυτή η αντίληψη σήμερα μπορεί να βρεθεί σε έννοιες όπως αυτή της «κατάστασης εξαίρεσης», σύμφωνα με την οποία η σύγχρονη κρατική διακυβέρνηση συνιστά μια αδιάκοπη συνθήκη «έκτακτης ανάγκης» ως αυτοσκοπός της «εξουσίας» να αναπαραγάγει τον εαυτό της, ότι η κρατική βία είναι κάποια ιδεολογική αγκύλωση της εξουσίας, οδηγούμενη ακόμα και σε θέσεις που υποστηρίζουν ότι η επιβολή απαγορεύσεων με πρόσχημα τον Covid-19 ήταν η αρχική επιδίωξη των κρατούντων και η πανδημία ένα απλό τέχνασμά τους, χωρίς υλική υπόσταση.

Ακόμα, υπάρχει η παραδοσιακή αντίληψη για το κράτος που εκφράζεται κυρίως από το **ΚΚΕ**, η οποία θεωρεί ότι **καμία ποιοτική διαφορά στο δημοκρατικό πεδίο δεν παρατηρείται στο σημερινό στάδιο του καπιταλισμού** και ότι αποπροσανατολίζει την εργατική τάξη η πάλη ενάντια στο αστικό κράτος και τους μηχανισμούς του. Η παραδοσιακή αυτή αφήγηση των ορθόδοξων κομμουνιστικών κομμάτων δεν αρκεί για να περιγράψει τη νέα φάση. Η κρατική βία, οι απαγορεύσεις, η ενίσχυση των μηχανισμών καταστολής και η κατασκευή του αντίστοιχου νομοθετικού πλαισίου που θα εξασφαλίζει την διατήρηση της κερδοφορίας του κεφαλαίου με το αντίστοιχο κράτος που θα μεριμνά για «σταθερότητα», «επενδύσεις» και «ανάπτυξη», είναι νέα ποιοτικά διαφορετικά χαρακτηριστικά σε σχέση με το κράτος της προηγούμενης φάσης του καπιταλισμού.

Μια **σύγχρονη αντικαπιταλιστική θεώρηση** για το κράτος θα πρέπει να αντιλαμβάνεται το σύνολο του κεφα-

λαιοκρατικού κοινωνικού σχηματισμού ως ένα όλον που αποτελείται τόσο από τις σχέσεις παραγωγής σαν βάση όσο και από το εποικοδόμημα που αντιστοιχεί σε αυτή. Ότι δηλαδή οι αστικές κοινωνίες είναι ένα σύνολο ζωντανό και μεταβαλλόμενο όπου εκδηλώνεται ο ανταγωνισμός των τάξεων που διαπερνά όλες τις σχέσεις, *«εκεί ενυπάρχει το αστικό πολιτικό εποικοδόμημα που περιφρουρεί την κυριαρχία της αστικής τάξης, με τις αστικές ιδέες της ελευθερίας, της ισότητας, τις αστικές οικογενειακές σχέσεις»*. Έτσι καταλαβαίνουμε γιατί στη σημερινή περίοδο δομικής κρίσης του καπιταλισμού, ολοένα και θωρακίζεται το κράτος τόσο ως προς στο νομοθετικό πλαίσιο όσο και ως προς την υλική αντιμετώπιση με βία των πολιτών, ντόπιων και μεταναστών. Καταλαβαίνουμε ότι το κράτος του ολοκληρωτικού καπιταλισμού είναι κράτος-εκφραστής των συμφερόντων της αστικής τάξης, ότι η δομική κρίση του καπιταλισμού θα αντιμετωπιστεί με ακόμα πιο αντιδραστικό πλαίσιο από το σύστημα που έχει στον πυρήνα της την πολύ βαθύτερη εκμετάλλευση όλων των πτυχών της ζωής των εργαζομένων και της νεολαίας.

Στόχος για εμάς παραμένει, αφουγκραζόμενοι το «ρήγμα» και φέροντας την εμπειρία των σύγχρονων κοινωνικών αγώνων, να παλέψουμε μέσα από τις γραμμές του ταξικού εργατικού κινήματος για καθολική χειραφέτηση, ελευθερίες για όλους/ες, με πυξίδα το τσάκισμα του κράτους και την οικοδόμηση μιας κοινωνίας χωρίς εκμετάλλευση, για ζωή στο μπόι των αναγκών και των σύγχρονων δυνατοτήτων. Παράλληλα, η υπεράσπιση των δημοκρατικών δικαιωμάτων και η διεκδίκηση των λαϊκών ελευθεριών, είναι αναγκαίο συστατικό της δράσης της κομμουνιστικής αριστεράς στο σήμερα με πλήρη γνώση, ότι το βασίλειο της ελευθερίας και η πλήρεια και ουσιαστική δημοκρατία μπορούν να κατακτηθούν, μόνο όταν πάψει και η εκμετάλλευση. Αποτελούν πλευρά των αντικαπιταλιστικών στόχων που συνδέονται με την προοπτική του μέλλοντός μας και δεν παραμένουν στην αναμονή για τη μηχανιστική εκπλήρωση τους στο επέκεινα της λαϊκής εξουσίας και της επανάστασης.

Η πάλη για το δημοκρατικό ζήτημα ως κρίσιμη πλευρά της ταξικής πάλης, δεν αποτελεί μόνο υποχρέωση των οργανωμένων δυνάμεων της κομμουνιστικής αριστεράς. Μπορεί με την αυτοτέλεια της να συνενώσει ευρύτερες ανέταχτες δυνάμεις που εξεγείρονται και ασφυκτιούν με την οπισθοδρόμηση στις λαϊκές ελευθερίες. Συνεγείρει όσους ευαισθητοποιούνται με την καταπάτηση δικαιωμάτων του καθένα, πόσο μάλλον όταν σήμερα η λαϊκή πλειοψηφία βιώνει περιορισμό της ελευθερίας. Αποτελεί υπόθεση του εργατικού, νεολαιίστικου και λαϊκού κινήματος, κάθε αγωνιστικής συλλογικότητας και κάθε αγωνίστριας και αγωνιστή.

Με αυτή την έννοια έχει ιδιαίτερη αξία η **συγκρότηση**

της Κίνησης για τις Ελευθερίες, τα Δημοκρατικά Δικαιώματα, την Αλληλεγγύη (ΚΕΔΔΑ) που συσπειρώνει ήδη ένα ευρύ ανέταχτο δυναμικό σε αγωνιστική ριζοσπαστική κατεύθυνση και μπορεί να συμβάλλει στην συγκέντρωση και ανάδειξη των προβλημάτων, στη στήριξη σε όσους-ες υφίστανται παραβιάσεις δικαιωμάτων, σε κινηματικές πρωτοβουλίες και στο συντονισμό κινηματικών δράσεων. Τα μέλη της νΚΑ συμβάλουν στην ενίσχυση της ΚΕΔΔΑ, ώστε να δυναμώσει περαιτέρω και να στηρίζει αποτελεσματικά κάθε διωκόμενο για πολιτική, κινηματική δράση.

Για μια σύγχρονη κομμουνιστική παρέμβαση στον πολιτισμό

ΣΤ.6

Ο πολιτισμός δεν αποτελεί απλώς μια επιμέρους κοινωνική παράμετρο, αλλά αντίθετα περικλείει το σύνολο της ανθρώπινης δραστηριότητας, των υλικών και πνευματικών προϊόντων που αυτή παράγει, συγκροτώντας έναν ολόκληρο «τρόπο ζωής». Αποτυπώνει και αλληλοεπιδρά με την κατάσταση της ταξικής πάλης αποτελώντας το υπέδαφος πάνω στο οποίο **διαμορφώνεται και αναπτύσσεται η συνείδηση της εργατικής τάξης, επηρεάζοντας ειδικά τους νέους ανθρώπους**. Εάν εξετάζαμε λοιπόν την ιστορία της Αριστεράς δε θα στεκόμασταν μόνο στις απεργίες, τα κινήματα και τις επαναστάσεις, αλλά και στα πολιτισμικά ρεύματα που πηγάζουν από αυτές τις διαδικασίες. Στη μέχρι τώρα ιστορία των κινήματων **δεν υπήρξε – ούτε θα υπάρξει – κοινωνικό και πολιτικό ανατρεπτικό ρεύμα που δεν θα διαμορφώνεται ως μια συνολική μορφωτική πολιτιστική, πολιτική και συνάμα αξιακή πρόταση**. Επομένως το θέμα της πολιτιστικής παρέμβασης μιας σύγχρονης νεολαιίστικης οργάνωσης που φιλοδοξεί να συμβάλλει στην αναγκαία επαναθεμελίωση του κομμουνισμού, δεν αποτελεί απλώς ένα «συνοδευτικό» εγχείρημα της γενικότερης πολιτικής παρέμβασης της. Αντίθετα, αντιμετωπίζουμε το θέμα του πολιτισμού σαν εκείνο το ευρύτερο πολυεπίπεδο πεδίο μέσα στο οποίο διαμορφώνονται οι προσωπικότητες των σύγχρονων επαναστατών και επαναστατριών προσεγγίζοντας το επίπεδο μιας καθολικής – συνολικής συνείδησης.

Το νήμα της εκμετάλλευσης και της υποταγής που ενώνει την παραγωγή με την πολιτική και τις αξίες του σύγχρονου καπιταλισμού διαπερνά και το χώρο του πολιτισμού και της καλλιτεχνικής δημιουργίας. Η κυριαρχία της αστικής ιδεολογίας αναδιαμορφώνει τις κοινωνικές σχέσεις και τις πολιτισμικές πρακτικές μέσω της **καθολικής εμπορευματοποίησης** των δημόσιων αγαθών. **Απόσυρση του κράτους από την υποστήριξη εκείνων**

των καλλιτεχνικών παραγωγών που δεν ταυτίζονται με το κυρίαρχο αγοραίο μοντέλο του καπιταλισμού της εποχής μας, και ταυτόχρονα επιδότηση με πολλούς τρόπους (ρευστό, μειώσεις φόρων, εκχωρήσεις δημόσιων εκτάσεων κ.α.) **ιδιωτικών παραγωγών χωρίς κανένα καλλιτεχνικό κριτήριο, υπο χρηματοδότηση βασικών δραστηριοτήτων και αναγκών** (χαρακτηριστική η κατάσταση στα μουσικά σχολεία) και παράλληλα εκχώρηση της πολιτικής και πολιτιστικής πρωτοβουλίας στα «Κοινωνοφελή Ιδρύματα» και το ιδιωτικό κεφάλαιο.

Σ' αυτή την αλλοτριωμένη κοινωνική πραγματικότητα, η τέχνη ανάγεται σε εμπόρευμα που καταναλώνεται και τα χαμηλότερα κοινωνικά στρώματα αποκτούν μια **αποξενωμένη και εκτελεστική σχέση μαζί της** που συχνά συνοδεύεται μ' ένα αίσθημα αναξιοσύνης («ωραία είναι η ζωγραφική αλλά δύσκολη» κτλ.) Άλλωστε, «*η φτώχεια είναι πιο φρόνιμη αν νιώθει ότι φταίει*». Η βιομηχανία πολιτισμού αναπαράγει την αντίληψη ενός κατακερματισμένου κόσμου, στον οποίο η πλειοψηφία είναι απομακρυσμένη από την κατανόησή του στην ολότητά του αφού αυτό αφορά λίγους και ειδικούς. Έτσι δημιουργείται μια εύθραυστη συναίνεση για μια κοινωνία πολλών ταχυτήτων στην οποία **οι «μάζες» δεν μπορούν να έχουν πρόσβαση στο σύνολο των κεκτημένων του ανθρώπινου πολιτισμού**. Η νεοφιλελεύθερη αφήγηση επιχειρεί να συσκοτίσει αυτές τις βαθιές ταξικές αντιθέσεις που γεννά ο καπιταλισμός εξαγνίζοντας τες στην κολυμπήθρα ενός «πολιτισμικού οικουμενισμού» και μιας κοινής εθνικής-πολιτιστικής ταυτότητας.

Οι εγγενείς αντινομίες που προκαλεί η σύγκρουση των υλικών και πολιτιστικών δυνατοτήτων με τις καπιταλιστικές μορφές οργάνωσης της κοινωνίας και του πολιτισμού, **περιέχουν ψήγματα ανατροπής**. Τάσεις με γνήσια απελευθερωτικά χαρακτηριστικά εκφράζονται ευρύτερα στην τέχνη. Χαρακτηριστική είναι η **άνθιση της ανεξάρτητης παραγωγής** και διακίνησης καλλιτεχνικών έργων (μουσικών, λογοτεχνικών, εικαστικών κλπ.), **η άντληση έμπνευσης** από τη ζωή και τις περιπέτειες **της σύγχρονης εργατικής τάξης** που παρατηρείται πλέον σε αρκετά ρεύματα ειδικά στο χώρο της μουσικής και σε πλευρές της χιπ-χοπ κουλτούρας, και ένας γενικότερος διάλογος με τους κοινωνικούς προβληματισμούς. Οστόσο, στη γενική εικόνα αυτές οι τάσεις παραμένουν μειοψηφικές και τείνουν να περιορίζονται σ' ένα απλό καθρέπτισμα των κοινωνικών διεργασιών, αποστασιοποιημένο από τις συλλογικές διεκδικήσεις και την ικανότητα διεξόδου στην καρδιά της κοινωνίας.

Βαθαίνοντας το ρήγμα

Οι κοινωνικοί προσεισμοί που λαμβάνουν χώρα εντός της καπιταλιστικής κρίσης, προμηνύουν συγκλονιστι-

κότερες συγκρούσεις στο εγγύς μέλλον. Το ερώτημα είναι εάν είμαστε σε θέση **να βαθύνουμε το ρήγμα**, με μια αντίρροπη κίνηση που θα διαμορφώνει τους όρους μια **διαφορετικής συλλογικής και ταυτόχρονα πολιτικής και πολιτιστικής πρότασης**. Η τέχνη, εγγενώς, εξοπλισμένη με τη δύναμη της κριτικής συνδέεται πολύ πιο στενά σήμερα με το αίτημα διαμόρφωσης ενός **ανταγωνιστικού πολιτιστικού ρεύματος** στο κυρίαρχο αστικό, ενός ρεύματος που δυνητικά διαμορφώνεται σαν η **πολιτιστική πλευρά του αντικαπιταλιστικού και σύγχρονα κομμουνιστικού κινήματος**. Δεν μιλάμε για έναν περίκλειστο ακαδημαϊσμό κάποιων επιτελείων αλλά για την ουσιαστική κατανόηση (και τον μετασχηματισμό) φαινομένων που εκδηλώνονται ειδικά στη νεολαία, όπως η κατάθλιψη, η αποξένωση, η αίσθηση παροδικότητας, η απουσία νοήματος και προοπτικής. Για να αποκτήσουμε μια διεισδυτική ματιά απαιτείται συλλογική παιδεία, καλλιέργεια των εργαλείων της μαρξιστικής μεθοδολογίας και ανάλυσης, μελέτη των πολιτιστικών ρευμάτων νέων και παλιών, κατάκτηση αλλά και αναζήτηση και διαφορετικών ρευμάτων σκέψης, αξιοποιώντας τα εν δυνάμει απελευθερωτικά τους στοιχεία.

Το ζήτημα λοιπόν της συγκρότησης ενός ρεύματος που **θα αντιστέκεται και θα αμφισβητεί τον «πολιτισμό» της άρχουσας τάξης**, τον πολιτισμό της εμπορευματοποίησης των πάντων, του κανιβαλικού ανταγωνισμού, της διαρκούς βίας, του χυδαίου σεξισμού, **δεν είναι ζήτημα λιγότερο πολιτικό ή δευτερεύουσας σημασίας**. Η πολιτική μας δουλειά θα μένει μετέωρη και ανολοκλήρωτη στο βαθμό, που ταυτόχρονα δεν συνοδεύεται από **ρήγματα στο κυρίαρχο πολιτισμικό μοντέλο** και δεν διαμορφώνονται **ψήγματα και κύτταρα ενός άλλου απελευθερωτικού πολιτισμού**, ανταγωνιστικού στον σημερινό. Εάν οραματιζόμαστε μια πραγματική κίνηση προς την ενσάρκωση μιας διαδικασίας γενικού κοινωνικού μετασχηματισμού, των καθολικών σχέσεων, των ολόπλευρων αναγκών και της καθολικής ικανότητας τότε πρέπει να παραδεχτούμε πως η μέχρι τώρα συμβολή μας μπορεί να χαρακτηριστεί το λιγότερο ελλιπής.

Παρά τις αξιόλογες προσπάθειες που έχουν γίνει μέσω του εγχειρήματος των Αναιρέσεων, ιδιαίτερα του Φεστιβάλ που έχει κατακτήσει ένα στίγμα μαζικής αναγνώρισης, φαίνεται πως **τείνουμε να εγκλωβιστούμε σε μια χαμηλών πτήσεων παρέμβαση**. Η πολιτιστική μας δουλειά περιορίζεται σχεδόν αποκλειστικά στα φεστιβάλ των ΑΝΑΙΡΕΣΕΩΝ. Οι προσπάθειες αυτοτελούς πολιτιστικής παραγωγής (πχ πολιτιστικές ομάδες της Λέσχης) ήταν αδύναμες και λόγω της έλλειψης χώρου σταμάτησαν τελείως. Η σχέση μας με την κάθε είδους ερασιτεχνική δημιουργία, από τα μαθητικά συγκροτήματα, μέχρι τις πολυποίκιλες «ομάδες δρόμου» παραμένει ανεπαρκής. Έτσι δεν «μαθαίνουμε» από τους προβληματισμούς και τις αναζητήσεις της νεολαίας που

πειραματίζεται, και δεν μπορούμε να γονιμοποιήσουμε τις δικές μας αντιλήψεις. Απουσιάζει μια συστηματική και δημιουργική σχέση με την λαϊκή κουλτούρα στην ιστορική της διάσταση και εξέλιξη της και ειδικότερα με την τεράστια πολιτιστική παράδοση του επαναστατικού και κομμουνιστικού κινήματος. Η προσπάθεια μας ακροβατεί μεταξύ της αναπαραγωγής κλασσικών «αριστερών πολιτιστικών» μοτίβων και ενός ιδιότυπου ελιτισμού που αδυνατεί να αναμετρηθεί στην ευρύτερη πολιτιστική-ιδεολογική διαπάλη στην κοινωνία και περιχαράκωνεται στα trending θέματα των αριστερών διαδικτυακών (και όχι μόνο) κύκλων.

Το συνέδριο θέλουμε να σηματοδοτήσει την **αλλαγή σελίδας στη μεθοδολογία και την πρακτική μας**, σκιαγραφώντας ορισμένα καθοριστικά βήματα σε αυτή την πορεία. Αφενός, την άμεση συγκρότηση **κοινής επιτροπής Πολιτισμού NAP-νΚΑ** που θα μπορεί να προσανατολίζει, τροφοδοτεί και να ενοποιεί την πανελλαδική παρέμβαση της οργάνωσης στον Πολιτισμό, και να παρακολουθεί συστηματικά τις νέες ριζοσπαστικές τάσεις αλλά και την αστική παρέμβαση. Αφετέρου, την **σταθερή εμφάνιση και ανάπτυξη του εγχειρήματος των Αναιρέσεων σε κάθε πόλη που υπάρχει παρέμβαση της νΚΑ**. Με μόνιμη και σταθερή παρέμβαση στο μέτωπο του ανατρεπτικού πολιτισμού και των απελευθερωτικών ιδεών, όπου τα φεστιβάλ θα αποτελούν την ετήσια κορύφωση μιας αναπτυσσόμενης παρέμβασης και όχι ξεκομμένα πυροτεχνήματα. Με αξιοποίηση

όλων των πλευρών του project Αναιρέσεις και ανάπτυξη του στίγματος τους ως ένα σταυροδρόμι του λαϊκού πολιτισμού και των νέων πρωτοπόρων καλλιτεχνικών εγχειρημάτων εγχώριας και διεθνούς αναφοράς, ώστε να μας ανοίγονται ευρύτεροι δρόμοι απεύθυνσης στη νεολαία. Για τη δημιουργία ενός καινοτόμου και επαναστατικού πολιτικού και πολιτιστικού ρεύματος, οφείλουμε να ασκούμε διαρκή κριτική στον καριερισμό, την «εναλλακτικότητα» του αστικού ατομισμού αλλά και την ηττοπαθή λογική των πολιτισμικών νησίδων που κυριαρχούν και στα ριζοσπαστικά ακροατήρια. Χρειάζεται **η πολιτιστική παρέμβαση να γίνει μόνιμη και βασική πλευρά της κινηματικής και πολιτικής μας δράσης, με απαίτηση για έναν εναλλακτικό χειραφετητικό πολιτισμό που θα καλλιεργεί, θα ψυχαγωγεί και θα απελευθερώνει τις συνειδήσεις**. Να αναπτυχθεί ένας διαρκής διάλογος με τους ίδιους τους καλλιτέχνες η πλειοψηφία των οποίων ανήκει στη σύγχρονη εργατική τάξη και μαζί με τη μάχη της δημιουργίας δίνει τη μάχη της επιβίωσης. Για τη συνάντηση της πολιτιστικής δημιουργίας με το ανερχόμενο επαναστατικό κίνημα της νέας εποχής, είναι αναγκαία μια τολμηρή βουτιά στη «θάλασσα» της **ανεξάρτητης και ερασιτεχνικής παραγωγής**, στην Ελλάδα και διεθνώς, και θέλουμε οι Αναιρέσεις να αποτελέσουν φιλόξενο πεδίο υποδοχής αυτών των τάσεων.

Όλα αυτά δεν μπορούν να είναι έργο ενός κλειστού επιτελείου ειδικών, αλλά **ένα ακόμα βήμα του κομμουνιστικού μετασχηματισμού του συνόλου της νΚΑ**, και

πολύ περισσότερο να αποτελέσει **υπόθεση του κόσμου των σχημάτων και του κινήματος**. Η ν.ΚΑ πρέπει να παρέμβει συνολικότερα ώστε να κατακτάται μια σταθερή πολιτιστική παρέμβαση των φορέων του μαζικού κινήματος φοιτητικοί σύλλογοι, σωματεία) και της αντικαπιταλιστικής πτέρυγας, μέτρο και κριτήριο του κατά πόσο συμβάλλουμε όντως στην απελευθερωτική κίνηση της εργατικής τάξης ή τσαλαβουτάμε στα ρηχά νερά της καθημερινότητας.

Συνολικός μας στόχος είναι **η στήριξη και ανάπτυξη των ανατρεπτικών τάσεων** που εμφανίζονται στο χώρο της καλλιτεχνικής έκφρασης και του πολιτισμού συνολικά, **η γονιμοποίηση αυτών των τάσεων με τη σύγχρονη κομμουνιστική απελευθερωτική αντίληψη** και τελικά **η διαμόρφωση ενός πολιτιστικού ρεύματος** οργανικά συνδεδεμένου με το κίνημα της κομμουνιστικής απελευθέρωσης της εποχής μας και του ταξικά και πολιτικά ανασυγκροτημένου εργατικού και νεολαιίστικου κινήματος.

ΣΤ.7 Το έμφυλο ζήτημα ως οργανικό τμήμα της πάλης του κινήματος

Το φεμινιστικό και ΛΟΑΤΚΙ+ κίνημα έχουν έρθει ορμητικά στο προσκήνιο τα τελευταία χρόνια σε όλο τον κόσμο, με μαχητικότητα και συμμετοχή μεγάλων τμημάτων της νεολαίας. Πρόκειται για ένα **αδιαμφισβήτητο θετικό γεγονός που έχει αναδείξει τις διακρίσεις και καταπίεσεις που βασίζονται στο φύλο και το σεξουαλικό προσανατολισμό** και έχει ανοίξει το διάλογο για το χαρακτήρα που πρέπει να έχουν τα ζητήματα αυτά σε μια προσπάθεια διαμόρφωσης ενός σύγχρονου απελευθερωτικού προγράμματος.

Παρά την κατοχύρωση βασικών δικαιωμάτων ισότητας μεταξύ των φύλων (και λιγότερο σχετικά με τη σεξουαλικότητα), που κέρδισαν τον τελευταίο αιώνα το κομμουνιστικό και εργατικό κίνημα αλλά και μια σειρά φεμινιστικών και ΛΟΑΤΚΙ+ κινήσεων, η σύγχρονη πραγματικότητα στιγματίζεται από τις καθημερινές σεξιστικές και έμφυλες διακρίσεις. **Η δραματική όξυνση των φαινομένων αυτών (βιασμοί, δολοφονίες γυναικών και ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων), είναι αποτέλεσμα της βαθιάς κρίσης στις σχέσεις των φύλων, της κυριαρχίας των αισθημάτων ιδιοκτησίας και εξουσίας των αντρών απέναντι στις γυναίκες, αποτρόπαια εκδήλωση μιας κοινωνίας που σαπίζει**. Οι διακρίσεις με βάση το φύλο όπως και αυτές της γενιάς, της φυλής κ.α. εκκινούν από την μόνιμη προσπάθεια του κεφαλαίου να διασπά την εργατική τάξη για να διατηρεί και να αναπτύσσει την κερδοφορία του με αξιοποίηση των ισχυρών ιδεολογικών επιβιώσεων πατριαρχικών αντιλήψεων και πρα-

κτικών. Ο καπιταλισμός επιδεικνύει εξαιρετική δυνατότητα αξιοποίησης πολιτιστικών, αξιακών αντιλήψεων και νοοτροπιών του παρελθόντος μετασχηματίζοντάς τις έτσι ώστε να υπηρετούν την λογική της συνολικής αναπαραγωγής του. Έτσι και σήμερα **ο ολοκληρωτικός καπιταλισμός της εποχής μας συμβάλλει στην αναπαραγωγή και ενίσχυση πατριαρχικών αντιλήψεων, πρακτικών, ακόμη και εξουσιαστικών σχέσεων**.

Η αστική πολιτική δεν μένει αδιάφορη σε αυτή την διαπάλη και παρεμβαίνει ενεργά αν και με διαφοροποιήσεις στο εσωτερικό της. Ισχυρά τμήματα της προωθούν μέσω των περισσότερων σοσιαλδημοκρατικών και νεοφιλελεύθερων κομμάτων μια ατζέντας «προάσπισης της ισότητας» κατά βάση στα αστικά δικαιώματα (γάμος, τεκνοθεσία κλπ) και σε ένα βαθμό στη νομική προστασία θυμάτων σεξιστικών επιθέσεων. Η στροφή προς αυτή την κατεύθυνση σχετίζεται με την πίεση που δέχονται οι κυβερνήσεις από την συγκρότηση μαζικών αντιστάσεων σε μια προφανή προσπάθεια ενσωμάτωσής τους. **Η ουσία της αστικής πολιτικής βέβαια δε «χτυπάει το τέρμα στην καρδιά»**, καθώς η έμφυλη βία και οι γυναικοκτονίες εντείνονται, ενώ οι βιασμοί παραμένουν από τις ελάχιστες μορφές εγκλήματος όπου απολογούμενο βρίσκεται το θύμα. Από την άλλη εκείνα τα τμήματα της που εκφράζουν ακροδεξιά ακροατήρια, παρεμβαίνουν μέσω κομμάτων και θεσμών (π.χ. στάση εκκλησίας για αμβλώσεις) προωθώντας σκοταδιστικές αντιλήψεις με ιδιαίτερη ένταση (π.χ. Τράμπ, Μπολσονάρου, Ορμπαν κ.α. διεθνώς αλλά και όλη η «δεξιά πολυκατοικία» στην Ελλάδα).

Τα διάφορα ρεύματα του φεμινιστικού κινήματος

Στον φεμινισμό συγκρούονται πολλές γραμμές, από τις διαφορετικές λογικές της αριστεράς και της αναρχίας/αυτονομίας, μέχρι αστικές αντιλήψεις. Η επίδραση της αστικής πολιτικής αλλά και οι ανεπάρκειες όλων των ρευμάτων της αριστεράς, έχουν δημιουργήσει έναν δύσκολο συσχετισμό για να μπορέσει να παρέμβει με καθοριστικό ρόλο η αριστερά της κομμουνιστικής επαναστατικής διαδικασίας.

Πρώτα και κύρια ερχόμαστε σε αντιπαράθεση με **το ρεύμα του ρεφορμισμού – μεταρρυθμισμού**, τη λογική των ομάδων «πίεσης» και της κυβερνητικής διαχείρισης. Στο ρεύμα αυτό στην Ελλάδα κυριαρχεί ο ΣΥΡΙΖΑ. Η αντιπαράθεση με το ΣΥΡΙΖΑ στα ζητήματα αυτά είναι μεγάλης σημασίας καθώς έχει χρόνια παρέμβαση στο φεμινιστικό και ΛΟΑΤΚΙ+ κίνημα και επιδρά ποικιλοτρόπως. Έχει σημασία να σταθούμε στα πεπραγμένα του ως κυβέρνηση. Ξεχωρίζουμε την αντιδραστική αλλαγή του Ποινικού Κώδικα για τον βιασμό, και την αύξηση των ορίων συνταξιοδότησης για τις μητέρες

και για τις γυναίκες γενικά στο ασφαλιστικό του Κα-
τρούγκαλου. Ερχόμαστε σε διαπάλη με **το ρεύμα της
πολιτικής των ταυτοτήτων** που μιλά για την ύπαρξη
πολλαπλών καταπιέσεων με παρατακτικό και οριζόντιο
τρόπο, υποβαθμίζοντας τη δεσπόζουσα σημασία της
αντίθεσης κεφαλαίου-εργασίας. Αυτό οδηγεί σε πλήρη
αποδοχή και θεωρητικοποίηση της λογικής του κατα-
κερματισμού της κοινωνίας σε άτομα, κάτι που συμβα-
δίζει με την πολυδιάσπαση που εφαρμόζει ο καπιτα-
λισμός στην εργατική τάξη. Αυτό σε καμιά περίπτωση
δεν σημαίνει ότι ως NAP και vKA δεν μας απασχολούν
ζητήματα έμφυλων διακρίσεων και καταπιέσεων που
δεν αφορούν την εργατική τάξη. Ίσα-ίσα μας απασχο-
λούν γιατί οι κομμουνιστές πάντα και πολύ περισσότερο
σήμερα ενδιαφέρονται και παλεύουν ενάντια σε κάθε
είδους διάκριση, και η αντίληψη μας είναι αντίληψη
πανανθρώπινης απελευθέρωσης. Εμείς όμως προτάσ-
σουμε την **καθολικότητα της εργατικής κομμουνιστι-
κής αντίληψης** η οποία είναι η μόνη που μπορεί **απε-
λευθερώνοντας την εργατική τάξη να απελευθερώσει
ολόκληρη τη κοινωνία από κάθε είδους εκμετάλλευση
και καταπίεση**. Υπό αυτό το πρίσμα, οι θεωρίες εκεί-
νες που απολυτοποιούν την υπαρκτή αναπαραγωγή και
ενίσχυση στην εποχή μας πατριαρχικών αντιλήψεων,
πρακτικών, και κάνουν λόγο για **δύο παράλληλα και
ισότιμα συστήματα πατριαρχίας και καπιταλισμού,
οδηγούν σε αδιέξοδο**. Εμείς επιδιώκουμε την κοινή –
ενωτική πάλη γυναικών-ανδρών και ΛΟΑΤΚΙ+ ενάντια
σε κάθε έμφυλη διάκριση και καταπίεση σαν οργανικό
κομμάτι του κινήματος ενάντια στο σύγχρονο καπιτα-
λισμό. Με βάση αυτή τη προσέγγιση ο αντίπαλος του
γυναικείου και ΛΟΑΤΚΙ+ κινήματος είναι το κεφάλαιο,
η πολιτική, η ιδεολογία και ο πολιτισμός του, που μετα-
φράζονται σε πολιτική κατακερματισμού της εργατικής
τάξης, και αντίδρασης σε όλη τη γραμμή που αφορά
και τα ζητήματα των έμφυλων διακρίσεων. Σε αυτό το
πλαίσιο, αντιμετωπίζουμε την πατριαρχία ως μία κοι-
νωνική σχέση παλαιότερων κοινωνικών εποχών αλλά
και περιόδων του καπιταλισμού, που προβάλλει συγκε-
κριμένα πρότυπα ζωής, ρόλους και κοινωνικές διακρί-
σεις με βάση το φύλο και τη σεξουαλικότητα εις βάρος
των γυναικών και των ΛΟΑΤΚΙ+, με το κεφάλαιο να την
αξιοποιεί σήμερα με στόχο να εδραιώσει με νέο τρόπο
την εξουσία του. Ο σύγχρονος καπιταλισμός βγάζοντας
μαζί την γυναίκα στην παραγωγή, προβάλλοντας την
ατομικότητα και την καριέρα σαν υπέρτατο αγαθό για
όλους, υπονομεύει ανάμεσα στα άλλα και το ιεραρχι-
κό και πατριαρχικό μοντέλο σχέσεων προηγούμενων
εποχών, προς όφελος ενός πιο ρευστού μοντέλου που
αντιστοιχεί και στις σύγχρονες εργασιακές σχέσεις.
Εντείνει την γενικευμένη δυσπιστία, την απόσταση, την
απομόνωση, τον ατομισμό και τον ανταγωνισμό στις αν-
θρώπινες σχέσεις.

Παράλληλα, υπάρχουν και ορισμένες **ριζοσπαστικές
τάσεις στο φεμινιστικό κίνημα** που έχουν πρωτοπόρο

ρόλο, ανοίγουν δρόμους για την έμπρακτη και δημι-
ουργική αντιμετώπιση των ζητημάτων αυτών, ριζοσπα-
στικοποιούν την δημόσια συζήτηση και έχουν στοιχεία
μιας πιο καθολικής και ταξικής θεώρησης. Με τις τά-
σεις αυτές, χρειάζεται να συνδεθούμε, να έρθουμε σε
αλληλεπίδραση και όπως με κάθε άλλο αυθόρμητο
κίνημα να είμαστε έτοιμοι να μάθουμε, να ακούσουμε
αλλά και να παρέμβουμε αποφασιστικά με βάση την
δική μας αντίληψη. Απουσιάζει βέβαια μια πιο οργα-
νωμένη παρέμβαση του εργατικού και κομμουνιστικού
κινήματος, στοιχείο που επηρεάζει αρνητικά τον συσχε-
τισμό, και επιτρέπει σε άλλες θεωρήσεις να μοιάζουν
ως οι μόνες ρεαλιστικές και συγκροτημένες και να επι-
κοινωνούν προνομιακά με τον νεολαιίστικο ριζοσπαστι-
σμό. Γι' αυτό, θέλουμε να συμβάλλουμε σε ένα **ταξικό
φεμινιστικό κίνημα** με αντικαπιταλιστική ηγεμονία.
Θέλουμε να είναι συμπεριληπτικό, χωρίς ομοφοβικές
ή τρανσφοβικές συμπεριφορές, οργανωμένο από τα
κάτω μακριά από ΜΚΟ, τη λογική της αγοράς και συν-
δικαλιστικές γραφειοκρατίες και σε οργανική σύνδεση
με το εργατικό κίνημα.

Η αποτίμηση της vKA και η ανάγκη ανάπτυξης των επεξεργασιών και της παρέμβασης μας

Η δράση μας ως vKA χαρακτηρίστηκε από αντιφάσεις.
Από την μια ξεχωρίζουμε την υιοθέτηση σε επίπεδο
παρεμβάσεων και ανακοινώσεων μιας θετικής και
πλούσιας τοποθέτησης που προσπάθησε να παρέμβει
σε ένα τοπίο έντονων πολιτικών και κοινωνικών δι-
εργασιών. Συμμετείχαμε αυτοτελώς ως NAP-vKA σε
μια σειρά από κινητοποιήσεις, όπως επίσης και σε αυ-
τοοργανωμένα Pride σε μεγάλες πόλεις της Ελλάδας.
Παράλληλα τα μέλη της v.K.A. έπαιξαν ρόλο σε όλες τις
κινηματικές εκφράσεις γύρω από αυτά τα ζητήματα, αν
και κατά βάση πρωτοβουλιακά και χωρίς οργανωμένο
σχέδιο και πλάνο. Η δράση μας μέσω των σωματείων
και των φοιτητικών συλλόγων ήταν αναμικτή. Το βασι-
κό στίγμα πιο οργανωμένης παρέμβασης μελών μας
στο φεμινιστικό κίνημα δόθηκε κυρίως στην Αθήνα
μέσω της Sabbath, συλλογικότητα που συγκροτήθηκε με
αντιφάσεις και εξελίχθηκε με την αυτενέργεια μελών
της vKA και ανένταχτων αγωνιστριών. Η συνεπής της
κινηματική παρουσία έχει παίξει κομβικό ρόλο σε μια
σειρά ζητήματα που αναδείχθηκαν, ενώ αποτέλεσε τον
πυρήνα για τη συγκρότηση της Συνέλευσης Φεμινιστι-
κών κι Εργατικών Συλλογικοτήτων, μια πρωτοβουλία
με στόχο την αλληλεπίδραση του φεμινιστικού με το
εργατικό κίνημα, χωρίς όμως σημαντικά αποτελέσμα-
τα. Η πολιτικο-θεωρητική τοποθέτηση της Sabbath δεν
κατάφερε να ξεπεράσει τα όρια και τις αντιφάσεις του
ευρύτερου φεμινιστικού κινήματος ως αποτέλεσμα και
των δικών μας αδυναμιών.

Ο βασικός κρίκος αυτής της εικόνας είναι η **έλλειψη συγκροτημένης δικής μας θεωρητικής αντίληψης και κατ' επέκταση η ύπαρξη πολιτικού σχεδίου, προγράμματος και ιεραρχήσεων**. Η δράση χωρίς θεωρία είναι τυφλή, όπως και το ανάποδο. Την έλλειψη αυτή, που έχουμε καθυστερήσει αρκετά με ευθύνη των οργάνων να την αντιμετωπίσουμε, φιλοδοξούμε να την καλύψουμε καταρχάς με μια οργανωμένη πανελλαδικής κλίμακας συζήτηση σε όλες τις ο.β. του ΝΑΡ και της ν.Κ.Α. με ευθύνη της Π.Ε. και του Κ.Σ. Από εκεί και πέρα είναι ανάγκη οι θεωρητικές και πολιτικές επεξεργασίες της ν.Κ.Α. και του ΝΑΡ να βαθύνουν μελετώντας με δημιουργικό τρόπο την πορεία όλων των ρευμάτων μέχρι και σήμερα, έχοντας ως βάση μας τον επαναστατικό μαρξισμό και την αντίληψη της κομμουνιστικής επαναθεμελίωσης. Η ανάγκη να καλυφθεί αυτό το κενό, δεν υπάρχει ως αυταξία αλλά προκειμένου να παρέμβουμε στο κίνημα και να παίξουμε πρωτοπόρο ρόλο σε ζητήματα που συγκινούν ιδιαίτερα τη νεολαία. Για να παίξουμε καθοριστικό ρόλο με όρους συγκροτημένης πολιτικής παρέμβασης, χρειάζεται ταυτόχρονη δουλειά σε όλα τα επίπεδα. Χρειαζόμαστε την ψηλάφηση ενός **αριστερού αντικαπιταλιστικού προγράμματος πάλης για τα ζητήματα της έμφυλης καταπίεσης** καθώς και μια **αριστερή αντικαπιταλιστική πολιτική συλλογικότητα** που θα καταπιάνεται τόσο με τη γυναικεία καταπίεση όσο και με ειδικό τρόπο με τη ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα. Σε αυτή την προσπάθεια είναι σημαντική η εμπειρία και ο αναγνωρισμένος ρόλος της Sabbath, και η ν.Κ.Α. επιδιώκει την ανάπτυξη και τον μετασχηματισμό της στην

κατεύθυνση που περιγράφουμε. Βασικός μας οργανωτικός στόχος πρέπει να είναι η στράτευση και η πρωταγωνιστική συμμετοχή περισσότερων γυναικών και ΛΟΑΤΚΙ+ στις γραμμές μας.

Τέλος, προϋπόθεση για να πάει αλλιώς το φεμινιστικό και ΛΟΑΤΚΙ+ κίνημα είναι η **οργανική του σύνδεση με το νεολαιίστικο και εργατικό κίνημα**. Η αντικαπιταλιστική πτέρυγα στο οργανωμένο κίνημα έχει χρέος να δίνει τη μάχη για την ισότητα με εξειδικευμένα πλαίσια πάλης για τα δικαιώματα των γυναικών και των ΛΟΑΤΚΙ+ στους κλάδους και στις επιχειρήσεις, δίνοντας μάχη μέσα από τα πρωτοβάθμια σωματεία. Το επόμενο διάστημα θέλουμε να συγκροτηθεί στοχευμένη παρέμβαση σε εργασιακούς χώρους για το θέμα των αδειών μητρότητας και της κατάργησης των κοινωνικών υπηρεσιών, κόντρα σε απολύσεις εγκύων και στην εργοδοτική αυθαιρεσία καθώς και η επεξεργασία απ' την πλευρά μας σχεδίου παρέμβασης για ειδικές κατηγορίες όπως οι γυναίκες μετανάστριες. Η δράση μας στο γυναικείο κίνημα και τη ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα (και οι αντίστοιχες συλλογικότητες) χρειάζεται να συμβάλλουν αναβαθμισμένα στην ενίσχυση αυτής της δουλειάς. Υπ' αυτό το πρίσμα, η λογική πίσω από τη Συνέλευση Φεμινιστικών και Εργατικών Συλλογικοτήτων πρέπει να ενισχυθεί με εξειδικευμένες επεξεργασίες, αναβαθμισμένο περιεχόμενο σε πολιτικό και προγραμματικό επίπεδο, ανεξάρτητα αν θα παραμείνει με αυτή τη μορφή ή αν θα εξελιχθεί σε κάτι διαφορετικό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ

Η ΝΚΑ ΜΕΤΑ ΤΟ 5^ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Z.1

Αποτίμηση της vKA από
το 4^ο Συνέδριο ως σήμερα

Η v.K.A. σήμερα βρίσκεται σε μια **κρίσιμη καμπή**, όπου θα κριθεί το κατά πόσο θα κάνει τολμηρά βήματα σε μια κατεύθυνση κομμουνιστικού μετασχηματισμού, ή θα καθηλωθεί σε σχετικά χαμηλές πτήσεις. Από το 4ο συνέδριο της v.K.A. τον Γενάρη του 2017 **το βέλος κίνησης της οργάνωσης μας είναι αντιφατικό**. Από την μια έχουμε ελπιδοφόρα δείγματα μιας ανώτερης κομμουνιστικής ποιότητας, όπως ο εν δυνάμει πρωταγωνιστικός ρόλος της v.K.A. σε κρίσιμες καμπές του νεολαιίστικου κινήματος (π.χ. αντιφασιστικός Νοέμβριος στα σχολεία, πρώτο lockdown, διασφάλιση του Πολυτεχνείου στην Αθήνα κ.α.), θετικές τάσεις μιας πιο πλατιάς οικοδόμησης στη νεολαία υπερβαίνοντας την χρόνια μονοστοχία εντός και μόνο της σπουδάζουσας νεολαίας (π.χ. μαθητικές οργανώσεις, προσπάθειες στην τεχνική εκπαίδευση κ.α.), η ανασυγκρότηση και μαζικοποίηση της οργάνωσης στην Αθήνα, η μαχητική παρουσία της v.K.A. στις εκλογές του 2019, αλλά και σπέρματα μιας ανώτερης κομμουνιστικής φυσιογνωμίας (συμβολή στην πανελλαδική συνάντηση για κομμουνιστικό πρόγραμμα και κόμμα, καμπάνια για 200 χρόνια Μαρξ κ.α.). Από την άλλη τα παραπάνω συνυπάρχουν με την υποχώρηση της εργατικής δουλειάς της v.K.A σε σχέση με το προηγούμενο συνέδριο, τα διαρκή “μπρος-πίσω” στο φοιτητικό κίνημα και στην ΕΑΑΚ, την στάσιμη οργανωτική μας ανάπτυξη που διαμορφώνει προβλήματα σε κρίσιμες επαρχιακές πόλεις κ.α.

Η εναλλαγή των προωθητικών και καθηλωτικών στιγμών στην πρόσφατη διαδρομή της v.K.A., δεν είναι ξέχωρη από **την συμβολή αλλά και τα όρια συνολικά του ρεύματος της κομμουνιστικής επαναθεμελίωσης**, και με την απόφασή μας να συμβάλουμε στη συγκρότηση ενός σύγχρονου επαναστατικού κομμουνιστικού φορέα, ως την πιο ουσιαστική έμπρακτη αυτοκριτική για τις αντιφάσεις της διαδρομής μας. Το ρεύμα μας στην παρουσία του εδώ και πάνω από 30 χρόνια, συνέβαλε στην αναγέννηση της ταξικής πάλης στην Ελλάδα, με πρωτοπόρες θεωρητικές επεξεργασίες σε κρίσιμα ζητήματα του κομμουνιστικού κινήματος (φύση και ρόλος εργατικής τάξης, σχέση τακτικής-στρατηγικής, αναμέτρηση με την εμπειρία του «υπαρκτού σοσιαλισμού» κ.α.). Επεξεργάστηκε μια σύγχρονη επαναστατική τακτική και μάχιμη πολιτική γραμμή στηριγμένη στο αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα πάλης και στο αντικαπιταλιστικό μέτωπο. Διαμόρφωσε και εφάρμοσε μια ουσιαστική και επίμονη μετωπική αντίληψη στη βάση αρχών –από το επίπεδο του αγώνα και των πολιτικο-συνδικαλιστικών κινήσεων μέχρι τα επιμέρους ή συνολικά πολιτικά

μέτωπα–, όχι σαν μια σημαία ευκαιρίας «για να περάσει η μπόρα», αλλά ως επιλογή με προοπτική. Η προσφορά αυτή δεν έμεινε μόνο στο επίπεδο της θεωρίας, αλλά εκφράστηκε υλικά στο πεδίο της πολιτικής παρέμβασης και της δράσης στο εργατικό κίνημα. Το NAP, έστω με μονομέρειες, αντιφάσεις και λάθη, συνέβαλε στην εμφάνιση στοιχείων μιας σύγχρονης εργατικής πολιτικής από τη σκοπιά της κομμουνιστικής απελευθέρωσης.

Εξετάζοντας όμως αυτοκριτικά την πορεία μας, εκτιμάμε πως όλα αυτά δεν ήταν αρκετά, καθώς **υπολείπονταν από τις απαιτήσεις και τις προκλήσεις που έθετε η ίδια η ταξική πάλη**. Παρά τη συμβολή και τα βήματα που έχουμε κάνει, δεν καταφέραμε να δημιουργήσουμε ένα μαζικό ρεύμα ανασυγκρότησης του εργατικού κινήματος, να σπάσουμε τα όρια στην πολιτική επιρροή και επίδραση της αντικαπιταλιστικής επαναστατικής Αριστεράς και να συγκροτήσουμε ισχυρούς πολιτικούς, θεωρητικούς, οργανωτικούς όρους και κοινωνικούς δεσμούς για τη δημιουργία ενός σύγχρονου Κόμματος Κομμουνιστικής Απελευθέρωσης. Κυρίως λόγω του ανολοκλήρωτου κομμουνιστικού στρατηγικού μας χαρακτήρα, υπήρξε ποιοτική υστέρηση στον ουσιαστικό και προωθητικό συνδυασμό του άμεσου επαναστατικού αγώνα με την αναζήτηση ανατρεπτικής απάντησης στα επιτακτικά ερωτήματα των εργαζομένων και των καταπιεσμένων. Συχνά η καθημερινή μας παρέμβαση ταλαντευόταν ανάμεσα σε μια διακηρυκτική παρουσία φιλόδοξων στόχων χωρίς αναζήτηση δρόμων για την επίτευξη τους ή σε μια δουλειά που επικέντρωνε στα άμεσα ζητήματα, χωρίς όμως το απαραίτητο «αποτύπωμα» της στρατηγικής κατεύθυνσης. Η αυτοτελής μας παρέμβαση ήταν συχνά «εξόριστη» και η εσωτερική μας ζωή ήταν αρκετά τυπική και «στεγνή», χωρίς ιδιαίτερη θεωρητική και πολιτιστική δραστηριότητα αλλά και χωρίς ανάπτυξη ζωντανών και αλληλέγγυων συλλογικών δεσμών αναμεταξύ μας.

Οι συνολικές αντιφάσεις αυτές της προσπάθειας μας αποτυπώθηκαν με ιδιαίτερο τρόπο στην πορεία της v.K.A. και αποτέλεσαν το υπέδαφος εμφάνισης και διόγκωσης μιας οξύτατης, **επίπονης και μακρόχρονης πολιτικο-ιδεολογικής αντιπαράθεσης στο εσωτερικό μας**, η οποία όπως ήταν λογικό δεν τελείωσε με το 4ο συνέδριο της v.K.A. τον Γενάρη του 2017. Εκεί κορυφώθηκε, και σε συνδυασμό και με το 4ο συνέδριο του NAP οδήγησε σε σημαντικές αποχωρήσεις μελών και στελεχών της οργάνωσης, που τα προηγούμενα χρόνια είχαν καθοδηγητικό ρόλο κατά βάση στη v.K.A.. Η διαδικασία αυτή δεν έγινε «μια και έξω» αλλά ήταν σταδιακή και αρκετά ψυχοφθόρα, με αποχωρήσεις μελών αυτής της λογικής μέχρι και πρόσφατα. Οι συγκεκριμένες αποχωρήσεις αποτέλεσαν αποκρυστάλλωση ευρύτερων διαφωνιών όπως είχαν εκφραστεί το προηγούμενο διάστημα εντός και εκτός οργάνωσης (ενδει-

κτικά αναφέρουμε: κείμενο 10+1, συγκρότηση k-lab με αποχωρήσαντες από τη νεολαία ΣΥΡΙΖΑ, ιστοσελίδα κομμο, αντιπαράθεση στο συνέδριο της ν.Κ.Α. αλλά και του ΝΑΡ κ.α.). Σταδιακά διαμορφώθηκε εντός της οργάνωσης ένα ρεύμα, επηρεασμένο από την τότε πορεία του κινήματος που αναζητούσε άμεσες λύσεις απέναντι στην πολιτική των μνημονίων αλλά και από δικές μας ελλείψεις, το οποίο υποχωρούσε σε κρίσιμα ζητήματα στην ρεφορμιστική πίεση. Βασικά χαρακτηριστικά αυτού του ρεύματος ήταν μια στρατηγικού χαρακτήρα διαφοροποίηση από θεμελιακά στοιχεία της αντίληψης του ΝΑΡ και της ν.Κ.Α. σχετικά με την επαναστατική τακτική και στρατηγική, τον χαρακτήρα της κυβέρνησης και του κράτους, την πολιτική συμμαχιών κ.α. Πρόκειται για απόψεις που στο όνομα του «μετώπου», υποβάθμιζαν την επαναστατική τακτική ως το επίπεδο της αποδοχής της από τα υποψήφια σύμμαχα ρεφορμιστικά ρεύματα, διακατεχόταν από ένα θεωρητικό αγνωστικισμό και σχετικισμό όπου «όλα παίζονταν» ανεξαρτήτως αντικειμενικών προϋποθέσεων, και από μια υπερτίμηση και απόσπαση του ρόλου και του χαρακτήρα του κομματικού/πολιτικού συστήματος και κατ' επέκταση των αναγκαίων πολιτικών κινήσεων και συμμαχιών. Από την άλλη, αναπτύχθηκε ένα ρεύμα συντρόφων κυρίως μέσα από την δράση της Α.Δ.Κ. με ισχυρές επιδράσεις από την σύγχρονη αυτονομία και άλλα ρεύματα. Ένα ρεύμα που αποτύπωνε σύγχρονα ερωτήματα και ανησυχίες που απασχολούν ιδιαίτερα τη νεολαία, αλλά με τρόπο που αποθέωνε το αυθόρμητο και υποβάθμιζε τον ρόλο της πρωτοπορίας, απομόνωνε τις επιμέρους αντιθέσεις από την βασική αντίθεση κεφαλαίου-εργασίας, κατακεραύνωνε τις συμμαχίες με αριστερές δυνάμεις και αναζητούσε δρόμους στρατηγικής συμμαχίας με αναρχικές και αυτόνομες ομάδες, και εν τέλει αναπαρήγαγε ένα είδος σύγχρονου «κινηματικού ρεφορμισμού».

Η αντιπαράθεση αυτή είχε βαριές οργανωτικές και πολιτικές συνέπειες για τη ν.Κ.Α. με απώλεια πολύτιμων συντρόφων, ξόδεμα πολιτικής ενέργειας σε εσωστρεφείς και ψυχοφθόρες εσωοργανωτικές αντιπαραθέσεις αλλά και την διαμόρφωση ενός κλίματος φυγόκεντρων τάσεων που εκφράστηκε και με προσωπικές αποχωρήσεις πολλαπλών αφετηριών. Κυρίως όμως επηρέασε και την πολιτική δουλειά της οργάνωσης η οποία εμφάνισε σημαντικά στοιχεία υποχώρησης, ιδιαίτερα σε κρίσιμα πεδία όπως το φοιτητικό κίνημα. Έκτοτε η οργάνωση έχει εμφανίσει ενθαρρυντικά στοιχεία ανασυγκρότησης με κάλυψη του χαμένου εδάφους στο κίνημα, πολιτικές πρωτοβουλίες, νέες εντάξεις, ανασυγκρότηση της αυτοτελούς μας παρουσίας κτλ, στοιχεία που πρέπει να αναπτυχθούν και κυρίως να συντεθούν σε ένα συνολικό σχέδιο για τον κομμουνιστικό μετασχηματισμό της οργάνωσης και την συμβολή σε ένα σύγχρονο νεολαϊστικό κομμουνιστικό ρεύμα.

Αποτίμηση του Κεντρικού Συμβουλίου

Z.2

Η κρίση της ν.Κ.Α. αντικειμενικά είχε πολύ σημαντική επίδραση και στο Κεντρικό Συμβούλιο της ν.Κ.Α. με αποχώρηση ενός πολυάριθμου τμήματος του (12 από τα 37 εκλεγμένα μέλη και 4 αναπληρωματικά μέλη) με αποτέλεσμα σοβαρές δυσκολίες στην λειτουργία του. Οι σταδιακές αποχωρήσεις δυσκολεύαν την σταθερή στελέχωση τόσο του Κ.Σ. όσο και του γραφείου και των επιτροπών του, με διαρκή ανανέωση της σύνθεσής τους και δυσκολία υπέρβασης ενός εσωστρεφούς κλίματος στις εργασίες του. Είναι σημαντική παρακαταθήκη βέβαια, το γεγονός πως το Κ.Σ. συνέχισε την πορεία του, παρά τις σημαντικές αποχωρήσεις, με σχετικά σταθερές συνεδριάσεις, τροφοδότηση της οργάνωσης με αναλύσεις, αποφάσεις κτλ και κυρίως με την εξασφάλιση της οργανωτικό-πολιτικής παρουσίας της οργάνωσης, ο πόντος όμως πρέπει να μπει πολύ ψηλότερα με βάση τις απαιτήσεις τις εποχής.

Τέσσερα είναι τα στοιχεία που ξεχωρίζουμε για μια ανώτερη λειτουργία τόσο του επόμενου Κεντρικού Συμβουλίου όσο και συνολικά του καθοδηγητικού μας ιστού:

α) Η υπέρβαση ενός ιδιόμορφου υπερσυγκεντρωτισμού πολλών καθηκόντων στο γραφείο του Κ.Σ. με έναν πιο ουσιαστικό καταμερισμό και άπλωμα της δουλειάς μας. Η κατάσταση αυτή δεν επιτρέπει ούτε την ολόπλευρη αξιοποίηση των καθοδηγητικών δυνατοτήτων της οργάνωσης, ούτε επιτρέπει στο γραφείο του Κ.Σ. να συντονίζει επαρκώς την πανελλαδική πολιτική δουλειά της ν.Κ.Α. Κάθε μέλος του Κ.Σ. και των οργάνων της ν.Κ.Α. πρέπει να αναλαμβάνει ουσιαστικές πολιτικές και οργανωτικές ευθύνες και να πρωταγωνιστεί σε οργανωτικό, πολιτικό και θεωρητικό επίπεδο τόσο στην εσωτερική ζωή της ν.Κ.Α. όσο και (κυρίως) στο νεολαϊστικό κίνημα.

β) Η ανάγκη το πολιτικό κέντρο της οργάνωσης που αντικειμενικά λειτουργεί κυρίως στην Αθήνα, να επιτελέσει με έναν πιο ουσιαστικό τρόπο την ανάγκη **πανελλαδικής καθοδήγησης της οργάνωσης**, με σταθερή επικοινωνία, πολιτική και ιδεολογική βοήθεια, στόχους και πλάνο ανάπτυξης των δυνάμεων μας ακόμα και εκεί που δεν υπάρχουμε. Το Κ.Σ. πρέπει να αποτελεί ένα συλλογικό εργαζόμενο σώμα, το οποίο θα συμπυκνώνει και συγκεφαλαιώνει την εμπειρία και την δράση της οργάνωσης, και ταυτόχρονα θα λειτουργεί ως καθοδηγητικό όργανο ενιαίας πανελλαδικής δράσης. Η πλευρά αυτή πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι υποχώρησε

σημαντικά ειδικά στα τελευταία χρόνια του απερχόμενου Κεντρικού Συμβουλίου.

γ) Πρέπει να κατακτήσουμε μια πιο **ουσιαστική πολιτική λειτουργία του οργάνου**, που θα μπορεί να αποτελεί την πραγματική καρδιά της δουλειάς της ν.Κ.Α. Αυτό συνεπάγεται και μια διαφορετική λειτουργία του ίδιου του Κ.Σ. και των επιτροπών του, με πιο τακτικές συνεδριάσεις, καλύτερα συνδεδεμένες με τις πραγματικές ανάγκες και την συζήτηση της ίδιας της οργάνωσης, και κυρίως με επικέντρωση στην ανάπτυξη ενός συνολικού πολιτικού σχεδίου για το νεολαιίστικο κίνημα. Εκεί πρέπει να προσανατολιστεί τόσο το επόμενο Κ.Σ. της ν.Κ.Α. όπως και όλα τα όργανα, ώστε πρώτα και κύρια να οργανώνουν και να καθοδηγούν την δουλειά της οργάνωσης σε όλα τα επίπεδα, και όχι να αποτελούν πεδία διατύπωσης απόψεων και μόνο. Ακόμα και ο αναγκαίος και πολύτιμος διάλογος στα όργανα, κατά βάση πρέπει να έχει κέντρο βάρους την αναγκαία πολύπλευρη παρέμβαση της ν.Κ.Α. στο κίνημα.

δ) Η ανάγκη η οργάνωση να **συζητάει συλλογικά σε πανελλαδικό επίπεδο ανά τακτά χρονικά διαστήματα**. Το 5ο συνέδριο της ν.Κ.Α. διεξάγεται σχεδόν 5 χρόνια μετά το προηγούμενο, και όσο και αν μεσολάβησαν αντικειμενικές δυσκολίες και πρωτόγνωρες καταστάσεις, αποτελεί σημαντική ευθύνη του απερχόμενου Κ.Σ. η σημαντική αυτή καθυστέρηση. Ανάμεσα στ' αλλά η καθυστέρηση αυτή επιφέρει και μια αντικειμενική «γήρανση» του ίδιου του Κ.Σ., και μια πιο αδύναμη διασύνδεση του με τα καθήκοντα της σπουδάζουσας και μαθητώσας νεολαίας.

Z.3

Βασικοί στόχοι της νΚΑ μετά το 5^ο Συνέδριο

Η ν.Κ.Α. σε αυτή την φάση είναι πιο ώριμη ώστε να προχωρήσει σε μια τομή στην κομμουνιστική της συγκρότηση και το συνέδριο μας θέλουμε να παίξει ουσιαστικό ρόλο σε αυτή την υπόθεση. Βασικοί στόχοι της οργάνωσης μετά το συνέδριο είναι οι εξής:

α) Το **προχώρημα μετρήσιμων βημάτων στην υπόθεση του κομμουνιστικού μετασχηματισμού της ν.Κ.Α.** και στην συγκρότηση ενός διακριτού κομμουνιστικού ρεύματος στη νεολαία, με βάση την στοχοθεσία που περιγράφηκε παραπάνω. Ουσιαστικά βήματα που θα συγκροτούν μια νέα ποιότητα στην συγκρότηση, την παρέμβαση και την ακτινοβολία της ν.Κ.Α. **Οι κρίσιμοι κρίκοι για τον κομμουνιστικό μετασχηματισμό είναι:**

- Η ανώτερη πολιτική και ιδεολογική συγκρότηση της νΚΑ, η υπεράσπιση και ανάπτυξη ενός ρεύμα-

τος επαναστατικού μαρξισμού και εργατικού-λαϊκού πολιτισμού τόσο για την διαπαιδαγγωγή νέων επαναστατών στις γραμμές της, όσο και (κυρίως) με δημόσιες τολμηρές πρωτοβουλίες για θέματα θεωρίας, πολιτισμού, ιστορίας, αξιών, πολιτικής.

- Η αλλαγή στην ταξική βάση της ν.Κ.Α. με την ενίσχυση του εργατικού στοιχείου, των παιδιών από τα πιο φτωχά λαϊκά στρώματα, αλλά και της ηλίκιακής της σύνθεσης με το καλύτερο ριζώμα στις μικρότερες ηλικίες.
- Η ενίσχυση της αυτοτελούς πολιτικής της παρουσίας, της στράτευσης, της αγωνιστικότητας, ώστε μέσα από το σχολείο της ν.Κ.Α. να «βγαίνουν» αγωνιστές ταγμένοι στην υπόθεση της εργατικής τάξης.
- Ένας νέος οργανωτικός πολιτισμός με κέντρο τον αποφασιστικό ρόλο της οργάνωσης (από την ΟΒ μέχρι τα συλλογικά σώματα) για την προώθηση της πολιτικής μας. Ανανέωση των οργάνων της ν.Κ.Α., με ανάδειξη σε στελεχιακές θέσεις νέων εργατικής καταγωγής, γυναικών και ΛΟΑΤΚΙ+. Πολιτικοποίηση της οργάνωσης, και τομή στην οργανωτική αντίληψη, με τρόπο που να ενισχύει το συλλογικό «εμείς» σε σχέση με τα πολυποίκιλα «εγώ» ή τις μερικότητες των ομαδοποιήσεων.

β) Η **αποφασιστική μαζικοποίηση της οργάνωσης**, με τρόπο που θα της επιτρέπει να επιτύχει τους στόχους που θέτει. Ο στόχος της μαζικοποίησης δεν είναι μόνο ή κυρίως ζήτημα συγκεκριμένης δουλειάς «μυρμηγκιού» (είναι και αυτό φυσικά). Είναι κυρίως η αποκρυστάλλωση της ευρύτερης μας πολιτικής και ιδεολογικής ακτινοβολίας σε κάθε φάση. Για παράδειγμα η ανάπτυξη της μαθητικής μας δουλειάς στην Αθήνα συνέβη διότι αφενός αναπτύξαμε μια μεθοδική και επίμονη δουλειά, είχαμε σταθερό μέτωπο απέναντι στον αντίπαλο (π.χ. νέο λύκειο ή φασιστική διείσδυση στα σχολεία) και αφετέρου μπορούσαμε με όπλο την γενικότερη μας στρατηγική πρόταση να υποδεχόμαστε ένα ευρύτερο ρεύμα νεολαιίστικης κομμουνιστικής αναζήτησης.

γ) Η **επίτευξη μιας καλύτερης σύνδεσης της δουλειάς της ν.Κ.Α. με το ΝΑΡ**. Θέλουμε την καλύτερη σύνδεση των δυνάμεων μας στην γειτονιά, στην εργασία παντού. Με μεταφορά της εμπειρίας και των γνώσεων από τους μεγαλύτερους συντρόφους, αλλά και την όρεξη την ζωτικότητα και την δημιουργικότητα από τους μικρότερους.

δ) Ο **πρωταγωνιστικός ρόλος της ν.Κ.Α. στην διαμόρφωση ενός διακριτού πολιτικού ρεύματος της ανεξάρτητης αντικαπιταλιστικής και επαναστατικής αριστεράς**, με τρόπο που θα υπερβαίνει τόσο τον παραδοσιακό ρεφορμισμό όσο και σύγχρονα μεταμοντέρνα

κινηματίστικα ρεύματα. Βασικοί κρίκοι σε αυτή την κατεύθυνση είναι η υπόθεση του σύγχρονου κομμουνιστικού προγράμματος και κόμματος, η ανασυγκρότηση της αντικαπιταλιστικής αριστεράς και ο προωθητικός ρόλος της αντικαπιταλιστικής πτέρυγας του κινήματος.

ε) Η ουσιαστική συμβολή της ν.Κ.Α. για την ανασυγκρότηση του κινήματος της νεολαίας σε περιεχόμενο, λειτουργία και μορφές. Ενός νεολαιίστικου κινήματος εργατικής κατεύθυνσης με συνέχεια, με ενιαίο και συνολικό χαρακτήρα, με ανατρεπτικά αιτήματα πάλης, που θα συναντιούνται σε έναν κοινό ιστό η εργατική με την φοιτητική νεολαία, οι μαθητές με τους νέους άνεργους, οι voucheraδες με τους σπουδαστές των ΙΕΚ αλλά και η μάχη ενάντια στην εκπαιδευτική αναδιάρθρωση με την πάλη για εργατικά δικαιώματα, και η αντιπολεμική/αντιμπεριαλιστική δράση με την πάλη για τις λαϊκές ελευθερίες. Για να μπει ένα τέλος στην λεηλασία των νεολαιίστικων και εργατικών δικαιωμάτων και να ανοίξει ο δρόμος για να πάρουμε πίσω το μέλλον που μας κλέβουν.

Ζ.4

Για την αυτοτελή δουλειά της νΚΑ

Με την αυτοτελή δουλειά της οργάνωσης, επιδιώκουμε να παρέμβουμε στο κίνημα με το σύνολο της αντίληψής μας, να εκφράσουμε τις πολιτικές μας θέσεις πάνω στα μεγάλα ζητήματα της περιόδου, και πέρα από τις τρέχουσες πολιτικές απαντήσεις να ξεδιπλώσουμε την κομμουνιστική πρόταση γύρω από τα ποικίλλα ζητήματα που απασχολούν τους εργαζόμενους και τη νεολαία. **Θεωρητικά θα έπρεπε να αποτελεί βασικό ζήτημα που απασχολεί τακτικά τις οργανώσεις του ΝΑΡ και της ν.Κ.Α., κάτι τέτοιο δυστυχώς όμως δεν συμβαίνει.** Η αυτοτελής πολιτική εμφάνιση και παρέμβαση της οργάνωσης κινείται σε χαμηλές πτήσεις, παρά τα όποια θετικά βήματα του τελευταίου διαστήματος.

Η υποβάθμιση της αυτοτελούς πολιτικής, ιδεολογικής και πολιτιστικής παρέμβασης της ν ΚΑ έχει ισχυρές ρίζες στην ιστορική διαμόρφωση του ρεύματος μας. Πρώτα και κύρια συνδέεται με μια **λαθεμένη αντίληψη για την σχέση τακτικής-στρατηγικής και κόμματος – μετώπου.** Για χρόνια είχε επικρατήσει η απόλυτη μονοστοχία της «έμμεσης» παρέμβασης της ν.Κ.Α., αποκλειστικά διαμέσου των σχημάτων και των μετωπικών κινήσεων. Αντί η ν.Κ.Α. να παρεμβαίνει και απευθείας **στις μάζες της νεολαίας με το σύνολο της γραμμής της,** προβάλλοντας αλλά και οικοδομώντας μαζί με την νεολαία ένα σύγχρονο κομμουνιστικό ρεύμα, απευθυνόταν βασικά στον περιορισμένο κύκλο των κάθε φορά «συμμάχων», προσπαθώντας (πολλές φορές άεσα και

αδιέξοδα) να «πείσει» τους συμμάχους για την πολιτική μας λογική και μέσα από την «σύνθεση» να απευθυνθούμε στον κόσμο.

Φυσικά μπορούν να υπάρχουν και περιπτώσεις όπου θα παρέμβουμε κατά βάση δια μέσου κάποιας μετωπικής μορφής (π.χ. κάποιο σχήμα ΕΑΑΚ, ή ΑΝΤΑΡΣΥΑ) ακόμα και αν οι αποφάσεις δεν μας καλύπτουν στο 100%. Αυτό το ενδεχόμενο όμως θα πρέπει να αποτελεί απόφαση της ίδιας της οργάνωσης με βάση την συγκεκριμένη εκτίμηση της κατάστασης, και όχι κάποιος ιδιότυπος κανόνας που επιβάλλει παντού και πάντα να εμφανιζόμαστε και να παρεμβαίνουμε δια μέσου άλλων οχημάτων. Αυτή η χρόνια παθολογία είχε ως συνέπεια:

α) Τη συνδικαλιστικοποίηση και αποπτώχευση της πολιτικής μας δράσης, καθώς λειτουργούσαμε κατά βάση ως ιδιότυπη «φράξη» εντός των σχημάτων. Όλα άρχιζαν και τελείωναν γύρω από τον μικρόκοσμο του σχήματος, με αποτέλεσμα κρίσιμα ζητήματα που απασχολούν τη νεολαία, να μένουν στο απυρόβλητο, αλλά και η ίδια μας η πολιτικοποίηση συχνά να μην ξεφεύγει από το επίπεδο ενός προωθημένου «σχηματία».

β) Τη φίμωση των θέσεων της οργάνωσης, εξαιτίας ενός κακέκτυπου «δημοκρατικού συγκεντρωτισμού» εντός των σχημάτων. Ενώ αποτελεί στοιχείο της επαναστατικής παράδοσης του κομμουνιστικού κινήματος, η προβολή των θέσεων της μειοψηφίας ακόμα και του κόμματος στο κίνημα (για κρίσιμα ζητήματα και πάντα με συλλογική μέριμνα), για εμάς κάτι τέτοιο θεωρούταν απαγορευμένο ακόμα και για το επίπεδο του σχήματος.

γ) Τη μετατροπή των ίδιων των σχημάτων σε ιμάντες μεταβίβασης της κομματικής γραμμής, καθώς από την στιγμή που η αυτοτελής παρέμβαση των οργανώσεων θεωρούνταν «αμάρτημα», τα σχήματα τοποθετούνταν επί παντός επιστητού, και με τον τρόπο αυτό αλλοιωνόταν και η δικιά τους φυσιογνωμία.

Η αλήθεια είναι ότι η οργάνωσή μας τα τελευταία χρόνια επιχειρεί μια μεγάλη τομή με αυτή την παράδοση υποβάθμισης και συνδικαλιστικοποίησης της πολιτικής μας δράσης, με προσπάθεια λήψης αυτοτελών πρωτοβουλιών ως ν.Κ.Α., την έκδοση ανακοινώσεων και επεξεργασιών για κρίσιμα ζητήματα, την αναβάθμιση της ηλεκτρονικής μας παρουσίας κ.α. Τα βήματα αυτά χρειάζεται να βαθύνουν με στόχο τον μετασχηματισμό της ν ΚΑ σε μια ολοκληρωμένη κομμουνιστική οργάνωση με **κέντρο την αυτοτελή πολιτική, θεωρητική και πολιτιστική της παρέμβαση,** γεγονός που μπορεί να λειτουργήσει προωθητικά και για το ίδιο το μέτωπο και την πτέρυγα.

Περιεχόμενο και μορφές της αυτοτελούς παρέμβασης της νΚΑ

Η ν.Κ.Α. πρέπει πρώτα και κύρια να ξεκινάει με τον δικό της σχεδιασμό. Για αυτό απαιτείται πρώτα από όλα μια ριζική αλλαγή στην λειτουργία της οργάνωσης. Η Ο.Β. της ν.Κ.Α. έχει πλήρη ευθύνη για τον χώρο της και πρώτα από όλα για τον σχεδιασμό του τι θα κάνει σαν ΟΒ της ν.Κ.Α. προς τους εργαζόμενους, τους φοιτητές, τους μαθητές, και από αυτό το πρίσμα να εξετάζει και την παρέμβαση μας στις διάφορες κοινωνικοπολιτικές συσπειρώσεις (και όχι το αντίθετο). **Για να κάνει αυτή την στροφή η ΟΒ της ν ΚΑ πρέπει να κάνει ένα άλμα συνολικά η νΚΑ.** Σημαίνει πως από «πάνω» μέχρι «κάτω», από το γραφείο μέχρι την ΟΒ παλεύουμε ενιαία να βάλουμε στο κέντρο της δραστηριότητάς μας την αυτοτελή πολιτική, θεωρητική και πολιτιστική παρέμβαση της ν.Κ.Α.

- Η ΟΒ φροντίζει τουλάχιστον μια φορά τον μήνα **να συζητάει, να σχεδιάζει και να αποτιμά όλα τα ζητήματα σχετικά με την αυτοτελή μας παρουσία και παρέμβαση στον χώρο ευθύνης της.** Οργανώνει την πολιτική παρέμβαση στον χώρο, με εκδηλώσεις, ανακοινώσεις, φροντίδα για μόνιμη παρουσία της ν.Κ.Α. σε μαζικούς χώρους κ.α. Σχεδιάζει ειδικές μορφές οικονομικής εξόρμησης και αναβαθμισμένη αξιοποίηση των εντύπων της οργάνωσης (ΠΡΙΝ, ΑΝΑΙΡΕΣΕΙΣ, Τετράδια Μαρξισμού κ.α.). Ειδικά μέριμνα για το ΠΡΙΝ, όπου πέρα από την πολιτικοποίηση της ίδιας της οργάνωσης, μπορεί να βοηθήσει συγκεκριμένα και στην αναβάθμιση της ευρύτερης μας πολιτικής επιρροής. Βάζουμε συγκεκριμένους στόχους πώλησης ανά χώρο.
- Η ΟΒ συζητάει τα **ειδικά πολιτικά, ιδεολογικά και θεωρητικά ζητήματα που προκύπτουν στον χώρο δράσης και ευθύνης της.** Οργανώνει την παρέμβασή της στα ζητήματα θεωρίας, επιστήμης, πολιτισμού. Παράγει η ίδια πολιτική και θεωρία με βάση τις ανάγκες του χώρου της, εξειδικεύοντας και πλουτίζοντας τις γενικές επεξεργασίες της ν.Κ.Α. (π.χ. συμμετοχή της ο.β. σε κάποια θεματική καμπάνια της ν.Κ.Α. ή σε κάποια ημερίδα)
- Η ΟΒ **οργανώνει και ελέγχει τη συνδικαλιστική της δράση στον χώρο.** Ορίζει υπεύθυνο που παρακολουθεί και ενημερώνει. Παρεμβαίνει με συγκροτημένο τρόπο στα συνδικαλιστικά μορφώματα που συμμετέχουμε επιδιώκοντας να πείσει, να κερδίσει ταλαντευόμενες δυνάμεις και να κερδίσουμε την ηγεμονία. Βέβαια, για κάθε θέμα φροντίζουμε και η διακριτή γραμμή της νΚΑ να φτάνει στους εργαζόμενους και τη νεολαία.
- Η ΟΒ συμβάλλει στην **ανάπτυξη της πολιτιστικής αναζήτησης και δημιουργίας της νεολαίας.** Η επαναστατική συνείδηση δεν οικοδομείται μόνο μέσα από τους πολιτικούς και κοινωνικούς αγώνες, αλλά μέσα από το σύνολο των αξιών, της ιδεολογίας, του πολιτισμού του κομμουνιστικού κινήματος. Η παρέμβαση αυτή μπορεί να πάρει πολλές μορφές, είτε αυτοτελώς ως ΑΝΑΙΡΕΣΕΙΣ, είτε με την σχεδιασμένη μας παρέμβαση σε κάποια υπάρχουσα πολιτιστική ομάδα, είτε με την συγκρότηση κάποιου ανεξάρτητου πολιτιστικού ομίλου.
- Τέλος και σαν συμπύκνωση όλων των παραπάνω η ΟΒ οργανώνει, ελέγχει και αναλαμβάνει πολιτικές πρωτοβουλίες για την **ένταξη νέων μελών στις γραμμές της,** και την γενικότερη **άνοδο του κύκλου επιρροής της** σε όλα τα επίπεδα. Για να ενταχθεί ένας νέος άνθρωπος στην ν.Κ.Α. πρέπει να ξέρει τι είναι και τι λέει η ν.Κ.Α. για τα μεγάλα ζητήματα της πολιτικής και της κοινωνίας και όχι μόνο για τα προβλήματα της σχολής, πρέπει να βλέπει την ν.Κ.Α. μπροστά στην πάλη και τους αγώνες σαν μια σταθερή οργάνωση.
- Με βάση τα παραπάνω **τα γραφεία πόλεων και σε κεντρικό επίπεδο το Κ.Σ. της ν.Κ.Α.** αναλαμβάνουν ανά τακτά χρονικά διαστήματα να μαζεύουν την εικόνα και τα αποτελέσματα της αυτοτελούς μας παρέμβασης, και να παίρνουν μέτρα για τον εμπλουτισμό της. Τα στελέχη της ν.Κ.Α. καλούνται να παίξουν αναβαθμισμένο ρόλο σε αυτή την προσπάθεια.

Οι σχέσεις NAP-νΚΑ

Z.5

Η κοινωνική βάση της σχέσης NAP-ν.Κ.Α.

Η αντίληψη για τις σχέσεις NAP-νΚΑ, πρέπει να πηγάζει από τις αναγκαίες **σχέσεις νεολαίας και εργατικής τάξης και αντίστοιχα Κόμματος-νεολαίας.** Η νεολαία σήμερα διχάζεται ανάμεσα στο (μειοψηφικό) κομμάτι που έχει προοπτική ένταξης στα μεσαία και ανώτερα στρώματα (σχολές με προοπτική, έτοιμες δουλειές στο οικογενειακό περιβάλλον κλπ) και το μαζικό τμήμα που θα «στελεχώσει» τη νέα εργατική βάρδια (χαμηλόμισθοι αποειδικευμένοι εργαζόμενοι σε τουρισμό/επισιτισμό εμπόριο κ.α. ή προλεταριοποιούμενα τμήματα της μισθωτής διανοήσης). **Η προοπτική της σημερινής νεολαίας αντικειμενικά, περισσότερο παρά ποτέ συνδέεται με τα συμφέροντα της εργατικής τάξης. Πρώτον,** γιατί ένα όλο και μεγαλύτερο κομμάτι της **δουλεύει ήδη από μικρές ηλικίες,** βιώνει το καθεστώς της εκμετάλλευσης και συνεχίζει στους εκπαιδευτικούς μηχανι-

σμούς με πολύ πιο πλούσια ταξική εμπειρία. **Δεύτερον**, γιατί **η σχέση εκπαίδευσης-παραγωγής διαφοροποιείται**, η εκπαίδευση συμπλέκεται με χίλιες μορφές με το κεφάλαιο (πρακτική άσκηση, μαθητεία κλπ) και **επίσης η ταξική πόλωση** εντός των νέων στην εκπαίδευση **δυναμώνει**.

Οι ποικίλες τάσεις όμως στη νεολαία δεν αποτελούν απλώς καθρέφτισμα της ταξικής διάρθρωσης της κοινωνίας αλλά εκφράζουν την διαδρομή αυτών των αντιθέσεων μέσα από τα ιδιαίτερα ψυχικά, κοινωνικά και βιολογικά χαρακτηριστικά της νεολαίας, την ιδιόμορφη σχέση της με τα μέσα παραγωγής (διαφορετική ταξική καταγωγή και χρονική ένταξη στην παραγωγή), την προνομιακή της σχέση με το μέλλον κ.α. **Πάνω στη νεολαία επιδρούν όλες οι πολιτικές δυνάμεις, οι απόψεις και οι ιδεολογίες μιας συγκεκριμένης εποχής**. Το ποιος θα «κερδίσει» τη νεολαία, επομένως, αποτελεί αντικείμενο οξύτατης πολιτικό-ιδεολογικής διαπάλης ανάμεσα στο στρατόπεδο της εργατικής και της αστικής πολιτικής. Πέρα από τις δύο βασικές τάξεις και την προοπτική τους, ρόλο στο νεολαιίστικο κίνημα παίζουν και τα **μικροαστικά στρώματα**, που «εκπροσωπούνται» κυρίως στους εκπαιδευτικούς μηχανισμούς, ιδιαίτερα στις «ανώτερες» σχολές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Μεγάλο τμήμα της πολιτικοποίησης της ελληνικής φοιτητικής αριστεράς, καθορίζεται από την προοπτική και τα συμφέροντα αυτών των μικροαστικών και μεσαίων στρωμάτων.

Το ερώτημα επομένως του **αν η νεολαία θα αντιληφθεί την προοπτική της και κατ' επέκταση με ποια τάξη πρέπει να ταχθεί στην ταξική διαπάλη**, είναι το κεντρικό ερώτημα που πρέπει να απαντήσει το νεολαιίστικο κίνημα. **Σκοπός της ν.Κ.Α. είναι η νεολαία να απαντήσει αυτό το ερώτημα από την σκοπιά της εργατικής τάξης**. Όλη η κοινωνική, πολιτική, ιδεολογική, πολιτιστική διαπαιδαγώγηση του νέου κομμουνιστή και ευρύτερα του κομμουνιστικού και αντικαπιταλιστικού ρεύματος που παλεύουμε να διαμορφώσουμε, πρέπει να στοχεύει στην θετική απάντηση αυτού του ερωτήματος.

Η αντιφατική πορεία του ρεύματος μας

Μια από τις μεγαλύτερες αντιφάσεις της 30χρονης πορείας του ρεύματος μας είναι η στρεβλή σχέση NAP-ν.Κ.Α. Στην πράξη, πολλές φορές **το NAP και η ν.Κ.Α. αποτελούν δύο παράλληλες οργανώσεις, που συχνά δρουν διακριτά ακόμα και στον ίδιο κλάδο ή πόλη**. Η οργανωτική αυτή κουλτούρα έρχεται από το παρελθόν. Έρχεται από την περίοδο της συγκρότησης της ΚΝΕ-NAP τότε που βασικά η προσπάθεια μας στηριζόταν στη νεολαία. Τότε αναπτύχθηκαν αντικειμενικά ανισοβαρείς απόψεις σχετικά με την αυτοτέλεια της νεολαίας, οι οποίες προκάλεσαν αντιθέσεις και διαμάχες, αλλά απο-

τυπώθηκαν και σε ένα οργανωτικό μοντέλο, το οποίο όσο το ρεύμα μας ήταν βασικά νεολαιίστικο δεν εμποδίζε εμφανώς (αν και έδειχνε τα όριά του), αλλά **εδώ και πολλά χρόνια αποτελεί σοβαρή τροχοπέδη στην ανάπτυξη μας**. Η ύπαρξη δύο παράλληλων οργανωτικών ιστών έχει **βαριές συνέπειες για τη ν.Κ.Α. και το NAP**.

Πρώτα και κύρια «γερνάει» και τη ν.Κ.Α. αλλά και το NAP. Η εργατική δουλειά της ν.Κ.Α. αντί να επικεντρωθεί στην εργατική νεολαία (ΕΠΑΛ, ΙΕΚ, επισιτισμός κτλ) και γενικότερα στις μικρές ηλικίες όπου αντικειμενικά μόνο αυτή μπορεί να συγκροτήσει δεσμούς, στην καλύτερη περίπτωση επικεντρώνεται σε συγκρότηση εργατοπαραγωγικών ο.β. συχνά ακόμα και σε κλάδους που το NAP δεν έχει συγκροτημένες δυνάμεις. Χρειάζεται να κατανοήσουμε πως ανεξαρτήτως προθέσεων, μια τόσο σημαντική προσπάθεια όπως αυτή του αναγκαίου ριζώματος του ρεύματος μας στην εργατική τάξη δεν μπορεί παρά να ξεκινάει από έναν συλλογικό κεντρικό σχεδιασμό NAP και ν.Κ.Α. και την συλλογική αξιοποίηση των δυνάμεων μας, προκειμένου να μεγιστοποιεί και τις δυνατότητες αποτελεσματικής συγκρότησης. Από την άλλη και για το NAP οι επιπτώσεις είναι σημαντικές, καθώς δεν ανανεώνεται το δυναμικό του και μεγαλώνει ο μέσος όρος ηλικίας. Παράλληλα η εργατική δουλειά του NAP αδυνατεί αντικειμενικά να παρέμβει σε νέους ανερχόμενους κλάδους (π.χ. τηλεπικοινωνίες που απασχολούνται οι νεότερες γενιές της εργατικής τάξης), και κυρίως αναπαράγεται σε συγκεκριμένους τομείς κυρίως του δημοσίου. Πλευρά αυτής της κατάστασης είναι και **η μακρόχρονη παραμονή συντρόφων στη ν.Κ.Α. που δεν περνάνε στο NAP** και συχνά χάνονται από την οργανωμένη πάλη. Είναι πολύ χαρακτηριστική η μεγάλη **«διαρροή» συντρόφων μας** από την μετάβαση από τη ν.Κ.Α. στο NAP.

Από την άλλη αυτό το οργανωτικό μοντέλο **«φτωχαίνει» πολιτικά και το NAP και τη ν.Κ.Α.** Οι παράλληλες πορείες, συχνά δεν επιτρέπουν στη ν.Κ.Α. να αξιοποιήσει πιο ουσιαστικά το θετικό ιστορικό φορτίο του NAP και να διευρύνει κατ' επέκταση το πολιτικό εκτόπισμα της ν.Κ.Α. Η ταξική εμπειρία λόγω της μακροχρόνιας παρουσίας του NAP στο εργατικό κίνημα, η σχετικά αναπτυγμένη κοινωνική διασύνδεση και ταξική γείωση, το πολιτικό κύρος αποκτημένο μέσα σε χρόνια σταθερής συνεισφοράς στο κίνημα κ.α. μπορούν να μεταφέρονται ως δύναμη στην δράση και τον σχεδιασμό της ν.Κ.Α. στο νεολαιίστικο κίνημα. Από την άλλη και το NAP γερνάει όχι μόνο ηλικιακά αλλά και πολιτικο-ιδεολογικά και θεωρητικά. Ζητήματα που αντικειμενικά μπορεί να αποκτούν άλλη προτεραιότητα και ιεράρχηση στις νέες γενιές μένουν έξω από την συζήτηση και την κουλτούρα του NAP, με αποτέλεσμα να αναπαράγονται «χάσματα», ιδεολογικά και θεωρητικά κενά, πάνω στα οποία φυτρώνει η δυσπιστία και η απόσταση ανάμεσα «σε «μεγάλους» και «μικρούς».

Για μια τομή στις σχέσεις NAP-νΚΑ

Γίνεται φανερό πως χρειάζεται να κατακτήσουμε **μια άλλη ποιότητα στις σχέσεις NAP και ν.Κ.Α.** με τρόπο που θα «εξορθολογίζει» το οργανωτικό μας μοντέλο, και κυρίως θα ανταποκρίνεται στους φιλόδοξους σκοπούς συγκρότησης μιας σύγχρονης κομμουνιστικής οργάνωσης.

Ξεκινάμε με την παραδοχή πως χρειαζόμαστε **ειδική δουλειά στο επίπεδο της νεολαίας**, προκειμένου να αποκτήσουμε πιο πλατιούς και ουσιαστικούς δεσμούς μαζί της. Η νεολαία αποτελεί τον πιο ευαίσθητο δέκτη των κοινωνικών, πολιτικών και πολιτιστικών αλλαγών, επομένως για μια επαναστατική προσπάθεια που φιλοδοξεί να εκπροσωπεί το μέλλον και όχι το παρελθόν των κοινωνικών και πολιτικών αγώνων η μαζική γείωση στη νεολαία και ιδιαίτερα στα πιο λαϊκά εργατικά παιδιά της, αποτελεί στόχο στρατηγικής σημασίας. Το γεγονός πως κάθε γενιά τείνει να ανακαλύπτει την πολιτική με τον δικό της τρόπο, επιβάλλει και στην δικιά μας προσπάθεια να συγκροτείται με τρόπο κατάλληλο ώστε να επικοινωνεί ουσιαστικά μαζί της. Για αυτόν τον λόγο το ρεύμα μας έχει επιλέξει την ύπαρξη **ξεχωριστής κομμουνιστικής οργάνωσης της νεολαίας**.

Η ν.Κ.Α. βρίσκεται σε ιδεολογική και πολιτική συμφωνία και ενιαίο οργανωτικό και πολιτικό σχεδιασμό με το NAP για την Κομμουνιστική Απελευθέρωση. Συμβάλει και στηρίζεται στις θεωρητικές και πολιτικές επεξεργασίες του NAP. **Το NAP και η νΚΑ κινούνται στην ίδια στρατηγική πολιτική κατεύθυνση για τον καπιταλισμό της εποχής, την επαναστατική πολιτική, το πολιτικό υποκείμενο της επανάστασης.** Το NAP καθοδηγεί και βοηθά τη ν.Κ.Α. πολιτικά, ιδεολογικά, πρακτικά. Η ν.Κ.Α. επιδιώκει να συμβάλει με το δικό της πρωτότυπο τρόπο στη θεωρητική, πολιτική αναζήτηση και δράση του NAP, στην οικοδόμηση και την ανάπτυξή του. Εξειδικεύει τις αποφάσεις των συνεδρίων και των άλλων οργάνων του NAP. Η ν.Κ.Α. **είναι οργανωτικά αυτοτελής οργάνωση, συγκροτεί τις οργανώσεις και τα όργανά της, αποφασίζει στο παραπάνω πλαίσιο για την πολιτική της γραμμή μέσα από τις διαδικασίες της.** Η ν.Κ.Α. είναι μέρος του συνολικού επαναστατικού πολιτικού υποκειμένου (με την πολύπλευρη συγκρότησή του), και αποτελεί με τον ιδιαίτερο και αυτοτελή της ρόλο, οργανικό μέρος του εγχειρήματος και του ρεύματός μας για την αντικαπιταλιστική δράση, την εργατική πολιτική και την κομμουνιστική επαναθεμελίωση.

Για την καλύτερη ενοποίηση του οργανωτικού ιστού NAP- ν.Κ.Α. προωθούμε τις εξής αλλαγές:

α) Καθιερώνουμε τη διπλή ένταξη στο NAP και τη ν.Κ.Α.. Το μέλος της ν.Κ.Α. δεν είναι αυτόματα μέλος

του NAP, αλλά στο NAP εντάσσονται εκείνα τα μέλη της ν.Κ.Α. που **θέλουν και μπορούν, με βάση τα κριτήρια και τις διαδικασίες του NAP.** Τα μέλη αυτά εντάσσονται και συμμετέχουν κανονικά στις οργανώσεις, στις διαδικασίες και τα συνέδρια του NAP, δεσμεύονται από αυτές με βάση την οργανωτική αρχή της «δημοκρατικής ενότητας δράσης», και είναι χρεωμένα στη ν.Κ.Α. συμμετέχοντας στις διαδικασίες και την δράση της. Αυτή η αλλαγή μπορεί να επιδράσει στο να αποκτήσουν τα μέλη της ν.Κ.Α. πλήρη και σφαιρική αντίληψη για την πολιτική διαπάλη, αλλά και να εκπροσωπούν στο χώρο τους το συνολικό πολιτικό μας ρεύμα. Θα έχουν καλύτερη γνώση της κατάστασης στην παραγωγή και τον κλάδο, θα είναι ικανοί να «ερμηνεύσουν» τις αλλαγές στην εκπαίδευση με βάση αυτές στην παραγωγή, θα εντάσουν την δουλειά μας στην «νέα βάρδια» πιο οργανικά στο σύνολο της τάξης.

β) Διαμορφώνουμε έναν οργανωτικό σχεδιασμό σε πανελλαδικό επίπεδο για το έγκαιρο πέρασμα των μελών της ν.Κ.Α. στο NAP. Τα μέλη της ν.Κ.Α. που έχουν περάσει τα 29 έτη, και δεν έχουν χρεωθεί από το Κ.Σ. της ν.Κ.Α. σε κάποια συγκεκριμένη οργανωτική δουλειά στη νεολαία περνάνε στο NAP. Το πέρασμα μπορεί να γίνεται και πιο νωρίς από το παραπάνω ηλικιακό όριο, σε περίπτωση όπου ο/η σύντροφος/ισσα ασχολούνται καιρό με κάποιο συγκεκριμένο τομέα δουλειάς και κρίνεται ότι μπορούν να βοηθήσουν από τις γραμμές του NAP.

γ) Το NAP και η ν.Κ.Α. έχουν κατά βάση κοινές επιτροπές της ΠΕ και του ΚΣ. Το σημερινό μοντέλο με τις πολλές παράλληλες και πολυμελείς επιτροπές του Κ.Σ. της ν.Κ.Α. και της ΠΕ του NAP δεν ανταποκρίνεται ούτε στο σημερινό μας οργανωτικό μέγεθος ούτε σε ένα πρακτικό μοντέλο δουλειάς. Οι βασικές επιτροπές επιδιώκουμε να είναι κοινές επιτροπές NAP - ν.Κ.Α στις οποίες τα μέλη της ν.Κ.Α. συμμετέχουν ισότιμα, και σε τομείς ιδιαίτερου νεολαιίστικου βάρους θα υπάρχουν ξεχωριστές επιτροπές του Κ.Σ. (π.χ. Αναιρέσεις, μαθητική επιτροπή ή επιτροπή ΑΕΙ-ΤΕΙ).

δ) Αναδιαμορφώνουμε τη λογική της συγκρότησης των ο.β. της Ο.Ν.Ε. Διαμορφώνουμε κατά βάση **ο.β. της ν.Κ.Α. στις γειτονιές** με κύριο μέλημα την παρέμβαση στην μαθητιά νεολαία, στις δομές της τεχνικής εκπαίδευσης, στην εργατική νεολαία της γειτονιάς και ευρύτερα στην πόλη. Η ιεράρχηση της δουλειάς στη γειτονιά μπορεί να συνδέσει καλύτερα τη ν.Κ.Α. ως όλον με την μαθητική παρέμβαση (που εξ'ορισμού γίνεται στην γειτονιά), να γειωθεί καλύτερα με τη νεολαία της περιπλάνησης στη συνοικία, να συνδεθεί αποτελεσματικά με την δραστηριότητα των εργατικών λεσχών, και των δημοτικών σχημάτων. Θα είναι μεγάλο στοίχημα για τη ν.Κ.Α. να γειωθεί καλύτερα στις λαϊκές συνοικίες των

μεγάλων πόλεων όπως είναι η Αθήνα, η Θεσσαλονίκη και η Πάτρα. Με αυτόν τον τρόπο μπορεί καλύτερα να πραγματοποιηθεί και η **αναγκαία εργατική στροφή της νεολαίας**. Χρειάζεται ειδική οργανωτική μέριμνα από τα γραφεία πόλης για την στελέχωση των ο.β. αυτών, για να μπορούν να «κρατήσουν» την δουλειά στην γειτονιά, που έχει τους δικούς της «κανόνες». Υπό περιπτώσεις δεν θεωρούμε αυτονόητο ότι ένας μαθητής της ν.Κ.Α. περνάει στην ο.β. της σπουδάζουσας αλλά μπορεί να κριθεί ότι μπορεί να βοηθήσει καλύτερα στην ο.β. της γειτονιάς για την μαθητική δουλειά. Αντίστοιχα λειτουργούμε και με τους συντρόφους/σες που αποφοιτούν από τα πανεπιστήμια. **Βάζουμε στόχο συγκρότησης ο.β. μαθητών και ο.β. τεχνικής εκπαίδευσης της ν.Κ.Α. σε κάθε πόλη.**

Σε σχέση με τις **εργατικές ο.β. της ν.Κ.Α., προωθούμε την συγκρότηση τους στο ΝΑΡ** ιδιαίτερα στις περιπτώσεις εκείνες όπου δεν υπάρχει αντίστοιχη συγκροτημένη ο.β. του ΝΑΡ στον κλάδο. Η εμπειρία της ΟΝΕ όλα τα προηγούμενα χρόνια είναι πολύτιμη και χρειάζεται να μελετηθεί βαθύτερα. Καταρχάς, καταφέραμε να αντιστρέψουμε τις χρόνιες τάσεις φυλλορόησης μετά από την σπουδάζουσα, και πολύ περισσότερο ανοίξαμε νέα πεδία παρέμβασης στην εργαζόμενη νεολαία. Πρώτη φορά μετράμε τόσα πολλά εγχειρήματα συγκρότησης της νεολαίας εκτός των πανεπιστημίων (σχήματα, καμπάνιες για εργατικά ζητήματα, εμπλοκή σε εργατικούς

αγώνες, διήμερα ως μορφές συγκρότησης και συζήτησης της κοινωνικοπολιτικής πρωτοπορίας, προσπάθεια για άνοιγμα της δουλειάς μας στην τεχνική εκπαίδευση κτλ). Η ίδια η εμπειρία αυτής της εργατικής δουλειάς ήταν πολύ σημαντική για τη νΚΑ, και διαπαιδαγώγησε πολιτικά μια ολόκληρη γενιά. Παρόλα αυτά σήμερα είναι εμφανή τα όρια και οι αντιφάσεις αυτού του μοντέλου. Κατά βάση οι ο.β. της ΟΝΕ "υποδέχονται" μέλη από την σπουδάζουσα, παρά αναπτύσσουν την δουλειά μας. Χαρακτηριστικοί είναι οι χαμηλοί δείκτες στρατολόγησης, η αύξηση του μ.ο. ηλικίας της ν.Κ.Α., η χαμηλή συσπείρωση γύρω από τις ο.β., η αδυναμία να αναπτυχθεί η δουλειά των σχημάτων μετά από την συγκρότηση τους κτλ. Παράλληλα γίνεται πιο εμφανής η αντίφαση στην εργατική μας δουλειά. Δυσκολευόμαστε να βουτήξουμε πιο βαθιά στην εργατική νεολαία, δυσκολευόμαστε να έχουμε κοινό σχεδιασμό με το ΝΑΡ, ενώ με τον τρόπο συγκρότησης μας κατακερματίζουμε τις δυνάμεις μας. Η εργατική δουλειά μιας κομμουνιστικής οργάνωσης δεν μπορεί να κεντράρει αποκλειστικά στους ιδιαίτερους τρόπους ένταξης της νεολαίας στην παραγωγή, αλλά να έχει συνολική οπτική και σχέδιο για τον κλάδο, να επιδιώκει να ενώσει νέους και παλιούς εργαζόμενους και δια αυτής της δουλειάς να παρέμβει και στα πιο ειδικά ζητήματα. Η εργατική δουλειά δεν μπορεί να χαρακτηρίζεται από το «ειδικό» αλλά από τα καθολικά συμφέροντα της τάξης.

Z.6

Για την οργάνωση των δυνάμεών μας στο εξωτερικό

Το τελευταίο διάστημα έχουμε προχωρήσει σε μια χαρτογράφηση του δυναμικού NAP και ν.Κ.Α. που σπουδάζει ή και εργάζεται στο εξωτερικό. Η χαρτογράφηση αυτή έχει αποτυπώσει ένα **σημαντικό δυναμικό της οργάνωσης** που μπορεί να συγκροτήσει μια πολιτική παρέμβαση στις χώρες που διαμένουν και **να ενισχύσουν πολλαπλώς το ρεύμα μας**. Το αμέσως επόμενο διάστημα με βάση ειδική εισήγηση που έχει διαμορφωθεί από το γραφείο του Κ.Σ. και της Π.Ε. θα προχωρήσουμε σε κύκλους συζήτησης ανά χώρα με τους συντρόφους που ήδη έχουν συσπειρωθεί, με επιδίωξη να προχωρήσουμε σε **συνδιάσκεψη NAP-ν.Κ.Α. εξωτερικού** και σε πιο μόνιμη συγκρότηση. Είναι κοινός τόπος πως η συγκρότηση των δυνάμεων μας στο εξωτερικό δεν είχε επιχειρηθεί με έναν συστηματικό τρόπο από την οργάνωση, με αποτέλεσμα (πέρα από κάποιες μεμονωμένες και αξιόλογες συλλογικές προσπάθειες) να μην αξιοποιείται συλλογικά το δυναμικό μας στο εξωτερικό, και οι δυνάμεις μας να ταλαντεύονται ανάμεσα στην αδράνεια και την ιδιώτευση. Αντίθετα, με μια συστηματική δικιά μας δουλειά μπορούμε να:

- Συγκροτήσουμε τις δυνάμεις μας, αποκαθιστώντας μια αμφίδρομη **επικοινωνία με την οργάνωση στην Ελλάδα** και παράλληλα να οργανώσουμε την **παρέμβαση στις κοινωνικές και πολιτικές εξελίξεις** στις χώρες που δραστηριοποιείται το δυναμικό μας. Επιδιώκουμε την μάχιμη ηλεκτρονική διακίνηση της εφημερίδας μας, του περιοδικού Αναιρέσεις, των τετραδίων μαρξισμού κλπ. Κρίκος για να είναι αυτή η προσπάθεια σταθερή και με συνέχεια, είναι η **συγκρότηση ο.β.** ανά χώρα ή ομάδες χωρών.
- Παρακολουθούμε σταθερά τις **κυρίαρχες τάσεις σε οικονομικό, πολιτικό και ιδεολογικό επίπεδο** καθώς και τις πρωτοβουλίες των αστικών επιτελείων ιδιαίτερα σε χώρες με κρίσιμο ρόλο στο πολιτικό τοπίο, και κατ'επέκταση να μπορούμε να τροφοδοτούμε την συζήτηση της οργάνωσης με βάση τις διεργασίες διεθνώς, και να έχουμε μια πιο **πλήρη εικόνα των εξελίξεων στον σύγχρονο καπιταλισμό**.
- Ενισχύσουμε την προσπάθεια για **συγκρότηση επαφών και σχέσεων με τις οργανώσεις στο εξωτερικό** που θεωρούμε ότι μπορούν να παίξουν έναν ρόλο στην αναγκαιότητα συγκρότησης ενός **διεθνούς επαναστατικού αντικαπιταλιστικού κομμουνιστικού ρεύματος**. Η δουλειά αυτή πρέπει να γίνεται σε στενή συνεργασία με την επιτροπή διεθνών.

- Να ενισχύσουμε την **διεθνή ακτινοβολία του ρεύματος της κομμουνιστικής επαναστατικής επαναστατικής** και να παίξουμε ρόλο στην ευρύτερη πολιτική συζήτηση της αριστεράς διεθνώς. Με όπλο τις επεξεργασίες μας μπορούμε να ταρακουνήσουμε τα λιμνάζοντα νερά της συζήτησης ενός ριζοσπαστικού δυναμικού που εγκλωβίζεται από τα στρατηγικά και ταξικά όρια μιας ορισμένης εκδοχής ενσωματωμένης αριστεράς.

Η ανάγκη για μια μεθοδική, ποιοτική, εύληπτη κι ελκυστική προπαγάνδα της νΚΑ

Z.7

Η σημασία και ο ρόλος της προπαγάνδας στην ταξική πάλη του 21ου αιώνα

Η προπαγάνδα σαν έννοια αποτελεί ένα πολύ ισχυρό «εργαλείο» για τη μαζική διάδοση πληροφορίας, γνώσης, ιδεολογίας, πολιτικής γραμμής, με στόχο τη διαμόρφωση συνειδήσεων. **Μπορεί να παίξει τόσο χειραφετικό όσο και χειραγωγητικό ρόλο**. Για αυτό δεν είναι τυχαία η σημασία που δίνει το αστικό στρατόπεδο μέχρι και σήμερα σε αυτό το πεδίο, επενδύοντας τεράστια ποσά στον έλεγχο της ενημέρωσης κάθε είδους, στην ενεργό παρέμβαση στα πεδία της τέχνης και του πολιτισμού, στη δημιουργία νέων κοινωνικών τάσεων στη νεολαία, με στόχο να ενισχύσει την κυριαρχία του. Ταυτόχρονα, την αξιοποιεί για να χτυπήσει ευθέως ή πλάγιως τις τάσεις εκείνες που μπορούν να δημιουργήσουν ρήγματα στην αστική αφήγηση, φαινόμενο που αυξάνεται τελευταία καθώς διεθνώς παρατηρείται από τα κυρίαρχα μέσα προσπάθεια «απονομιμοποίησης» της συλλογικής πάλης, «χτυπήματος» των εργατικών και νεολαιίστικων αγώνων και ένταση της αντικομμουνιστικής ρητορείας.

Το στρατόπεδο της εργασίας και οι δυνάμεις της κομμουνιστικής απελευθέρωσης επιβάλλεται να δίνουν ανυποχώρητη μάχη και σε αυτό το πεδίο της ταξικής πάλης. Η **προπαγάνδα** δεν αποτελεί άλλο ένα καθήκον των κομμουνιστών πλάι στα υπόλοιπα, αλλά **βασική πλευρά της γνωριμίας των εκμεταλλευόμενων με τις πρωτοπόρες χειραφετικές τάσεις τους σε κάθε γωνιά του πλανήτη**. Ιδιαίτερα στον 21ο αιώνα, που η τεχνολογική ανάπτυξη, με τον κόπο και την εμπειρία δισεκατομμυρίων εργαζομένων, έχει «παγκοσμιοποιήσει» τη διάδοση της πληροφορίας και της γνώσης και γεννούνται περισσότερες **δυνατότητες αλληλεπίδρασης** μεταξύ των ανθρώπων μέσω σύγχρονων μέσων. Αναδεικνύεται πλέον ένα μεγάλο πρίσμα παλαιότερων και νέων εργαλείων τα οποία μπορούν, υπό προϋποθέσεις, να αποτελέσουν ένα πολύ ισχυρό όπλο προπαγάνδας και στα δικά μας χέρια μας.

Πεδία συγκρότησης ενός σύγχρονου μοντέλου κομμουνιστικής προπαγάνδας

Για να παρέμβουμε αποτελεσματικά στην σημαντική πολιτική και ιδεολογική διαπάλη που διεξάγεται στη νεολαία, οφείλουμε να αναδείξουμε τους άξονες που πρέπει να καθοδηγούν μια σύγχρονη κομμουνιστική προπαγάνδα, ώστε να είναι ελκυστική αλλά και αποτελεσματική. Στο **πεδίο των μέσων και των μορφών**, χρειάζεται να αξιοποιούνται όλα όσα αγκαλιάζει μαζικά η νεολαία (sites, ηλ. πλατφόρμες, social media, ψηφιακή τέχνη κ.ά.), αλλά σε αλληλεπίδραση και με εκείνα που στο όνομα της ευκολίας και του λίγου ελεύθερου χρόνου χάνουν έδαφος (βιβλία, περιοδικά, εφημερίδες, καλλιτεχνικοί ακτιβισμοί κ.α), αλλά μπορούν να έχουν άλλα συγκριτικά πλεονεκτήματα. Στο **πεδίο του περιεχομένου**, προβάδισμα αποκτά μια συνολική απελευθερωτική οπτική στις καθημερινές ανάγκες και ανησυχίες των νέων. Η δυνατότητα ενός σύγχρονου κομμουνιστικού προτάγματος να δώσει στρατηγική διέξοδο και έμπνευση στη ζωή και το κίνημα της νεολαίας, αλλά και να επιτελέσει το ρόλο του καθοδηγητή στην μάχη της απέναντι στο σύγχρονο καπιταλισμό, αποτελεί τη βάση για μια πιο ευρεία αλλά και πολιτικά πιο οξυμένη παρέμβαση, με σύγχρονο και λαϊκά κατανοητό τρόπο που θα αγκαλιάζεται μαζικά. Χρειάζεται να δουλέψουμε συστηματικά, για **την πειστικότητα, την αμεσότητα και την λαϊκότητα της επιχειρηματολογίας** μας με τρόπο που δεν θα χάνει σε βάθος και θα καταφέρνει να ξεχωρίζει σε έναν ωκεανό πληροφορίας που βομβαρδίζει τη νέα γενιά. Στο **πεδίο της απεύθυνσης**, στόχος μας πρέπει να είναι μια όσο το δυνατόν πιο **πλατιά παρέμβαση**, με ειδική στόχευση στην εργατική νεολαία. Με αυτή την έννοια πρέπει να στοχεύουμε να σπάμε διαρκώς τα όρια ενός μικρόκοσμου που μπορεί να διαμορφώνει και την ψευδαίσθηση μαζικής παρέμβασης είτε με την προπαγάνδα μόνο σε χώρους που συχνάζει η σπουδάζουσα νεολαία είτε μόνο με την «φούσκα» που διαμορφώνουν οι αλγόριθμοι των μέσων κοινωνικής δικτύωσης που περιορίζουν την απεύθυνση ενός μηνύματος σε όσους έχουν ανάλογα ενδιαφέροντα με τον πομπό διαμορφώνοντας έτσι πολλές μικρές κλειστές κοινότητες. Βασική πυξίδα για εμάς, πρέπει να είναι η όσο το δυνατόν πιο μαζική δουλειά αξιοποιώντας όλα τα μέσα, νέα και παλιά. Η σύνδεση μέσων, μορφών και περιεχομένου σχετίζεται και με την πιο ουσιαστική σχέση της νεολαίας με την πρωτοπορία στο **πεδίο της συνείδησης**. Η πρόσβαση σε έναν αστερισμό πληροφορίας δεν μπορεί από μόνη της να είναι εχέγγυο προσέγγισης της πραγματικότητας, πόσο μάλλον να διαμορφώσει και επαναστατική συνείδηση. Αυτό κρίνεται από την ύπαρξη κριτηρίων φιλτραρίσματος των πληροφοριών και επεξεργασίας τους με στέρεα ιδεολογικοπολιτική βάση.

Ο κρίσιμος κρίκος για μια επιτυχημένη προπαγάνδα είναι η αλληλεπίδραση των παραπάνω με το **πεδίο της δράσης**. Ο στόχος είναι να σπάσει η αποξένωση και ο ατομικός δρόμος που ακολουθεί πλειοψηφικά η νεολαία, να μεταφραστεί το μήνυμα της προπαγάνδας σε πραγματικούς αγώνες μέσα από τις δομές του νεο-λαϊστικού κινήματος στους φυσικούς χώρους όπου οι νέοι βιώνουν την εκμετάλλευση και μπορούν να αλληλεπιδράσουν και να συγκροτήσουν συλλογική πολιτική ταυτότητα.

Αποτίμηση της δράσης και ανανέωση της στοχοθεσίας μας

Από το 4ο Συνέδριό της, η νΚΑ έχει κάνει **υπολογισμα βήματα** σε αυτή την κατεύθυνση, αν και με αντιφάσεις. Η συγκρότηση της Ομάδας Επικοινωνίας του ΚΣ συνέβαλε σε μια πιο οργανωμένη και ουσιαστική λειτουργία της προπαγάνδας της νεολαίας, ενισχύοντας την εξωστρεφή εμφάνιση του πολιτικού σχεδίου και της δράσης του NAP και της νΚΑ. Η οργάνωση μέχρι σήμερα έχει πετύχει την αναβάθμιση των μεθόδων, της ποιότητας και της ποσότητας του υλικού της, το «άπλωμα» στα ψηφιακά μέσα και στα social media, την ενίσχυση της αυτοτελούς της παρέμβασης (με σημαντικό ρόλο να παίζει και το αναβαθμισμένο site της ν.Κ.Α.), της ανώτερης γεωγραφικής κάλυψης σε περιοχές που υστερούσαμε, ενώ έπαιξε καθοριστικό ρόλο στο πεδίο της ενημέρωσης και της δημόσιας πολιτικής συζήτησης σε μια σειρά μαχών (πανδημία, φοιτητικό και μαθητικό κίνημα, εργατικοί αγώνες, εκλογές κ.ά), συγκρότησε και ανέδειξε το «Μένουμε Ενεργοί» ως σημαντικό μαζικό μέσο νεο-λαϊστικής ενημέρωσης της μαχόμενης αριστεράς στα social media, ενώ το δυναμικό της οργανώνει παράλληλα και τη δημόσια προβολή και προπαγάνδα διάφορων πολιτικών πρωτοβουλιών και συλλογικοτήτων που συμμετέχουμε.

Οι **αδυναμίες** στη θεωρητική και οργανωτική μας συγκρότηση, ωστόσο, έχουν αναδείξει δυσκολίες και όρια. Πρώτα από όλα, η αντίληψη ότι αποτελεί χρέος κάποιων «ικανών» είναι λάνθασμενη, καθώς εμείς υποστηρίζουμε τη συλλογική δράση και στράτευση στο σκοπό, άρα και την κοινή ισάξια παρέμβαση όλων για την εξωστρεφή ανάδειξή του. Αυτό μεταφράζεται στην ανάγκη σχεδιασμού της προπαγάνδας ως κομμάτι κάθε εξειδικευμένου πολιτικού σχεδιασμού που οργανώνεται από τις ΟΒ, τα επιμέρους όργανα, και τις επιτροπές της οργάνωσης. Αναδεικνύει επίσης την αξία της συλλογικής αξιοποίησης και διακίνησης κάθε μέσου που διαθέτουμε ή δημιουργούμε (και ενεργού συμμετοχής), ώστε να έχει πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα. Αυτή η λογική απελευθερώνει επίσης δυνατότητες για ανώτερη πολύπλευρη συγκρότηση των μελών μας όσο και για την αναβάθμιση της Ομάδας Επικοινωνίας ως μια

επιτροπή που θα χαράσσει πλάνο προπαγάνδισης σε μακροπρόθεσμο πλάνο, με ανώτερη συζήτηση και πιο δημιουργική αντίληψη.

Σε αυτά τα πλαίσια βάζουμε μπροστά συγκεκριμένους **στόχους**:

Διευρύνουμε την **αυτοτελή παρέμβαση της νΚΑ** στα ψηφιακά μέσα με σταθερότητα, που θα αναδεικνύει τη δράση μας σε όλα τα πεδία (κίνημα, θεωρία, πολιτισμός κ.ά.), θα συγκεντρώνει και θα αναδεικνύει όλα τα μέσα παρέμβασής μας (ΠΡΙΝ, Μένουμε Ενεργοί, Αναιρέσεις κ.ά.) και θα αξιοποιεί διάφορες μορφές (αρθρογραφία, εκδηλώσεις, παρουσιάσεις βιβλίων, αφίσες, podcasts, βίντεο κ.ά.). Προετοιμάζουμε και αναδεικνύουμε την κινηματική μας παρουσία και την πολιτική μας δράση με συγκροτημένο τρόπο. Συμμετέχουμε ενεργά στην προβολή του εγχειρήματος για ένα **σύγχρονο κομμουνιστικό πρόγραμμα και κόμμα** από την πλευρά της νεολαιίστικής παρέμβασής του. Αξιοποιούμε την εμπειρία μελών της οργάνωσης πάνω στη δημοσιογραφία και την τέχνη, και ενισχύουμε οργανωτικά με μέλη από όλους τους κλάδους, τις ηλικίες και τις περιοχές δράσης μας σημαντικά εγχειρήματα που συμβάλλουν στην παρέμβαση της οργάνωσης όπως το **«Μένουμε Ενεργοί»** και το project **«Αναιρέσεις»**.

Δίνουμε ιδιαίτερη **έμφαση στις δυνατότητες του ΠΡΙΝ**, που αποτελεί ένα τακτικό ποιοτικό μέσο πολύπλευρης προώθησης της γραμμής μας, ενισχύοντας τη νεολαιίστικη στροφή του. Έχουμε ανάγκη για ένα ΠΡΙΝ που θα φιλοξενεί και θα προβάλλει σύγχρονες αναλύσεις για τις νέες τεχνολογίες, τις επιστήμες, τη μόρφωση, τον πολιτισμό, τις ανθρώπινες σχέσεις. Ένα ΠΡΙΝ που θα δίνει λόγο σε εκείνο το δυναμικό της νεολαίας με ριζοσπαστικές, αντικαπιταλιστικές και κομμουνιστικές αναζητήσεις όπου κι αν βρίσκεται. Με έμφαση στην ευρύτερη έννοια των πολιτιστικών αξιών, να ανοίξουμε **το ΠΡΙΝ και τη σχέση του με τις Αναιρέσεις** δίνοντας σε νέους (καλλιτέχνες και μη) τη δυνατότητα να εκφραστούν μέσω του εντύπου, συνεντεύξεων, βίντεο, πολιτιστικών δρωμένων, αναλύσεων και κινηματικών πρωτοβουλιών. Για αυτό και η ανάπτυξη του ΠΡΙΝ σε μια σειρά μορφών και μέσων ενημέρωσης είναι το μεγάλο στοίχημα, με βασική πλευρά την ανάδειξη του νέου site του ΠΡΙΝ ως ένα κορυφαίο portal ενημέρωσης της εκτός των τειχών αριστεράς. Το **έντυπο** όμως είναι ως μορφή εξίσου αναγκαίο, καθώς ευνοεί μια πιο ολοκληρωμένη και βαθιά πραγμάτευση των ζητημάτων από ότι οι αστραπιαίοι ρυθμοί των social media, και η αγορά του αποτελεί πέρα των άλλων και σημαντικό δείκτη πολιτικών δεσμών με ένα ευρύτερο δυναμικό. **Η αγορά, διακίνηση και οικονομική ενίσχυσή του από τα μέλη της νΚΑ και τη νεολαία στην οποία απευθυνόμαστε αποτελεί απαραίτητη βάση για να προχωρήσουμε**

στην παραπάνω πορεία ανάπτυξής του. Βάζουμε συγκεκριμένους και φιλόδοξους στόχους διακίνησης του ΠΡΙΝ σε κάθε πόλη, καθώς και εγγραφής νέων συνδρομητών.

Τέλος, στην κατεύθυνση άμβλυνσης των διαφορετικών ταχυτήτων στον **πολιτικό σχεδιασμό μεταξύ ΝΑΡ και νΚΑ**, χρειάζεται να υπάρχει κι ένα ενιαίο κέντρο των κεντρικών οργάνων των οργανώσεων για τις διεργασίες γύρω από μια ενιαία προπαγάνδα, σε αλληλεπίδραση με την Ομάδα Επικοινωνίας του ΚΣ και την αντίστοιχη του ΝΑΡ. Παράλληλα, **κάθε καθοδηγητικό όργανο** θα πρέπει να ορίσει ως χρέωση την προπαγάνδα, ώστε να μπορεί η Ομάδα Επικοινωνίας να τροφοδοτεί και να τροφοδοτείται από το σύνολο του οργανωτικού μας ιστού, ενώ κάθε οργάνωση πόλης/περιοχής θα ορίσει και **Γραφείο Τύπου**.

Για την οικονομική λειτουργία της νΚΑ

Z.8

Ο νέος γύρος επίθεσης που προμηνύεται θα οδηγήσει την κοινωνική πλειοψηφία σε οικονομική ασφυξία. Μειώσεις μισθών, αύξηση ειδών πρώτης ανάγκης, καυσίμων και ενοικίων συνθέτουν ένα εκρηκτικό μείγμα. Παράλληλα, η πολιτική πρακτική της κυβέρνησης κατά τη διάρκεια του lockdown απροκάλυπτα χρησιμοποιεί την οικονομική αφάιμαξη μέσω της επιβολής υπέρογκων προστίμων για την πειθάρχηση, τρομοκράτηση και τελικά περιστολή δικαιωμάτων. Η συμμετοχή στην απεργία, η ανεργία, οι δικαστικές διαμάχες απέναντι στο κράτος έχουν οικονομικό αντίκτυπο και δεν μπορεί να είναι μια ιδιωτική υπόθεση του καθενός/καθεμίας, τουναντίον, εάν εννοούμε τη φράση «ο λαός θα σώσει το λαό» θα πρέπει να πράττουμε με γνώμονα την αλληλεγγύη.

Υπό αυτό το πρίσμα, η **οικονομική ανεξαρτησία** μας αποκτά ουσιαστικό ρόλο αν ιδωθεί ως προϋπόθεση για να εξυπηρετούμε απρόσκοπτα τους σκοπούς μας έξω και κόντρα στον κρατικό μηχανισμό. Τόσο για την κάλυψη τρεχουσών υποχρεώσεων (έκδοση υλικών, κάλυψη λειτουργικών εξόδων, κ.α.), όσο και για την ανάπτυξη και επέκταση των δραστηριοτήτων μας. Βασική μας αρχή είναι ότι δεν χρησιμοποιούμε, δεν συμμετέχουμε και δεν επιδιώκουμε **καμία οικονομική, πολιτική και ιδεολογική σχέση με θεσμούς, φορείς, προγράμματα και μηχανισμούς του κράτους**, της κυβέρνησης, της ΕΕ και οποιουδήποτε μηχανισμού του κεφαλαίου. Η πολιτική μας ανεξαρτησία, η έκφραση του πολιτικού μας περιεχομένου στο σύνολο του δεν επιδέχεται εκπτώσεις αλλά απαιτεί την οικονομική ανεξαρτησία και αυτοτέλεια της οργάνωσης. **Θέλουμε λίγα από πολλούς και όχι πολλά από λίγους!**

Συνεπώς τα οικονομικά μας προέρχονται κατά πρώτο λόγο από τις μηνιαίες συνδρομές των μελών μας και κατά δεύτερο λόγο από ενισχύσεις φίλων και συναγωνιστών, και η σταθερή οικονομική λειτουργία της οργάνωσης είναι **πρώτα και κύρια θέμα πολιτικό**. Όσο αντιλαμβανόμαστε την οικονομική μας λειτουργία ως πάρεργο τόσο θα φτωχαίνει και ο τρόπος που αντιλαμβανόμαστε τις δυνατότητες της οργάνωσης και την ισοτιμία μεταξύ των μελών της. Πηγαίνοντας ένα βήμα παραπέρα, αν αναλογιστούμε την εμβέλεια των σκοπών μας ο πήχης της διάδοσης των ιδεών μας θα πρέπει να μπαίνει πολύ ψηλότερα από ό,τι σήμερα. Από το ζήτημα της προπαγάνδης (έντυπα, εκδόσεις, αφίσες, site, multimedia κλπ.) και τη στέγασής της οργάνωσης και των επιχειρημάτων (Αναιρέσεις, κινήσεις κοκ) σε όλη την επικράτεια μας ως το φεστιβάλ και τις διεθνείς επαφές, απαιτείται ένας τρόπος προσέγγισης θα θέτει τις πολιτικές φιλοδοξίες στο προσκήνιο και τις οικονομικές ανάγκες στη συλλογική μέριμνα της οργάνωσης.

Η εικόνα της νΚΑ δυστυχώς αντανακλά την έλλειψη ουσιαστικής κατανόησης των παραπάνω και χαρακτηρίζεται από αποσπασματικότητα και ασυνέπεια. Παρότι η Κεντρική Επιτροπή Οικονομικής Λειτουργίας (ΚΕΟΛ) ήταν ένα μια προσπάθεια υπέρβασης αυτών των προβλημάτων, δυστυχώς έμεινε ημιτελής και δεν κατάφερε να συστηματοποιήσει επιτυχώς την οικονομική μας λειτουργία οδηγώντας τελικώς στην απενεργοποίηση της. Την επόμενη περίοδο, σε συνεργασία με το NAP θα πρέπει να αντιστρέψουμε αυτή την πάγια αδυναμία, με σταθερή συλλογή των συνδρομών ως αναπόσπαστο τμήμα της λειτουργίας της κάθε ο.β. και αναπτύσσοντας την εξώστρεφη μας οικονομική δουλειά με οικονομική ενίσχυση από τον πολιτικό και αγωνιστικό περίγυρο της οργάνωσης, αλλά και με άλλες μορφές.

I CAN'T
BREATHE

NO JUSTICE
NO PEACE

LA
JUST
TILL

ΕΜΠΟΔΙΟ ΣΤΗ ΖΩΗ
Ο ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΣ.
ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ
Ο ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ.
ΚΑΝΟΥΜΕ ΤΟ ΒΗΜΑ!

ΜΕ:

**ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΡΕΥΜΑ
ΑΡΙΣΤΕΡΗ ΑΝΤΙΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ
ΕΝΩΤΙΚΟ ΑΝΑΤΡΕΠΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ**

ΚΟΝΤΡΑ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ,
ΤΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ, ΤΩΝ ΠΟΛΕΜΩΝ

nka.gr